

ATLAS
ZÁKLADNÝCH GYNEKOLOGICKÝCH
VAGINÁLNYCH OPERÁCIÍ

JIRÍ HAVĀŠ

VYDAVATEĽSTVO SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED

ATLAS ZÁKLADNÝCH GYNEKOLOGICKÝCH VAGINÁLNYCH OPERÁCIÍ

АТЛАС ОСНОВНЫХ ГИНЕКОЛОГИЧЕСКИХ ВЛАГАЛИЩНЫХ ОПЕРАЦИЙ

ATLAS DER GRUNDLEGENDEN GYNÄKOLOGISCHEN VAGINALEN OPERATIONEN

JIŘÍ HAVAŠ

VSAV

ОБСАИ

СОДЕРЖАНИЕ

INHALT

akusherlib.ru

Predhovor (prof. MUDr. J. Lukáš, DrSc.)	13
Úvod	17
Indikácie, podmienky a hlavné zásady pri vykonávaní pošvových operácií (prof. MUDr. E. Dlhoš, DrSc.)	23
V u l v a	41
Vybranie Bartholinskej cysty	
Exstirpatio cystis glandulae Bartholini	42
Exstirpácia vonkajších rodidiel	
Vulvectomia — exstirpatio vulvae	47
Operácia podľa Horna — denervácia vulvy	
Operatio sec. Horn — denervatio vulvae	55
V a g i n a	59
Plastika prednej pošvovej steny so zriadením močového mechúra	
Colporrhaphia anterior cum vesicoplicatione	60
Plastika zvieracia močovej trubice pri inkontinencii podľa Stoeckela	
Plastica m. sphincteris urethrae sec. Stoeckel	75
Plastika zadnej pošvovej steny a hrádze so satúrou levátorov	
Colpopерineoplastica cum sutura musc. levatorum	81
Operácia zle zahojenej trhliny hrádze III. stupňa	
Plastica perinei post rupturam gradus III. male sanatam	96
P o r t i o , c o l l u m u t e r i	105
Plastika trhliny čapíka podľa Emmeta	
Tracheloplastica portionis vaginalis uteri sec. Emmet	106
Odstránenie čapíka — plastika vonkajšieho ústia krčka maternice podľa Sturmdorfa a Palmricha	
Amputatio colli uteri — plastica orificii externi cervicis uteri sec. Sturmdorf et Palmrich	113

Uterus	125
Vezikofixácia maternice podľa Halbana	
Vesicofixatio uteri sec. Halban	126
Operácia zostupu pošvy a maternice pri predĺžení krčka podľa Halbana	
Operatio descensus vaginae et uteri cum elongatione colli sec. Halban	139
Operácia zostupu alebo predpadnutia pošvy a maternice podľa Fothergilla (Manchesterská operácia)	
Operatio descensus seu prolapsus vaginae et uteri sec. Fothergill — Manchester	158
Operácia predpadnutia maternice podľa Neugebauera—Le Forta	
Colporrhaphia mediana — colpocleisis mediana sec. Neugebauer—Le Fort	167
Čiastočné uzavretie pošvy podľa Kahra	
Colpoperineocleisis subtotalis sec. Kahr	180
Odstránenie maternice pošvou	
Hysterectomy vaginalis	188
Odstránenie maternice pošvou I — Hysterectomy vaginalis I	190
Odstránenie maternice pošvou II — Hysterectomy vaginalis II	221
Odstránenie maternice pošvou III — Hysterectomy vaginalis III	242
Rozpoltenie prednej steny krčka maternice	
Hysterotomy vaginalis anterior	253
Sterilizácia podľa Madlenera pošvovou cestou	
Sterilisatio sec. Madlener per colpocoeliotomiam anteriorem	265
Предисловие (проф. Й. Лукаш, доктор медицинских наук)	13
Введение	17
Указания, условия и главные принципы при проведении операций влагалищ (проф. Э. Длгош, доктор медицинских наук)	23
Вульва	41
Экстирпация кисты Бартолиновой железы	
Exstirpation cystis glandulae Bartholini	42

Удаление вульвы	
Vulvectomia — extirpation vulvae	47
Операция по Горну — денервация вульвы	
Operatio sec. Horn — denervatio vulvae	55
Влагалище	59
Передняя кольпопрография с наложением складок на мочевой пузырь	
Colporrhaphia anterior cum vesicoplicatione	60
Пластика сфинктера мочеиспускательного канала при недержании мочи (операция Штекеля)	
Plastica m. sphincteris urethrae sec. Stoeckel	75
Пластика задней стенки влагалища и промежности со сближением леваторов	
Colpopereineoplastica cum sutura musc. levatorum	81
Пластика промежности после плохо излеченного разрыва третьей степени	
Plastica perinei post rupturam gradus III. male sanatam	96
Шейка матки	105
Пластика разрыва влагалищной части шейки матки по Эммету	
Tracheloplastica portionis vaginalis uteri sec. Emmet	106
Ампутация шейки матки — пластика маточного зева по Штурмдорфу и Палмриху	
Amputatio colli uteri — plastica orificii externi cervicis uteri sec. Sturmendorf et Palmrich	113
Матка	125
Безикофиксация матки по Гальбану	
Vesicofixatio uteri sec. Halban	126
Операция при опущении влагалища и матки с удлинением шейки матки по Гальбану	
Operatio descensus vaginae et uteri cum elongatione colli sec. Halban	139
Операция опущения или выпадения влагалища и матки по Фодергиллю (Манчестер)	

Operatio descensus seu prolapsus vaginae et uteri sec. Fothergill — Manchester	158
Операция выпадения матки по Нейгебауеру—Ле Форту	
Colporrhaphia mediana — colpocleisis mediana sec. Neugebauer — Le Fort	167
Частичное замыкание влагалища по Кару	
Colpoperineocleisis subtotalis sec. Kahr	180
Влагалищная экстирпация матки	
Hysterectomy vaginalis	188
Влагалищная экстирпация матки I	
Hysterectomy vaginalis I	190
Влагалищная экстирпация матки II	
Hysterectomy vaginalis II	221
Влагалищная экстирпация матки III	
Hysterectomy vaginalis III	242
Рассечение передней стенки шейки матки	
Hysterotomy vaginalis anterior	253
Стерилизация по Мадленеру влагалищным путем	
Sterilisatio sec. Madlener per colpocoeliotomiam anteriorem	265
 Vorwort (Prof. Dr. med. J. Lukáš, DrSc.)	13
 Zum Geleit	17
 Indikationen, Bedingungen und Grundlagen bei der Ausführung der vaginalen Operationen (Prof. Dr. med. E. Dlhos, DrSc.)	23
 V u l v a	41
Die Exstirpation der Bartholinischen Zyste	
Exstirpation cystis glandulae Bartholini	42
Die Vulvektomie — Vulvaexstirpation	
Vulvectomy — exstirpation vulvae	47
Die Horn'sche Operation — Vulvadenerivation	
Operatio sec. Horn — denervatio vulvae	55

Vagina	59
Die vordere Scheidenwandplastik mit Harnblasenraffung	
Colporrhaphia anterior cum vesicoplicatione	60
Die Sphinkterplastik bei Harninkontinenz — Stoeckelsche Harnröhrenplastik	
Plastica m. sphincteris urethrae sec. Stoeckel	75
Die hintere Scheidenwand- und Dammplastik mit Levatorennaht	
Colpopерineoplastica cum sutura musc. levatorum	81
Die Scheidendammplastik nach schlecht verheiltem Dammriss III. Grades	
Plastica perinei post rupturam gradus III. male sanatam	96
Portio, collum uteri	105
Die Tracheloraphie — Emmet'sche Portioplastik	
Tracheloplastica portionis vaginalis uteri sec. Emmet	106
Die Portioamputation — Plastik des äusseren Muttermundes	
nach Sturmdorf und Palmrich	
Amputatio colli uteri — plastica orificii externi cervicis uteri sec. Sturmdorf et Palmrich	113
Uterus	125
Die vaginale Vesicofixation des Uterus nach Halban	
Vesicofixatio uteri sec. Halban	126
Die vaginale Operation der Scheiden- und Uterussenkung bei elongierter	
Zervix nach Halban	
Operatio descensus vaginae et uteri cum elongatione colli sec. Halban	139
Die vaginale Operation der Senkung oder des Vorfalles von Scheide und	
Uterus nach Fothergill (Manchester)	
Operatio descensus seu prolapsus vaginae et uteri sec. Fothergill — Manchester	158
Die Operation des Gebärmuttervorfalles nach Neugebauer—Le Fort	
Colporrhaphia mediana — colpocleisis mediana sec. Neugebauer—Le Fort	167
Die Dammplastik nach Kahr	
Colpopерineocleisis subtotalis sec. Kahr	180

Die vaginale Hysterektomie	.
Hysterectomia vaginalis	.
Die vaginale Hysterektomie I	.
Hysterectomia vaginalis I	.
Die vaginale Hysterektomie II	.
Hysterectomia vaginalis II	.
Die vaginale Hysterektomie III	.
Hysterectomia vaginalis III	.
Die Spaltung der vorderen Zervixwand	.
Hysterotomia vaginalis anterior	.
Die vaginale Sterilisationsoperation nach Madlener	.
Sterilisatio sec. Madlener per colpocoeliotomiam anteriorem	.

188

190

221

242

253

265

PREDHOVOR

ПРЕДИСЛОВИЕ

VORWORT

Při výchově studujících lékařství a mladých lékařů, budoucích gynekologů, uvědomil jsem si, že ačkoliv v oboru operativní gynekologie jsou ve světové literatuře vynikající díla, chybí v nich většinou dostatečný názorný materiál, který by umožnil rychlé, snadné a důkladné pochopení a zvládnutí tohoto oboru. Je všeobecně prokázáno, že sebelepší písemný výklad složité operace není a ani nemůže poskytnout dostatečně jasný obraz o jejím průběhu a je pravděpodobné, že několik zkušených lékařů, provádějících operaci podle písemného návodu, postupovalo by v detailech různě. Často jsou zdánlivě nedůležité malichernosti, na nichž závisí hladký průběh operace.

Protože lékař musí přistupovat k operacím co nejlépe připraven, uvítal jsem návrh svého asistenta dr. J. Havaše, aby sepsal tuto knihu a dokumentoval početnými fotografiemi sledy vaginalních operací.

Děkuji autorovi za pečlivou práci a jeho knize přejí vlivně přijetí u čtenářů. Jsem přesvědčen, že bude v jejich rukách k užitku a prospěchu našim ženám.

Prof. MUDr. Josef Lukáš, DrSc.,
přednosta II. porodnicko-gynekologické
kliniky fakulty všeobecného lékařství
UK v Praze

При обучении студентов медицины и молодых врачей, будущих гинекологов, я пришел к заключению, что хотя в области оперативной гинекологии в мировой литературе имеются выдающиеся произведения, все же, в большинстве случаев, в них отсутствует достаточный наглядный материал, который мог бы обеспечивать быстрое, легкое и основательное понимание и овладение этой специальностью. Общеизвестно, что и наилучшее письменное изложение сложной операции не даст и не может дать достаточно ясного представления о ее ходе и поэтому более вероятно, что несколько опытных врачей, производящих операцию по письменному руководству, поступало бы в отдельных подробностях различно. Часто и кажущиеся маловажными мелочи определяют гладкий ход операции.

Ввиду того, что врач должен приступить к операции как можно лучше подготовленным, я приветствую предложение своего ассистента доктора медицины Й. Гаваша написать эту книгу, документированную большим количеством фотографий, показывающих отдельные фазы влагалищных операций.

Я приношу автору благодарность за тщательную работу и желаю его книге быть благосклонно принятой

Während meiner Tätigkeit als Lehrer von Studierenden der Medizin und jungen Ärzten (d. h. zukünftigen Gynäkologen), kam mir häufig die Tatsache zum Bewusstsein, dass von einigen hervorragenden Werken der Weltliteratur abgesehen, die meisten Lehrbücher der operativen Gynäkologie anschauliche Abbildungen vermissen lassen, die in schneller, einfacher und gründlicher Weise zum Verständnis und zur Beherrschung dieses Fachgebietes beitragen würden. Es erscheint müssig zu betonen, dass auch die beste schriftliche Beschreibung einer komplizierten Operation niemals ein genügend klares Bild ihres Verlaufes wiedergeben kann und ich nehme an, dass auch erfahrene, nach schriftlichen Anweisungen operierende Ärzte, in verschiedenen Detail-Phasen verschiedene Wege einschlagen werden. Oft sind es scheinbar unwichtige Kleinigkeiten, von denen der glatte Operationsverlauf abhängt. Da der operierende Arzt nur nach gründlicher Vorbereitung eine Operation durchführen kann, begrüßte ich den Vorschlag meines Assistenten Dr. J. Havaš, dieses Buch zu verfassen und den Verlauf vaginaler Operationen in zahlreichen Fotografien festzuhalten.

Ich danke dem Autor für seine sorgfältige Arbeit, wünsche dem Werk eine günstige Aufnahme bei seiner Leser

читателями. Я убежден, что она в их руках будет служить для блага и пользы наших женщин.

Проф. доктор медицины
Йозеф Лукаш, доктор медицинских наук, заведующий II Акушерско-гинекологической клиники Факультета общей медицины Карлова университета в Праге

schaft und bin überzeugt, dass es in ihren Händen dem Wohl und Nutzen unserer Frauen dienen wird.

Prof. Dr. med. Josef Lukáš, DrSc.,
Direktor der II. Geburtshilflich-gynäko-
logischen Klinik, Fakultät der allgemei-
nen Medizin der Karlsuniversität
in Prag

УВОД

ВВЕДЕНИЕ

ZUM GELEIT

akusherlib.ru

Moderné dokumentačné a oznamovacie technické metódy, ako fotografia, film a televízia, umožňujú s prípojeným hovoreným alebo písaným výkladom názorne vysvetliť aj komplikované deje, k akým patria tiež chirurgické operácie. Film a televízia sa už udomáčnili v prednáškových sieňach našich fakúlt. Fotografia je zase názorným materiálom v odbornej literatúre. Som presvedčený, že fotografické snímky musia zaujať dôležité miesto aj vo výuke a školení lekárov, samozrejme i budúcich gynékológov. V našom odbore je, pravda, nevyhnutným predpokladom úzka spolupráca skúseného fotografa a operátora, alebo spojenie operátora a fotografa v jednej osobe, obzvlášť pri zhľadávaní snímkov v sériách. Len takto môžeme zhľadať cenné, názorné a technicky dokonalé snímky, ktoré budú dôležitou pomôckou výuky práce v operačnom sále.

Považoval by som za dobrý výsledok dlhotrvajúcej práce, ak táto kniha pomôže lepšie znázorniť deje pri operáciách a uľahčí osvojíť si operačnú techniku. Táto publikácia má znázorniť základné gynekologické vaginalné operácie podľa osvedčených spôsobov, užívaných už mnoho rokov na gynekologickej klinike prof. MUDr. Lukáša v Prahe. Sú to metódy, používané ním a jeho žiakmi, ktorími sa dosiahalo dobrých vý-

Современные технические методы документации и связи, какими являются фотография, фильм и телевидение, в соединении с устным или же письменным изложением дают возможность наглядно осветить и сложные явления, к которым относится также и хирургическая операция. В аудиториях наших факультетов прочное место завоевали фильм и телевидение. В специальной литературе наглядным материалом является фотография. Я убежден, что фотографические снимки должны занять важное место также и при обучении врачей, и конечно и будущих гинекологов. В нашей специальности необходимым условием для этого является тесное сотрудничество между опытным фотографом и хирургом, или же требуется совмещение оператора и фотографа в одном лице, в особенности при изготовлении серий снимков. Только таким образом можно получить ценные, наглядные и технически совершенные снимки, которые становятся важным учебным пособием для работы в операционном зале.

Я считал бы хорошим результатом своей длительной работы, если бы эта книга послужила лучшему изображению операционного процесса и облегчила освоение знаний опера-

Die moderne Vermittlungs und Dokumentationstechnik, wie z. B. die Photographie, der Film und das Fernsehen ermöglicht in Verbindung mit einer gesprochenen oder schriftlich festgehaltenen Beschreibung eine einleuchtende Erklärung komplizierter Handlungen, zu denen auch die chirurgische Operation zu zählen ist. In den Hörsälen unserer Fakultäten hat sich der Film und das Fernsehen einen festen Platz erobert. Das gegebene Anschauungsmaterial der Fachliteratur ist die Photographie. Wie ich mich während meiner langjährigen Unterrichtstätigkeit überzeugen konnte, spielt das photographische Bild sowohl im Unterricht, wie auch in der ärztlich-gynäkologischen Schulung eine wichtige Rolle. Eine für unser Gebiet unerlässliche Voraussetzung ist allerdings die enge Zusammenarbeit zwischen dem Operateur und einem erfahrenen Photographen, oder – besonders bei Serienbildern – die Verbindung beider Eigenschaften in einer Person. Nur so kann man wertvolle, anschauliche und technisch einwandfreie Aufnahmen erzielen, die als wichtige Unterrichtshilfe die Arbeit im Operationssaal wiedergeben.

Ich würde es als ein günstiges Ergebnis meiner langjährigen Arbeit betrachten, wenn dieses Buch durch eine gute Darstellung des Operationsgeschehens zur leichteren Aneignung und Kenntnis-

sledkov. Radikálna vaginálna hysterektómia a vulvektómia s extirpciou lymfatických uzlín nie sú zaradené úmyselne. Operácie vykonané pri maligných procesoch, či už vaginálne alebo abdominálne, majú byť obsahom samostatnej publikácie.

Publikácia je zostavená z pôvodných fotografií. Každá operácia je zachytená v celom svojom priebehu radom fotografií, tvoriacich súvislú sériu. K nej je pripojený opis postupu a technických detailov. Fotografie a text umožňujú mladým lekárom porozumiť a osvojiť si operačnú techniku a starším chirurgickým školeným lekárom robiť operačie bez zvláštnej prípravy. Možno povedať, že atlas má slúžiť lekárom, ktorí už majú základné operačné znalosti a prehľad o topograficko-anatomických pomeroch, ale nie sú natoľko rutinovaní chirurgovia, aby nepotrebovali určité názorné vodítko. Vzhľadom na lepší prehľad sú niektoré kapitoly doplnené schematickými obrázkami. Opisy sú stručné a zamerané hlavne na ľahké porozumenie jednotlivých zákrokov pri operáciach.

Pretože ide o určitý druh makrofotografie, pričom je veľmi dôležité, aby tato znázorňovala určenú fázu operácie, nemožno sa niekedy vyhnúť skresleniu obrazu. Tento fotografický nedostatok

ционной техники. Цель данной публикации — показать процесс производства основных гинекологических влагалищных операций по испытанным методам так, как они в течение многих лет практиковались в гинекологической клинике проф. доктора медицины Лукаша в Праге. Здесь показаны методы, применяемые им и его учениками, благодаря которым были достигнуты хорошие результаты. Радикальная влагалищная экстирпация матки и удаление вульвы с экстирпацией лимфатических узлов здесь умышленно не приведены. Операции, производимые при злокачественных процессах влагалищным или абдоминальным путем, должны стать предметом самостоятельной публикации. Публикация составлена из подлинных фотографий. Весь ход каждой операции показан на ряде фотографий, представляющих законченную серию. К ней приложено описание метода операции и технических подробностей. Фотографии и текст дают молодым врачам возможность понять и освоить операционную технику, а старшим врачам, прошедшим хирургическую практику — производить операции без особой подготовки. Можно сказать, что отрасль предназначена для врачей, имеющих уже основные знания по операцион-

nahme verschiedener Operationstechniken beitragen könnte. Das Ziel der vorliegenden Publikation war, die grundlegenden gynäkologischen Vaginaloperationen darzustellen, wie sie durch eine Reihe von Jahren an der Universitätsfrauenklinik von Prof. Dr. Lukáš aus Prag durchgeführt werden. Es sind dies alles bewährte Methoden, mit denen von ihm und seinen Schülern gute Ergebnisse erzielt wurden. Die vaginale Radikaloperation und die erweiterte Vulvektomie wurden vorsätzlich nicht einbezogen, da sie das Thema einer selbständigen Publikation über die Operation maligner Tumoren seien sollen. Die Publikation enthält Originalphotographien. Jeder Operationsverlauf wurde in einer Bildserie festgehalten, die eine in sich geschlossene Serie darstellt, und diese durch die Beschreibung der einzelnen Phasen und technischen Details ergänzt. Die Bilder und der Text sollen jüngeren Ärzten das Verständnis und die Kenntnis der Operationstechnik vermitteln und älteren, chirurgisch vorgebildeten Ärzten die Durchführung der Eingriffe ohne besondere Vorbereitung ermöglichen. Der Atlas soll demnach Ärzten dienen, die bereits gewisse grundsätzliche Operationskenntnisse und einen Überblick über topographisch-anatomische Verhältnisse besitzen, jedoch noch nicht so routiniert sind, um einen

však iba nepatrne znižuje názornosť fotografských snímkov.

Väčšinu snímkov som zhotovil za svojho pôsobenia na gynekologickej klinike prof. MUDr. Lukáša v Prahe. Som zaviazaný zvláštnou vdakou prednostovi kliniky prof. MUDr. Jozefovi Lukášovi, DrSc., doc. MUDr. R. Tachezimu a celému tamojšiemu lekárskemu kolektívu za mnohé rady a pochopenie pre moju prácu.

Dalej patrí moja úprimná vdaka primárom doc. MUDr. Šebkovi z gynekologickej oddelenia nemocnice v Motole a doc. MUDr. V. Chmelíkovi z gynkologickej oddelenia nemocnice na Kladne a ich spolupracovníkom, ktorí mi umožnili zhotoviť niektoré snímky v uvedených nemocniacích.

Dakujem prof. MUDr. A. Hudcovičovi, prednostovi gynekologicko-pôrodnicej kliniky v Bratislave, za vedeckú redakciu a Vydatelstvu SAV za vzáenne porozumenie pri spracovaní mojej knihy a za jej vzornú úpravu.

Taktiež som vdakou zaviazaný prof. MUDr. E. Dlhšovi, DrSc., prednostovi gynekologicko-pôrodnickej katedry Ustavu pre ďalšie vzdelávanie lekárov za záujem, ktorý prejavil tým, že napísal kapitolu o indikáciach, podmienkach a hlavných zásadách pri vykonávaní pošťových operácií.

Autor

ной технике и топографической анатомии малого таза, которые, однако, не являются столь опытными операторами, не нуждающимися в определенном научном руководстве. В целях большей наглядности некоторые главы дополнены схематическими рисунками. Описания изложены кратко и имеют целью главным образом легкое понимание отдельных этапов при операциях.

Ввиду того, что дело касается определенного вида макрофотографии, причем очень важным является охватывание определенных операционных этапов, нельзя в некоторых случаях избежать искажения снимка. Этот фотографический недостаток, однако, лишь незначительно снижает достоверность снимков.

Большинство операций и снимков произведено мною во время моего пребывания в гинекологической клинике проф. доктора медицины Йозефа Лукаша, доктора медицинских наук, в Праге, которому я обязан чувством особой благодарности. Затем я выражают признательность также и доценту доктору медицины Р. Тахеци и всему коллективу врачей за ценные советы и благожелательное отношение к моей работе.

Затем я приношу искреннюю благодарность ординаторам доценту док-

anschaulichen Wegweiser für ihre Arbeit vermissen zu können. Zum besseren Verständnis sind einigen Kapiteln schematische Zeichnungen beigefügt. Die Beschreibungen habe ich besonders im Hinblick auf eine leichtere Verständlichkeit der einzelnen Operationseingriffe so knapp wie möglich gefasst.

Da es sich um eine ganz besondere Art von Makrophotographien mit dem Schwerpunkt auf Festhaltung gewisser Operationsphasen handelt, konnte gelegentlich eine gewisse Bildverzerrung nicht vermieden werden. Diese photographische Unzulänglichkeit dürfte jedoch die Beweiskraft der Abbildungen nicht allzusehr beeinträchtigen.

Die Mehrzahl der Operationen und Aufnahmen habe ich während meiner Tätigkeit an der II. Universitätsfrauenklinik in Prag durchgeführt. Ich möchte deshalb an erster Stelle dem Direktor dieser Klinik, Herrn Prof. Dr. med. Josef Lukáš, DrSc., Doz. Dr. R. Tachezy und dem ganzen Krztekkollektiv für die zahlreichen Ratschläge, wertvollen Anregungen und ihr Verständnis für meine Arbeit herzlichst danken.

Mein Dank gebührt auch den Primarii: Herrn Doz. Dr. V. Šebek, dem Direktor der gynäkologischen Abteilung des Krankenhauses Prag-Motol und Herrn Doz. Dr. V. Chmelík, dem Leiter der gynäkologischen Abteilung des Kran-

тору медицины В. Шебеку из гинекологического отделения больницы в Мотоле и доценту доктору медицины В. Хмелику из гинекологического отделения больницы в Кладне и их сотрудникам, которые дали мне возможность дополнительно изготовить некоторые снимки в приведенных больницах.

Выражаю благодарность также проф. доктору медицины А. Гудцовичу, заведующему Акушерско-гинекологической клиникой в Братиславе за научную редакцию, а также и Издательству Словацкой Академии Наук за исключительное внимание, проявленное при издании моей книги и за ее образцовое оформление.

Считаю своей обязанностью выразить благодарность также и профессору доктору медицины Э. Дигошу, доктору медицинских наук, заведующему акушерско-гинекологической кафедрой Института усовершенствования врачей за интерес, который он проявил при обработке материала тем, что написал главу об индикациях, условиях и главных принципах при производстве влагалищных операций.

Автор

kenhauses Kladno, sowie ihren Mitarbeitern, die mir die Anfertigung einiger zusätzlicher Aufnahmen in den erwähnten Krankenhäusern ermöglichten.

Schliesslich bin ich auch Herrn Prof. Dr. A. Hudcovič, dem Direktor der II. Universitätsfrauenklinik in Bratislava für die wissenschaftliche Redaktion und dem Verlag der Slowakischen Akademie der Wissenschaften für ihr weitgehendes Verständnis bei der Drucklegung meines Buches und seiner sorgfältigen Ausstattung zu tiefem Dank verpflichtet.

Ebenfalls bin ich Herrn Prof. Dr. med. E. Dlhos, DrSc., Vorstand des geburtshilflich-gynäkologischen Lehrstuhls des Instituts für Fortbildung der Ärzte, zu Dank verpflichtet für das freundliche Interesse, das er mit der Abfassung des Kapitels über Indikationen, Bedingungen und Grundlagen bei der Ausführung der vaginalen Operationen bewies.

Der Autor

INDIKÁCIE, PODMIENKY A HLVNÉ ZÁSADY

PRI VYKONÁVANÍ
POŠVOVÝCH OPERÁCIÍ

ERNEST DLHOŠ

Vari ani netreba pripomenúť, že umenie operovať sa nemožno naučiť ani z najlepšie napísanej učebnice. Je na to vždy potrebné praktické zvládnutie operácií, ktoré je možné iba praxou. Prax je však nemysliteľná bez teoretických znalostí, ktoré dáva kniha. Mnoho ráz však hľadá medzeru medzi teóriou — knihou a praxou — vykonávaním samotných operácií. Ide blavne o vernosť a reálnosť opisu sledu niektorých operácií. Tu napomáha inštruktívny obrázok, ktorý mnoho ráz povie viac ako akokoľvek dobrý dlhý text. Preto sa asi v lekárskej verejnosti tešia zvláštnej obľube učebnice chirurgie, ktoré sú doplnené čo najväčším počtom inštruktívnych obrázkov. Môžu to byť schematické náčrtky, fotografie a niekedy i viac umelcovské a menšej anatomický verné maľby. Musím však hneď poznať, že nemusí ísť vždy na úkor ilustrácie, ak aj nie je anatomicky verná. Naopak, niekedy to môže byť jej klad. Napríklad v takých prípadoch, kde je výstižne, ilustratívne podaná niektorá časť — povedzme, operačného postupu — na úkor vernosti. Aj inštruktívne fotografie prispôsobujeme tak, že partie, ktoré nemajú čo študujúcemu povedať, retušujú sa, aby vynikla práve tá dôležitá časť obrázku, ktorú chceme znázorniť.

Atlas vaginálnych operácií je niečo medzi knihou a operáciou. Podáva ilustratívny sled operačného postupu pri typických vaginálnych operáciách. Nerobi si ani si nemôže preto robiť nároky na vyčerpávajúci obrázkový referát všetkých ginekologických operácií. Koniec-koncov by to ani nebolo možné. Vedľ napr. iba operácií, ktorých účelom je chirurgicky upraviť močovú inkontinenciu u ženy, je opisaných viac ako 80.

Atlas nechce a ani nemôže nahradiť učebnicu. Učebnica textom poúča a obrázkami zvýrazňuje, podtrhuje povedané. Atlas stručne komentuje sled operácie a ilustruje ju autentickými fotografickými zábermi. Obrázky sa snažia nahradiť videniu operáciu, text nahradza cicero, vysvetlujúci priebeh zákroku. Možno to povedať i takto: učebnica poučí o operovaní, atlas dá návod, ako operovať, operovať však naučí iba prax. Pred uplatnením teoretických vedomostí pri praktickom operovaní dá atlas možnosť pochopiť metodiku, oboznámiť sa s prístupom a postupom operácie.

Atlas dáva teda iba základné, zásadné smernice, pričom oboznámuje iba s typickými operáciami. Ich poznanie umožní ľahko pochopiť všetky modifikácie, vychádzajúce z principu klasických zákrokov, ktoré sú opísané a ilustrované.

Až do zhodnotenia všetkých výhod a možností, ktoré dávala pošvová celiotómia so zameraním na operatívnu intervenciu na vnútorných rodidlach, vykonávali sa všetky gynekologické operácie laparotomickou cestou, a to cez prednú brušnú stenu. Celiotómia, či nž po preťati prednej pošvovej steny a vezikouterínej plíky, alebo po zadnej kolpotómii a preťati peritonea Douglasovho priestoru ukázala nové možnosti gynekologickej operovania vaginálnou cestou.

Aj predtým sa sice robili pošvové operácie, ale išlo vždy o operácie na vonkajších rodidlach, posve, prípadne na pošvovej časti hrdla maternice. Tieto okrem zriedkavej extirpácie cysty Bartholiniho žlazy alebo cysty pošvovej steny mali charakter rekonštrukčný a poväčšinou upravovali zostup pošvových stien alebo zle zahojené trhliny hrádze.

V širšom zmysle slova rozumieme pod vaginálnymi operáciami všetky zákroky, vykonané na vonkajších rodidlach, na pošve a na vnútorných rodidlach pošvovou cestou. V užšom zmysle slova hovoríme o vaginálnych operáciach, resp. o vaginálnej ceste operovania tam, kde si ziskavame prístup k operácii vnútorných rodidiel cez pošvu. V gynekológií teda zásadne možno operovať dvojakou cestou, a to abdominálne a vaginálne.

Pochopiteľne, brušná i pošvová cesta má svoje klady a nedostatky, svoje podmienky, indikácie i kontraindikácie.

Pri rozhodovaní pre abdominálnu alebo vaginálnu cestu je prvý predpoklad, že chirurg ovláda obidva spôsoby operovania.

Ák sú totiž dané možnosti voľby medzi oboma cestami a pošvová cesta by znamenala menšie zasaženie pre pacientu, bola by ľahšou iba v tom prípade, keď chirurg ovláda vaginálne operovanie a vykoná zákrok technicky hladko, bez komplikácií. Pri operácii, ktorá je spojená s technickými ťažkosťami preparácie, ako krvácaním, ťažkosťami pri vyluxovaní zväčšenej maternice alebo nádoru, predĺžovaním času operácie, môže vaginálna operácia znamenať pre pacientku väčšie zasaženie ako brušná. Najmä v takých prípadoch, keď je chirurg nátený pri neúspechu pošvového operovania laparotomovať a takto dokončiť operáciu.

Okrem požiadavky ovládania pošvovej cesty je tu ešte innoho činiteľov, ktoré spoluozhodujú, ako zákrok vykonat. Vždy je potrebná presná anatomická, topografická diagnóza, dokonalá informácia aj o uložení orgánov a stave tkaniiva v okolí operovaného terénu. Ide blavne o zachovanie topiky mechúra, ureteru a rektu. Topika rodidiel i okolitých orgánov sa značne mení či už pri dislokácii tumorom,

pri retroflexii, retroverzii maternice, jej descenze, prolapse, elongacií hrudla maternice a pod. Je samozrejme, že chirurg musí ovládať všetky tieto eventuality.

Treba sa ešte zmieniť o operáciach, ktoré sú vykonávané simultánne oboma spôsobmi – cestou pošvovou i abdominálou. Tak to býva napríklad pri prolapsoch, ktoré sa korigujú ventrosuspenziou, pripadne ventrofixáciou a okrem toho je potrebná plastická úprava predpadnutých pošvových stien, alebo pošvové plastyky spojené s enukleáciou myómu, pripadne operáciou na adnexách. V podobných prípadoch je pochopiteľné, že operačné zataženie je veľké, nie iba čo do trvania operácie, ale aj čo do krvácania, mliaždenia tkanív, možnosti infekcie atď. Najlepšie by bolo podobné operácie nespájať, ale nahradíť ich len jednou operáciou, a to buď cestou abdominálou, alebo cestou pošvovou. Vždy to však nie je možné. Podľa stavu pacientky a hľavne podľa veku musíme pri operačnom zákroku rešpektovať aj možnosť ďalších kohabitácií, u mladších i ďalšiu možnosť oplodnenia a nehatený priebeh gestácie. To znamená, že niekedy so zreteľom na reprodukciu nemôžeme vykonať zákrok, ktorý by bol najviac anatomicky indikovaný, ale vylučoval by rast tehotnej maternice a pôrod. Tu, rešpektujúc podmienku ďalšej reprodukcie, treba vykonať zákrok umožňujúci tehotnosť a pôrod, a to aj za cenu toho, že operujeme vaginálne i abdominálne.

Dalšou nevýhodou simultánneho operovania cez brucho i cez pošvu je, že topograficko-anatomicky treba, aby sme najprv operovali pošvne a potom abdominálne, lebo v opačnom prípade by sme tahom za porcio priliš zatažovali závesný aparát maternice a mohli by sme mechanicky narušiť operované partie. So zreteľom na zachovanie asepsie a non infekcie by bol však opačný postup vŕtanejší: operovať najprv abdominálne a iba potom pošvne, lebo pri vaginálnej ceste aj pri najdokonalejšej dezinfekcii nemôžeme zaručiť také aseptické, sterilné prostredie ako pri operácii abdominálnej. Výnimku tvoria malé úpravy zle zahojenej trhliny hrádze, plastická úprava rektokely a ostatné zákroky, pri ktorých netaháme cervix smerom do pošvového introitu: tieto zákroky môžeme vykonať po laparotómii tým istým inštrumentáriom, iba čo si vymenime rukavice. Ináč obvyklý postup je tento: najprv operácia pošvová a potom operácia brušná. Taktô sa snažíme vyhovieť požiadavkám asepsy aspoň tým, že sa po ukončení pošvovej operácie premývame, preobliekame a operujeme novou súpravou inštrumentov.

Má ale ostať pravidlom, že treba vždy zvážiť nevýhody simultánneho operovania cez brušné steny i cez pošvu. Pretože je nemožné úplne opustiť tento druh

operácií, treba sa aspoň snažiť redukovať ich počet na najmenšiu možnú mieru.

Z operačno-tematického hľadiska možno vaginálne operácie — podobne ako abdominálne — rozdeliť do dvoch skupín: v prvej sú operácie, pri ktorých sa snažíme upraviť chorobné zmeny rekonštrukciou, plastickou úpravou, či už ide o statické poruchy spôsobené poranením, pôrodnou traumou alebo starobnými degeneratívnymi pochodomí, alebo o vrodené chyby. V druhej skupine sú operácie, pri ktorých odstraňujeme chorobné zmenené tkaniivá, nádory alebo celé orgány.

Prv, ako sa rozhodneme či už pre abdominálnu alebo vaginalnu cestu, musíme s istotou vedieť, či je operácia *vôbec* indikovaná. Indikáciu dáva zhruba zlyhanie všetkých možností konzervatívnej liečby, resp. jej nevhodnosť, na druhej strane operácia musí dávať ak nie zárukú, tak aspoň dobré perspektívy zlepšenia zdravotného stavu pacientky a likvidovania choroby.

Vždy sa musíme vziať do situácie pacientky, ako to požadoval Hlaváček, a operáciu indikovať tak, ako by išlo o nás, prípadne o niekoho z našich najbližších. Je to jedna zo základných požiadaviek etiky operovania.

Nikdy nesmieťe operačným zákrokom vystaviť chorú väčšiemu nebezpečiu, než akú pre ňu znamená choroba, ktorú chceme operačným zákrokom vyliečiť.

Úspech operácie závisí od mnohých činiteľov, z nich najmä: od správnej indikácie, zdravých úvah o relatívnych kontraindikáciách, výberu vhodného druhu operácie, t. j. od operačnej techniky výkonu, dobrej predoperačnej prípravy chorej, včasnej a primeranej náhrady krvnej straty, ako aj od správneho poopeeračného doliečovania, čo sú všetko nedeliteľné súčasti dokonalej operačno-liečebnej taktiky, ktorej strategickým cieľom je čo najdokonalejšia úprava zdravotného stavu. Treba vždy rátať s eventualitou operačných ťažkostí, ako aj s dosiahnutím liečebného efektu.

Čo sa týka voľby spôsobu operácie pri stavoch, kde je možné operovať vaginálne i abdominálne, sú rôzne školy, rôzne smery. Extrémisti sú v oboch skupinách operovania a vari najviac je umierených, ktorí indikujú tú alebo onú cestu selektívne. Netreba vari hovoriť o tom, že nie je spravný ani jeden extrémistický smer, veď sa najdu určite prípady, ktoré budú — sit *venia verbo* — absolútne jednoznačne indikovať cestu pošovovú alebo cestu brušnú.

Nie je však jednota ani medzi umierenými chirurgmi, ktorí indikujú spôsob operácie selektívne, individuálne, lebo v mnohých parciálnych otázkach sa líšia

ich názory na samotné indikácie, kontraindikácie, ako aj podmienky vaginálneho operovania.

Zásadne sa musí operovať tak, aby sme pacientky čo najmenej zatažili. Ak zvážime, že globálne je pošvová operácia menej zatažujúca pre pacientku, musíme presne rozhodnúť, či sú dané podmienky, aby sme operáciu pošvovou cestou zvládli bez komplikácií.

Aby sme sa mohli správne rozhodnúť pre tú alebo onú operačnú cestu, treba okrem samozrejmej požiadavky technického ovládania oboch spôsobov operovania dokonale zvážiť všetky ich aktuálne klady a nedostatky a najmä zrieknuť sa zaujatosti pre ten alebo onen smer. Iba takto si nebudú rôzne spôsoby operovania konkurovať, ale sa budú navzájom vhodne dopĺňať.

Najčastejšie budeme rozhodovať o vaginálnej alebo abdominálnej ceste pri operatívnej liečbe:

1. myómov,
2. metroragií v klimaktériu a menopauze, pri ktorých zlyhala konzervatívna liečba,
3. pri léziách porcia, zvlášť pri združení s inou indikáciou,
4. pri malignómoch hrudla a tela maternice,
5. pri descenzoch a prolapsoch maternice,
6. pri vezikovaginálnych fistulách,
7. pri stresovej inkontinencii.

Odhliadnuc od lokálneho nálezu budú sa pri týchto stavoch indikovať pre vaginálnu cestu podľa H a l b a n a:

1. pacientky, u ktorých hrozia komplikácie zo strany kardiovaskulárneho aparátu a od plúc,
2. pacientky obézne,
3. pacientky staré,
4. pacientky anemické.

Pri týchto však treba hneď podotknúť, že úprava vnútorného prostredia, predovšetkým úprava celulárneho i plazmatického komponentu krvi patrí medzi prvé úlohy správnej predoperačnej prípravy každej, tým viac anemickej pacientky. Aj tam, kde operácia súri, treba vždy zabezpečiť dostaok kompatibilnej krvi a zaviesť transfúziu prv, než začneme s operáciou.

Vari najrozdielnejšie sú názory na výber operačnej cesty pri myómoch. Okrem apríorneho, zásadne rozdielneho názoru na operačnú cestu chirurgovia rôzne posudzujú veľkosť a konzistenciu nádoru, priestrannosť pošvy a iných činiteľov, podľa ktorých sa rozhodujú pre tú-ktorú cestu.

Podobne nie jednoty, či nádor pri odstraňovaní zmenšovať alebo nie. U prvých, pochopiteľne, nebude potom rozhodovať veľkosť tumoru ako u druhých, ktorí sú proti morellement a odstraňujú nádor in toto.

Čo sa týka vaginálnej operácie myómov, myslím, že je správna podmienka, ktorá vyžaduje, že voľný, mobilný uterus nesmie byť väčší ako pri gravidite III. mesiaca a má ísť o operáciu u viaceričky s priestrannou pošvou (Albert – Lee, Avery). Názory v tejto otázke sú však rôzne. Napr. Campbell, Brill a Golden tvrdia, že pri volbe operačnej cesty nerozhoduje veľkosť nádoru. Amreich operuje myóm vaginálne vtedy, ak sa dá vziať do malej panvy. Ak v anamnéze pacientky zistíme gynékologickú abdominálnu operáciu, tak posovovú cestu zavrhá. Wugh, Israel, Falk, Bunklin, Weaver v určitých prípadoch pripúšťajú vaginálnu cestu po týchto operáciách. Campbell, Brill a Golden nie sú proti vaginálnemu operovaniu pri myómoch ani po predehádzajúcej gynékologickej laparotómií.

Pri krvácaniach rozhoduje stav adnex, resp. potreba revízie brušnej dutiny. Ak tu týchto indikácií niesie, rozhodujeme sa pre vaginálnu cestu. Tu pravidelne ide o ženy v pokročilejšom veku, u ktorých zlyhala konzervatívna liečba i výškrab. Ako ultimátum refugium ostáva teda operácia alebo aktinoterapia, pri ktorej uprednostňujeme intrauterínnu aplikáciu rádia alebo izotopov. Obvykle však, ak niesie závažných dôvodov proti operácii, prípadne proti aktinoterapii (karcinofobia), necháme rozhodnúť pacientku, ktorá spôsob liečby si zvolí.

Neraz nám rozhodnutie uľahčí nález metrítickej maternice, polypózy, adenomyózy a pod.

Ak však ide zároveň aj o tumor na adnexách, zrasty, kde predehádzala laparotómia a najmä, kde sa robila operácia fixujúca maternicu, rozhodneme sa pre abdominálnu intervenciu.

Tak je to aj pri léziach porcia, ktoré považujeme za fakultativne prekancerózy: ak niesie dôvod zrakov zrevidovať brušné orgány, operujeme vaginálne.

Pri prolapse maternice rozhoduje radikálnosť zákroku, ktorá zase závisí od

veku pacientky. Ak sa rozhodneme pre odstránenie maternice, robíme to vaginálnou cestou.

Pri descenze a prolapse máme veľký výber operačných spôsobov či už výlučne vaginalných alebo kombinovaných — vaginalných a abdominálnych.

Zatiaľ čo pri brušných doplname spravidla pošvové plastiky ventrosuspenziou alebo ventrofixáciou, je paleta pošvových operácií bohatšia: počnúc plastikami cez interpozíciu, vaginavezikofixáciu, kolpkleizu, dômyseľnú manchesterskú operáciu až po hysterektómiu s rôznymi spôsobmi zosilnenia panvového dna.

Zatiaľ čo pri fistulách rozhodne ich lokalizácia o tom, ktorou cestou budú prístupejšie, či vaginalnou, alebo abdominálnou, pri inkontinenčiach volime ľastejšie cestu pošvovú, ale máme najmä pre recidivujúce inkontinenčie možnosť operovať simultánne vaginalne i abdominálne, resp. vaginalne a cez brušné steny extraperitoneálne, ako je to pri operácii Perrinovej.

Pri malignómoch maternice druh zátkroku závisí od lokalizácie procesu, jeho progresie, t. j. stupňa, ako aj od radikálnosti zátkroku. Ak ide o rakovinu tela maternice a sú dané ostatné podmienky pre vaginalne operovanie, odstraňujeme maternicu pošvove aj s adnexami. Ak však chceme implantovať ovárium do brušnej steny, operujeme abdominálne.

Pri rakovine hrđala maternice ide o starý spor operovať abdominálne podľa Wertheima alebo vaginalne podľa Schautu. Pre začiatocné štadiá (ca in situ) niekedy i I^o rakoviny porcia, ako aj pre chirurgov, ktorí neodstraňujú regionálne lymfatické uzliny, stačí — pri splnení ostatných podmienok — vaginalná hysterektómia, ktorá môže byť rozšírená pri I^o o odstránenie parametrií (hysterectomy sec. Schauta). Tam, kde sa rozhodneme operovať radikálnejšie a odstraňujeme parametriá aj lymfatické uzliny, treba operovať abdominálne (hysterectomy sec. Wertheim).

Línia, ktorá rozdeľuje vaginalnu cestu od abdominálnej, nebude teda jednotná, ale bude v mnohom závisieť od rôznych kritérií chirurgov. Podiel vaginalných alebo abdominálnych operácií sa mení pochopiteľne aj v aktuálnej etape danými možnosťami. Tak napr. v dnešnej dobe treba znova preventívovo otázku so zreteľom na zníženie operačného rizika pri laparotomiách, na druhej strane treba zase uvážiť príbudajúci počet starých žien, u ktorých býva ľastejšie indikovaná vaginalna cesta.

• • •

Ked máme hodnotiť vaginálnu cestu operácií, treba konfrontovať výhody tohto spôsobu s jej nevýhodami.

Výhody vaginálneho operovania môžeme zhŕnúť do nasledovných bodov:

1. Niet tu abdominálnej rany a tým následnej jazvy na bruchu, ktorá okrem mälo estetického výzoru je i miestom oslabenej rezistencie organizmu. Okrem zriedkavého celkového rozpadu rany, nepríjemnosti sekundárneho hojenia je to miesto, kde aj pri najdokonalejšej peritonealizácii sa môžu vytvoriť zrasty s črevami, omentom. Podobné adhézie môžu byť príčinou rôznych „neurastenických stavov“ — ak operácia namiesto úľavy priniesla bolesti. Môžu byť príčinou aj subileóznych a ileóznych stavov, ktoré indikujú iteratívnu laparotómiu. Keloidy a pigmentované rebríčky na jazve sú iba menšou nepríjemnosťou — okrem týchto môže v jazve vzniknúť aj hernia, ktorá zase vyžaduje operatívnu intervenciu. Okrem povedaného už aj samotná brušná jazva môže nepriaznivo ovplyvňať na psyché pacientky, zvlášť mladej.

2. Vaginálna operácia prebieha s menšou manipuláciou s vnútornosťami, rana je menšia a neleží na exponovanom mieste. Môžeme preto opäťovne konštatovať, že po operácii sa pacientky vaginálne operované menej a zriedkavejšie ponosujú na bolesť. Táto je menej intenzívna a trvá kratšie, takže vyžaduje menej a kratšie trvajúce liečenie.

3. Málo sa oceňuje výhoda menej náročnej anestézy. Často možno robiť vaginálne operácie v lokálnom znečitlivení, prípadne v barbitúratovom alebo steroidmi navodenom spánku. Takáto anestéza po dobrej premedikácii obvykle stačí, lebo pri vaginálnom operovaní nevyžadujeme čo najdokonalejšiu relaxáciu brušných stien, ktorá je možná iba za cenu prehlbenej anestézy, intubácie a podania relaxantí. Vyhneme sa takto éteru, ktorý nie je vhodným anestetikom u žien v pokročilejšom veku.

4. Vaginálne operovanie nevyžaduje ukladať pacientku do Trendelenburgovej polohy, ktorá je čoraz viac oprávnenie kritizovaná ako metóda, ktorá nepriaznivo ovplyvňuje dýchacie pohyby a zatajuje aj krvný obeh.

5. Po vaginálnych operáciách je menší pooperačný šok. Jeho príaznivé ovplyvnenie treba vidieť v komplexnom pôsobení viacerých kladných činiteľov, predovšetkým menšej krvnej straty.

6. V takých prípadoch, kde treba vykonať aj plastickú úpravu pošvových stien,

plastiku zle zahojenej trhliny brádze, úpravu neudržania moču, môžeme vykonať tieto operácie jednorazovo pri tej istej izolácii, oblečení i inštrumentácií.

7. Pri vaginálnych operáciách možno exaktnejšie zošíť peritoneálny otvor, ktorý je nepomerne menší ako pri laparotómii.

8. Pri vaginálnych operáciách je menšie riziko pooperačnej peritonitídy. Menej sa manipuluje s črevami a otvorené peritoneum sa zošíva na najnižšie položenom mieste brušnej dutiny, takže ak sa aj vytvorí peritonitída, býva lokalizovaná iba na oblasti malej panvy a nezasiahne celú brušnú dutinu ako tam, kde sa vytvorí po laparotómii.

9. Po vaginálnych operáciach sa zriedkavo vytvárajú kýpšové exsudáty, lebo kýpte možno pri toalete rany vhodne extraperitonealizovať.

10. Po vaginálnych operáciách je zriedkavá atónia črev a ileálne stavby, čo pripisujeme tomu, že pri vaginálnom operovaní sa chirurg dostáva ihneď po celiotómii k rodidlám bez toho, aby musel zabezpečovať prístup k operačnému polu odsúvaním črev, ich odizolovaním vsúvaním rúšky, odtláčaním tampónmi, čo sú všetko manipulácie, ktoré, aj keď sa robia čo najšetrnejšie, nezaobídú sa bez mliaždenia črev a porušenia ich serózy.

11. V dôsledku menšieho mliaždenia črev vzniká aj medzi týmito menej zrasťov, ktoré by spôsobovali pooperačné ťažkosti poruchou peristaltiky a vyprázdnenia.

12. Pri vaginálnej ceste býva menšie operačné riziko u obéznych pacientiek, u ktorých je prístup k rodidlám pri laparotomickej ceste viac sťažený, neprehľadný. U týchto pacientiek sa ťažko operuje pri abdominálnej ceste hlavne na dne panvovom, čo môže spôsobovať zvlášť pri hysterektómii a izolácii močovodov neprekonateľné ťažkosti. U obéznych pacientiek je operačný prístup per vaginam k vnútorným rodidlám neporovnatne ťažši.

13. Po vaginálnych operáciách preferujú skoré vstávanie a rehabilitáciu aj tí chirurgovia, ktorí sú po brušných operáciách opatrní, konzervatívni. Vďaka skorej mobilizácii je daná možnosť účinne predehádzať tromboembolickej chorobe. Pri takomto režime je skorá a dokonalá rehabilitácia pacientiek bez nepríjemných pooperačných komplikácií skoro pravidlom.

14. Hoci dnes už netrváme tak na rýchlosťi operácie, ako kedysi, keď to bol rozhodujúci činitel či už pre možnosť infekcie, krvnej straty, dĺžky anestézy a možnosti šoku, predsa treba spomedzi výhod vaginálneho operovania spomenúť

aj tú okolnosť, že pošvová operácia trvá kratšiu dobu. Ak totiž pošvová operácia neprebieha v dobrom tempe a bez technických ľažkostí, považujeme ju za zle indikovanú.

Zásadne vaginálne sa má operovať vtedy, keď je tento spôsob intervencie pre pacientku výhodnejší a je technicky prevediteľný.

Z nevýhod vaginálneho operovania treba predovšetkým spomenúť:

1. Nemožnosť prekontrolovať hmatom a zrakom brušnú dutinu.
2. Odstránenie appendix je vaginálnou cestou pravidelne spojené s ľažkosťami a niekedy je technicky neuskutočniteľné.

3. Niekedy sa pošvovou cestou nepodarí ani odstránenie adnex.

4. Treba dvojmo opichovať, používať silný materiál a dobre dotahovať uzly, lebo po sklžnutí, prípadne nedotiahnutí užla sa môže opichovaná partia retrahovať a je potom ľažko dostupná na nové podehytenie a ligovanie. Niekedy treba v dôsledku podobného neopatrného postupu laparotomovať, vyhľadať a opichnuť krvácajúcu cievu.

Pochopiteľne, vaginálne operovanie predpokladá i splnenie určitých podmienok. Tak:

1. Uterus musí byť voľný, nesmie ísť o zrasty či už pozápalové alebo arteficiálne (ventrofixácia).

2. Uterus, prípadne tumor nesmie byť príliš veľký. Tu sa však niekedy rozchádzajú niektorí chirurgovia a postupným zmenšovaním odstraňujú myóm akejkolvek veľkosti. Pri operácii veľkých tumorov, zápalov, endometriózy, adhézí po prechádzajúcich operáciach na rodičlach, ako napr. po ventrofixácii môžeme naraziť na také technické ľažkosti v priebehu operácie, že treba podobné vaginálne operovanie považovať pre pacientku za viac zatažujúce ako operovanie laparotomiou. Pri niektorých nevhodne volených prípadoch môžu byť prekážky také veľké, že vyžadujú prechod na abdominálne operovanie, čím zátaž pre pacientku ešte viac stúpne. To znamená, že úspech pošvovej operácie závisí vo veľkej miere okrem operačnej zdatnosti lekára aj od jeho diagnostických schopností.

Tam, kde nie sme presvedčení o celkom hladkom priebehu vaginálneho operovania, operujeme radšej abdominálne.

3. Pošva má byť dostatočne priestraná. Čo sa týka náhľadov na úzku pošvu, názory sa rozchádzajú. Jední odporúčajú operovať vaginalne iba u žien, ktoré

rodili a majú priestranú, širokú pošvu. Tito považujú úzku pošvu za kontraindikáciu vaginálneho operovania, iu si pomáhajú jednostranným alebo obojstranným Schuchardtovým rezom. Sú i takí chirurgovia, ktorí Schuchardtovmu rezu neprispisujú žiadne význam, čo sa týka umožnenia lepšieho prístupu k operačnému polu. Zdá sa, že je to otázka technického postupu: ak nám má Schuchardtov rez umožniť lepší prístup k operačnému polu, musí siaháť dostatočne vysoko: pri cirkulárnom obrezaní porcia musí siaháť až po túto incíziu.

4. K nevýhodám vaginálneho operovania treba prirátať aj možnosť krvácania v pooperačných dňoch. Ak sme operovali konzervatívne, so zachovaním maternice, sme na pochybách, či ide o menses, krvácanie z dutiny maternice alebo o krvácanie z rany. Ak krvácanie z dutiny maternice vylúčime, treba rozhodnúť, či ide o krvácanie z porcia, pošvovej sliznice, alebo hlbších partií. Neraď sa treba presvedčiť zrakovou kontrolou v pošvových zrkadlach, odkiaľ krvácanie pochádza, a v prípade menšieho, prípadne parenchymatózneho krvácania pošvu vydrénovať, keď sme prv pokryli krvácajúce miesto spongostanom alebo zasypali trombofórom. Ak ide o väčšie krvácanie, treba vyhľadať krvácajúcu cievu aj za cenu rozpárania rany, vykonať opich krvácajúcej cievu a resutúru rany.

5. Ďalšou neprijemnou komplikáciou vaginálneho operovania bývajú ťažkosti s močením a reziduálny moč. V prvých 1–2 dňoch po pošvových operáciách pacientky veľmi často nevedia močiť. V prípadoch, že išlo o operatívnu úpravu močovej inkontinencie, považujeme podobný príznak za priaznivý so zreteľom na trvalý výsledok operatívnej korekcie. Najlepšou liečbou týchto stavov ostáva skoré vstávanie a rehabilitácia. Ako prevenciu týchto stavov odporúčame nácvik močenia poležiačky pred operáciou.

Pokiaľ ide o samotnú operáciu, obvyčajne sa operuje s dvoma asistentmi — prvý stojí po ľavej strane chirurga, t. j. po pravej strane pacientky, druhý po pravej strane chirurga. Postavenie asistentov k operácii je dôležité — musia sa postaviť tak, aby čo najlepšie mohli asistovať, avšak bez toho, aby prekážali chirurgovi. Tam, kde sa operuje bez možnosti naložiť na zadnu pošvovú lyžicu závažie podľa Scherbaka, aby lyžica držala *in situ* bez pridržiavania rukou, tretí asistent (čo je, pravda, prepych), resp. druhý asistent pridržiava dolnú pošvovú lyžicu rukou. Ak sa operuje s troma asistentmi, tretí sedí po ľavej strane chirurga na nízkej stoličke.

1. Dolná pošvová lyžica podla Martina so závažím podla Scherbaka, dolná pošvová lyžica podla Simona.

2. Postranná lyžica (páka) podla Breiskynho.

Z inštrumentária používaného na pošvové operácie treba spomenúť dolné pošvové zrakadlá či už Simonove alebo Martinove, podľa možnosti so záväzím podľa Scherbaka alebo Porgesa. Na odlačenie hornej pošvovej steny a bočných stien je najvhodnejšia páka podľa Breiskyllo, ktorá umožňuje, vďaka tomu, že jej držadlo je paralelné s lyžicou, výdatne zatlačať pošvové steny.

Pochopiteľne sa pošvové zrakadlá a páky zhotovujú v rôznych veľkostach, aby sa mohli použiť primerané veľkosti podľa priestranstva a dĺžky pošvy. Pri moreclement myómov sa zvykne používať lanceta podľa Segonda. Pre uľahčenie manipulácie má dlhú rúčku. Na strihanie sa používajú rovné i zahnuté nožničky, vždy s dlhými ramenami, tiež pre uľahčenie manipulácie. Na zastavovanie krvácania slúžia kliešte podľa Péana rôznej veľkosti, na zachytenie pošvových stien dlhé kliešte podľa Kochera. Porcio, prípadne telo maternice zachytujeme do jednozubých klieští podľa Martina (amerikán), myóm zachytávame do dvojzubých klieští podľa Museuxa. Na štieľ používame vždy ihlečec s dlhým násadcom, Bozemannov (gynekologický). Väčšie cievky podchytávame De-schampssovou ibľou s dlhým násadcom.

Tam, kde pred operáciou vykonávame kyretáž, treba prichystať dilatátory, uterínnu sondu a kyretu. Tieto majú byť menšie a ostré. Kde operáciou fixujeme uterus, ako napr. pri vaginofixácii maternice, alebo jej vezikovaginálnej interpozícii, vždy robíme pred operáciou výškrab, aby sme vylúčili malignitu. Pretože po týchto operáciách, fixujúcich maternicu, nie je možný jej rast v gravidite, treba operáciu robiť mimo graviditu, t. j. u žien vo fertilnom období po menses.

* * *

Pri samotnej vaginálnej operácii treba zachovať určité pravidlá, ktoré uľahčujú operáciu, či už prístupom k operačnému poľu alebo ľahšou preparáciou.

Tak už pri samom rozhodovaní a pohyblivosti maternice, ktorá rozhoduje o pošvovej alebo brušnej ceste operácie, treba vedieť, že niekedy sice pri stiahnutí maternice do pošvového introitu sa zdá, že uterus je fixovaný, ale po cirkulárnej incízii pošvovej steny, odsunutí močového mechúra, otvorení Douglasovho priestoru a po obojstrannej ligovaní a resekovaní postranných parametrií sa naraz stane uterus dobre mobilným.

Dalej si vždy musíme uvedomiť, že pri prolapse sa podstatne mení topika

3. Lanceta podľa Segonda.

ureterov v ich relácii k art. uterina — stupňom prolapsu vytvára ureter kolienko, ktoré gradáciovou prolapsu postupuje lateralne od maternicovej hrany a kranialne od priebehu art. uteriny.

Úlohou asistentov pri pošvoyovej operácii je:

1. čo najlepšie umožniť prístup k operačnému poľu, a tým uľahčiť chirurgovi manipuláciu, ktorá spočíva ďôľ už v preparácii, resekcii, alebo opichovaní.

2. za každých okolností umožniť viditeľnosť operačného poľa nastavením časti, kde sa operuje, do pošvoyových zrkadiel, ako aj rýchlym sušením krvácaní, zachytávaním krvácajúcich ciev,

3. dôležité je držať a fixovať stehy tak, aby neprekážali a boli spolu s opichy, ktoré patria k sebe. Nedodržiavanie tejto zásady môže veľmi stať vyhľadanie a fixáciu ranových kýľov, ich extraperitonealizáciu, zdrhovanie stehov, ktoré majú predísť prolabovaniu pošvoyového kýpta, peritonealizáciu i samotné zoštieť a fixáciu okrajov pošvoyovej sliznice.

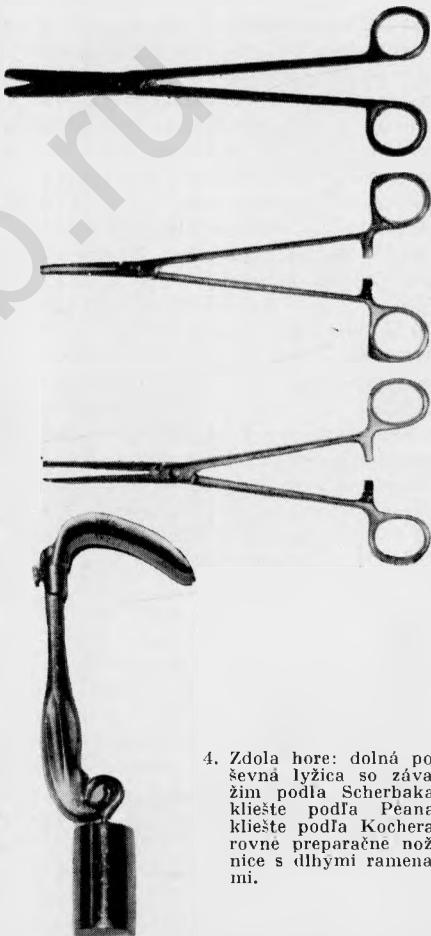
Tu treba upozorniť na chyby, ktoré často robia mladí asistenti: neraz sa snažia sprístupniť čo najviac operačné pole na svojej strane, hoci sa pracuje na strane operačnej, takže týmto počinánim zmenšujú prehľad a prístupnosť k tej partií operačného poľa, kde je to v danom okamihu najviac potrebné.

Dlhé osušovanie operačného poľa prídrižiavaním tampónu, stieraním rany a pod. tiež zdržiava operáciu a neumožňuje dobrý prehľad krvácajúceho miesta. Preto sušíť treba rýchlo: pritlačiť tampón ku krvácajúcomu miestu a rýchle ho odstrániť. Potom treba vysušiť i nahromadenú krv.

Asistent na strane, kde sa pracuje, nesmie pustiť z ruky páku, steh, kliešte a pod. preto, aby napr. sušil alebo pomohol zauzliť steh. Sušíť, prípadne inak byť ná pomocný, musí asistent z druhej strany. Na strane, kde sa pracuje, je hlavnou úlohou asistenta snažiť sa vždy čo najlepšie sprístupniť operačné pole preprátej i zrakovej kontrole.

Správna asistencia môže uľahčiť, zlá však naopak môže značne sfážiť priebeh operácie. Prvou podmienkou asistencie je staré: níl nocere! Prof. Šeliga zvykol po ťažkej operácii kvitovať zlú asistenciu slovami: „Napriek vašej asistencii sa mi podarilo dokončiť operáciu! Dakujem!“

Preparácia sa riadi podľa topiky: raz je potrebná ostrá, raz tupá. Je dôležité prepárovať vždy v správnej vrstve. Nedodržanie tejto zásady zapríčinuje zasaženú prepráciu, neprehľadnosť, krvácania. Pri preprácií musí byť väzivo pri vagi-

4. Zdola hore: dolná pošvová lyžica so závazím podľa Scherbaka, kliešte podľa Peana, kliešte podľa Kochera, rovné prepráčene nožnice s dlhými ramenami.

nálmom operovaní vždy napnuté. Dôržiavanie preparácie v správnych vrstvách je dôležité najmä pri plastickej korekcií eystorektokél. Treba pamätať, že predovšetkým správna preparácia napomáha dokonalý úspech operácie. Operácia neraz vytvorí zmenené anatomicke pomery, napr. likvidáciu vezikouterinnej exkavácie, vsumutie dna maternice pod hrdlo mechúra, alebo vytvorenie nového dna panvového vypreparovaním a sutúrou levátorov.

Typická operácia musí byť vykonaná podľa vopred vypracovaného plánu, podla zvyklostí zavedených na každom oddelení, lebo podobný postup veľmi napomôže skrátiť dobu trvania operácie.

Neznamená to však, že vždy bude platíť zabehaná šablóna. Naopak, má byť iba hrubým návodom, pričom prakticky treba vždy individualizovať podľa danych možností. Napríklad nemožno vždy šablónovite postupovať pri exaktnom vypreparovaní ritných zdvíváčov. Neraz sa stretneme, najmä pri väčších rektokelach sa značnými varikozitami v partiach levátorov. V podobných prípadoch bude správnejšie nepreparovať levátory, čo aj za cenu otvorenia varixov a značného krvácania, ale tieto zblížiť tak, že ich zošíme stehom naloženým en masse veľkou okrúhlou ihlou, ktorou sa vylneeme varikóznym cievam. Po takejto úprave je operačný efekt vždy lepší, ako tam, kde sice levátory exaktne vypreparujeme a zblížime sutúrou, ale operačnú ranu nám rozhodí krvácanie.

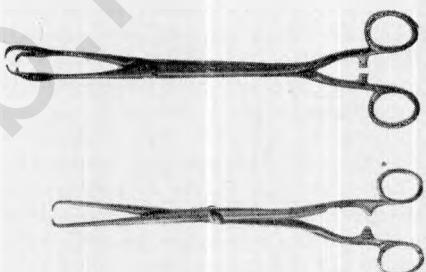
***

V predoperačnej príprave je potrebná tak isto svedomitá príprava ako pri brušných operáciach. Nikdy sa nesmie zabudnúť na starostlivé vyšetrenie kardiovaskulárneho systému a plúc. V pokročilom veku často ide o pacientky so sklerotickými zmenami na srdeci. Treba pamätať, že tieto zmeny nemusia byť v začiatkoch chorby manifestné ani na elektrokardiograme, preto dávame pacientkám vyše 65-ročným predoperačne niekoľko dní i. v. strofantín v dávke 1/4–1,3 mg s 5% gluksózou. Nepovažujeme to za prevenciu pri zdravom srdeci, ale za stimuláciu srdeca sklerotického. Příuhy emfyzém a bronchiectázie vyžadujú dôkladnú ventiláciu plúc už pred operáciou a samozrejme čo najskoršiu ventiláciu po operácii. Je to ďalší dôvod, aby sme sa vyhýbali inhalačnej éterovej narkóze.

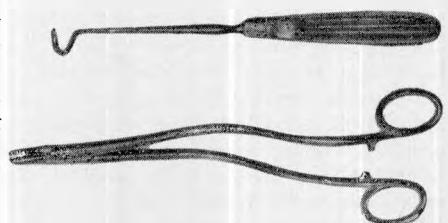
Nesmieme nikdy zabudnúť na vyšetrenie moču, ba v pochybných prípadoch vyšetrujeme i glykemickú krvku. Iba takto sa vyhneme neprijemným kompli-

5. Zahnuté preparačné nožnice s dlhými ramenami (podľa Coopera).

6. Kliešte jednozubé podľa Martina (americká), kliešte dvojzubé, podľa Museuxa.

7. Bozemannov ihlelec (gynekologický), De schampsova ihla.

káciám v pooperačnom období, ktoré môžu vzniknúť pri nepoznanej — často latentnej cukrovke, ktorá vo vyšom veku nie je zriedkavá.

Pred každou vaginalnou operáciou bezpodmienečne treba vyšetriť mikróbny pošvový obraz, ako aj zhodnotiť pošvový ster. Hnisavé, trichomonádové a hubové pošvové infekcie vyžadujú predoperačnú liečbu. Podľa etiologického činiteľa dávame antibiotiká a sulfónamidy, metronidazol alebo fungicidné prostriedky.

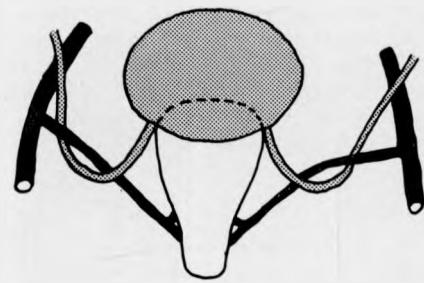
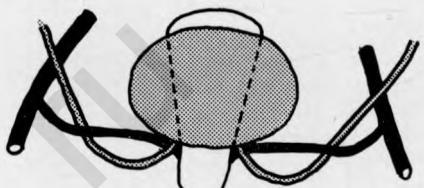
Kde funkčnou cytodiagnostikou zistíme krehké, krvácajúce, atrofické endometrium, musíme sa snažiť zlepšiť jeho stav ordinovaním estrogénov, lebo atrofická pošvová sliznica nezaručuje dobré pooperačné zahojenie. Estrogény môžeme dávať injekčne alebo lokálne. Sledovanie sterov a klinické vyšetrenie nás skoro informuje o zlepšení stavu pošvovej sliznice.

Psychická príprava pacientiek pred pošvovou operáciou je uľahčená v porovnaní s psychickou prípravou pred brušnou operáciou z dvoch dôvodov:

1. Pacientky nemajú pred pošvovými operáciami taký strach, ako pred brušnými operáciami. Lahšie sa zmiera s pošvovou operáciou, hoci ide o odstránenie maternice, ako s brušnou operáciou, aj keď ide len o prostú sterilizáciu.
2. Vaginálne operujeme prevažne staršie pacientky, ktoré sú vyrovnané, kludne a sú v každom ohľade prístupnejšie dohovorom ošetrojujúceho personálu.

Skorá rehabilitácia pacientiek závisí v nemalej miere aj od toho, v akom stave boli pacientky pred operáciou. Preto treba vždy venovať pozornosť vyšetreniu ich celkového stavu, vyšetreniu životne dôležitých orgánov a stavu výživy. Neraz sa stretнемe s podživenými alebo anemickými pacientkami, ktoré v dôsledku nesprávnej životosprávy trpia často hypovitaminózami a hypoproteinémiou. Pred operáciou sa vždy musíme snažiť upraviť stav pacientiek, upraviť anémiu predovšetkým správnou, výdatnou výživou. Pretože často ide zase o staršie pacientky, ktoré trpia zníženou činnosťou žalúdku, achlorhydriou a z toho rezultujúcim nechutenstvom, treba ich stav upraviť transfuziami, infúziami plazmy, prívodom aminokyselin. Kvôli skorej a adekvátnej náhrade má veľkú dôležitosť i starostlivé sledovanie krvnej straty počas operácie. Pokial nemáme možnosť exaktne určovať veľkosť krvnej straty, treba paničať, že odhad býva spravidla nižší, a preto ordinujeme krvné transfúzie už pri menších stratách, ak ich určujeme iba odhadom.

V pooperačnom ošetrovaní pokračujeme v prípade potreby podávaním strofan-tínu. V prvej pooperačné dni nešetríme liekmi utišujúcimi bolesť. Potreba podávania týchto liekov po vaginalných operáciách nie je veľká, predsa však nevyčká-

8. Pomer medzi priebehom ureteru a priebehom art. uterina. A. za normálnych okolností, B. pri prolapse.

vame na objavenie sa bolestí, ale bolesť lišiace lieky ordinujeme preventívne hlavne v prvých 2–3 pooperačných dňoch. Staráme sa o skorú reanimáciu. Nechávame pacientku hľadovať, ani trpieť smädom. Staráme sa o dostatočný prívod tekutín, najradšej perorálne. Vhodné sú čaje, minerálne vody. Vo výžive sa zameriavame na dostatok bielkovín a vitamínov. Treba pamätať, že mnoho ráz tzv. diéta je iba synonymom hľadovania. Dôležitá je skorá mobilizácia a rehabilitácia. Od prvého pooperačného dňa stavíme pacientky mimo posteľ a kážeme im čoraz viac chodiť. Zároveň začíname s rehabilitačnou gymnastikou, ktorá je zameraná najmä na eviky dýchacie, zlepšujúce kolobeh a eviky, upevňujúce brušné steny a hrádzu. Skoré vstávanie a gymnastika napomôžu rýchlu úpravu ľrevnej peristaltiky i vyprázdnenie mechúra. Denné sprchovanie pacientiek vlažnou vodou zvýši ich sebavedomie, pôsobí dobre psychicky i fyzicky a taktô učinne napomáha skorú rehabilitáciu.

Pre úspešné vykonanie operácie je potrebné, aby sa indikácia zákroku určila na základe správnej diagnózy a aby bol zákrok technicky dobre zvládnutý. Operáciu má však predchádzať starostlivá predoperačná príprava a doplniť ju má komplexná pooperačná starostlivosť.

Iba chirurg, ktorý perfektne ovláda vaginálnu operačnú techniku, môže stanoviť správne indikáciu a voľbu medzi vaginálnou a abdominálnou operáciou.

Chirurg-gynekológ musí ovládať vaginálnu techniku do tej miery, aby ho určité neznalosti a nedostatky v operačnej technike nenutili k abdominálnej operácii v prípadoch, kde by bola výhodnejšia vaginálna cesta.

Treba teda po prvej dokonale zvládnuť techniku vaginálneho operovania. Po druhé nepreferovať apriórne ani vaginálnu ani abdominálnu cestu, ale po stanovení diagnózy a dôkladnom zvážení všetkých indikácií a kontraindikácií určiť ten postup, ktorý bude pre pacientku menej riskantný.

V tejto kapitole sme sponnenuli iba problematiku, ktorá ričí vaginálne operácie všeobecne, prípadne v spojitosti s predoperačnou prípravou, anestézou, pooperačným ošetrovaním, ako i konfrontáciou výhod a nevýhod operatívnej cesty vaginálnej a brušnej.

Špeciálnejší komentár s priamuou náväznosťou na reprodukcii jednotlivých operačných spôsobov ponechávame sprivednému textu, príčlenenému priamo k obrázkovej časti. Považujeme totiž za správnejšie, keď adresný komentár priamo nadvázuje na ilustrácie, ako keď ich predchádza trebárs i v ucelenej kapitole.

VULVA

ВУЛВА

VULVA

akusherlib.ru

VYBRATIE BARTHOLINSKEJ CYSTY

EXSTIRPATIO CYSTIS GLANDULAE BARTHOLINI

ЭКСТИРПАЦИЯ КИСТЫ БАРТОЛИНОВОЙ ЖЕЛЕЗЫ

EXSTIRPATIO CYSTIS GLANDULAE BARTHOLINI

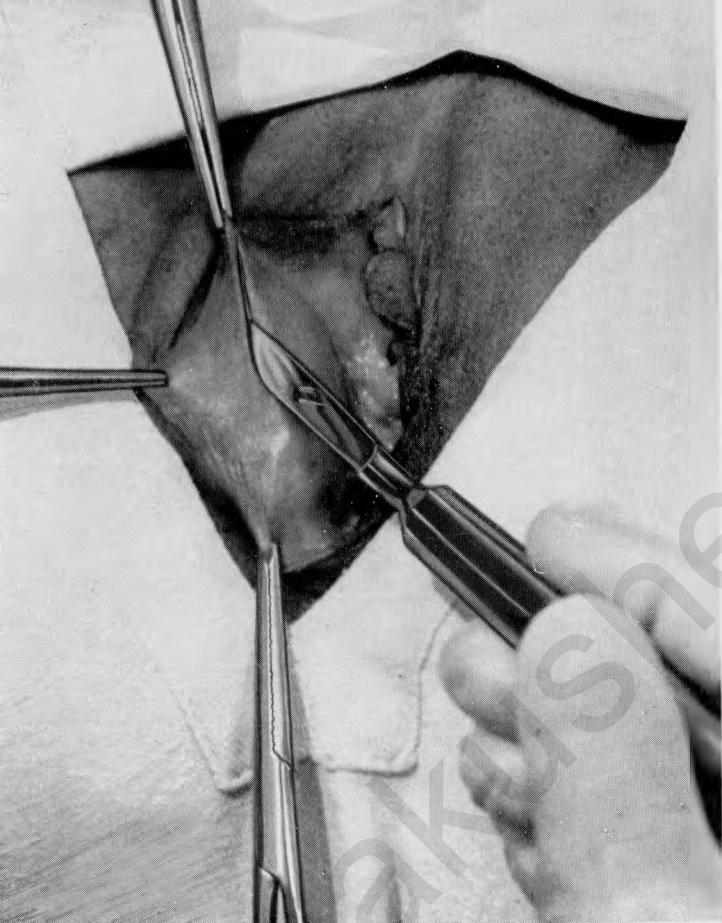
DIE EXSTIRPATION DER BARTHOLINISCHEN ZYSTE

EXSTIRPATIO CYSTIS GLANDULAE BARTHOLINI

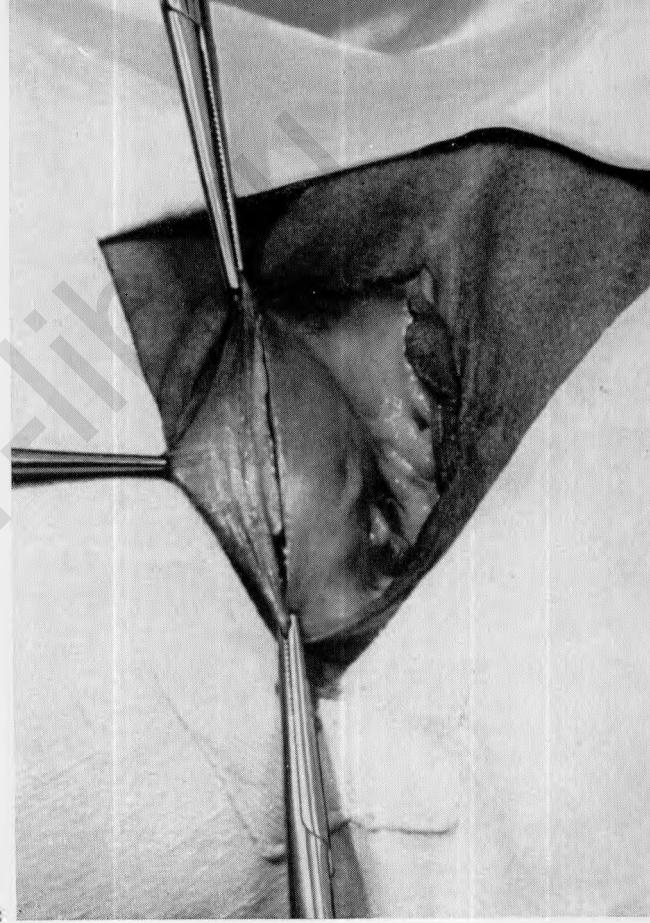
Pri exstirpácii cysty vedieme pozdĺžny kožný rez až na stenu útvaru, alebo na hranici kože a sliznice, alebo na najväčšej konvexitete útvaru (obr. 1–2). Cystu neexstirpujeme z vnútornej strany malého pryska preto, aby jazva neprokážala bolestivostou pri kohabítácii. Okraje kožného rezu rozfahujeme viačzubými hákmi alebo malými kliešťami (obr. 3). Striedavo nožom (obr. 4) a nožničkami (obr. 5) preťňame vlákna a takto sa postupne uvoľní cysta v celeku. Vyprázdnenie cysty by malo za následok jednak sťaženú ďalšiu preparáciu, jednak prípadne možnú infekciu lôžka obsahom cysty. Krvácanie zastavujeme opichní alebo podvážovaním. Preparácia musí byť veľmi starostlivá, najmä na báze, v lôžku, aby sme zahráli väčšiemu krvácaniu. Ak operujeme opatrnne, podari sa nám vyprá-

При экстирпации кисты мы делаем продольный разрез кожи, доходящий до стенки образования на границе между кожей и слизистой, или же в месте наибольшего выступания образования (рис. 1—2). Разрез ни в коем случае не следует производить на внутренней поверхности малой губы, чтобы рубец своей болезненностью не мешал совокуплению. Края кожного разреза раздвигаются многозубыми крючками или же зажимами (рис. 3). Волокна разъединяются скальпелем (рис. 4) или ножницами (рис. 5), и киста, таким образом, выплывает целиком. Удаление содержимого кисты имело бы последствием затруднение дальнейшей сепарации, а также и возможное инфицирование раны содержимым кисты. Кровотечение останавливается обкак-

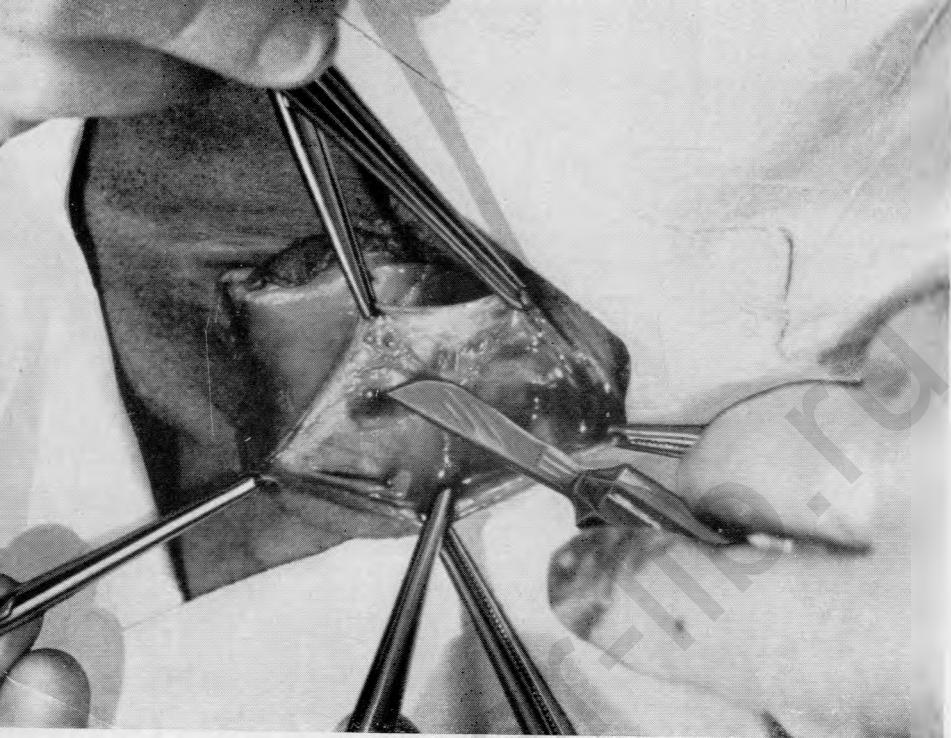
Um die Zyste zu extirpieren, führt man den längslaufenden Hautschnitt bis auf die Zystenkapsel und wählt hierbei entweder die Übergangsstelle zwischen Haut und Schleinhaut, oder den Scheitelpunkt der Zystenkonvexität (Abb. 1 bis 2). Äußerst unwirtschaftlich ist der Weg über die Innenfläche der kleinen Schamlippen, da hier Operationsnarben später Kohabitationsschmerzen verursachen können. Nach Spreizung der Hautwundränder mit mehrzinkigen Haken oder Klemmen (Abb. 3), wird das Gewebe mit Skalpell (Abb. 4) bzw. Schere (Abb. 5) schrittweise durchtrennt und die Zyste unbeschädigt herausgeschält. Eine Entleerung der Zyste erschwert nämlich die weitere Präparation und kann zu einer Infektion des Zystenbettes durch den Zysteninhalt führen. Blutungen stillt man durch Umstechungen

1

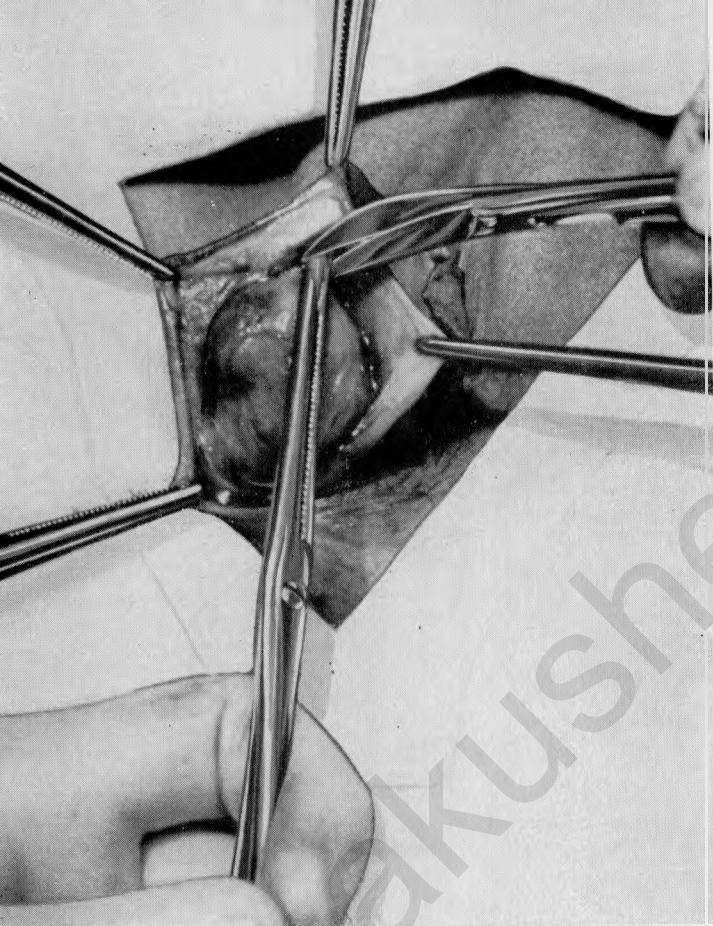
2

3

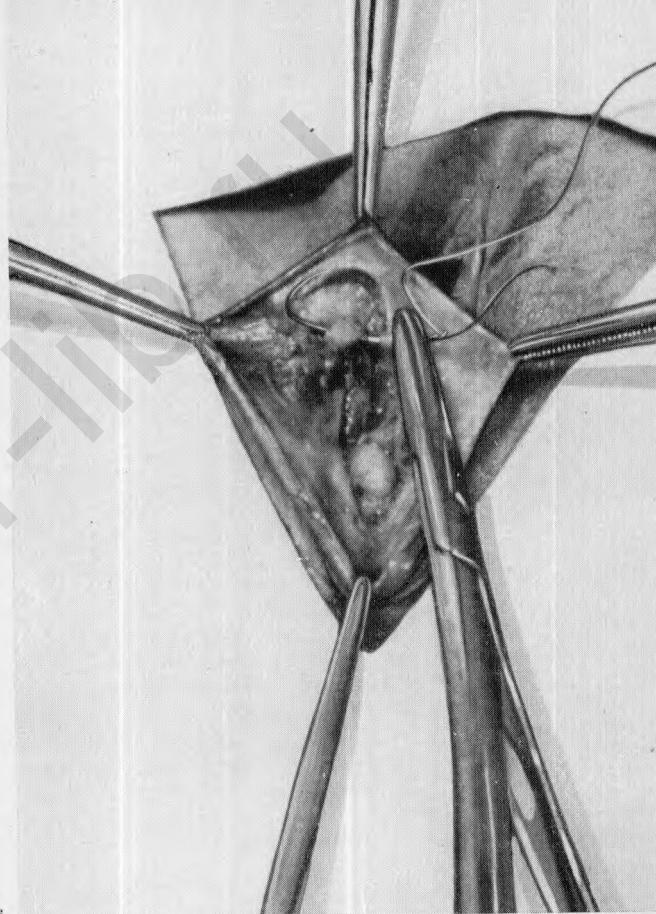

44

5

6

roval i nezmenenú časť vývodu a neporaniť pošvovú stenu. Lôžko zošíjeme hlbokými stehmi (obr. 6), niekedy vo dvoch vrstvách, kožu šijeme obyčajne hodváhom.

Vzhľadom na to, že nevieme, či nie sú v dutine patogénne mikróby, je účeluň dutinu drénovať cez dolný pôl rany úzkym prúžkom mulu. Drén nechávame v rane prvé dni po operácii.

lyvaniem ili перевязыванием. Отсепаровка должна производиться тщательно, в особенности в основании ложа, чтобы избежать большего кровотечения. Если мы оперируем осторожно, то нам удается отсепаровать также и видоизмененную часть протока и не поранить стенку влагалища. Ложе сшиваем глубокими швами (рис. 6), иногда применяем сшивание в двух слоях. Кожа сшивается обыкновенным шелком.

Ввиду того, что мы не знаем, не находятся ли в ране патогенные микроорганизмы, целесообразным является дренирование полости узкой марлевой полоской в нижнем полюсе раны. Полоску оставляем в ране в течение нескольких первых дней после операции.

oder Unterbindungen. Die Präparation muss peinlich genau durchgeführt werden und darf der grösseren Blutungsgefahr wegen, nicht in das gefässreiche Nachbargewebe führen. Bei vorsichtigem Vorgehen gelingt sogar die Freilegung eines Teiles des unveränderten Ausführungsganges ohne Verletzung der Scheidenwand. Das Zystenbett wird durch versenkte Nähte (Abb. 6), manchmal in zwei Schichten, die Hautwunde meist mit Seidenknopfnähten verschlossen.

Da das Zystenbett pathogene Keime enthalten kann, erscheint es zweckmässig, den unteren Wundhöhlenpol mit einem dünnen Gazestreifen zu drainieren, den man in den ersten Tagen nach der Operation entfernt.

EXSTIRPÁCIA VONKAJŠÍCH RODIDIEL VULVECTOMIA — EXSTIRPATIO VULVAE

УДАЛЕНИЕ ВУЛВЫ VULVECTOMIA — EXSTIRPATIO VULVAE

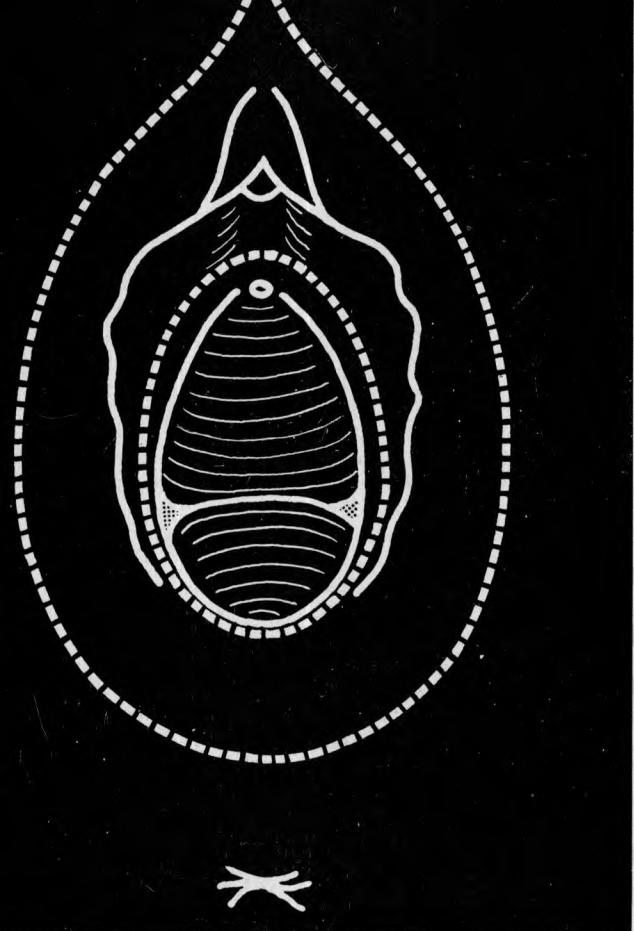
DIE VULVEKTOMIE — VULVAEXSTIRPATION VULVECTOMIA — EXSTIRPATIO VULVAE

Operáciu začiname dvomi oválnymi rezmi (obr. 1). Pysky na obidvoch stranach približne v prostredku zachytíme ozubenými malými kliešťami, alebo chirurgickými pinzetami. Asistujúci ich roztiahu, aby bol pošvový vchod dobre viditeľný. Vnútorný rez prebieha na distálnej hranici pošvovej sliznice, pričom vpredu pod clitoris obkružíme vonkajšie ústie močovej trubice. Vonkajší rez viedie obľúkom smerom od symfízy (obr. 2) a potom v tvare obráteného „Y“. Po obidvoch stranach obkružíme krajину clitoris (obr. 3). Pokračujeme laterálne od všetkých pyskov a oba rezy spojíme na hrádzi nad koñeňskom (obr. 4). Teraz vypreparujeme z vonkajšieho rezu smerom do vnúttra tkanivo vulvy, až po diaphragma urogenitale, pričom podehytávame krvácajúce cievky. Začiname na ľavej strane.

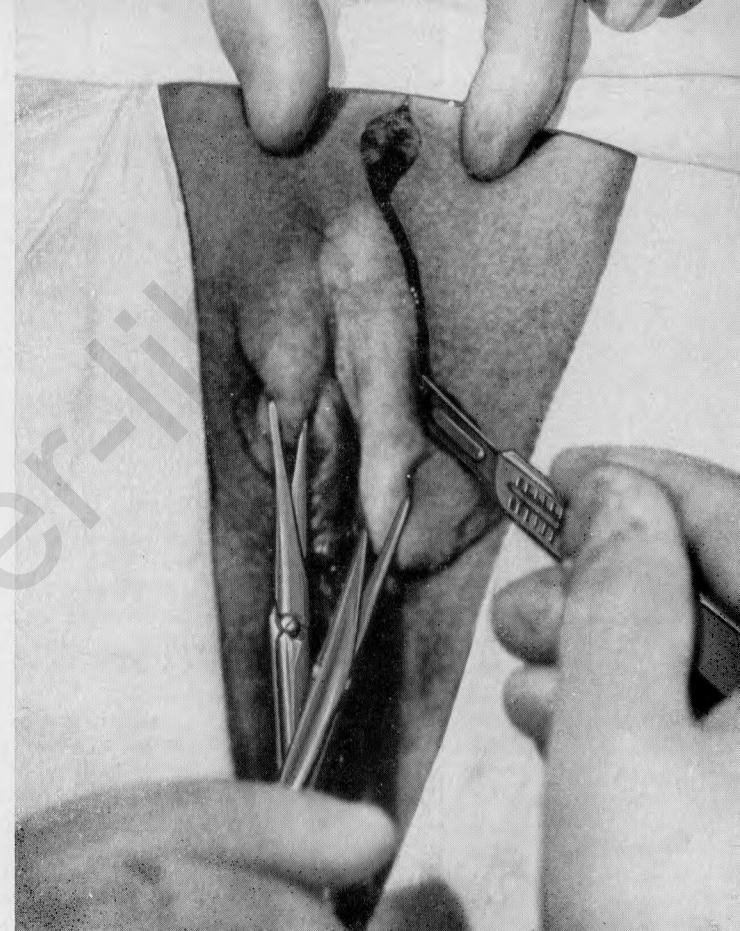
Производя эту операцию при злокачественном процессе, мы должны придерживаться принципа оперировать в пределах здоровой ткани, т. е. на расстоянии минимально 1 см от микроскопической границы опухоли. В латеральных направлениях это представляется возможным. По направлению впереди и назад мы иногда принуждены иссекать часть сфинктера или же мочеиспускательного канала.

Операцию мы начинаем с двух овальных разрезов (рис. 1). Половые губы захватываются приблизительно посередине кохеровскими зажимами или хирургическими пинцетами. Ассистенты их оттягивают, вследствие чего преддверие влагалища хорошо обнажается. Внутренний разрез производится на дистальной границе

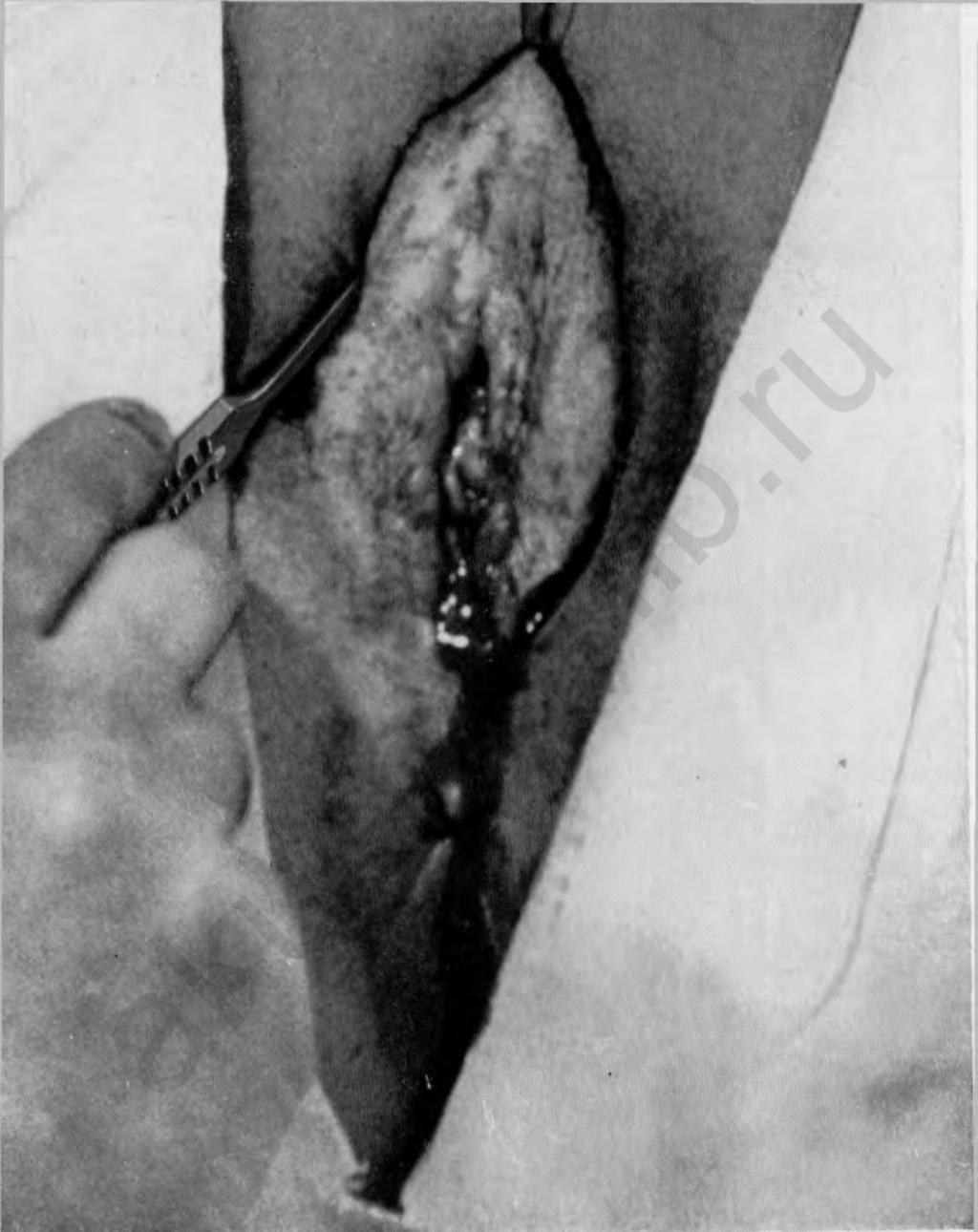
Die Operation wird durch zwei ovale Schnitte eingeleitet (Abb. 1). Zu diesem Zwecke fasst man zunächst mit Kugelzangen oder chirurgischen Pinzetten die Schamlippen im mittleren Abschnitt, lässt sie dann von beiden Assistenten spreizen und legt so den Scheidenintroitus frei. Der innere Schnitt wird entlang der Scheidenschleimhautgrenze geführt, wobei man unterhalb der Clitoris die Urethramündung umschneidet. Den äusseren Hautschnitt führt man sagittalwärts von der Symphyse bogenförmig nach unten (Abb. 2), dann in Form eines umgekehrten „Y“ die Clitoris beiderseits umgehend (Abb. 3), setzt ihn seitlich der grossen Schamlippen fort und verbindet schliesslich beide Hautschnitte über dem Anus am Damm (Abb. 4). Das Vulvagewebe wird nun bis zum Diaphragma urogenitale

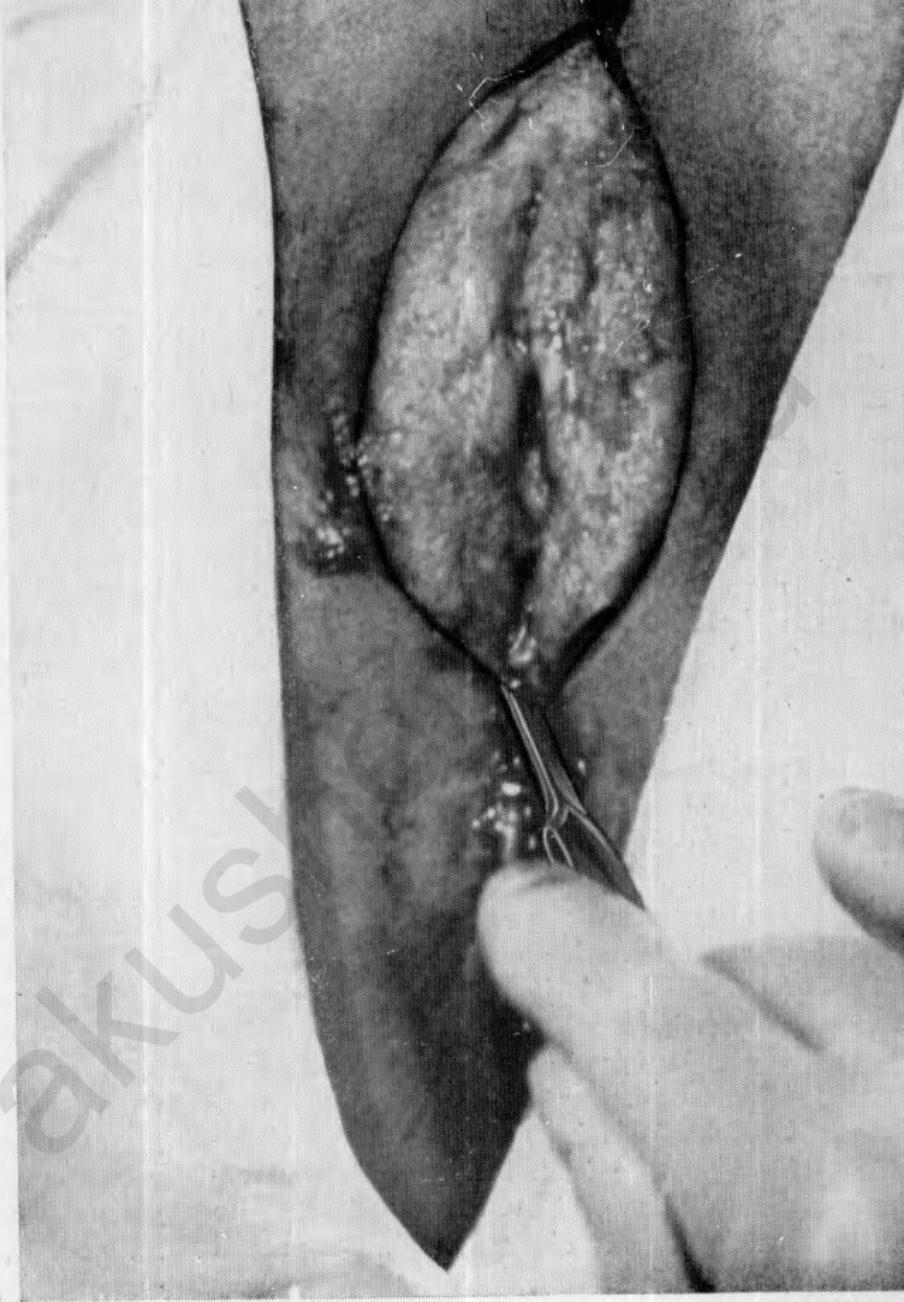

1

2

3

4

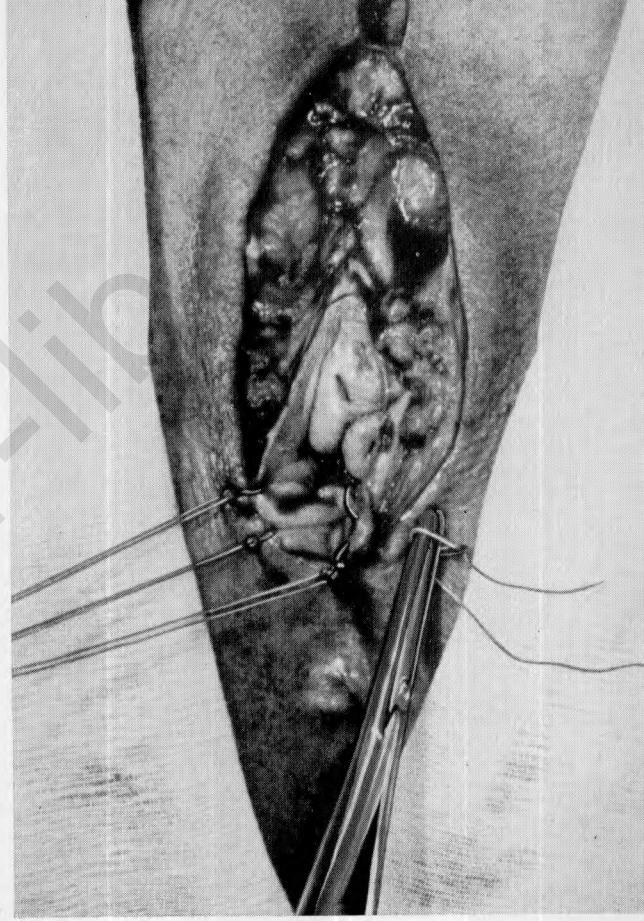
Vnútorný kruh nás pritom orientuje, kde smeruje extirpácia, aby sme sa nedostali proximálne od vnútorného kruhu do paravaginálneho väziva. Na pravej strane pokračujeme rovnakým spôsobom, až nakoniec celá extirpovaná vulva visí na stopke vytvorennej telom clitoris a pars intermedia. Aby sme sa vyhli väčšiemu krvácaniu, najskôr starostlivo a dôkladne tieť útvary podviažeme a iba potom ich prestrihneme. Takto dosiahneme situáciu, vyobrazenú na obr. 5. Kožné okraje s malou vrstvou podkožného tuku podmínujeme, mobilizujeme, aby sme mohli bez väčšieho napäťia, ktoré by ohrozilo primárne hojenie, spojiť kožu s okrajom sliznice. Mobilizácia kožných okrajov je dôležitá preto, aby pri sutúre bola koža pritiahanutá k pošvovej slizniči a aby nedošlo pri nepolyblivom kožnom laloku k oddajnejšej pošve k everzii sliznice. Šijeme od zadného okraja hrádze symetricky po obidvoch stranách smerom hore k spone uzlovými stehmi (obr. 6—7). Ak je veľká ranová plocha otvorená, založíme ako prvú vrstvu vnorené uzlové stehy, ktoré zaberajú jej spodinu. Z väčšieho a dlhšieho vonkajšieho kožného rezu zostane po cirkulárnej sutúre časť, ktorú spojíme v mediálnej čiare, čím sa zvisle rameno incízie tvaru obráteného „Y“ predĺži (obr. 8).

влагалищной слизистой, причем спереди, под клитором разрез окружает наружное отверстие мочеиспускательного канала. Наружный разрез производится дугообразно, по направлению от симфиза (рис. 2), а потом в форме перевернутой буквы „у“. Область клитора окружается с обеих сторон (рис. 3). Разрезы затем проводятся латерально от больших половых губ и соединяются на промежности над задним проходом (рис. 4). Затем мы продолжаем сепарацию ткани по направлению вглубь вульвы от наружного разреза до мочеполовой диафрагмы, захватывая при этом кровоточащие сосуды. Начинаем с левой стороны. Внутренняя линия разреза при этом служит нам для ориентации куда нужно направлять удаление ткани, чтобы не перейти за пределы внутреннего разреза в околодвлагалищную клетчатку. На правой стороне мы поступаем таким же образом, так что вся удаляемая вульва висит, наконец, на ножке, образуемой телом клитора и промежуточной частью. Для избежания излишнего кровотечения эти образования следует сначала перевязать и потом только рассекать. Таким образом мы достигнем положения, показанного на рис. 5. Края кожи с небольшим слоем подкожной жировой клетчатки

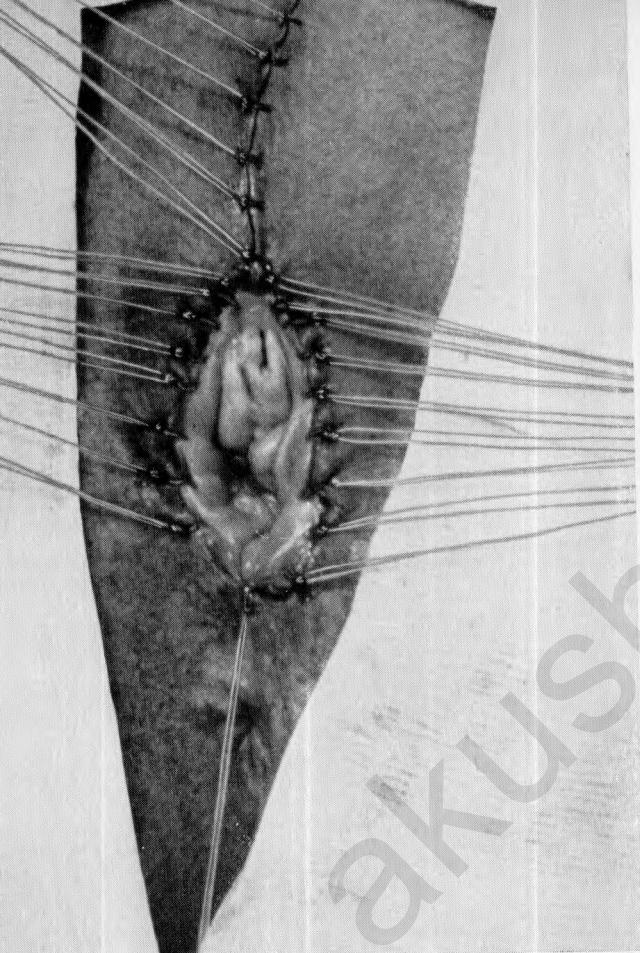
von den Hauthänen her nach innen freipräpariert und blutende Gefäße unterbunden. Es empfiehlt sich, von links zu beginnen. Der innere Schnitt gibt bei der Extirpation die Präparationsrichtung an und soll ein Eindringen in das proximal liegende Paravaginalgewebe verhindern. Auf der rechten Seite wird in gleicher Weise vorgegangen, bis schliesslich die ganze extirpierte Vulva nur noch am Clitoriskörper und der Pars intermedia fixiert bleibt. Um grössere, störende Blutungen zu vermeiden, trennt man diese Gebilde erst nach sorgfältiger Unterbindung ab. Die Operationssituation in diesem Stadium zeigt die Abb. 5. Um die Verbindung der Haut mit der Schleimhaut möglichst ohne grosse Spannungsscheinungen (d. h. ohne Gefährdung der Primärheilung) zu ermöglichen, werden die Hautwundenränder und eine dünne, subkutane Fettsschicht unterminiert und mobilisiert; ein Vorgehen, dass die Naht zwischen Haut und Schleimhaut gewährleistet und die Ausstülpung der Scheidenschleimhaut (bei festhaftendem Haut- und elastischem Schleimhautlappen) verhindern soll. Die Operationswunde wird durch Knopfnähte vom unteren Perinealpol beginnend, symmetrisch auf beiden Seiten bis zur Symphyse (Abb. 6 bis 7) verschlossen. Bei klaffenden, grossen Operationswunden legt man

5

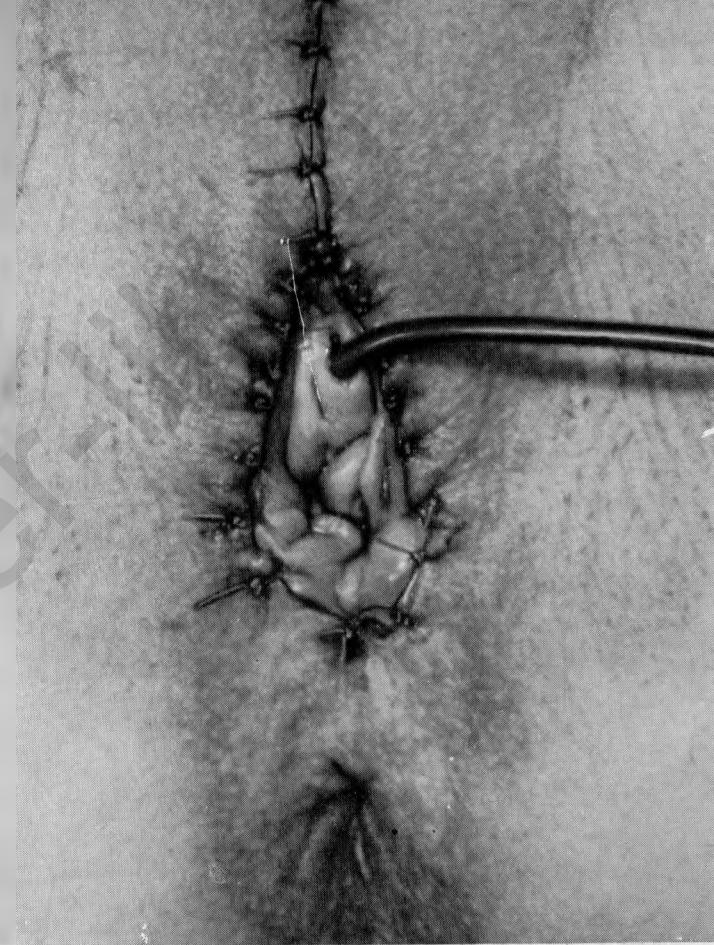

6

7

8

9

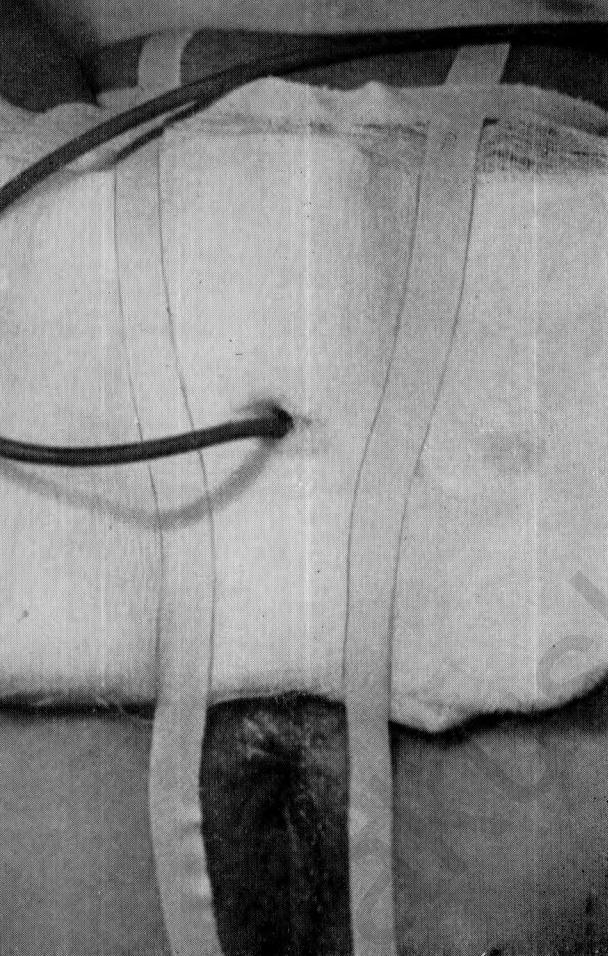
Po operácii vždy zavedieme permanentnú cievku (obr. 8), aby v prvých pooperačných dňoch moč, stekajúci cez ranu, nerušil postup hojenia. Nás spôsob obväzu ukazuje obr. 9.

отсепаровываются от нижележащих тканей, причем возникает лоскут, необходимый для свободного сближения краев кожи и слизистой без более значительного натяжения, что важно для гладкого протекания заживления. Образование кожных лоскутов важно также и потому, что в случае неподвижного кожного лоскута и более податливой слизистой влагалища может произойти выворачивание слизистой. На промежность, начиная с заднего края и по направлению симметрично с обеих сторон к лону накладывается узловой шов (рис. 6—7). В случае образования большой раны накладываются сначала погружные швы, захватывающие глубокие ткани. От более длинного наружного кожного разреза после циркулярного шва останется соединяемая по срединной линии часть, и таким образом продолжается вертикальная часть разреза формы перевернутой буквы „у“ (рис. 8).

После операции в мочевой пузырь вводится резиновый катетер (рис. 8), чтобы моча, стекающая по операционной ране, в первые дни после операции не затрудняла ход заживления. Наш способ бандажа показан на рис. 9.

zuerst versenkte Knopfnähte an, die den Wundgrund erfassen. Aus dem grösseren und längeren äusseren Hautschnitt entsteht so nach der zirkulären Naht jener Abschnitt, welcher in der Mittellinie vernäht wird. Auf diese Weise verlängert sich der absteigende Schenkel der Schnittwunde (ein umgekehrtes „Y“) (Abb. 8).

Um eine Verzögerung der Wundheilung durch den über die Naht fliessenden Harn zu vermeiden, wird nach der Operation ein Dauerkatheter eingeführt (Abb. 8). Die Anlegung des Verbandes zeigt die Abb. 9.

shерlib.ru

OPERÁCIA PODĽA HORNA — DENERVÁCIA VULVY OPERATIO SEC. HORN — DENERVATIO VULVAE

ОПЕРАЦИЯ ПО ГОРНУ — ДЕНЕРВАЦИЯ ВУЛЬВЫ OPERATIO SEC. HORN — DENERVATIO VULVAE

DIE HORN'SCHE OPERATION — VULVADENERVATION OPERATIO SEC. HORN — DENERVATIO VULVAE

Zákrok je veľmi jednoduchý. Okolo pošvového vchodu na obidvoch stranách podľa rozsahu svrbenia prevedieme niekolko, asi 2 cm dlhých kožných incízií (obr. 1). Do takto získaných otvorov zavedieme micne zahnuté nožničky a opakoványm otváraním ich branží a pohybom zavretých nožničiek podmínujeme kožu natupo do polkruhu (obr. 2).

Menšie hematómy neprekážajú, niekedy podporujú výsledok tým, že až do ich vstrebania je kožný lalok oddelený. Otvory incízie alebo zošíjeme uzlovými stehmi alebo len zasypenie.

Pred zákrokom treba presne označiť miesta svrbenia, aby sme poznali potrebný rozsah podmínovania.

Вмешательство очень простое. Вокруг влагалищного входа с обеих сторон, в зависимости от распространённости зуда, производится несколько разрезов кожи длиной в 2 см (рис. 1). В образованные таким образом отверстия вводятся изогнутые ножницы и повторным открыванием их браншей, равно как и движениями закрытых ножниц по полуокругу, т. е. тупым путем, отсепаровывается кожа (рис. 2).

Возникновение небольших гематом не оказывает вреда, они иногда содействуют хорошим результатам тем, что пока они не рассосутся, кожный лоскут будет отделенным. Отверстия разрезов зашиваются узловатыми швами, или только припудриваются.

Перед оперативным вмешатель-

Die Operation ist sehr einfach. Je nach dem Ausmass der juckenden Stellen, werden in der Umgebung des Scheidenintroitus mehrere, zunächst etwa 2 cm lange Hautschnitte angelegt (Abb. 1). Mit einer leicht gekrümmten Schere dringt dann der Operateur durch diese Inzisionen in das Unterhautzellgewebe ein und unterminiert die Haut stumpf durch wiederholtes Öffnen und fächerförmige Bewegungen des geschlossenen Instrumentes (Abb. 2).

Kleinere Hämatome, die hierbei entstehen, sind belanglos und unterstützen sogar bis zu ihrer Resorption (durch Abhebung des Hautlappens von seiner Unterlage) den Operationseffekt. Die Inzisionswunden können entweder durch Knopfnähte verschlossen, oder nach Sulfonamidpuder-Bestäubung offen gelassen werden.

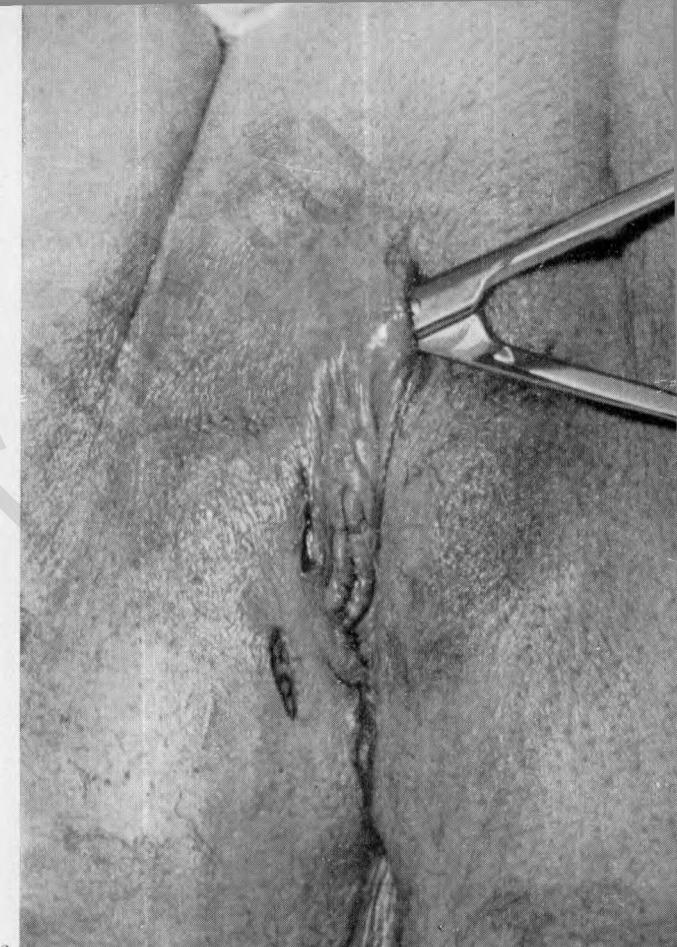
ством следует обозначить зудящие места, чтобы знать необходимый объем отсепаровки кожи.

Um das Ausmaß der Unterminierung zu sichern, empfiehlt es sich, die juckenden Stellen vor der Operation genau zu kennzeichnen.

1

2

VAGINA

ВЛАГАЛИЩЕ

VAGINA

akusherlib.ru

PLASTIKA PREDNEJ POŠVOVEJ STENY SO ZRIASENÍM MOČOVÉHO MECHÚRA COLPORRHAPHIA ANTERIOR CUM VESICOPPLICATIONE

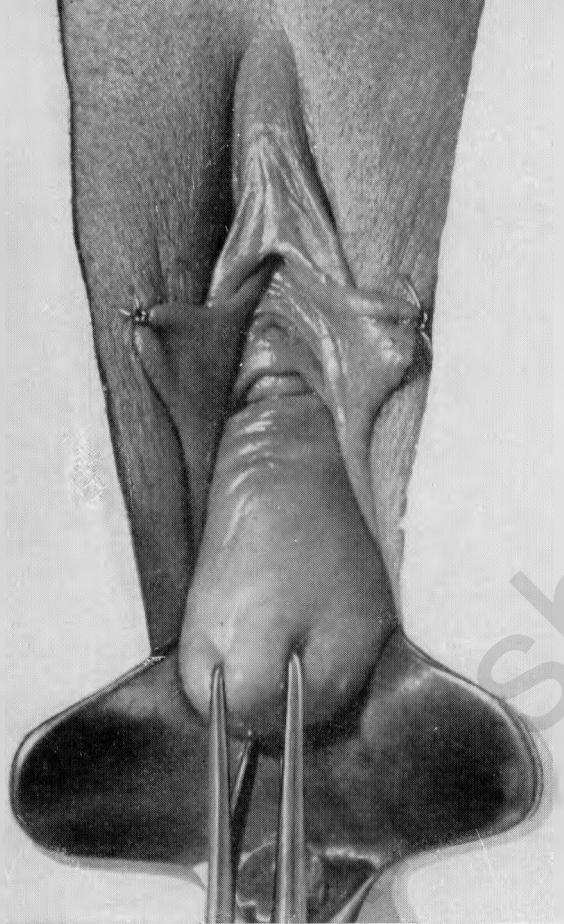
ПЕРЕДНЯЯ КОЛЬПОРРАФИЯ С НАЛОЖЕНИЕМ СКЛАДОК НА МОЧЕВОЙ ПУЗЫРЬ COLPORRHAPHIA ANTERIOR CUM VESICOPPLICATIONE

DIE VORDERE SCHEIDENWANDPLASTIK MIT HARNBLASENRAFFUNG COLPORRHAPHIA ANTERIOR CUM VESICOPPLICATIONE

Zadné pošvové zrkadlo s krátkou Martinovou lyžicou stláča hrádzu. Vyhľadáme čapík, zachytíme ho ozubenými kliešťami a stiahneme do pošvového vchodu. Takto napíname prednú pošvovú stenu. Ak nám prekážajú malé rysky, príšijeme ich pred zavedením zrkadiel jedným stehom laterálne k susednej koži, ako to ukazuje obr. 1. Takto môžeme postupovať aj pri každej inej vaginalnej operácii. Dílku rezu na pošvovej sliznici určíme Kocherovými kliešťami. Rez začína pod ústím močovej trubice a končí nad čapíkom v mieste, kde pošvová sliznica prechádza do nepohyblivej časti na čapíku (obr. 2). Na sliznici vyznačíme väčším alebo menším počtom Kocherových kliešťov oválny tvar, ktorý neskôr resekujeme (obr. 3). Touto technickou pomôckou docielime

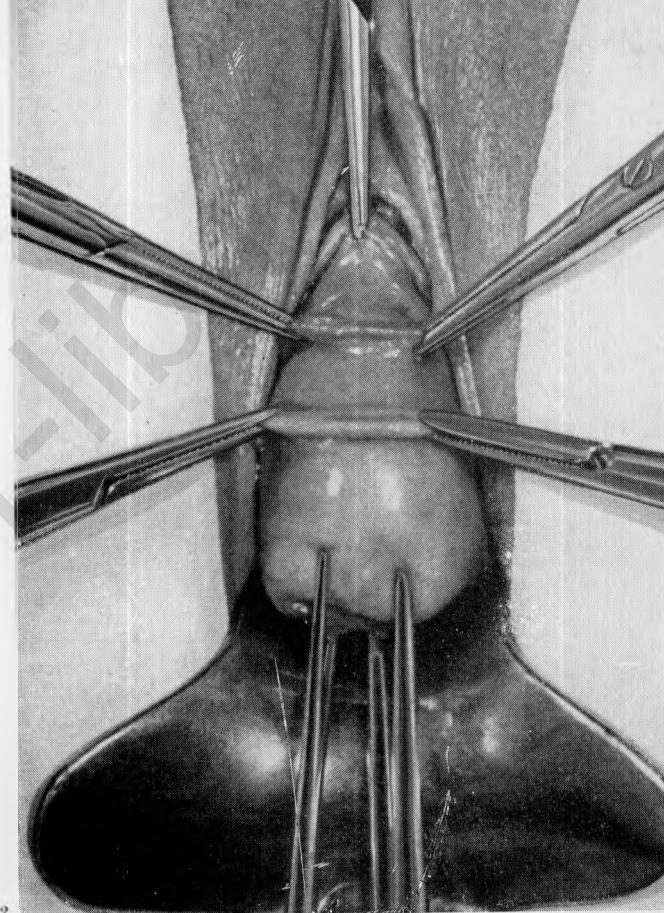
заднее влагалищное зеркало вместе с коротким ложкообразным зеркалом Мартина, оттесняют промежность. Влагалищная часть матки захватывается и фиксируется пулевыми щипцами и низводится к влагалищному входу, вследствие чего передняя стенка влагалища натягивается. Если малые срамные губы оказывают препятствие, то до введения зеркал их пришивают одной лигатурой к коже, как это показано на рис. 1. Этот способ можно применять при любой влагалищной операции. Длина разреза на слизистой влагалища намечается щипцами Кохера. Разрез начинается под устьем мочеиспускательного канала и кончается над влагалищной частью матки в том месте, где слизистая влагалища переходит в неподвижную часть на влагалищной

Das hintere, kurze Martin'sche Blatt drückt den Damm nach unten. Die eingestellte Portio wird mit einer Kugelzange gefasst, nach unten in den Scheideeingang gezogen und hierbei die vordere Scheidenwand gespannt. In Fällen, wo die kleinen Labien die Sicht verdecken, ist es angebracht, sie vor der Einführung der Speküla mit je einer Knopfnaht seitlich an die Haut zu fixieren (Abb. 1); ein einfaches Verfahren, das bei jeder vaginalen Operation angewendet werden kann. Mit Kocherklemmen markiert man dann die Länge des Schleimbautschmittes, der unterhalb der Urethramündung beginnend, zur Haftstelle der Vaginalbaut, d. h. zu jener Portiostelle führt, wo die Scheideschleimhaut gegen ihre Unterlage nicht mehr verschieblich ist (Abb. 2). Die spätere ovale Resektionsstelle wird je

1

2

dostatočné napätie pošvovej steny pri jej rozrezaní.

Ak je medzi napätim stien a tlakom na skalpel dobrá súhra, samovoľne vnikneme do správnej vrstvy. Pošvovú stenu rozrežeme mediálne pozdĺžnym rezom medzi Kocherovými kliešťami (obr. 4), ktoré sme predtým použili na určenie oválneho tvaru a na napnutie sliznice, zachytine okraje pozdĺžnej rany na korespondujúcich miestach (obr. 4) a začneeme preparovať pošvové hľoky. Prvý asistent (po ľavej strane chirurga) napne okraje rany, druhý asistent prípadne pridŕža močový mechúr tamponom. Skalpelom ostro vnikneme do vrstvy (obr. 5) medzi sliznicu a fasciu vesicovaginalis. Pri preparácii medzi fasciou a mechúrom dosiahaneme sice väčšiu polyblivoť a ľahšie odpreparovanie močového mechúra, avšak nevýhodou je, že pri založení stehov, fixujúcich mechúr, je stena močového mechúra zachytená priamo a chýba väzivová opora (fascia vesicovaginalis).

Je dôležité, aby sme nepreparovali čiastočne nad a čiastočne pod fasciou. Ďalšie preparovanie do strán robíme natupo prstom, omotaným mulum (obr. 6). To isté urobíme na druhej strane, iba úlohy asistujúcich sa premenia. Odpreparovanie pošvových stien do strán musí byť dôkladné (obr. 7) ako v okolí močového mechúra, tak aj v okolí mo-

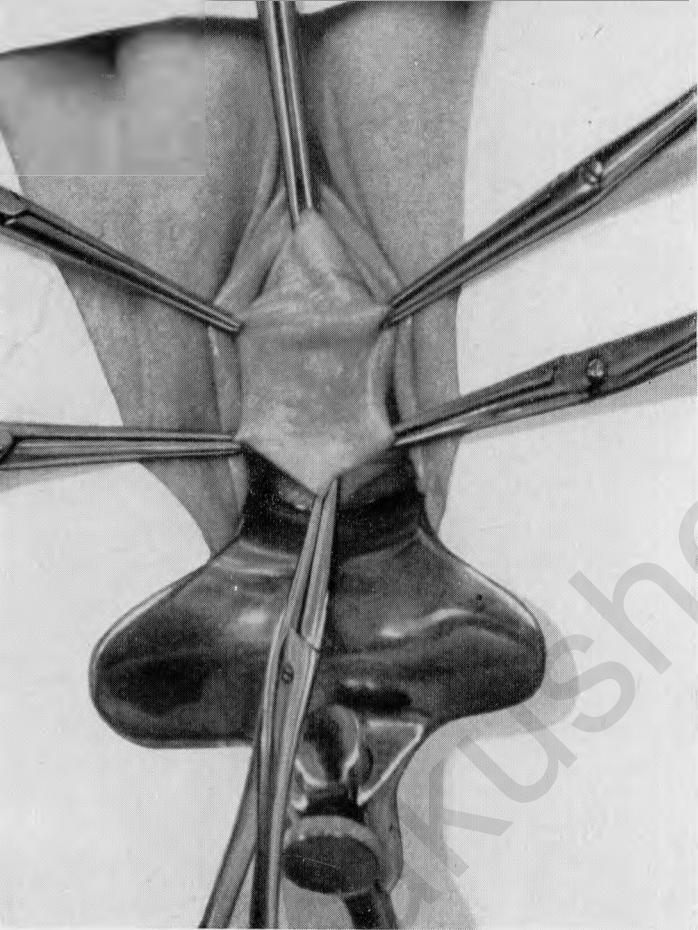
časťi matky (ris. 2). Oválna forma lôskuta sлизистой, который впоследствии иссекается, обозначается большим или меньшим количеством зажимов Кохера (рис. 3). Этим техническим приемом мы достигаем того, что стенка влагалища при рассечении достаточно натянута.

При правильном соотношении между натяжением стенок и давлением на скальпель мы произвольно проникаем в надлежащий слой ткани. Стенка влагалища рассекается продольным разрезом по срединной линии между зажимами Кохера (рис. 4). Остальными щипцами, примененными для обозначения формы лôskuta и для натяжения слизистой, захватываются в соответствующих местах края продольной раны (рис. 4) и начинается сепарация влагалищных лôskutov. Первый ассистент (с левой стороны хирурга) растягивает края раны, второй ассистент оттесняет мочевой пузырь марлевым шариком. Острым путем при помощи скальпеля мы проникаем в слой (рис. 5) между слизистой и влагалищной фасцией. При сепаровке между фасцией и мочевым пузырем достигнем большей подвижности и лучшей возможности отсепаровки мочевого пузыря, невыгодой, однако, является то, что при наложении швов, фиксирующих мочевой

nach ihrem Ausmassen mit einigen Klemmen umrissen (Abb. 3) und so die zur Operation nötige Spannung der Scheidenwand gesichert.

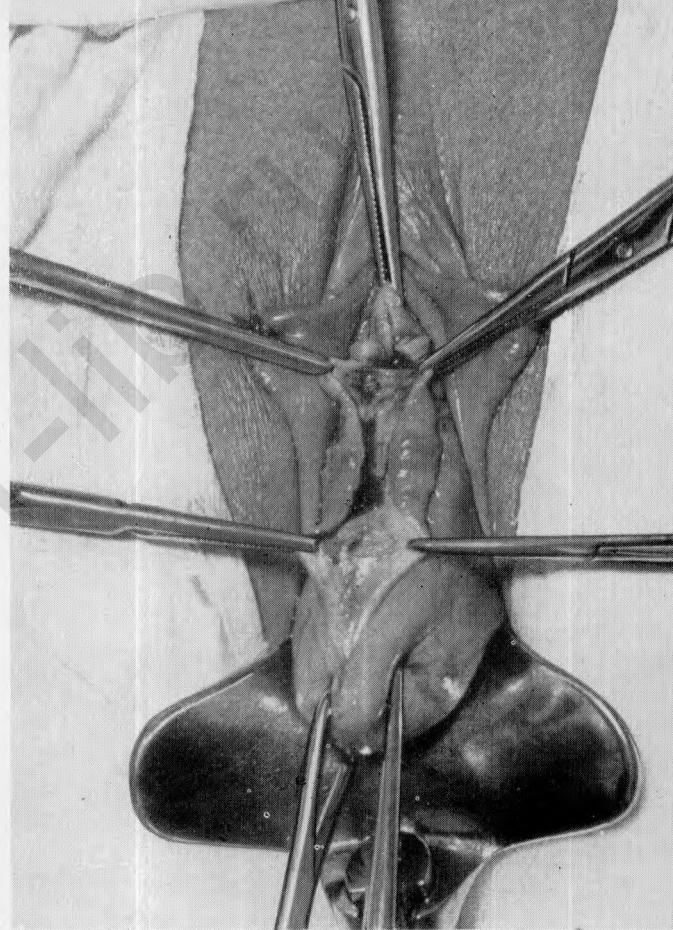
Bei richtiger Kräfteverteilung, d. h. bei richtiger Spannung des Gewebes und richtigem Skalpeldruck gelangt man leicht in die gewünschte Schicht. Die Scheidenwand wird zwischen den Klemmen durch einen mittleren Längsschnitt gespalten (Abb. 4), die Wundränder mit den übrigen, das Oval bestimmenden Klemmen an den korrespondierenden Stellen gefasst (Abb. 4) und nun mit der Präparation des Schleimhautlappens begonnen. Der erste, links neben dem Operateur stehende Assistent spannt hierbei den Wundrand, während der zweite Assistent die Harnblase mit einem Stieltpfer festhält. Dann dringt der Operateur scharf, d. h. mit einem Skalpell präparierend (Abb. 5) in die zwischen der Schleimhaut und Fascia vesicovaginalis liegende Schicht ein. Bei der Präparation zwischen der Faszie und Harnblase macht sich zwar die grösere Beweglichkeit und leichtere Ablösbarkeit der Vesica geltend, ihr Nachteil besteht doch darin, dass bei der Anlage der Harnblasen-Fixationsnaht die Blasenwand unmittelbar erfasst wird und hier die Gewebsstütze der Fascia vesicovaginalis fehlt.

Wichtig ist, in der richtigen Schicht,

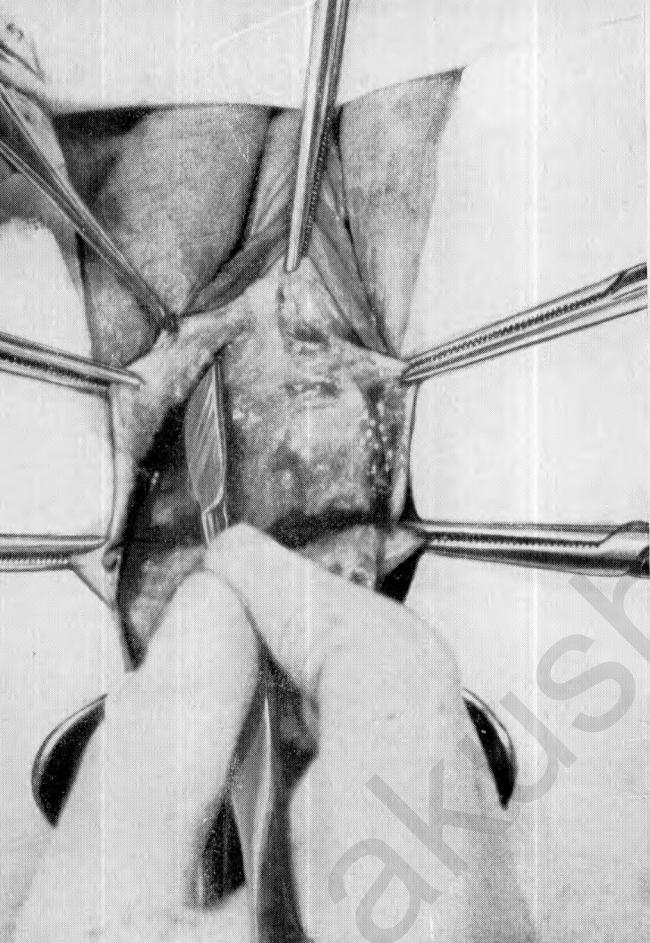

3

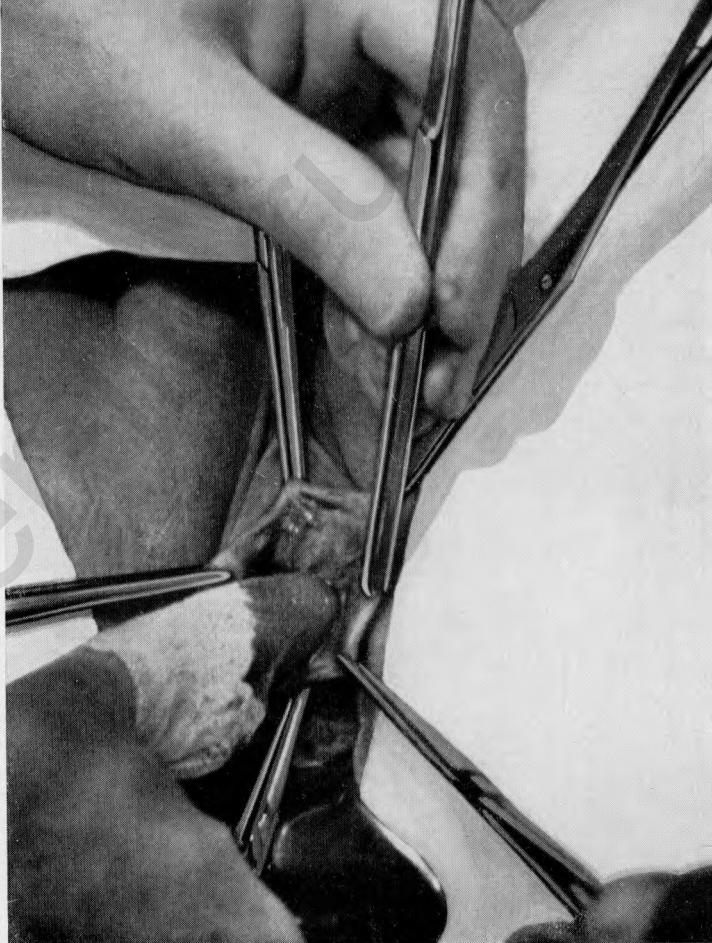
4

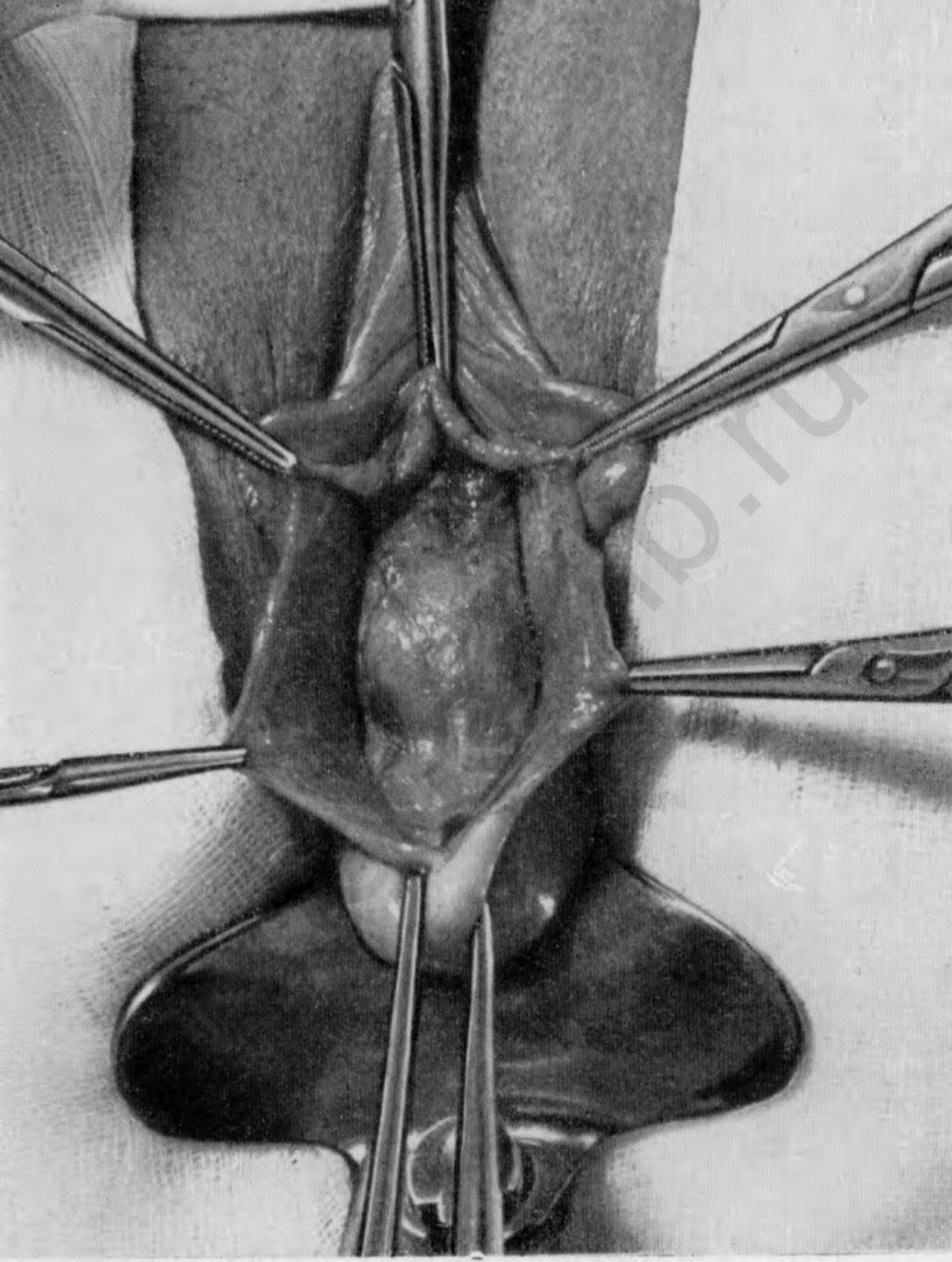
63

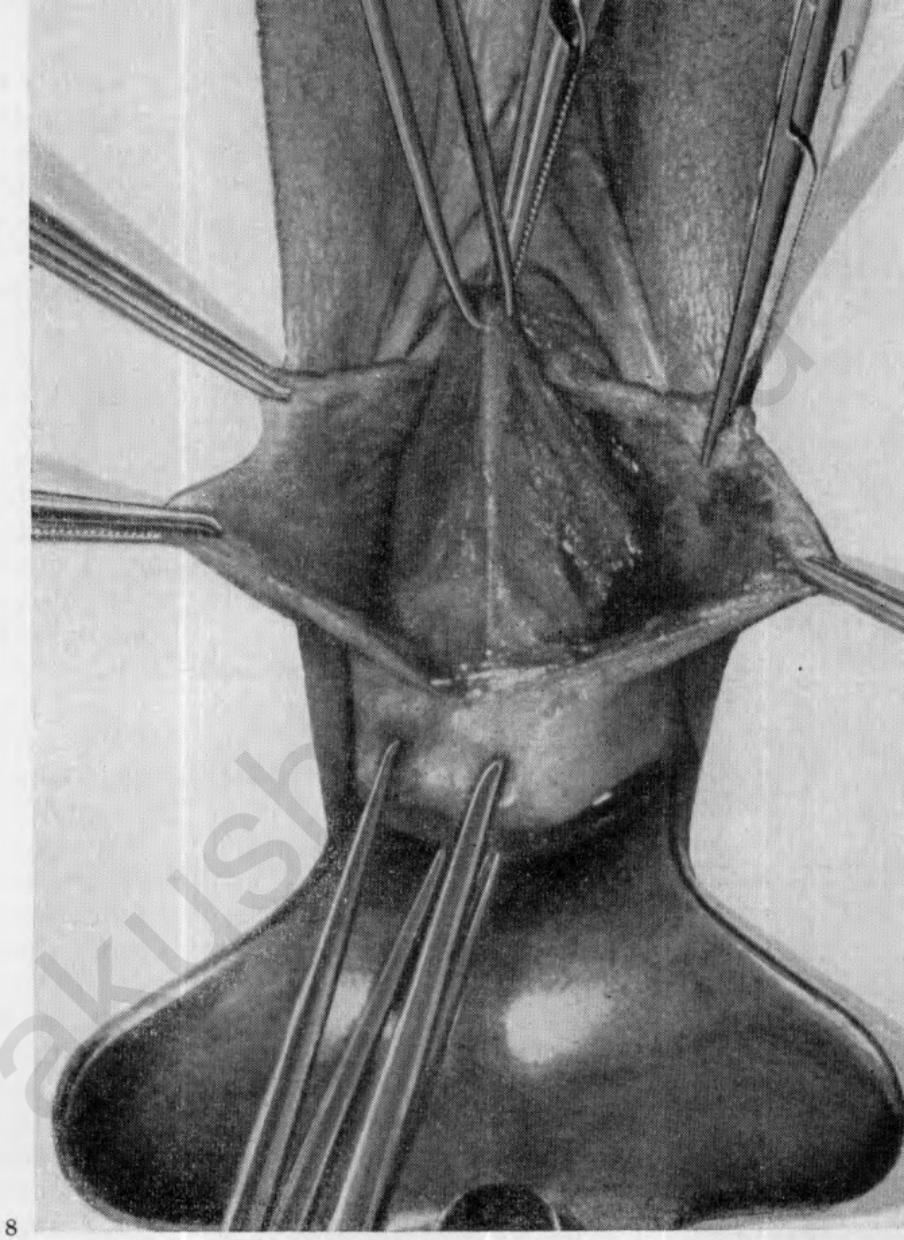

5

6

7

8

čovej trubice. Obidva útvary musia byť voľné, voľne pohyblivé, aby sme si vytvorili lepšie priestorové možnosti pre neskôršie umiestnenie a naloženie stenov, fixujúcich mechúr.

Uvoľnenie močového mechúra robíme spočiatku oстро nožnicami, rozstrihovaním septum supravaginale. Tako vnikneme do spatium vesicocervicale. Septum supravaginale prebíha od dna a zadnej steny močového mechúra k maternicovému krčku. Pri topografickom zistení určitú malú pomoc nám poskytuje tiež zavedenie cievky. Keď si však predstavíme jemnosť vláken supravaginálneho septa a polohyblivosť močového mechúra, musíme si uvedomiť, že len poznanie anatomických pomerov a správna topografická predstava nám umožní oстро nožnicami prestrihnúť septum vesicouterinum na správnom mieste, aby sme vnikli do spatium vesicocervicale. Ak zachytíme dolný pól močového mechúra pinzetou, príčom asistujúci taňa čapík ozubenými kliešťami nadol, pozorujeme, ako sa septum napína a vytvára sagitálne v strednej čiare prebíhajúci pruh (obr. 8). Tento pruh prestrihneme pod pinzettou nožnicami, smerujúcimi kolmo k maternicovému krčku (obr. 9). Tako otvoríme spatium vesicocervicale (obr. 10) a dalsie uvoľnenie vo vezikocervikálnom výzive skoro až k plike vezikouterinnej

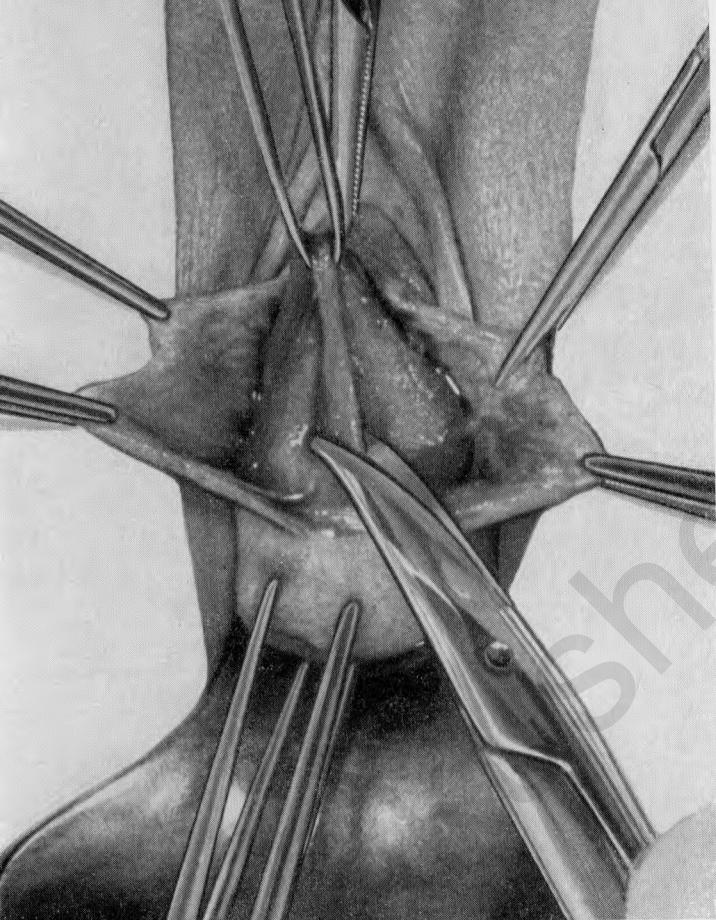
puzyr, neposredne zaхватyvať sa v šíve stenka puzyra, pričom soединительнотканная опора (пузырно-влагалищная фасция) отсутствует.

Важно, чтобы отделение не производилось частично над фасцией и частично подней. Последующая сепарация в стороны производится тупым путем, при помощи марли, намотанной на палец (рис. 6). То же производится с другой стороны, только задачи ассистентов меняются. Отсепаровка стенок влагалища в стороны должна быть произведена тщательно (рис. 7) как в области мочевого пузыря, так и в области мочеиспускательного канала. Оба образования должны быть свободными, подвижными для лучшей возможности пространственного размещения при позже накладываемых швах, фиксирующих мочевой пузырь.

Отсепаровка мочевого пузыря производится сначала острым путем — разрезанием надвлагалищной перегородки (septum supravaginale) ножницами. Таким образом мы проникаем в пузырно-шеечный промежуток. Надвлагалищная перегородка тянется от dna и задней стени мочевого пузыря к шейке матки. При топографической ориентировке некоторую небольшую помоць оказывает введение катетера. Представляя себе, однако, тонкость

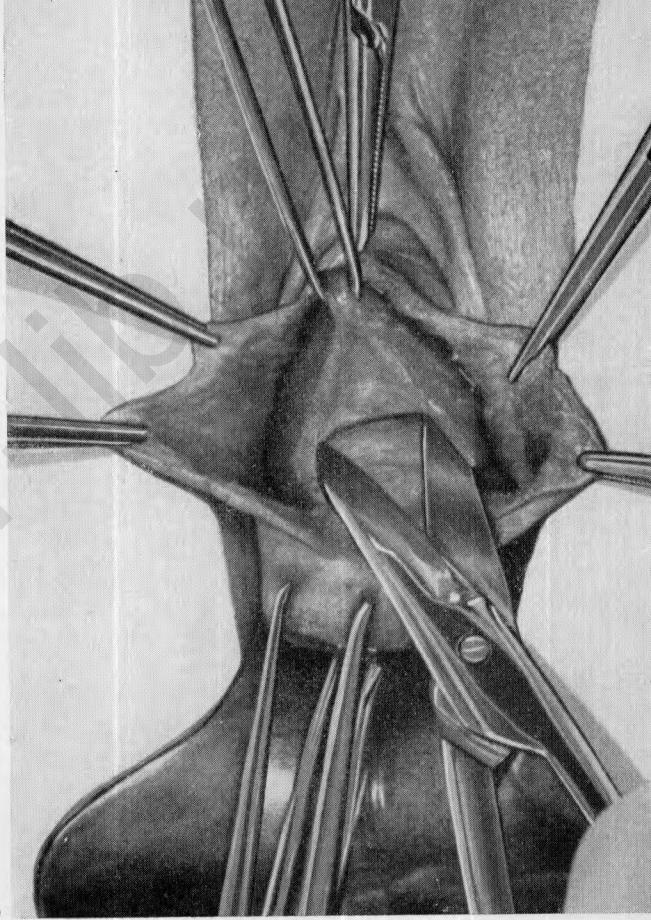
d. h. nicht abwechselnd über oder unter der Faszie und in seitlicher Richtung stumpf, mit einem Mull-unwickelten Finger zu präparieren (Abb. 6). Auf gleiche Weise geht man auch auf der anderen Seite vor, wobei nur die Assistenten ihre Rolle vertauschen. Die Scheidenwand muss in seitlicher Richtung sowohl in der Blasen- als auch in der Harnröhrengegend gründlich freigelegt werden, um beide isolierte und gut bewegliche Organe späteren Eingriffen (Fixationsnähte etc.) anzupassen (Abb. 7).

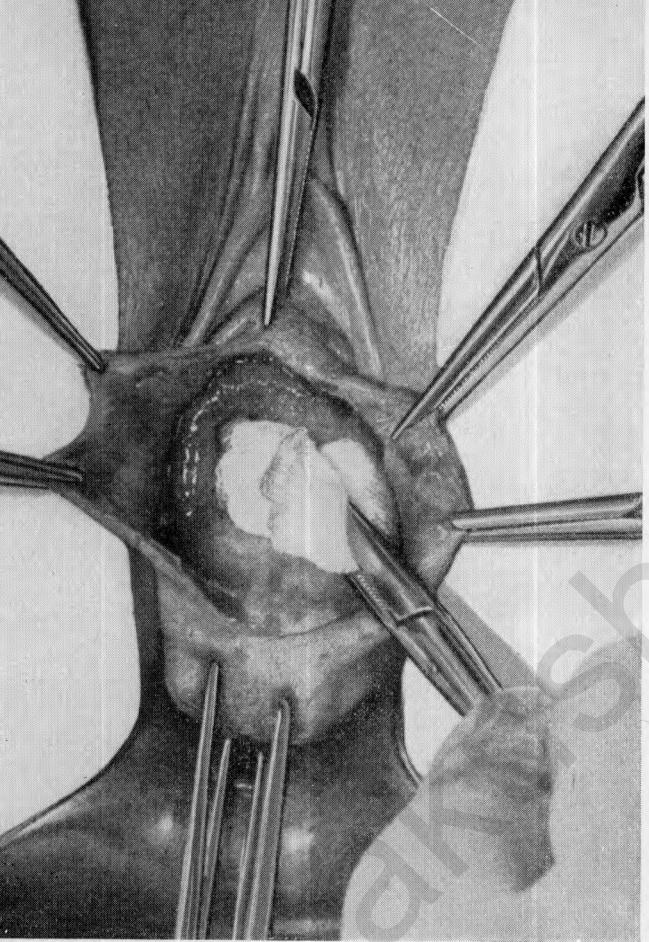
Die Freilegung der Harnblase wird zunächst durch eine scharfe, mit der Schere vorgenommene Durchtrennung des supravaginalen Septums eingeleitet und so der Zutritt zum Spatium vesico-cervicale gesichert. Das Septum supravaginale verläuft vom Blasenboden und der Blasenhinterwand zur Portio vaginalis uteri. Zur Erleichterung der topographischen Übersicht kann man einen Katheter in die Blase einführen, muss jedoch hierbei die Zartheit der Septumfasern und die Beweglichkeit der Blase selbst berücksichtigen. Nur eine gründliche Kenntnis der anatomischen Verhältnisse und richtige Vorstellung der topographischen Wechselbeziehungen ermöglicht die scharfe Durchtrennung des Septum vesicouterinum mit einer Schere und ein Eindringen in das Spatium

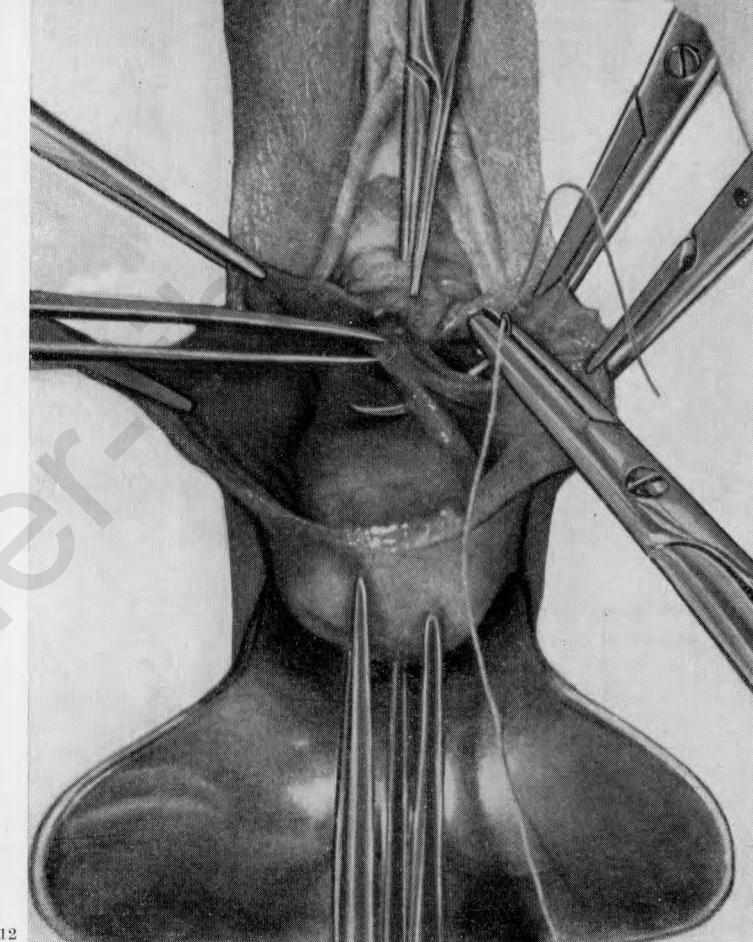
9

10

11

12

robíme ľahko aj natupo pomocou preparačného tampónu v kliešťach (obr. 11). Ozubené kliešte zachycujúce čapík držíme ľavou rukou, aby bola opäť súhra oboch rúk dokonalá a aby bol zjavný riadiťelný tlak pri odsúvaní močového mechúra. Pritom sú po stranách viditeľne tiež piliere močového mechúra, ligamenta vesicouterina, ktoré zostávajú neporušené. Ak je k vysunutiu mechúra potrebná aj ieh mobilizácia, prestrihneme malý zväzok ich mediálnych vlákien tesne pri maternicomovom krčku. Pri dostatočnom uvoľnení močového mechúra vyklenuje sa tento do operačného poľa ako vrecúško. Teraz je našou úlohou túto časť močového mechúra vnoriť a fixovať.

Močový mechúr fixujeme uzlovými stehmi, ktoré zachytávajú najskôr ligamenta vesicouterina (obr. 12). Dalšimi stehmi smerom k močovej trubici zachytávame a vnárame vyklenujúci sa močový mechúr (obr. 13–14). Vežnejším spôsobom je veklipenie vyklenujúcej sa časti močového mechúra kruhovitým, naberaným stehom podľa Gersuňho. Steh začína na ľavej strane niečo pod močovou trubicou. Pokračuje na beraním fascie do kruhu, ale steny močového mechúra, pravda, iba jej sväloviny v 0,5 až 1 cm medzerách (obr. 15) na najlateralnejšom okraji uvoľnej časti. K počiatocnému bodu vŕpu-

woľokon nadvlagaličnou perегородки и подвижность мочевого пузыря, мы должны отдавать себе отчет в том, что только знание анатомических условий и правильное топографическое представление нам позволят острым путем, ножницами, рассечь пузырно-маточную перегородку на правильном месте, чтобы попасть в пузырно-шеечный промежуток. Когда мы захватываем пинцетом нижний полюс мочевого пузыря, а ассистент низводит влагалищную часть матки пулевыми щипцами, то видим, как перегородка натягивается и образует по средней линии сагиттально идущую складку (рис. 8). Эта складка разрезается под пинцетом ножницами, направленными перпендикулярно к шейке матки (рис. 9). Таким образом пузырно-шеечное пространство вскрывается (рис. 10) и последующая сепарация в пузырно-шеечной клетчатке почти до пузырно-маточной складки происходит легко, тупым путем, при помощи марлевого шарика, зажатого в щипцах (рис. 11). Левой рукой мы держим пулевые щипцы, захватывающие влагалищную часть матки, чтобы движения обеих рук были согласованы и чтобы оттеснение мочевого пузыря происходило под чувствительным, регулируемым давлением. При этом с обеих сторон

vesicocervicale an der richtigen Stelle. Fasst man nun mit einer Pinzette den unteren Blasenpol und lässt den Assistenten die Portio mit einer Kugelzange nach unten ziehen, so kann man in der Mitte des gespannten Septums eine sagittal verlaufende Leiste erkennen (Abb. 8). Diese Leiste durchtrennt man also unterhalb der Pinzette mit einer Schere, die man bei diesem Schlag senkrecht gegen die Portio richtet (Abb. 9). Nach der solcherart durchgeföhrten Öffnung des Spatium vesicocervicale (Abb. 10), wird das Vesicozervikalgewebe fast bis zur Plica vesicouterina leicht und stumpf mit einem kleinen Stieltpfer beiseite geschoben (Abb. 11). Mit der linken Hand wird nun die, in die Portio gehakte Kugelzange in feinfühligem Zusammenspiel mit der rechten operierenden Hand nach unten gezogen und so der für die Abschiebung der Harnblase nötige Druck gesichert. In dieser Operationsphase stellen sich die Harnblasenpfeiler und Ligg. vesicouterina deutlich dar, die in situ belassen werden. Dort, wo zur Freilegung der Harnblase auch die Mobilisation der erwähnten Gewebsstränge notwendig ist, empfiehlt es sich, nur einen ganz kleinen Teil ihres medialen Abschnittes an der Zervix zu durchtrennen. Nach beendeteter Mobilisation der Blase, prolabiert diese sack-

sa vraciame pod močovú trubicu na pravej strane. Pred zauzlením vsunieme mechúr anatomickou pinzelou, ktorú pri sfáhovaní cirkulárneho stehu hladko vytiahneme. K podpore močového mechúra, najmä pri väčšom rozsahu zníženia, založíme na jeho distálny okraj este 2–3 uzlové stehy, zaberajúce septum vesicale a súčasne aj na krčku inzerujúcu časť pilierov.

Resekciu prebytočnej časti pošvovej sliznice, ktorá tvorí pozdĺžne oválny tvar, uskutočníme až teraz, po fixácii močového mechúra (obr. 16). Tak možno najlepšie posúdiť a určiť rozsah a veľkosť exstirpovaného laloka. Prednú plastiku ukončíme pozdĺžnym zoštítim okrajov pošvových stien (obr. 17).

видны основы мочевого пузыря, пузырно-маточные связки, которые остаются ненарушенными. В случае надобности, когда для оттеснения мочевого пузыря требуется их ослабление, рассекается небольшой пучок их медиальных волокон непосредственно у шейки матки. Когда отсепаровка мочевого пузыря закончена, он выбухает в операционную рану как мешок. Нашей задачей является теперь оттеснить эту часть мочевого пузыря и укрепить ее.

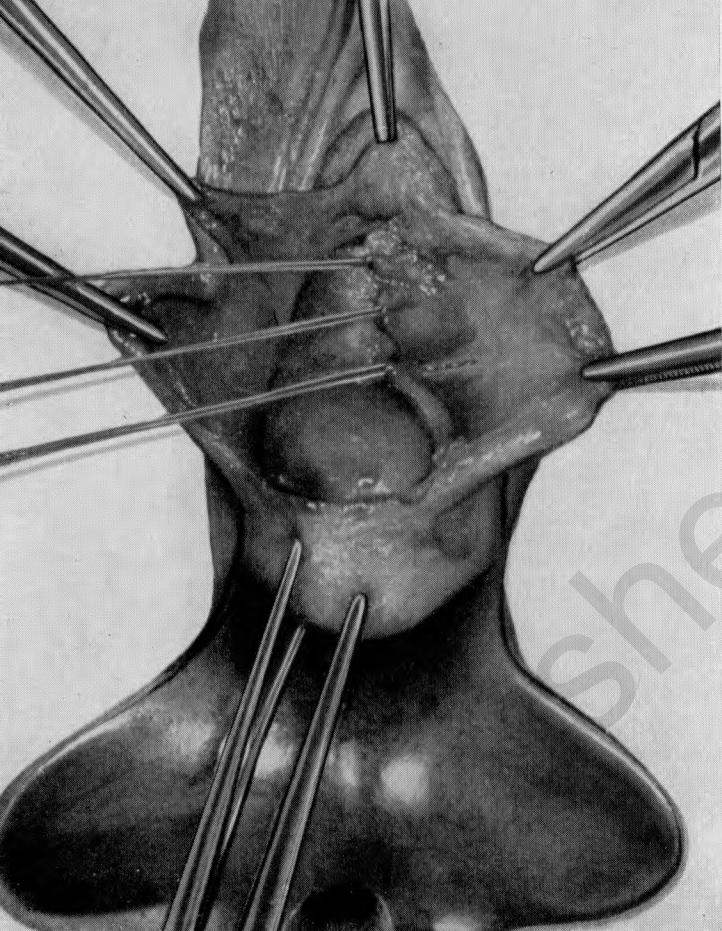
Мочевой пузырь укрепляется узловатым швом, захватывающим сначала пузырно-маточные связки (рис. 12). Следующими швами по направлению к мочеиспускательному каналу захватывается и оттесняется выпадающий мочевой пузырь (рис. 13–14).

Более обычным способом является оттеснение выпадающей части мочевого пузыря циркулярным кисетным швом по Герсуну. Шов начинается с левой стороны, под мочеиспускательным каналом. Игла проводится по кругу. Захватывается фасция или стенка мочевого пузыря, конечно, только мышечный слой без слизистой пузыря, с промежутками в $\frac{1}{2}$ —1 см (рис. 15) в наиболее латерально расположенных частях отсепарованного мочевого пузыря. Обратно, под мочеиспускательный канал мы возвра-

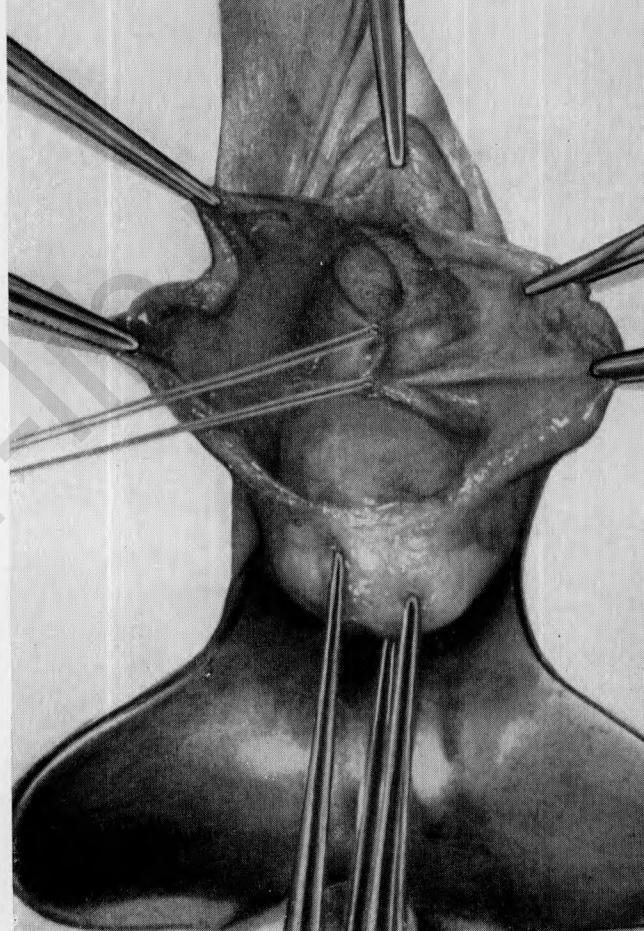
förmig in das Operationsfeld und muss nun versenkt und fixiert werden.

Fixieren kann man die Blase durch Knopfnähte, welche die Ligg. vesicouterina erfassend (Abb. 12), diese in der Richtung gegen die Urethra schrittweise verschließen und auf diese Weise den prolabierten Abschnitt versenken (Abb. 13–14).

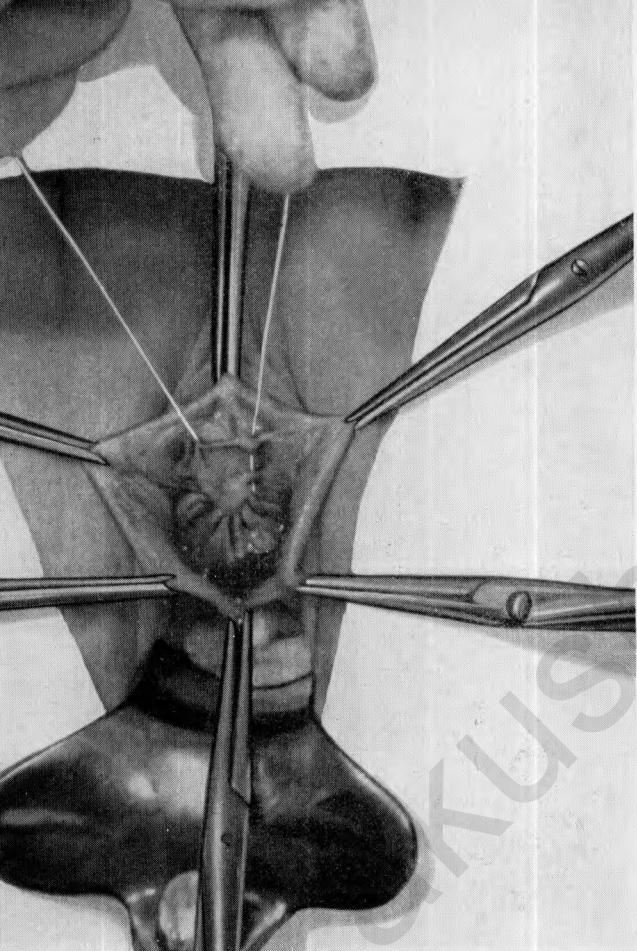
Häufiger als auf die eben beschriebene Weise wird der prolabierte Blasenabschnitt durch eine Tabaksbeutelnhaft nach Gersuny versenkt, die links oben — etwas seitlich unterhalb der Urethramündung — angelegt und rings um die Blase fortgesetzt wird. Man fasst hierbei mit der Nadel die Faszie oder (ohne die Vesikalschleimhaut zu verletzen) die Blasenwandmuskulatur in halb- bis einzentimetergrossen Abständen (Abb. 15) und beendet die — soweit als möglich am Rande der freigelegten Blase gesetzte — Naht in gleicher Höhe, wie sie begonnen wurde, d. h. rechts, seitlich und unterhalb der Urethra. Bevor die Tabaksbeutelnhaft zugezogen wird, versenkt man die Blase mit einer anatomischen Pinzette und entfernt diese vorsichtig vor der Knotung. Zur Stützung der Blase, besonders bei grossen Prolapsen, ist es vorteilhaft, zwei bis drei weitere Knopfnähte anzulegen, die mit dem distalen Blasenabschnitt, zugleich das Septum vesicale und die an-

13 14

71

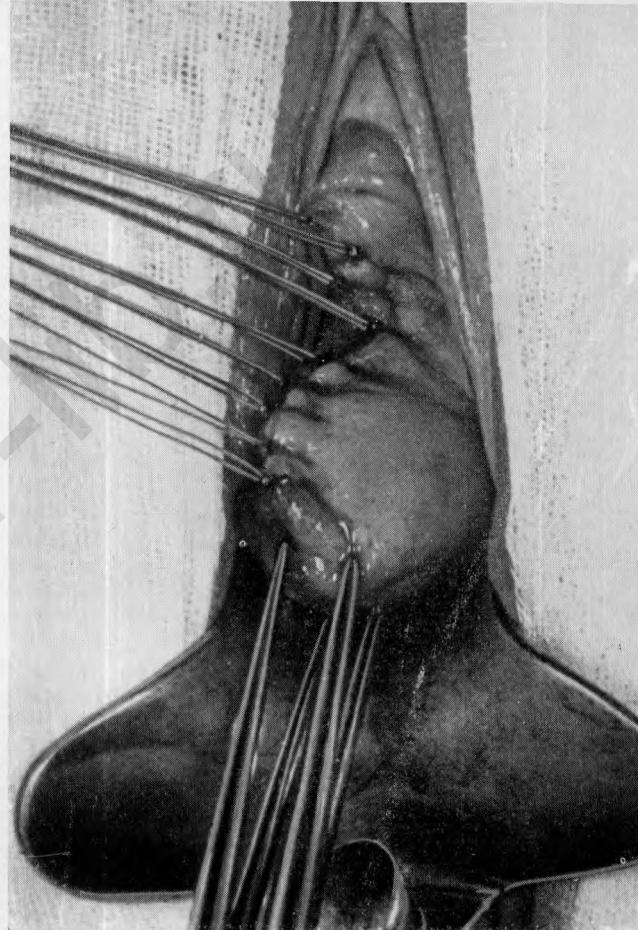
15

16

akusherix

17

73

щаемся с правой стороны к исходному пункту вкюла. Перед завязыванием узла мочевой пузырь оттестняется анатомическим пинцетом, который после затягивания кисстного шва легко удаляется. Для образования лучшей опоры мочевого пузыря, в особенности когда онущение мочевого пузыря достигает более значительных размеров, мы накладываем еще два-три узловатых шва на его дистальный край, захватывая одновременно пузырно-шеечную перегородку и часть пузырно-маточных связок, прикрепленных к шейке матки.

Иссечение излишней части слизистой влагалища, имеющей форму овального продольного лоскута, мы производим только теперь, после укрепления мочевого пузыря (рис. 16), потому что только теперь можно взвесить обстановку и определить объем и величину иссекаемого лоскута.

Продольным зашиванием краев стенки влагалища (рис. 17) передняя пластика заканчивается.

der Zervix inserierenden Gewebspfeilerabschnitte erfassen.

Erst jetzt nach der Blasenfixation, reseziert man den überflüssigen längs-ovalen Vaginalschleimhaut-Lappen (Abb. 16), dessen Grösse und Gestalt nun am besten abgeschätzt werden kann.

Die Längsnahrt der Scheidenwundränder (Abb. 17) beschliesst die plastische Operation.

PLASTIKA ZVIERAČA MOČOVEJ TRUBICE PRI INKONTINENCI PODEĽA STOECKELA
PLASTICA M. SPHINCTERIS URETHRAE SEC. STOECKEL

ПЛАСТИКА СФИНКТЕРА МОЧЕИСПУСКАТЕЛЬНОГО КАНАЛА ПРИ НЕДЕРЖАНИИ МОЧИ
(ОПЕРАЦИЯ ШТЕКЕЛЯ)

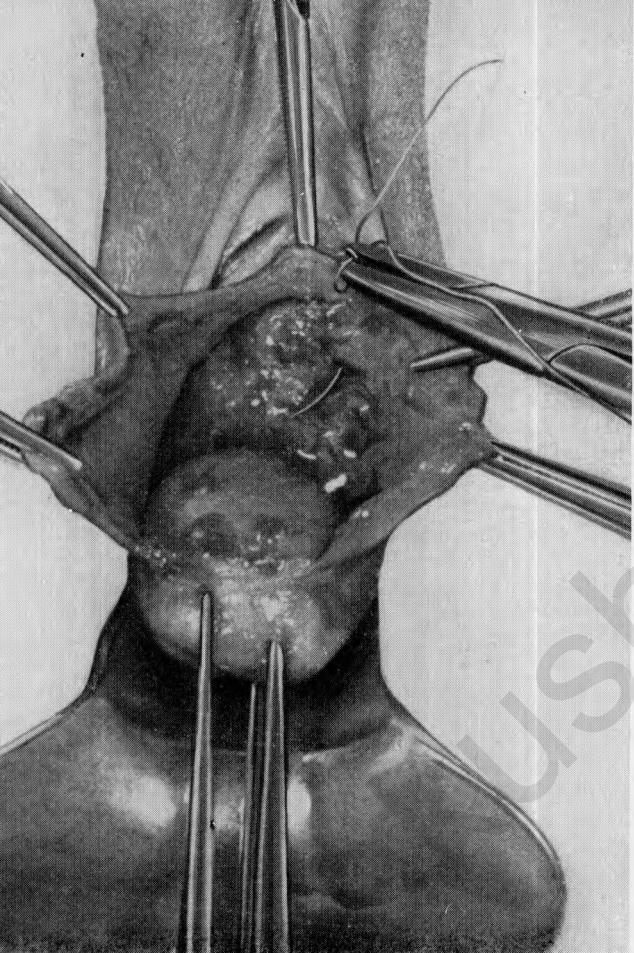
PLASTICA M. SPHINCTERIS URETHRAE SEC. STOECKEL

DIE SPHINKTERPLASTIK BEI HARNINKONTINENZ — STOECKELSche HARNRÖHRENPLASTIK
PLASTICA M. SPHINCTERIS URETHRAE SEC. STOECKEL

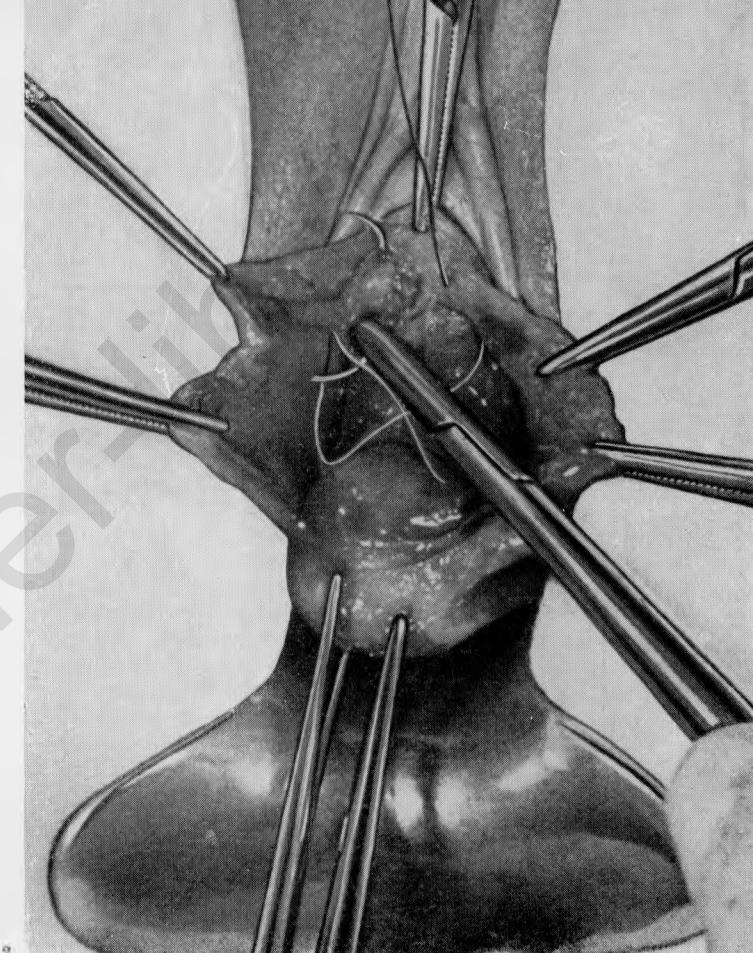
Ak je znížená aj močová trubica, jej bulbus, alebo ak ide súčasne o čiastočnú inkontinenciu, zriasmie po preparácii aj väzivo v okolí močovej trubice, jej vnútorného ústia s kŕkom močového mechúra. Podmienku dobreho výsledku operácie je dosťatočné uvoľnenie oblasti vnútorného zvieracia. Zjazvené tkanivo — aj keď pevne adhezuje k pošvovej stene — treba preťať, lebo ak táto ostatne nepoddajná a neuvolnená, inkontinenciu neodstráni. V sagitálnej čiare spojíme a zriasmie periuretrálne väzivo a väzivo kŕku močového mechúra, t. j. septum urethrovesicovaginale dvoma až troma jemnými stehmi (obr. 4—5), čím sú vždy zachytené aj vlákna lissosphinctera (obr. 5), ktoré, pravda, v skutočnosti nevidíme. Taktô je močová trubica zúžená a vyzdvihnutá k spone. Pôvodný

В случае опущения и мочеиспускального канала, его луковицы, или же тогда, когда мы имеем дело с одновременным частичным недержанием мочи, мы производим сепарацию и наложение складок на соединительную ткань мочеиспускательного канала, на его внутреннее устье и шейку мочевого пузыря. Область внутреннего сфинктера должна быть тщательно отсепарована, рубцовая ткань, — даже если она крепко сращена со стенкой влагалища, — рассечена что является условием хорошего результата операции. Если остается плотная, рубцовая ткань нерассеченной, то недержание мочи не устраниется. Сшивание производим по срединной линии, причем накладываем складки на периуретральную соединительную ткань и ткань шейки мочевого пу-

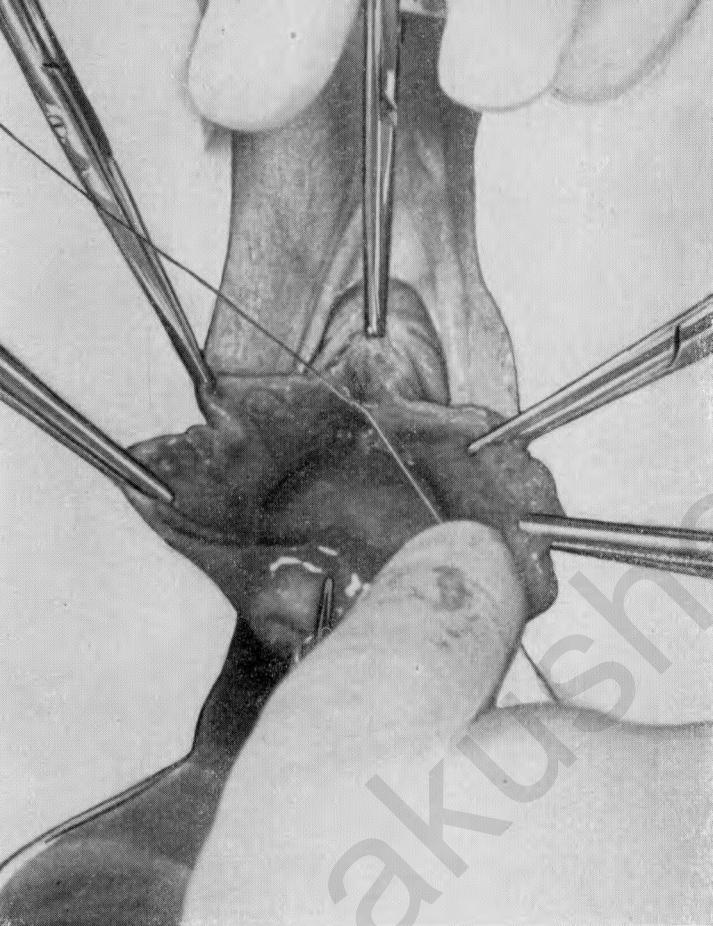
Deszendiert zugleich mit der Blasenwand auch die Harnröhre, der Bulbus oder liegt eine teilweise Harninkontinenz vor, dann wird nach entsprechender Präparation eine Raffung des Harnröhregewebes, ihrer Mündung in die Blase und des Blasenhalses durchgeführt. Die Vorbedingung eines guten Operationsresultates ist eine ausgiebige Freilegung des Gebietes um den inneren Schliessmuskel und eine Durchtrennung des Narbengewebes (selbst dort, wo dieses fest an der Scheidenwand haftet). Belässt man nämlich das Narbengewebe in seinem ursprünglichen ungelösten Zustand, dann bleibt auch die Inkontinenz bestehen. Das periurethrale und das den Blasenhals umgebende Gewebe (d. h. das Septum urethrovesicovaginale) wird nun mit 2 oder 3 feinen Nähten in der Mittellinie ver-

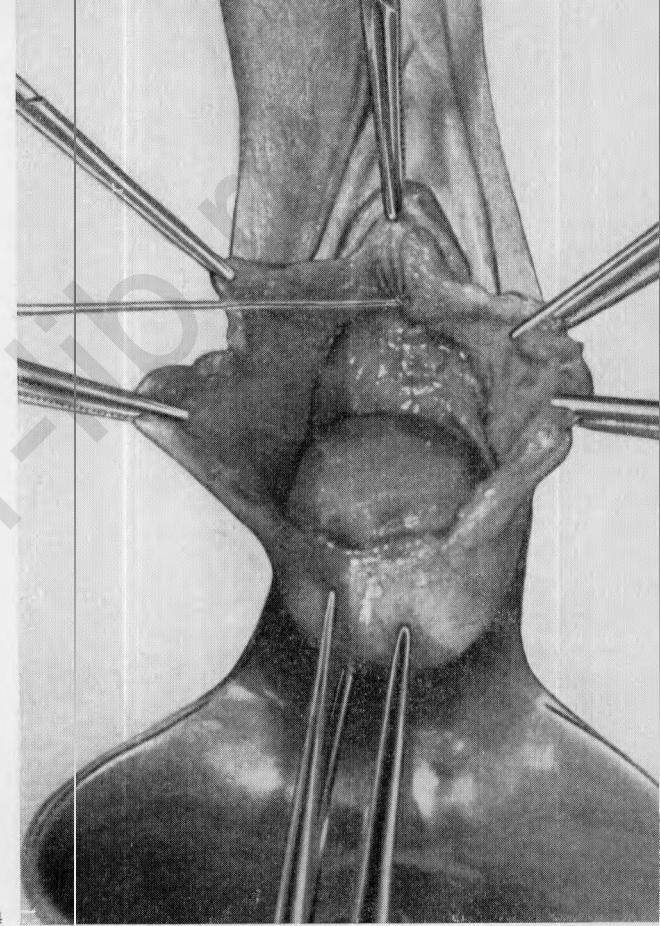
1

2

3

4

uhol, ktorý zviera močová trubica s dnom močového mechúra, je obnovený. Obrázok 6 a 7 znázorňuje stav pred operáciou a po nej. Až teraz fixujeme mechúr, príčom postupujeme už skôr opísaným spôsobom.

Táto operácia väčšinou stačí na odstránenie čiastočnej inkontinencie.

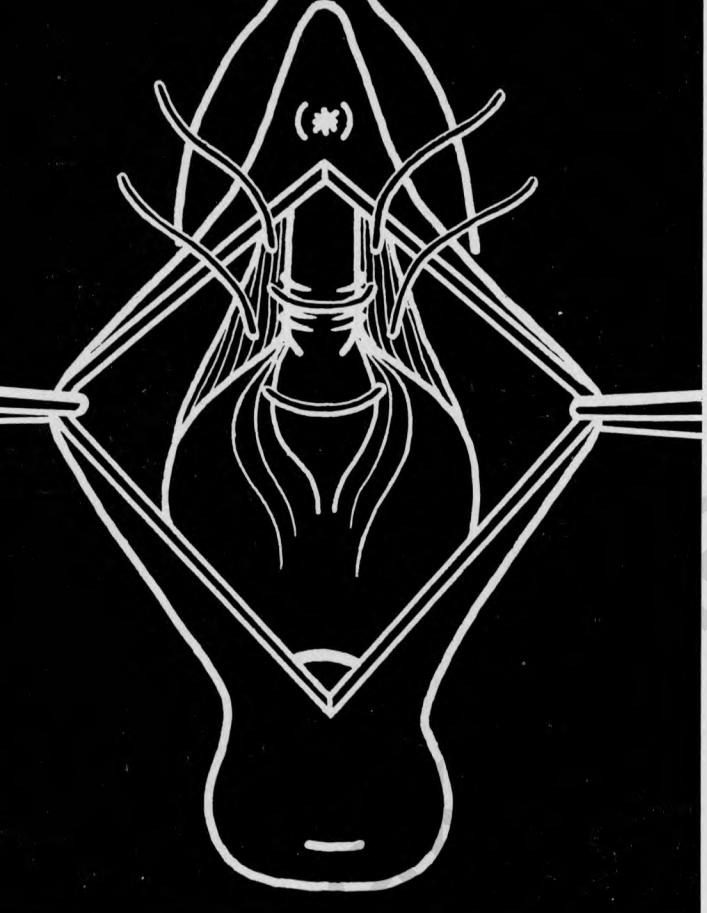
зыря (т. е. на уретропузирно-влагалищную перегородку) при помощи двух-трех тонких швов (рис. 1—4). Этими швами захватываются и волокна внутреннего сфинктера (рис. 5), которых мы, однако, не видим. Мочеиспускательный канал таким образом сужается и поднимается к симфизу и восстанавливается угол, образуемый мочеиспускательным каналом и дном мочевого пузыря, как это показано на рис. 6 и 7 (положение до и после операции).

Только после этого мы фиксируем мочевой пузырь и поступаем описаным уже способом.

Эта операция является в большинстве случаев достаточной для устранения частичного недержания мочи.

eint (Abb. 1—4), dadurch auch stets Fasern des Lissosphinkter mitgefasst (Abb. 5), die allerdings in Wirklichkeit niemals sichtbar sind. Auf diese Weise wird die Harnröhre verjüngt, zur Symphyse gehoben und der ursprüngliche Winkel wiederhergestellt, den die Urethra und der Blasenboden miteinander bilden (siehe die Abb. 6 vor und Abb. 7 nach der Operation). Erst dann wird die Blase fixiert und in gleicher Weise wie oben beschrieben mit der Operation fortgefahrene.

Dieser Eingriff genügt meist zur Be seitigung einer partiellen Harninkonti nenz.

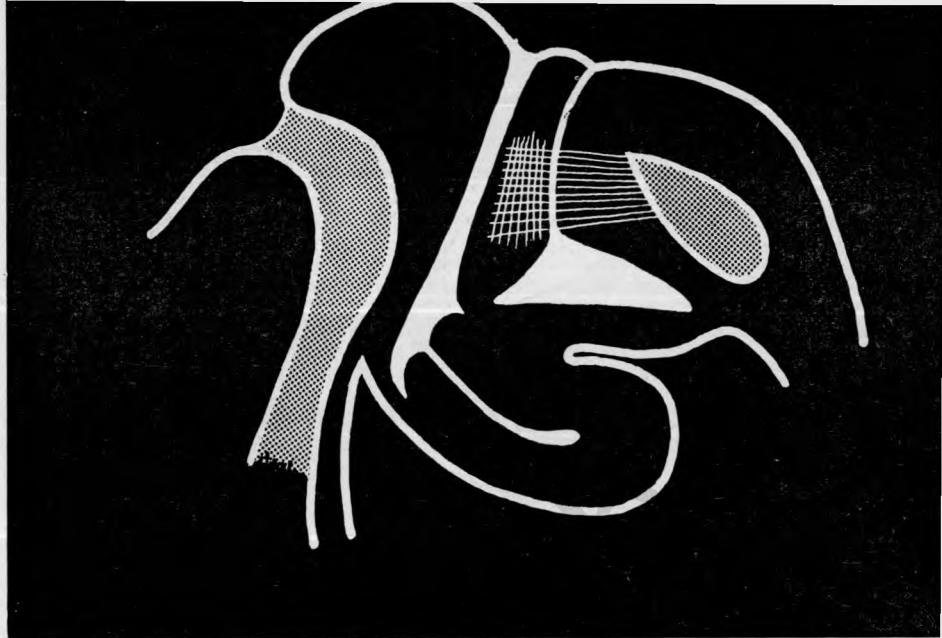

5

6

79

PLASTIKA ZADNEJ POŠVOVEJ STENY A HRÁDZE SO SUTÚROU LEVÁTOROV
COLPOPERINEOPLASTICA CUM SUTURA MUSC. LEVATORUM

ПЛАСТИКА ЗАДНЕЙ СТЕНКИ ВЛАГАЛИЩА И ПРОМЕЖНОСТИ СО СБЛИЖЕНИЕМ ЛЕВАТОРОВ
COLPOPERINEOPLASTICA CUM SUTUR MUSC. LEVATORUM

DIE HINTERE SCHEIDENW AND- UND DAMMPLASTIK MIT LEVATORENNAHT
COLPOPERINEOPLASTICA CUM SUTURA MUSC. LEVATORUM

Resekciou prebytočnej časti sliznice jednak zúžime pošvu, jednak zúžením diaphragma pelvis (hiatus urogenitalis), zblížením levátorov vytvoríme pevné panvové dno. Tvar ranovej plochy nie je rozhodujúci. Autori opisovali rôzne tvary, ale najjednoduchší a dostačujúci je trojuholníkový tvar.

Kocherovými kliešťami zachytíme a určíme miesta približne pri konecoch malých pyskov ohanbia na prechode veľkých pyskov do kože hrádze (obr. 1). V tomto mieste pred vznikom trhliny bol stred zadnej komisúry. Správne určenie tohto miesta je dôležité pri vytvorení novej komisúry a pri vytvorení hranice pošvy a hrádze (obr. 2). Čím sú tieto miesta od seba vzdialenejšie, tým bude pošovový vchod užší a hrádza vyššia.

Dalšími kliešťami zachytíme v stred-

Иссечением лишней части слизистой мы должны сузить влагалище, а также и сужением мочеполовой диафрагмы и сближением поднимателей заднего прохода образовать прочное дно таза.

Форма освеженной плоскости не является решающей. Были описаны разные формы, однако самой простой и подходящей формой является треугольник.

Зажимами Кохера захватываются и определяются места приблизительно у основания малых срамных губ, в месте перехода больших срамных губ в кожу промежности (рис. 1). Этими местами являются точки, которые до разрыва находились в середине спайки. Правильное определение этих точек важно для образования новой спайки и границы между влагалищем

Bei dieser Operation muss man einerseits durch Resektion der gedehnten Scheidenwand eine Scheidenverengerung erzielen, andererseits durch eine Verlagerung des Diaphragma pelvis (Hiatus urogenitalis) und Annäherung der Levatoren einen festen Beckenboden bilden.

Die Gestalt der Resektionsfigur ist hier nicht entscheidend. Unter zahlreichen diesbezüglichen Vorschlägen scheint die Dreieckform die einfachste und zweckmäßigste zu sein.

Mit Kocherschen Klemmen werden zwei Stellen — die vor der Dammverletzung den Mittelpunkt der hinteren Kommissur bildeten — unterhalb der Labia minora, d. h. an der Übergangsstelle der Labia majora auf den Damm, erfasst und markiert (Abb. 1). Die richtige Wahl dieser beiden Punkte ist für die Rekonstruktion einer neuen Kommiss-

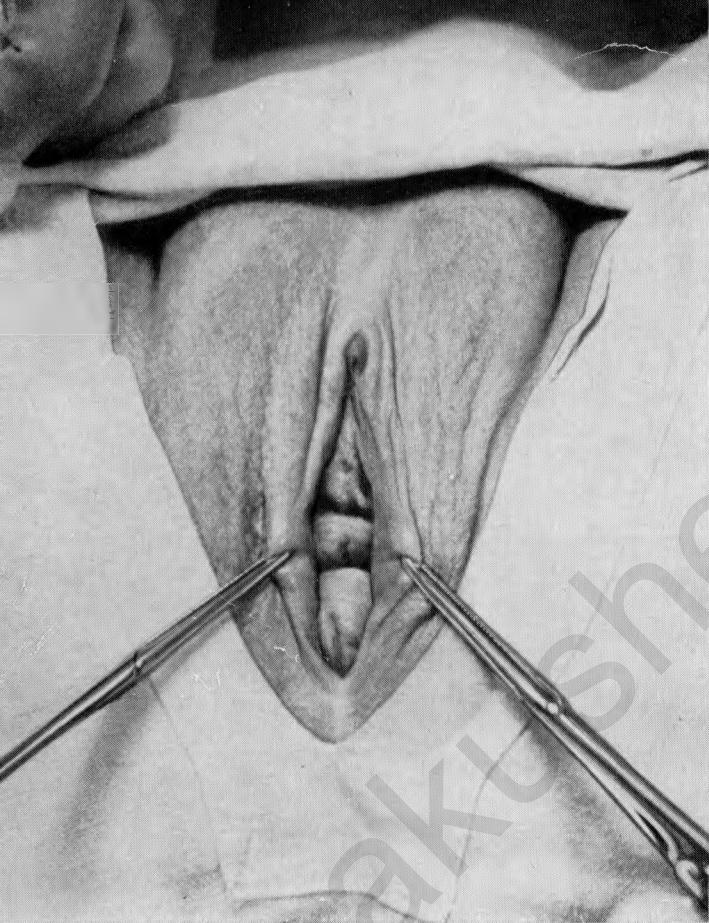
nej čiare zadnej pošvovej steny miesto nad horným okrajom rektokély — hornou hranicou zníženej časti pošvy (obr. 3). Takto je vyznačený trojuholníkový tvar na excízu. Odpreparovanie pošvového laloka vykonáme trochu odlišne od obvyklých postupov. Asistujúci symetricky napnú brádzu rozťahnutím Kocherových klieští a chirurg rozreže skalpelom tkániwo na hranici kože a sliznice nad dvoma prstami zavedenými do pošvy (obr. 4–5). Ostro preparujeme smerom k pošvovej stene tak daleko, až sa dostaneme do správnej vrstvy medzi pošvovú stenu a septum rectovaginale (obr. 6). Do opísaného priestoru vnikneme prstom a tesne pod pošvovou sliznicou sa snažíme vytvoriť tunel až k hornému bodu (obr. 7) — k hornej hranici trojuholníka. Pritom nad rektom ponechávame rektovaginálne väzivo. Lavor rukou držíme kliešte, zachytávajúce ostro odpreparovaný distálny okraj pošvy a fáháme ho smerom k sebe (obr. 8). Vytvorený tunel rozšírimo do strán buď použitím dvoch prstov, alebo roztváraním väčších Péanových klieští, prípadne tupých prepráčnych nožičiek (obr. 9). Teraz môžeme excidovať mobilizovaný trojuholníkový pošvový lalok. Okraje rany prebiehajú z hornej časti pošvy v ostrejšom uhle a iba distálne sa náhle rozbiehajú smerom ku Kocherovým klieš-

ti a promежnosťou (рис. 2). Чем большее расстояние между этими точками, тем уже будет влагалищный вход и тем выше будет промежность.

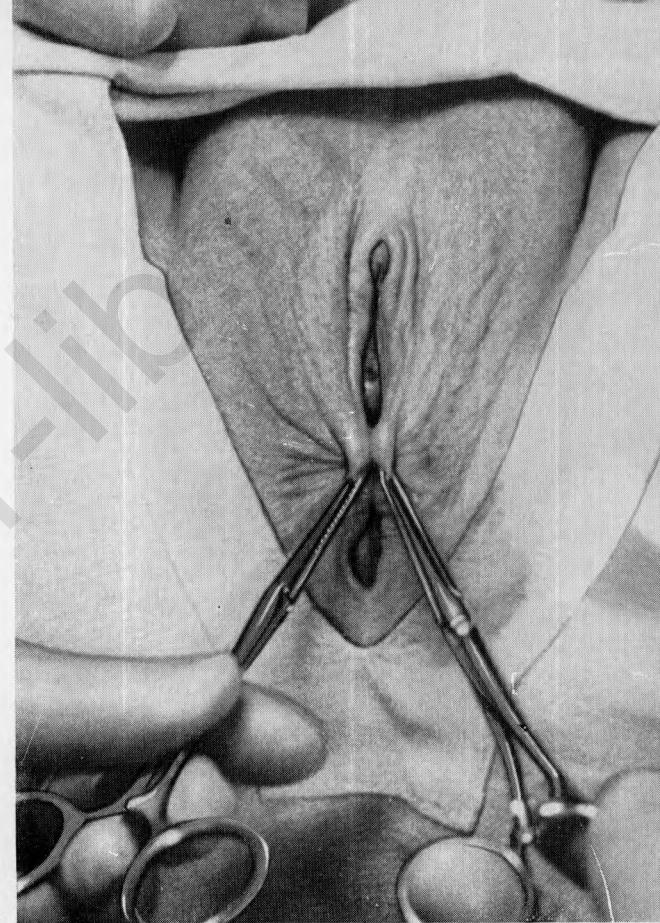
Дальнейшими зажимами мы захватываем слизистую влагалища по средней линии над верхним ограничением выпавшей прямой кишки, т. е. верхнюю границу опущенной части влагалища (рис.3). Этим определяется треугольная форма лоскута слизистой, предназначенного для иссечения. Отсепаровка влагалищного лоскута производится несколько иначе, чем это обыкновенно принято. Ассистенты оттягиванием зажимов Кохера симметрично натягивают промежность, а оператор рассекает скальпелем ткань на границе кожи и слизистой над двумя пальцами, введенными во влагалище (рис. 4–5). Острым путем он продолжает сепарацию по направлению к стенке влагалища до тех пор, пока не попадает в надлежащий слой между стенкой влагалища и прямокишечно-влагалищной перегородкой (рис. 6). Затем пальцем он проникает в описанное пространство и старается образовать туннель непосредственно под слизистой влагалища, не отслаивая прямокишечно-влагалищной клетчатки над прямой кишкой до верхней точки (рис.7), т.е. до верхней границы треугольника. Хирург при

sur und die Grenzziehung zwischen Scheide und Damm von grosser Wichtigkeit (Abb. 2): je grösser der Abstand, desto kleiner der Scheidenintroitus und höher der Damm.

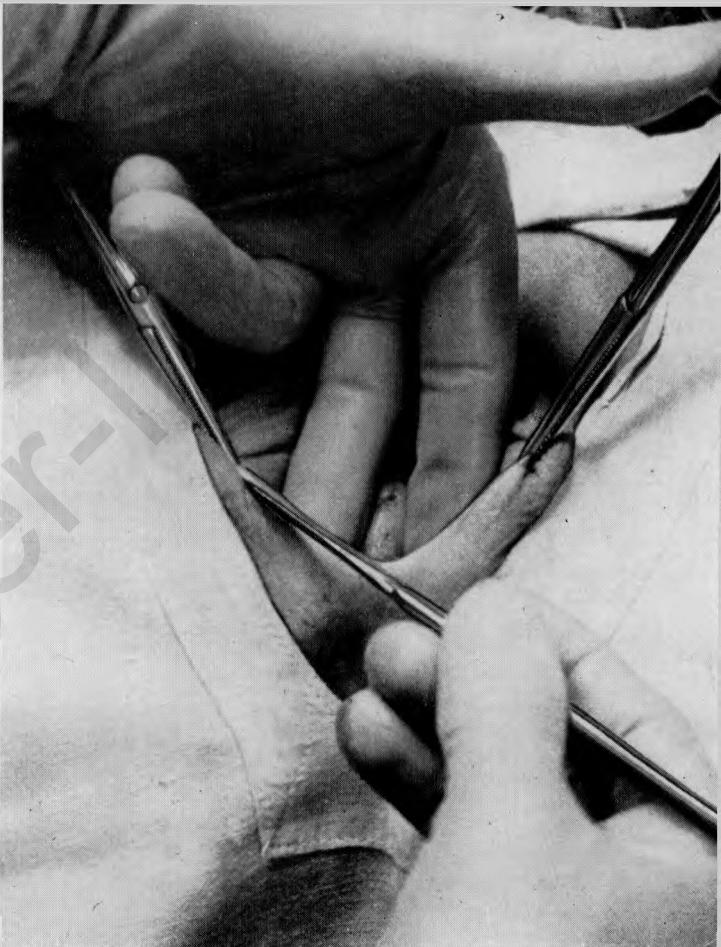
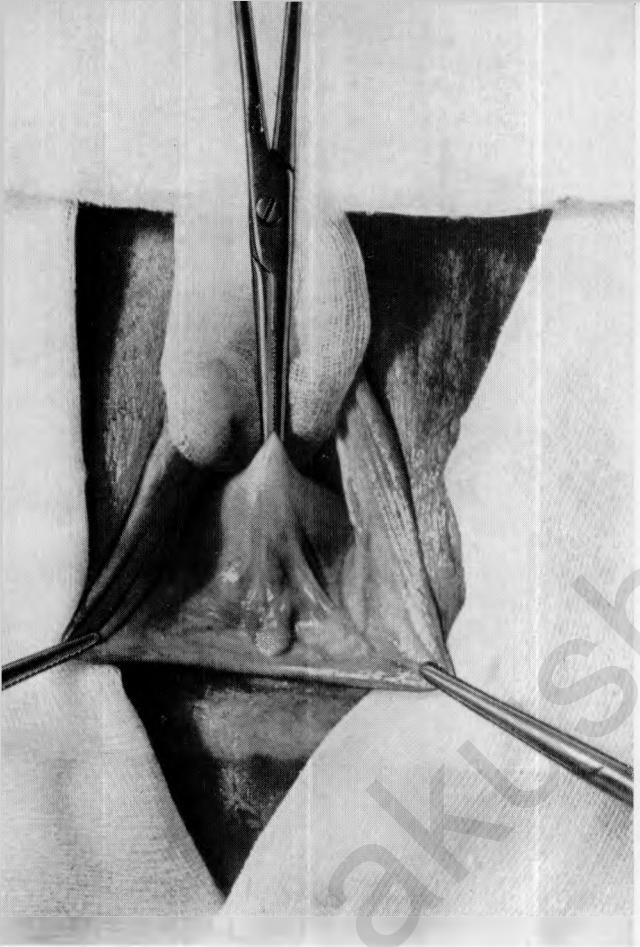
Mit einer weiteren Kocherklemme erfasst man nun die Mitte der hinteren Scheidenwand oberhalb des Rektokelenrandes, d. h. die obere Grenze des gesenkten Scheidenteils (Abb. 3) und bestimmt so die Dreieckform der Resektionsfigur. Die von uns geübte Präparation des Scheidenlappens weicht in gewisser Hinsicht von den üblichen Methoden ab. Während beide Assistenten den Damm durch einen symmetrischen, gleichmässigen Zug an den Klemmen spannen, spaltet der Operateur mit einem Skalpell das Gewebe an der Haut-Schleimhautgrenze über zwei, in die Scheide eingeführten Fingern (Abb. 4–5) und dringt dann scharf präparierend solange gegen die Scheidenwand vor, bis er in die richtige Schicht zwischen diese und das Septum rectovaginale gelangt (Abb. 6). Sobald dies erreicht ist, wird nun mit der Fingerspitze stumpf weiterpräpariert und die Scheidenwand in der Richtung der Dreieckspitze, d. h. bis zum oberen Pol tunnelartig unterminiert (Abb. 7), wobei das Rektovaginalgewebe über dem Rektum unverletzt bleiben muss. Die linke Hand hält dabei eine weitere, den dista-

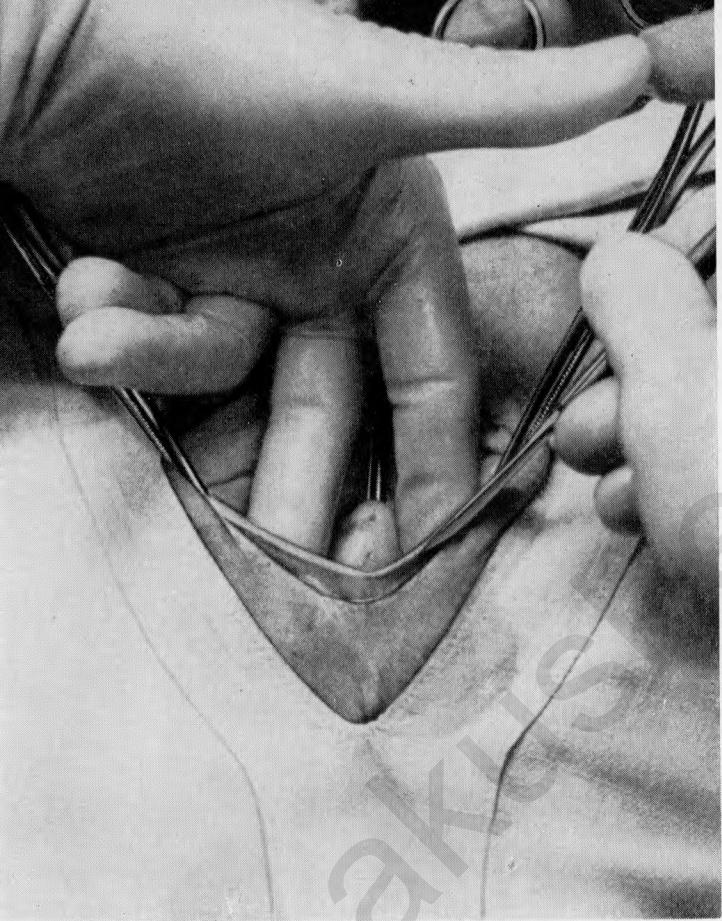
1

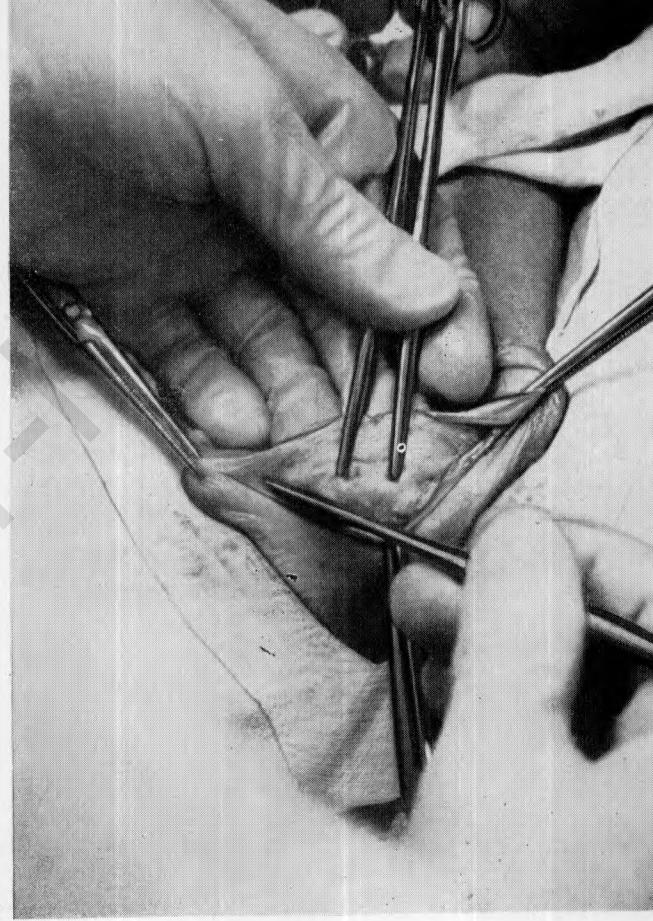
2

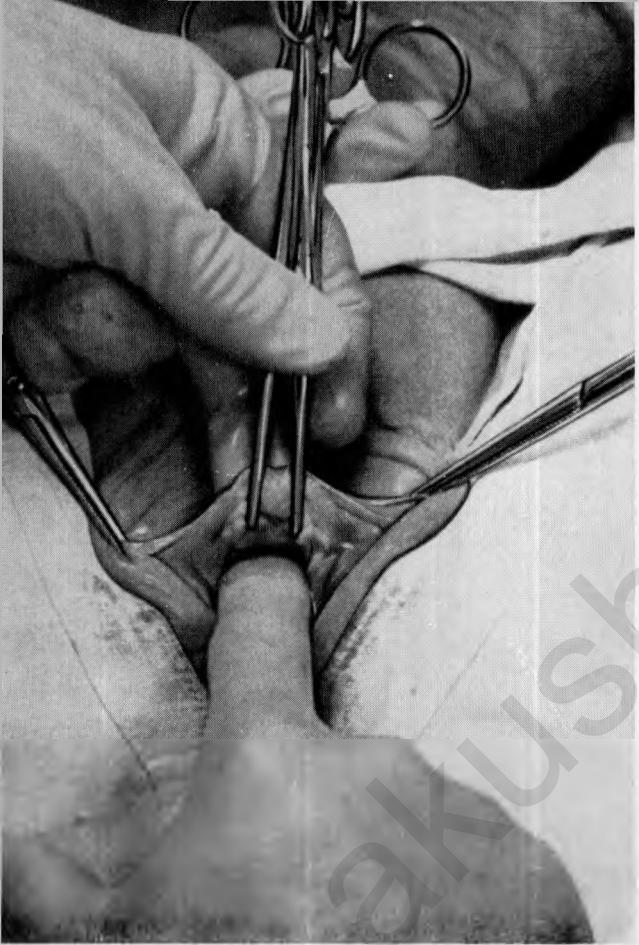
3 4

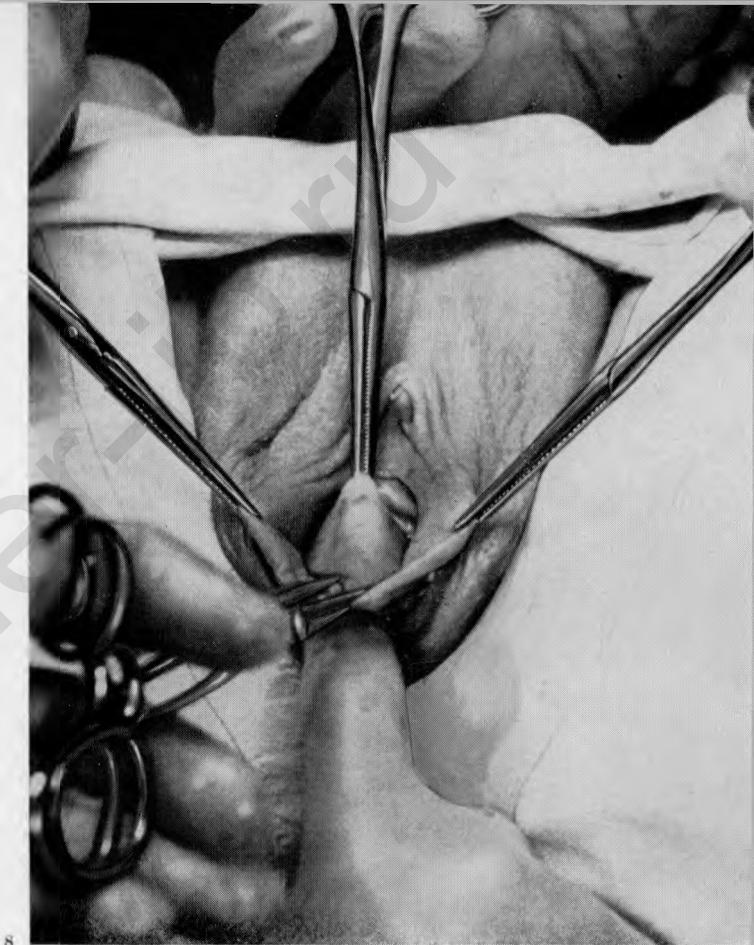
5

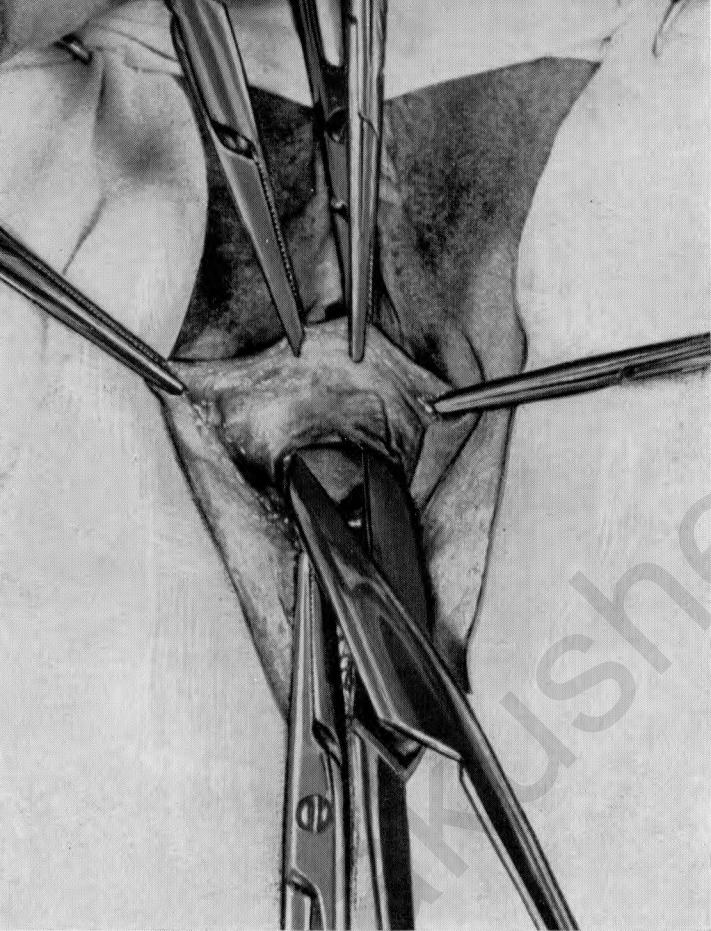
6

7

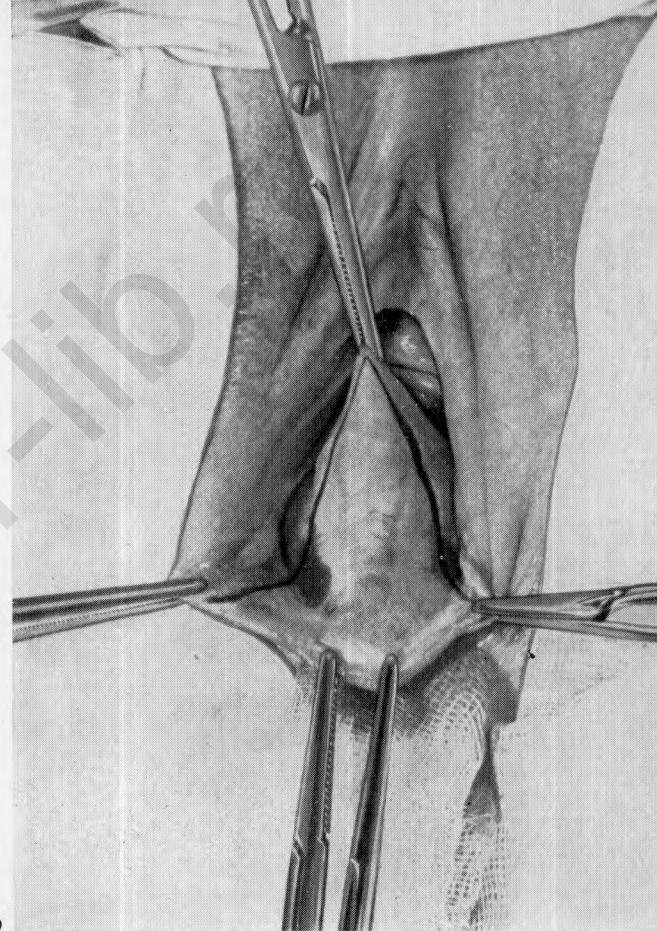

8

9

10

čam (obr. 10). Taktô postupujeme preto, aby sme pošvovú cirkulárne nezúžili viač ako je treba a aby sme vytvorili fossu, komisúru a hrádzu podobne ako za normálnych anatomických pomery. Obr. 11 ukazuje stav po resekcii pošvového ľaloka. Horný pôl trojuholníka, ako i jeho základňa, sú zahytené Kocherovými kliešťami. Ďalej dvoje kliešte sú založené iba pre lepší prehľad operačného pola.

Vyznačený a na odstránenie určený trojuholníkový pošvový ľalok môžeme odpreparovať tiež naostro. Najprv prerezeme nožom slizniču na obidvoch stranach od proximálneho horného hľaka postranným klieštam a potom (ako pri prednej plastike) odpreparujeme od horného hľala k hrádzii pošvovú slizniču pokiaľ možno s ponechaním rektovaginálnej fascie.

Prvá preparačná časť operácie je skončená. Levátory nepreparujeme, šijeme ich s okolitým väzivom.

Najskôr šijeme pošvovú stenu uzlovými stehmi až k miestu, kde sa rozbiehajú okraj e rany pošvovej steny (obr. 12). Potom nasleduje sutúra levátorov. Prstom ľavej ruky vynutáme mediálny okraj levátorov a za kontroly prsta zachytíme favú polovicu. Hľu so silnejším katgutom viedieme zvonku dovnútra, do spatiu pararectale (obr. 13), vpravo znútra von (obr. 14), prípadne

etom dержит в левой руке щипцы, захватывающие отсепарованный острым путем дистальный край влагалища и оттягивает его к себе (рис. 8). Образовавшийся туннель он расширяет сначала в стороны двумя пальцами, или же раскрыванием больших зажимов Пеана или тупых препарационных ножниц (рис. 9).

Затем иссекается влагалищный лоскут треугольной формы. Края раны в верхней части влагалища образуют острый угол и только дистально они расходятся к зажимам Кохера (рис. 10). Мы поступаем так, чтобы не сужать влагалище циркулярно больше, чем это необходимо, и чтобы образовать ямку, спайку и промежность подобно нормальнym анатомическим отношениям. На рис. 11 показано положение после иссечения влагалищного лоскута. Верхний полюс треугольника, а также и его основание захвачены зажимами Кохера.

Следующие два зажима наложены только для более хорошего обнажения операционного поля.

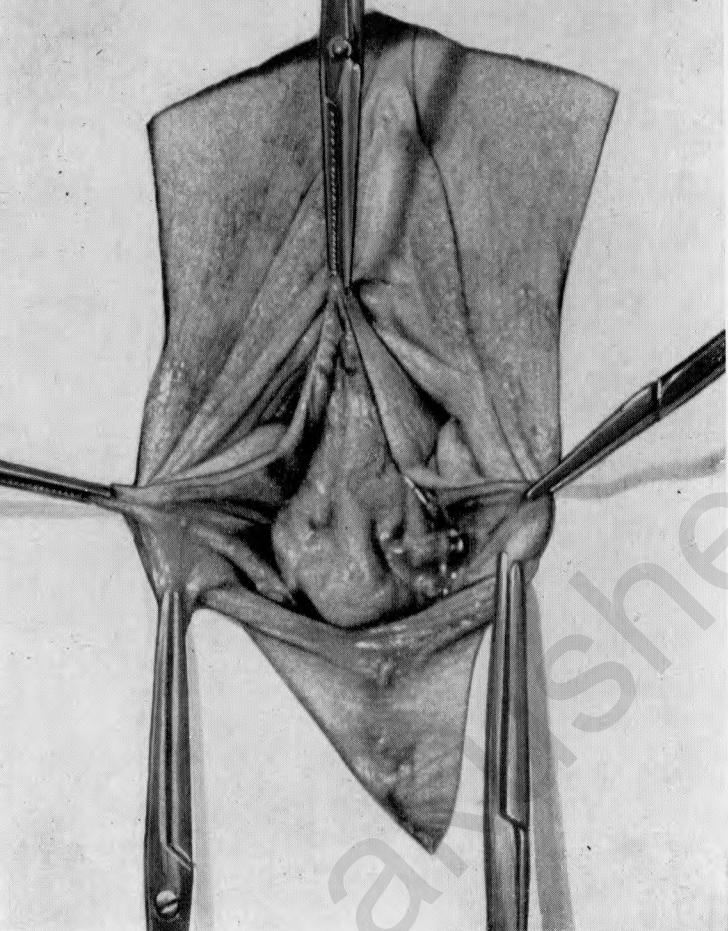
Обозначенный и предназначенный для иссечения треугольный влагалищный лоскут можно отсепаровать острым путем. Сначала мы рассекаем слизистую ножом с обеих сторон от proximalного угла, направляясь к боковым зажимам, а потом (как

len, scharf freipräparierten Scheidenrand fassende Klemme und zieht diese gegen den vordringenden Finger, in der Richtung zum Operateur (Abb. 8). Den derart gebildeten Hohlraum erweitert man schliesslich in seitlicher Richtung entweder mit Hilfe zweier Finger oder durch Spreizung einer grösseren Péan'schen Klemme bzw. Schere (Abb. 9).

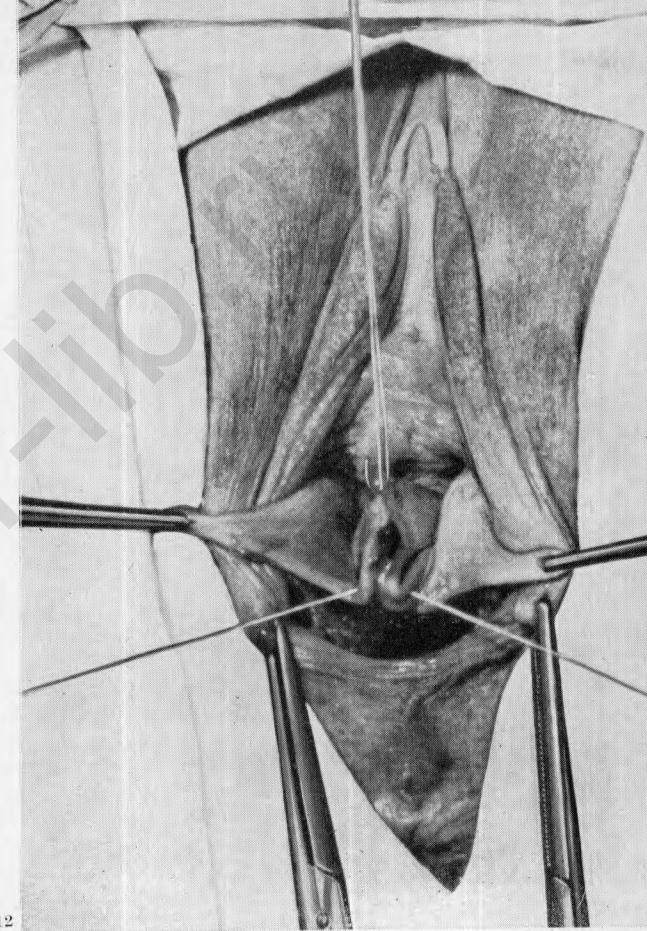
Nach abgeschlossener Präparation kann man nun den mobilisierten, dreieckigen Schleimhautlappen bequem resezieren. Beide Schnitte verlaufen hierbei vom markierten oberen Mittelpunkt in spitzem Winkel nach unten und weichen erst distalwärts in der Richtung zu den äusseren Klemmen stärker auseinander (Abb. 10); ein Vorgehen, das eine allzugrosse, zirkuläre Scheidenverengerung vermeiden und die physiologischen Verhältnisse an der Fossa, Kommissur und am Damm wiederherstellen soll.

Die Abb. 11 zeigt den Zustand nach der Scheidenlapappresektion. Der obere Pol und die Basis des Dreiecks sind mit Kocherklemmen gefasst. Die weiteren beiden Klemmen wurden nur zur besseren Übersicht des Operationsfeldes angelegt.

Den markierten und zur Resektion bestimmten, dreieckigen Scheidenlappen kann man auch scharf freipräparieren; von der Dreieckspitze ausgehend, wird

11

12

medzi ramenami anatomiekej pinzety, ktorou odtačíme a chránime rectum. Po prvom stehu je naša úloha už ľahšia, lebo sahom za nezauzlený prvý steh stávajú sa levátory viditeľné, ako keby boli vypreparované (obr. 15). Obyčajne vystačíme s dvoma (obr. 16), najviac tria stehmi a zaužívame ich až potom, keď sú všetky naložené (obr. 17). Spojenie rozostúpených levátorov, pravda, nezodpovedá normálnym pomerom z topograficko-anatomického hľadiska, funkčne však nerobi žiadne ťažkosti.

Po zblížení levátorov pokračujeme v šíti pošvových okrajov, pričom zvyšky hymenálneho kruhu nám slúžia ako orientačné body. Spojíme svaly hrádze (obr. 18) (muse. bulbocavernosus), vytvoríme zadnú komisiú (obr. 19), niekoľkými stehmi zošíjeme fasciu (obr. 20) a kožu hrádze spojíme po starostlivej adaptácii svorkami alebo hodvábnymi stehmi.

pri neriednej plastike) otseparovávame sлизистую влагалища от верхнего угла к промежности по возможности так, чтобы не нарушать прямокицно-влагалищной фасции.

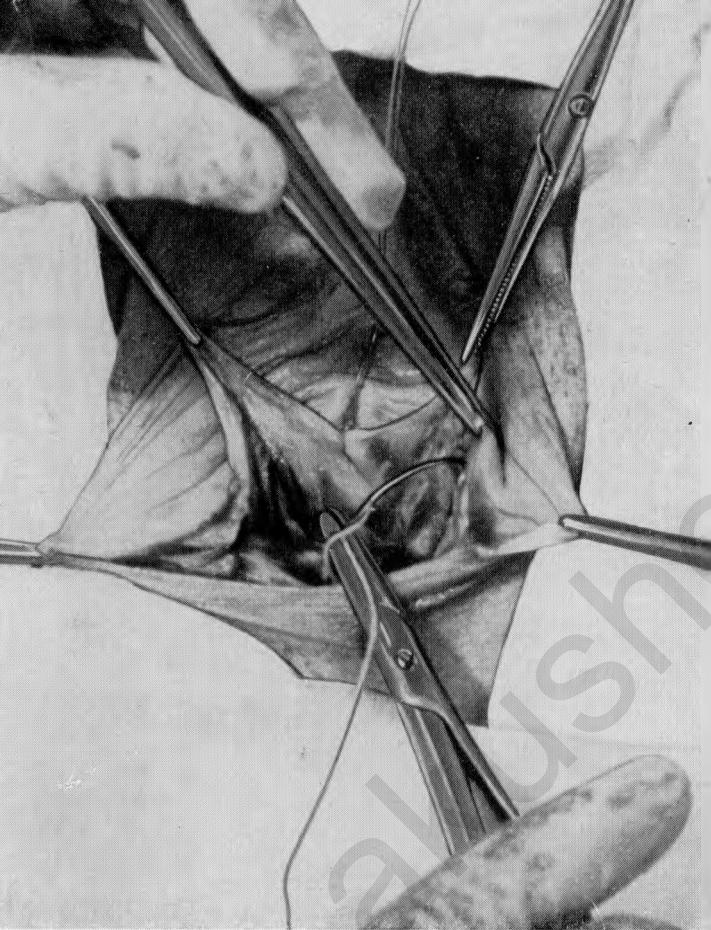
Шервый сепарационный этап закончен. Подниматели заднего прохода не отделяются, их зашивают с прилегающей клетчаткой.

Сначала сшивается стенка влагалища узловатым швом до места, где разрезы стенки влагалища сходятся (рис. 12). Затем следует сшиваниеlevatorов. Пальцем левой руки, введенным в рану, прощупывается медиальный край поднимателя и при помощи введенного пальца захватывается левая половина. Игла с толстым кетгутом вкалывается снаружи внутрь, в параректальное пространство (рис. 13), вправо изнутри кнаружи (рис. 14), или же между ножками анатомического пинцета, которым мы сдвигаем и предохраняем прямую кишку. После наложения первого шва наша задача становится более легкой, так как натягиванием первого, незавязанного шва подниматели заднего прохода видны так, как если бы они были особо отсепарованы (рис. 15). Обыкновенно хватает двух (рис. 16), в крайнем случае трех швов, завязывание которых производится только после наложения но-

hierbei die Scheidenschleimhaut mit einem Skalpell in der Richtung zu beiden äusseren Klemmen gespalten und dann (ebenso wie bei der vorderen Scheidenplastik) von hinten nach vorn — unter Schonung der Rektovaginalfazie — freipräpariert.

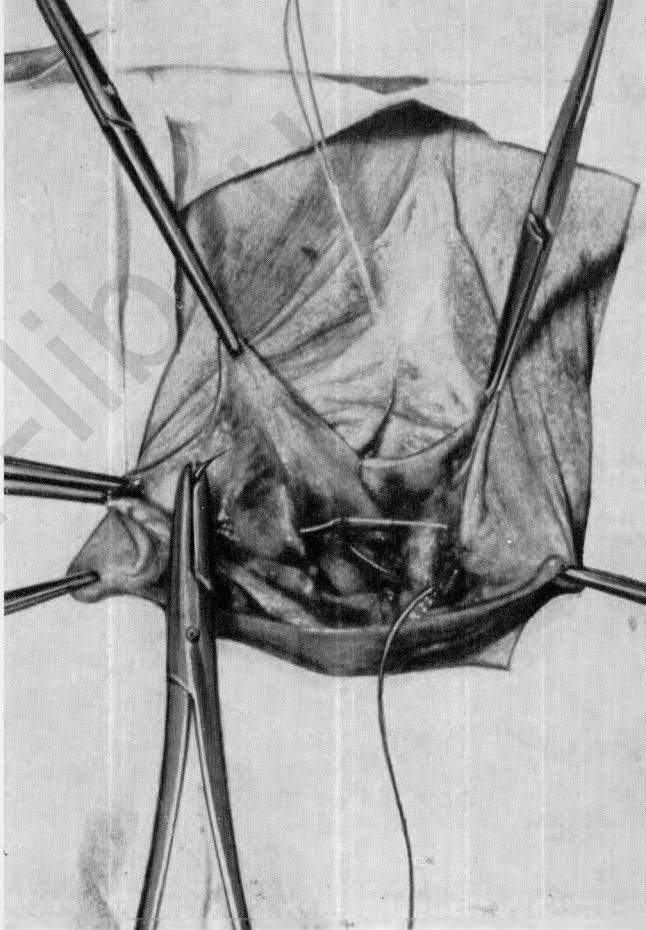
Mit diesem Eingriff ist der erste Abschnitt der Operation beendet. Die Levatoren werden ohne besondere Präparation mit dem Nachbargewebe vernäht.

Die Scheidenwand wird zunächst durch Knopfnähte bis zu jener Stelle verschlossen, an welcher die Wundränder stärker voneinander abweichen (Abb. 12). Dann erst folgt die Levatorennaht: der in die Wunde eingeführte Finger der linken Hand tastet den medialen Levatorenrand und fasst zunächst die Muskulnasse des linken Levators. Die mit einem stärkeren Catgutfaden armierte Nadel wird nun links von aussen nach innen, in das Spatium pararectale (Abb. 13), rechts von innen nach aussen (Abb. 14) — gegebenenfalls zwischen zwei Pinzettenden, mit denen man das Rektum beiseiteschiebt und schützt — geführt. Nach dem Anlegen der ersten Naht ist die Aufgabe des Operateurs wesentlich einfacher, da durch die Spannung des ungeknüpften ersten Fadens beide Levatoren (als ob sie freipräpariert worden wären) deutlich hervortreten (Abb. 15). Meist genügen zwei

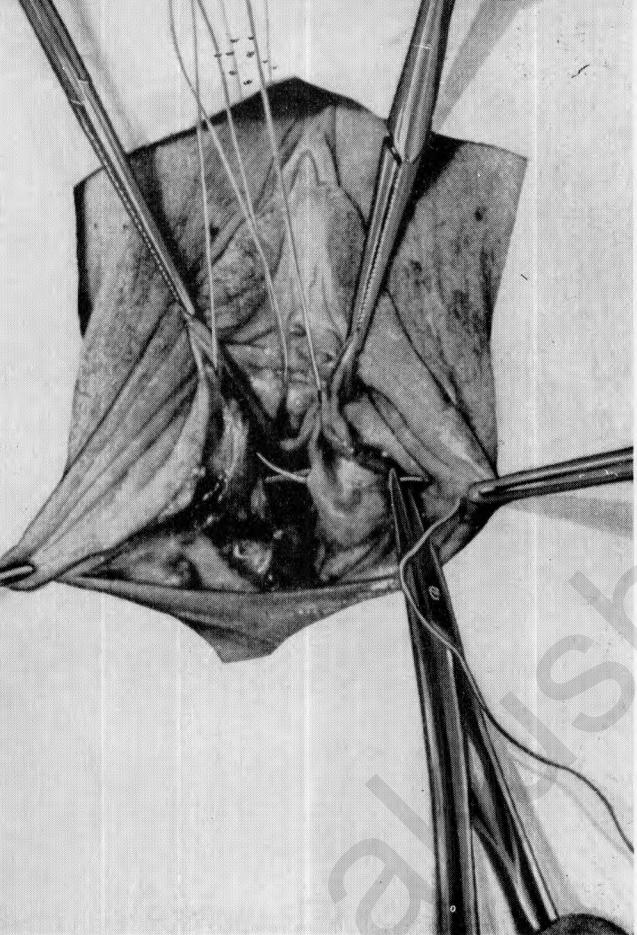

13

14

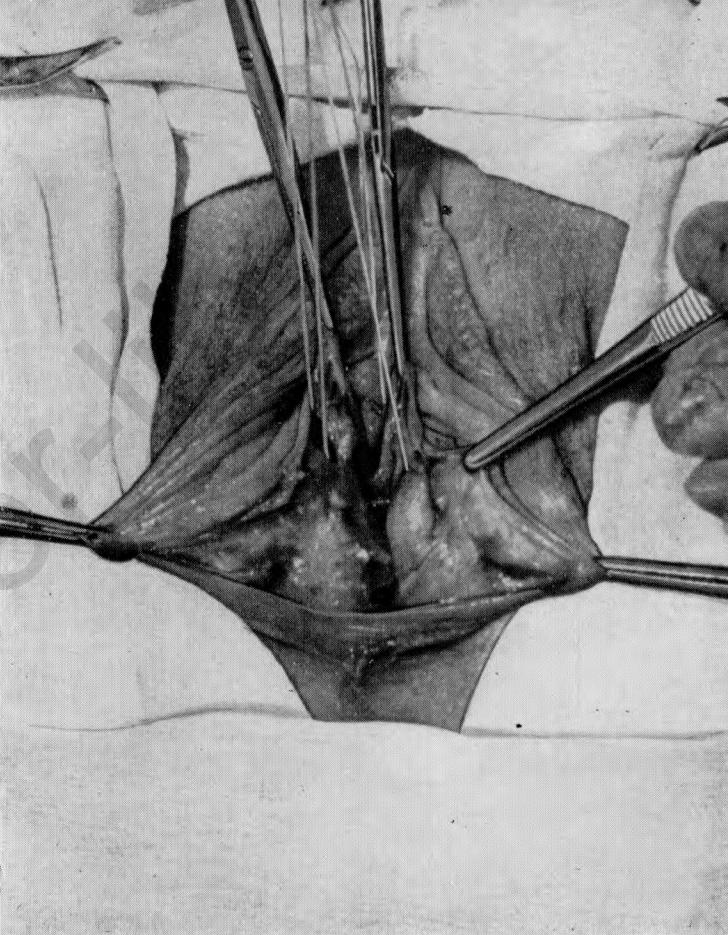

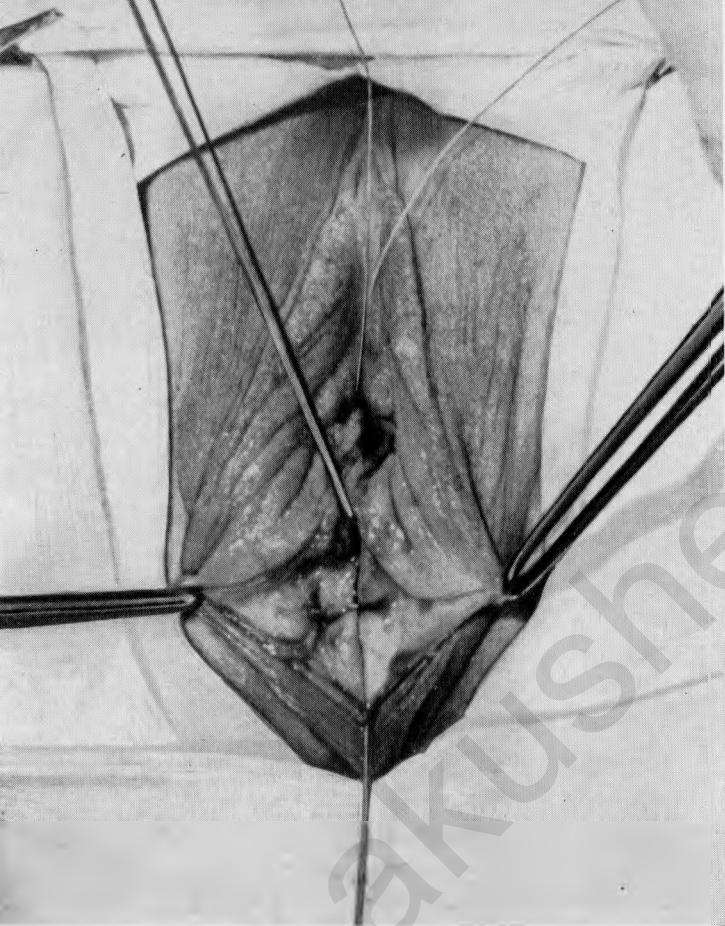
91

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

230

231

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

264

265

266

267

268

269

270

271

272

273

274

275

276

277

278

279

280

281

282

283

284

285

286

287

288

289

290

291

292

293

294

295

296

297

298

299

300

301

302

303

304

305

306

307

308

309

310

311

312

313

314

315

316

317

318

319

320

321

322

323

324

325

326

327

328

329

330

331

332

333

334

335

336

337

338

339

340

341

342

343

344

345

346

347

348

349

350

351

352

353

354

355

356

357

358

359

360

361

362

363

364

365

366

367

368

369

370

371

372

373

374

375

376

377

378

379

380

381

382

383

384

385

386

387

388

389

390

391

392

393

394

395

396

397

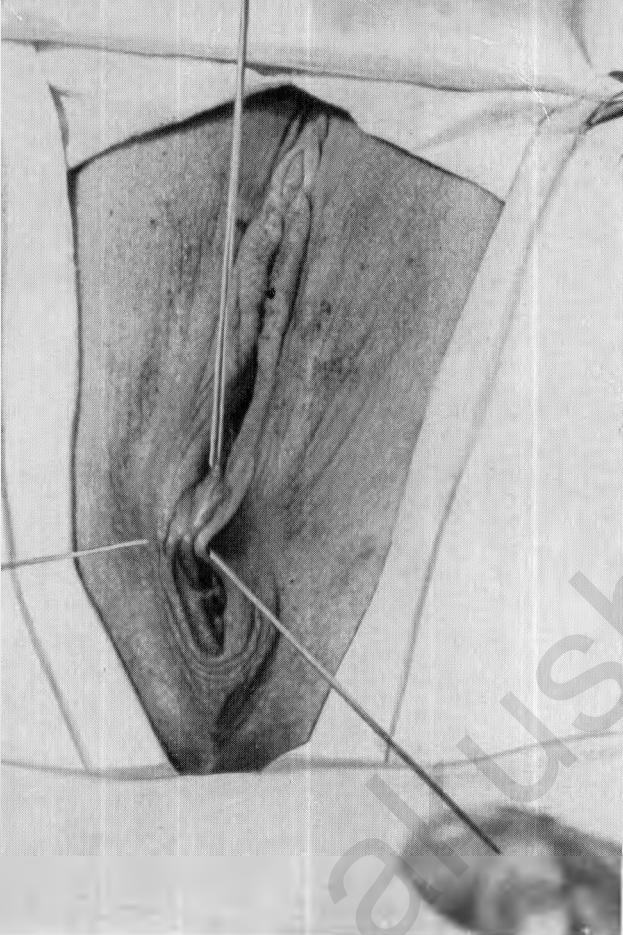
398

399

400

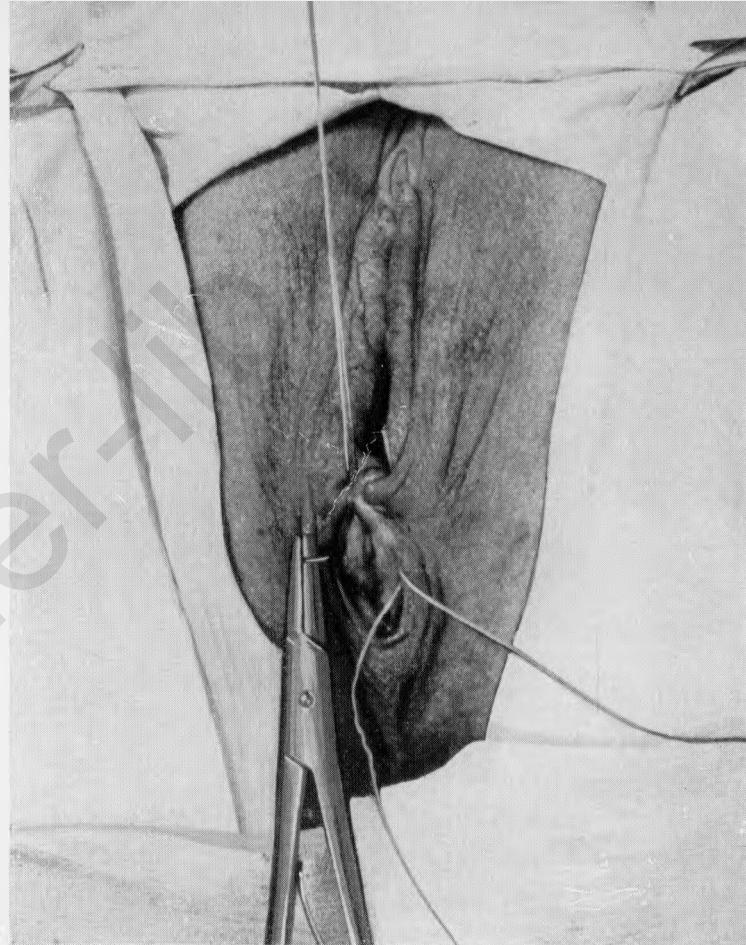
401

402

19

20

следнего из них (рис. 17). Сближение разошедшихся поднимателей не отвечает, конечно, нормальным условиям с топографическо-анатомической точки зрения, функционально, однако, не имеет плохих результатов.

После сближения леваторов мы продолжаем зашивание краев влагалища, причем остатки гименального круга нам служат в качестве ориентировочных точек. Затем соединяем мышцы промежности (рис. 18) (луковичнопещеристая мышца), образуем заднюю спайку (рис. 19), несколькими пивами сшиваем фасцию (рис. 20) и после тщательной адаптации кожу промежности соединим скобками или шелковыми лигатурами.

(Abb. 16) oder höchstens drei Nähte, die erst nach ihrem Anlegen geknüpft werden (Abb. 17). Die derart erzielte Verbindung der auseinanderklaffenden Levatoren entspricht in topographisch-anatomischer Hinsicht zwar nicht normalen Verhältnissen, verursacht jedoch keine funktionellen Beschwerden.

Nach der Annäherung der Levatoren wird die Naht der Scheidenränder fortgesetzt, wobei die Reste des Hymenalringes als Orientierungspunkt dienen. Die letzte Operationsphase ist die Verbindung der Beckenbodenmuskulatur (Abb. 18) (*Musc. bulbocavernosus*), die Bildung der hinteren Kommissur (Abb. 19), die Naht der Faszie (Abb. 20) und die Versorgung des sorgfältig adaptierten Hautschnittes durch Klemmen oder Seidenknopfnähte.

OPERÁCIA ZLE ZAHOJENEJ TRHLINY HRÁDZE III. STUPŇA PLASTICA PERINEI POST RUPTURAM GRADUS III. MALE SANATAM

ПЛАСТИКА ПРОМЕЖНОСТИ ПОСЛЕ ПЛОХО ИЗЛЕЧЕННОГО РАЗРЫВА ТРЕТЬЕЙ СТЕПЕНИ PLASTICA PERINEI POST RUPTURAM GRADUS III. MALE SANATAM

DIE SCHEIDENDAMMPLASTIK NACH SCHLECHT VERHEILTEM DAMMRISS III. GRADES PLASTICA PERINEI POST RUPTURAM GRADUS III. MALE SANATAM

Po trhline III. stupňa hrádza väčšinou úplne chýba, radiálne zriasenie, označujúce funkciu zvierača, je naznačené iba v zadnej časti (obr. 1). Musíme rekonštruovať nielen distálnu časť pošvy, ale aj konečník so zvieračom (obr. 2).

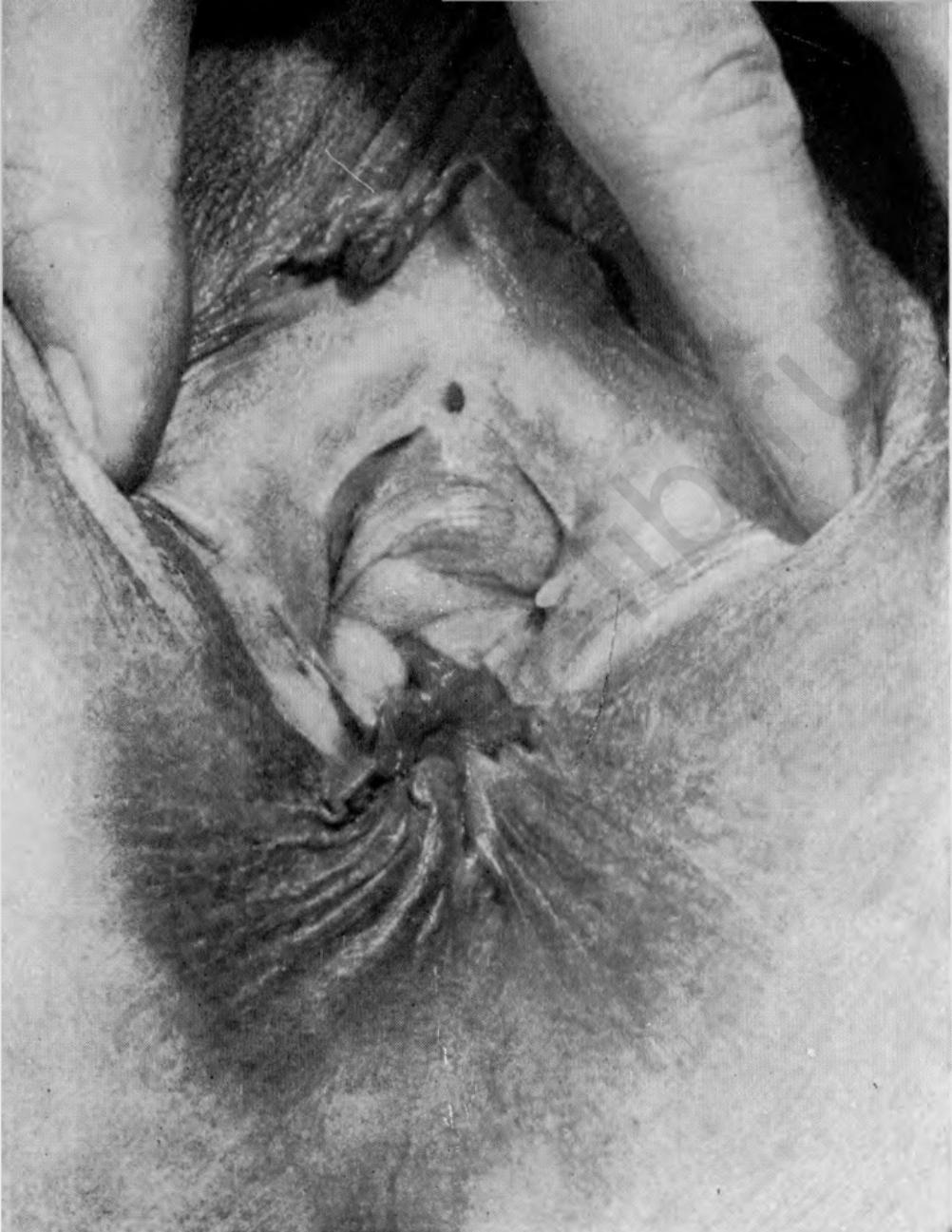
Operáciu začiname incíziou kôže v tvare „H“ podľa Lawsona-Taita (obr. 3). Vodorovnú čiaru vedieme na hranici pošvy a konečníka. Po stranách možno obyčajne vidieť kožné jamky, označujúce retrahované konce roztrhnutého rítného zvierača. Zvislé čiary incízie vedieme až cez tieto miesta. Dolné ramená sú podstatne kratšie ako horné ramená, ktoré prebiehajú na hranici sliznice a k kôze a služia k vytvoreniu vysokej hrádze. Horný lalok odprepravuje skalpelom smerom nahor blížšie k pošve ako ku konečníku (obr. 4). Je

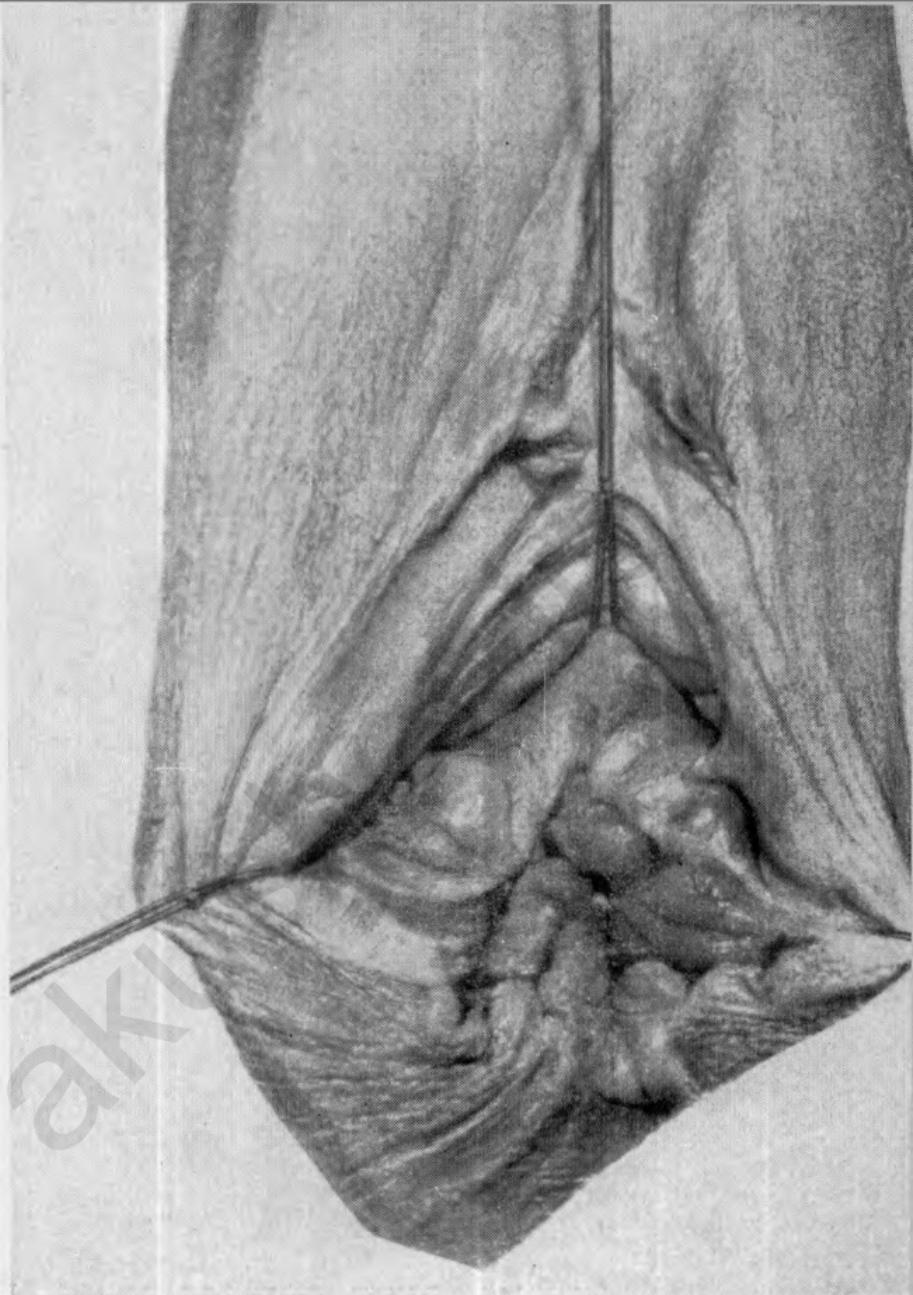
Если дело идет о разрыве промежности третьей степени, то она в большинстве случаев совсем отсутствует, радиальные складки, обозначающие функцию сфинктера, намечаются только в задней части (рис. 1). Мы должны реконструировать не только дистальную часть влагалища, но и прямую кишку со сфинктером (рис. 2).

Операцию мы начинаем разрезом кожи в форме буквы „H“ по Лоусону – Тайту (рис. 3). Горизонтальный разрез производится на границе между влагалищем и прямой кишкой. По сторонам обычно видны кожные ямки, обозначающие концы сокращенного сфинктера заднего прохода. Вертикальные линии разреза производятся как раз через эти места. Они, однако, существенно короче верхних рукавов разреза, проходящих на гра-

Bei schlecht verheilten Dammrissen III. Grades fehlt meist das Perineum und die radiale Anusfältelung — ein Zeichen der Sphinkterfunktion — ist nur im hinteren Abschnitt angedeutet (Abb. 1). Rekonstruieren muss man hier also nicht nur den distalen Scheidenteil, sondern auch das Rektum mit seinem Schließmuskel (Abb. 2).

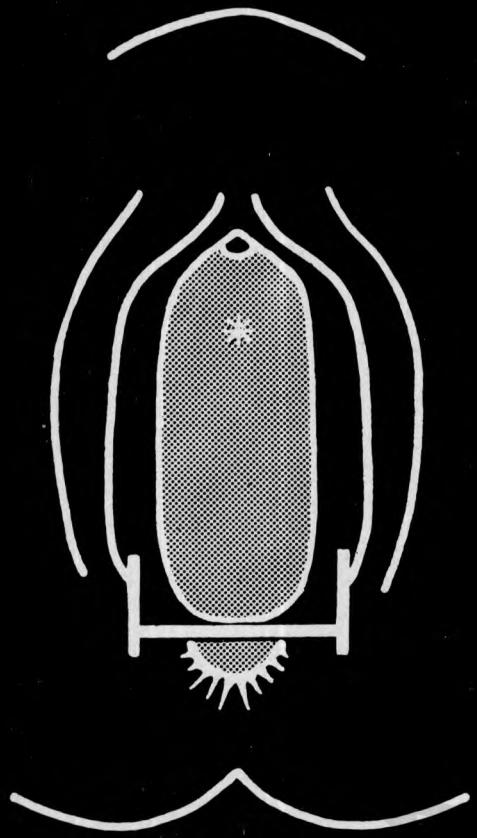
Nach Lawson-Tait beginnt man die Operation mit einer „H“-förmigen Hautinzision (Abb. 3), deren waagrechter Schnitt entlang der Scheiden-Rektumgrenze führt. Zu ihren beiden Seiten kann man im allgemeinen zwei Hautgrübchen feststellen, welche die retrahierten Enden des zerrissenen Rektumsphinkters andeuten. Über diese Stelle werden die unteren, senkrechten Abschnitte der Schnittfigur geführt, die jedoch wesentlich kürzer sind, als die an

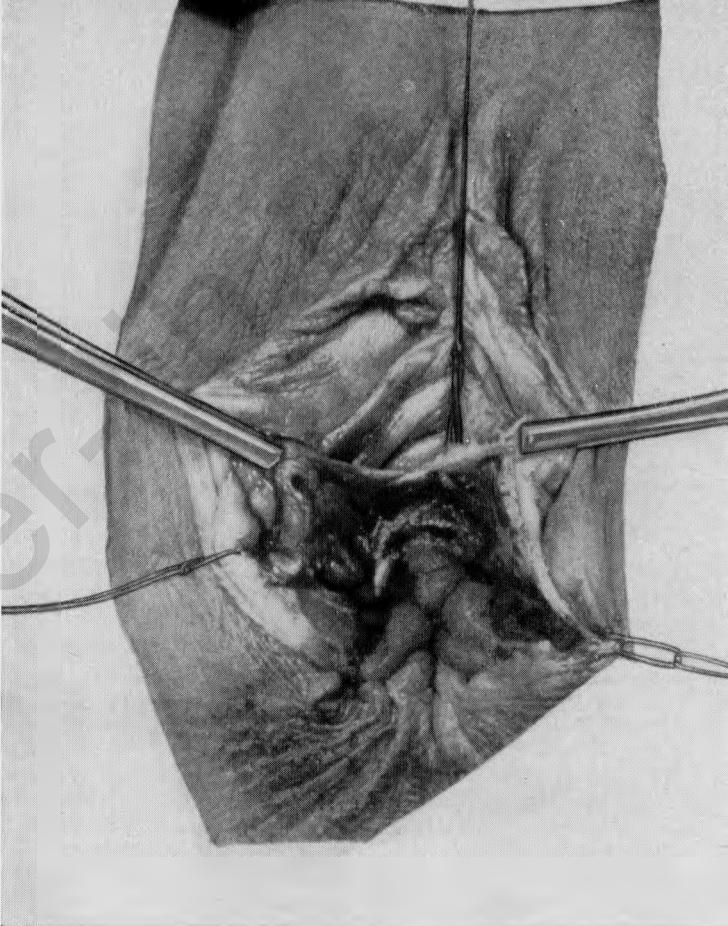
1

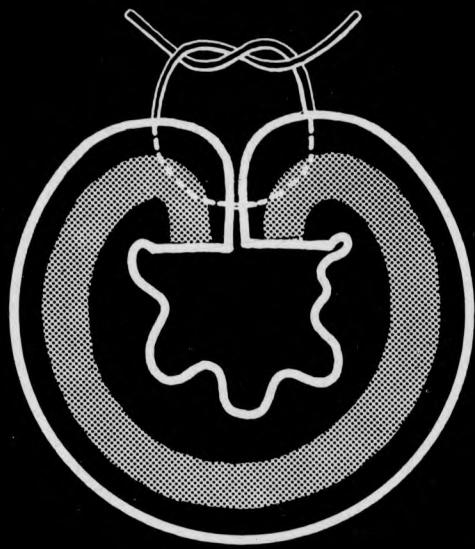
2

3

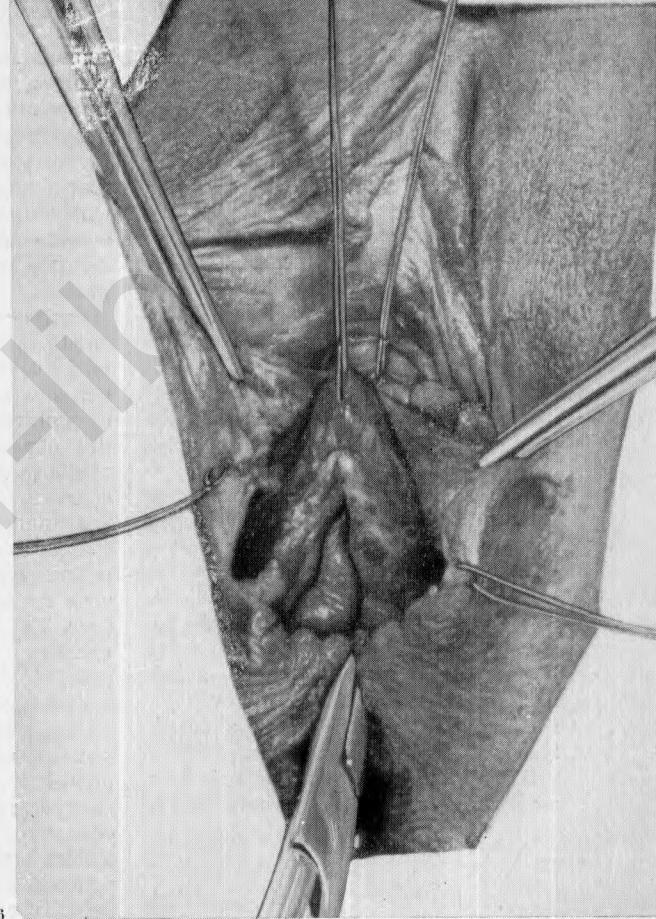
4

5

6

6

jasné, že zvislé čiary tvaru „H“ tvoria potom hrádzu, pričom horné miesta vyznačujú spojenie komisúry, dolné miesta vonkajší okraj konečníka.

Stenu konečníka musíme dostatočne uvoľniť, lebo iba tak je uvoľnené aj postranné väzivo. Spojením svalstva panvového dna vytvoríme solídnu väzivovú oporu a oddelíme pošvu od konečníka. Rectum šijeme uzlovými stehmi. Stehy nezachytávajú sliznicu (obr. 5). Zvláštnu pozornosť venujeme hornému pôlu rany (obr. 6), kde je predilekčné miesto pre vznik rektovaginálnej písťaly. Nakladáme stehy od horného pôlu rany až k hranici medzi kožou a sliznicou (obr. 7). Nasleduje zachytanie a spojenie zvierača dvoma-lroma uzlovými stehmi (obr. 8–9). Ak sa nám nepodarí izolovať retrahované svalové vlákna, zošijeme ich so susedným väzivom na anatomicky správnom mieste, čo tiež zaručuje dobrý výsledok. Je potrebné, aby sme podporili sutúru rekta jednak druhou vrstvou (obr. 10) a jednak správnym zošitím levátorov (obr. 11). To považujem za jednu z dôležitých zložiek úspechu operácie.

Další postup sa zhoduje so spôsobom predtým opísanej kolpopерineoplastiky.

нице слизистой и кожи и предназначенных для образования высокой промежности. Этот верхний лоскут отсепаровываем вверх, к влагалищу (рис. 4). Ясно, что вертикальные линии буквы „H“ образуют впоследствии промежность, причем верхние точки обозначают соединение спайки, нижние — внешний край прямой кишки.

Стенку прямой кишки нужно сначала освободить на достаточно длинном участке, так как только таким образом освободятся боковые части соединительнотканной клетчатки. Таким образом после сближения мышц тазового дна мы образуем солидную соединительную опору и отделим влагалище от прямой кишки. Прямая кишка зашивается узловатым швом, причем нужно следить за тем, чтобы швы не проходили через слизистую (рис. 5). Особенное внимание мы уделяем верхнему полюсу раны (рис. 6), который предрасположен к возникновению в нем прямокишечно-влагалищного свища. Швы накладываем вплоть до границы между кожей и слизистой (рис. 7). Затем следует захватывание и соединение сфинктера двумя-тремя узловатыми швами (рис. 8–9). Если нам не удастся изоляция сокращенных мышечных волокон, то мы спирамиаем их

der Grenze zwischen Schleimhaut und Haut verlaufenden, den späteren hohen Damm markierenden oberen Schenkel. Dieser obere Lappen wird nun mit einem Skalpell kranialwärts und näher zur Scheide als zum Rektum freipräpariert (Abb. 4). Wie zu erwarten, bilden die beiden senkrechten Abschnitte der „H“-Figur den Damm, wobei ihre oberen Endpunkte die Kommissurverbindung, ihre unteren den äusseren Anusrand bilden.

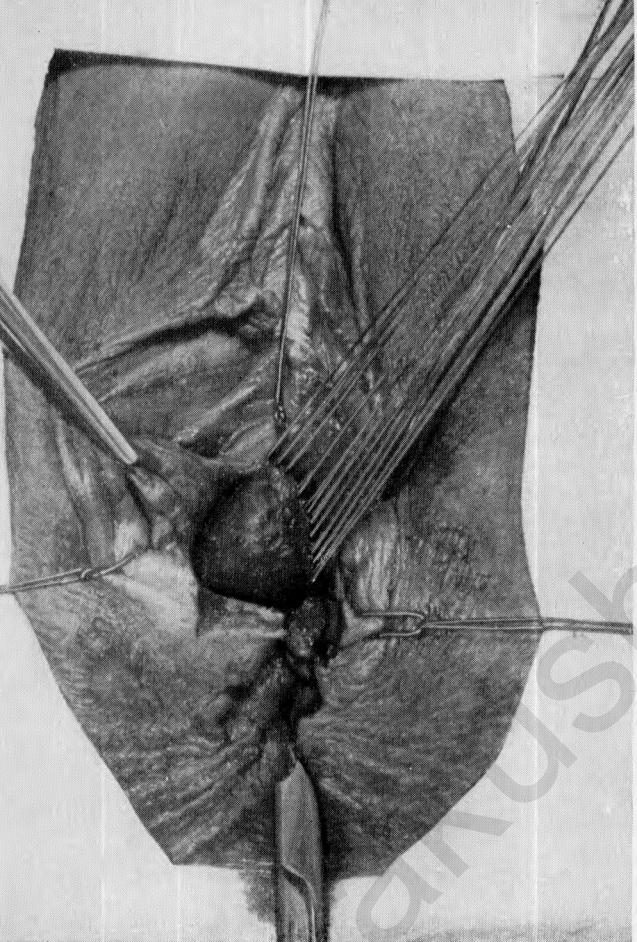
Die Rektumwand muss genügend freigelegt werden um eine ausreichende Mobilisierung der seitlichen Gewebsabschnitte zu gewährleisten. Durch die Vereinigung der Beckenbodenmuskultur bildet man auf diese Weise eine solide Gewebsstütze und trennt die Scheide vom Rektum. Dieses wird mit Knopfnähten versorgt, die nicht durch die Schleimhaut führen dürfen (Abb. 5). Besondere Aufmerksamkeit widmen wir dem oberen Wundpol (Abb. 6), der Prädilektionsstelle für spätere Rektovaginalfisteln und gehen hier bis zur Hautgrenze vor (Abb. 7). Es folgt nun die Verbindung des Schliessmuskels mit zwei bis drei Knopfnähten (Abb. 8–9). Dort, wo die präparative Isolierung der retrahierten Muskelfasern nicht gelingt, vernähen wir sie gemeinsam mit dem Nachbargewebe an der anatomisch richtigen Stelle, ein Verfahren, das ebenfalls

вместе с прилегающей клетчаткой на анатомически надлежащем месте, что тоже обеспечивает хороший результат. Зашитую кишку необходимо подкрепить наложением второго этажа швов (рис. 10), а также и правильным сближением поднимателей заднего прохода (рис. 11), что мы считаем одним из важнейших условий успешной операции.

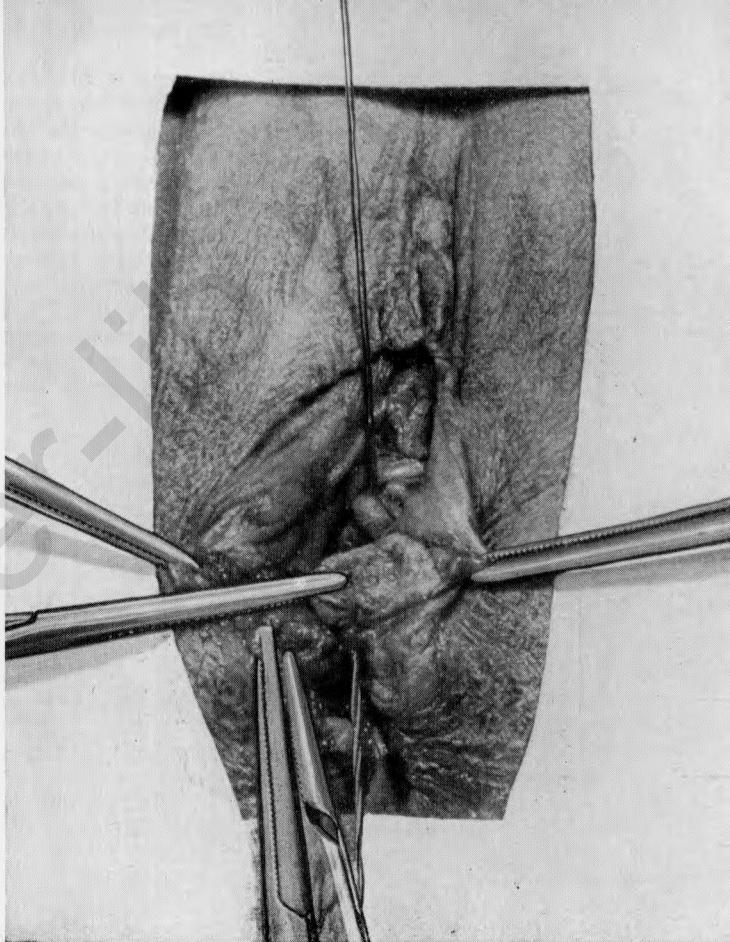
Дальнейший ход операции сходен с ранее описанной кольноперинеопластикой.

gute Resultate sichert. Es ist nötig, die Rektumnaht nicht nur durch eine zweite Schicht (Abb. 10), sondern auch durch eine Levatorennaht (Abb. 11) zu sichern und wir sind der Ansicht, dass diese Eingriffe wesentlich zum Operationserfolge beitragen.

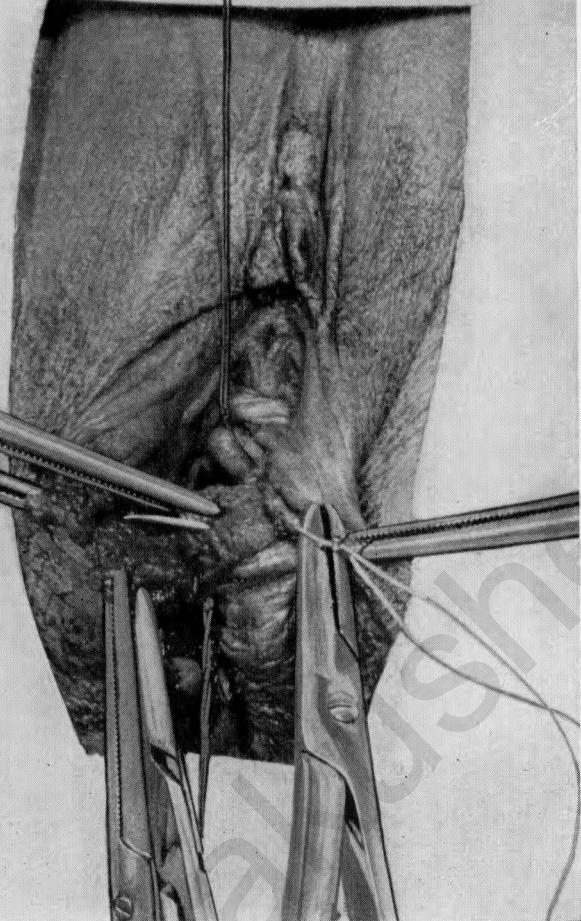
Der weitere Operationsverlauf ist der gleiche, wie bei der — im einschlägigen Kapitel beschriebenen — Kolpoperineoplastik.

7

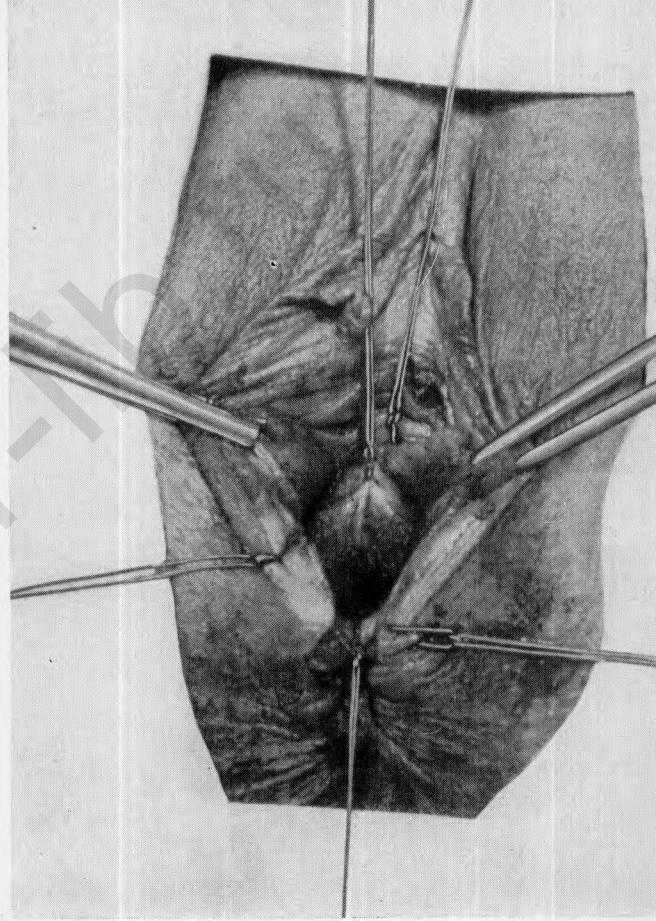

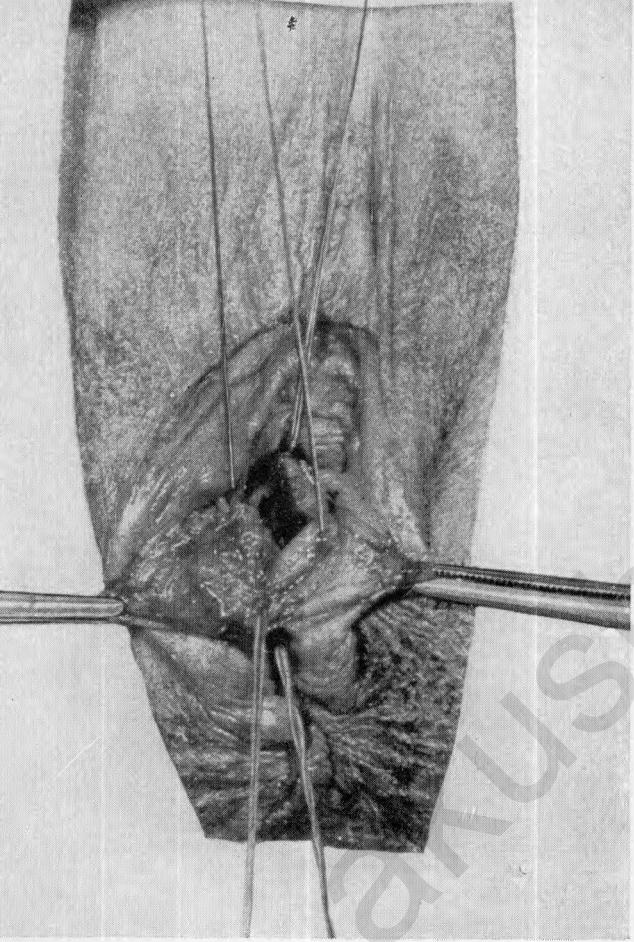
8

9

10

11

PORTIO, COLLUM UTERI

ШЕЙКА МАТКИ

PORTIO, COLLUM UTERI

PLASTIKA TRHLINY ČAPÍKA PODĽA EMMETA

TRACHEOPLASTICA PORTIONIS VAGINALIS UTERI SEC. EMMET

ПЛАСТИКА РАЗРЫВА ВЛАГАЛИЩНОЙ ЧАСТИ ШЕЙКИ МАТКИ ПО ЭММЕТУ

TRACHEOPLASTICA PORTIONIS VAGINALIS UTERI SEC. EMMET

DIE TRACHELORAPHIE — EMMET'SCHE PORTIOPLASTIK

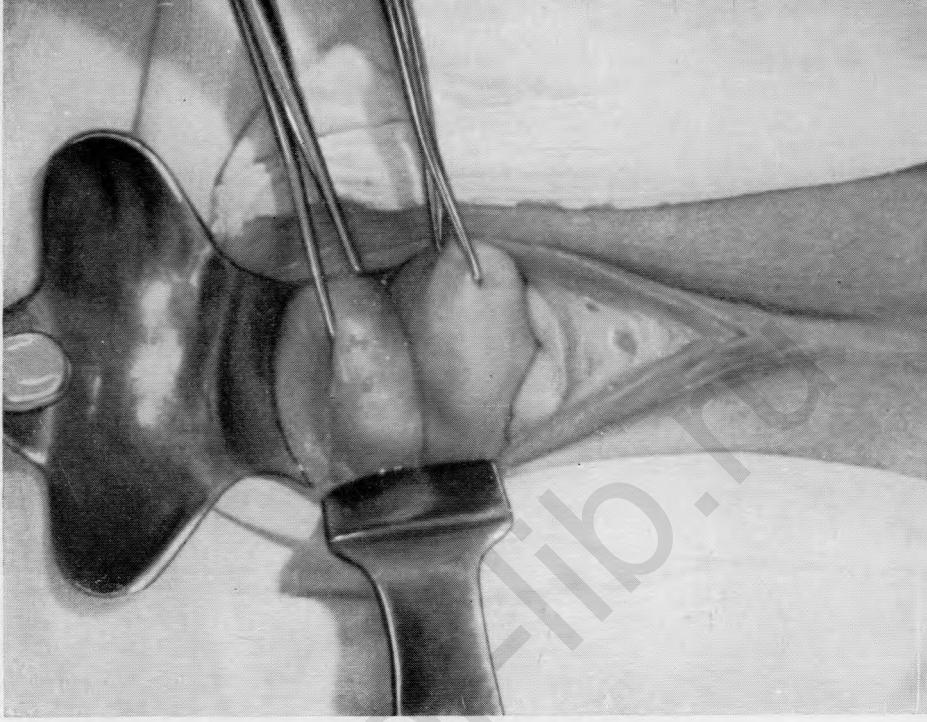
TRACHEOPLASTICA PORTIONIS VAGINALIS UTERI SEC. EMMET

Po vylíhadaní čapíka v zrkadlách začítme ozubenými kliešťami obidva pysky čapíka v blízkosti trhliny. Asistent ich častočne rozťahne a fáhá čapík na opačnú stranu. Druhý asistent odsunie postrannou lyžicou pošvu na strane trhliny (obr. 1). Taktô je operačný terén viditeľný. Operujúci zreže pomocou pinzety skalpelom plošne povrchovú jazvovitú vrstvu, čím vytvorí krvácajúcu ranu, odpovedajúcu pôvodnej trhline (obr. 2—6). V proximálnom pôle obyčajne býva do jazvy vtiahnutý a prirastený cíp pošovej sliznice, ktorý musíme uvoľniť a podmimoovať. Nasleduje sutúra uzlovými stehmi. Najprv zošijeme uvoľnený horný okraj pošovej sliznice, ktorý tvorí horný pôl rany a býva väčšinou o niečo vyššie ako horný pôl krvácajúcej rany na čapíku. Horný okraj svaloviny čapíka šijeme

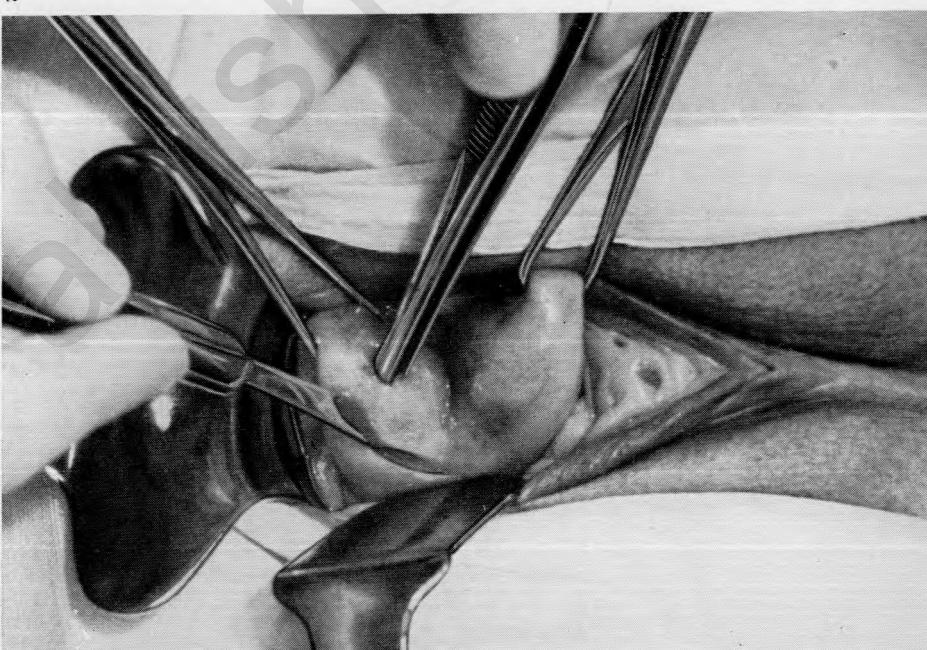
После введения влагалищных зеркал захватываются обе тубы маточного зева пулевыми щипцами вблизи краев разрыва. Ассистент их несколько раздвигает, а влагалищную часть матки оттягивает к обратной стороне. Второй ассистент боковиком раздвигает влагалище на стороне разрыва (рис. 1). Таким образом операционное поле хорошо обнажается. Хирург, пользуясь пинцетом, срезает скальпелем поверхностный рубчатый слой и образует кровоточащую рану, отвечающую прежде возникшему разрыву (рис. 2—6). В проксимальный полюс обыкновенно втишут краешек слизистой влагалища, который к этому месту прирастает, поэтому его тоже нужно отсепаровать и освободить. Затем следует зашивание узловатым швом. Сначала сшивается освобож-
дение

Die erwähnte Operation verfolgt den Zweck, eine — meist durch vorhergegangene Geburtsverletzungen — verunstaltete Portio aus prophylaktischen oder therapeutischen Gründen wiederherzustellen.

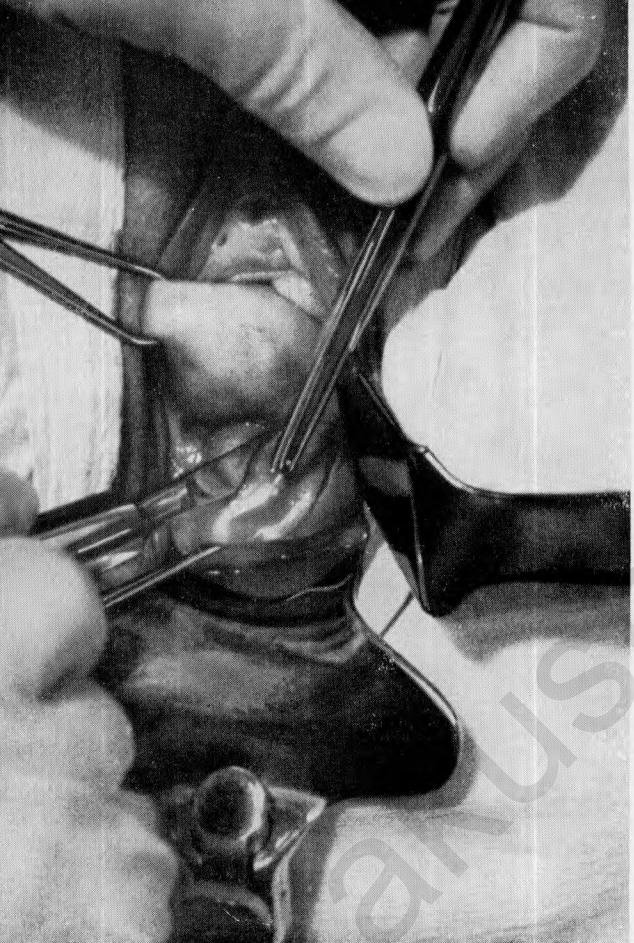
Nach Einstellung der Portio im Scheidenspekulum wird diese knapp neben den Risswunden mit Kugelzangen gefasst. Während der erste Assistent die Portio auf die dem Riss entgegengesetzte Seite zieht, drängt der zweite die Scheidenseitenwand mit einem seitlichen Spekulumballd soweit zurück (Abb. 1), bis das Operationsfeld eine gute Übersicht gewährt. Mit Pinzette und Skalpell wird nun die Narbenoberfläche abgetragen und der ehemalige Riss in seiner ganzen Ausdehnung blutig aufgefrischt (Abb. 2—6). Am proximalen Risspol befindet sich meist ein

1

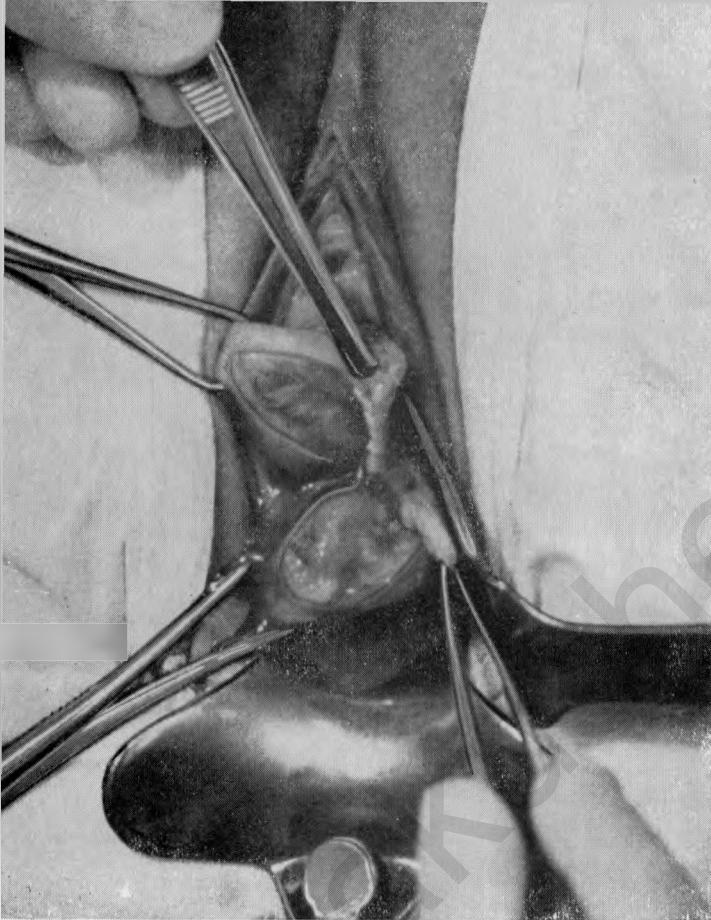
2

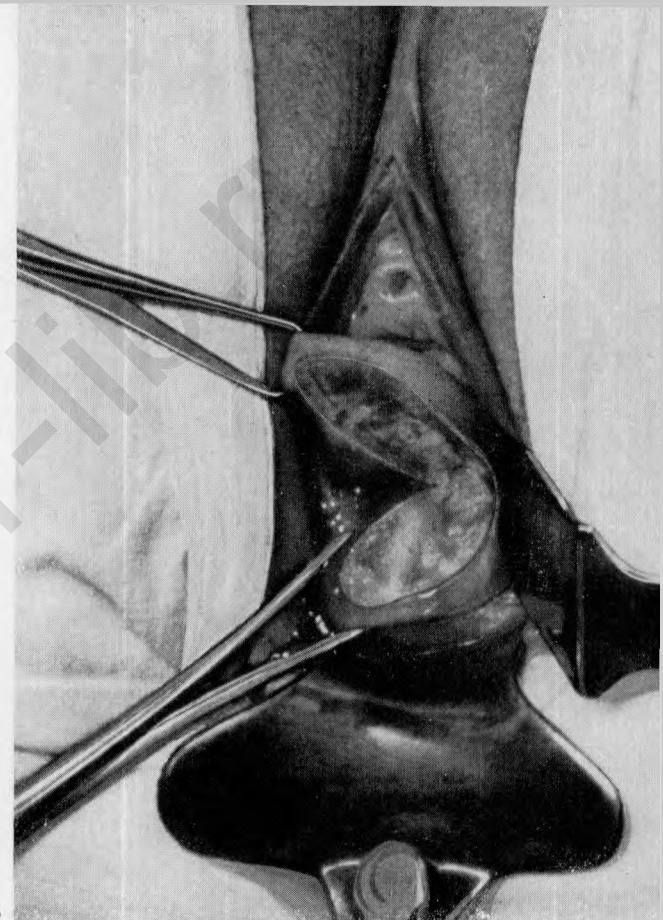
3

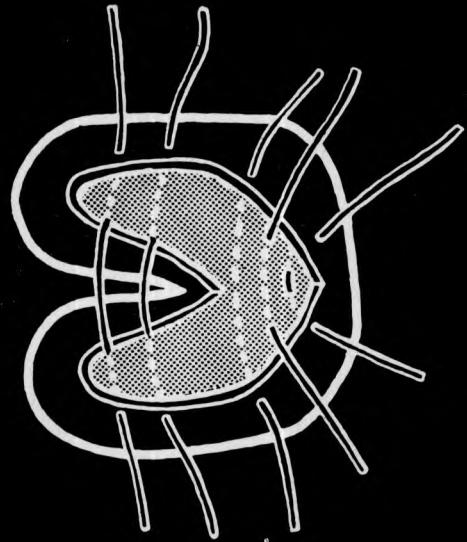
4

5

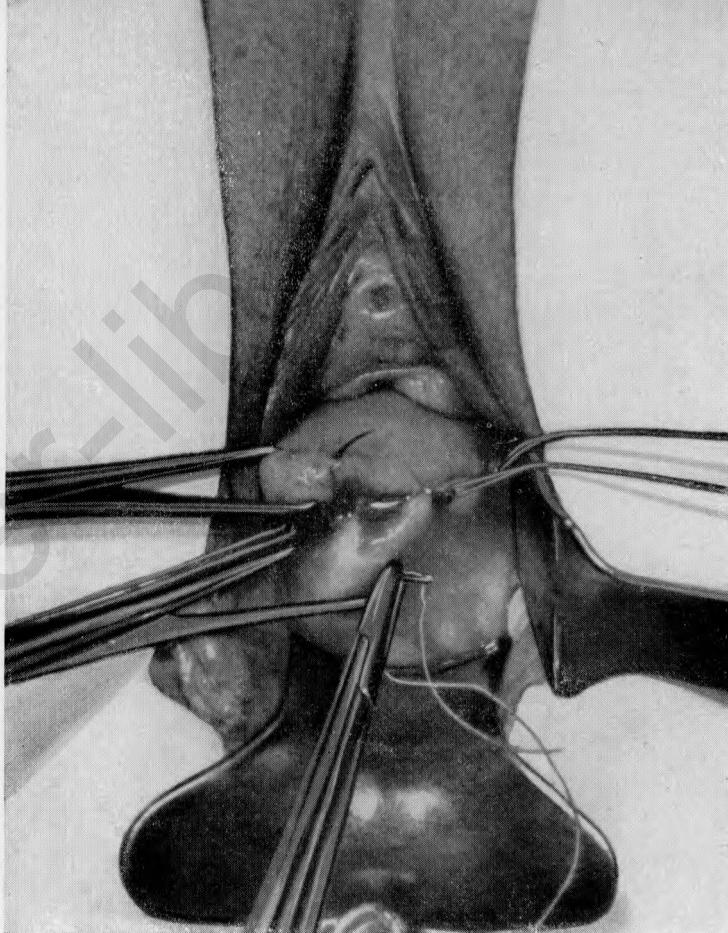

6

7

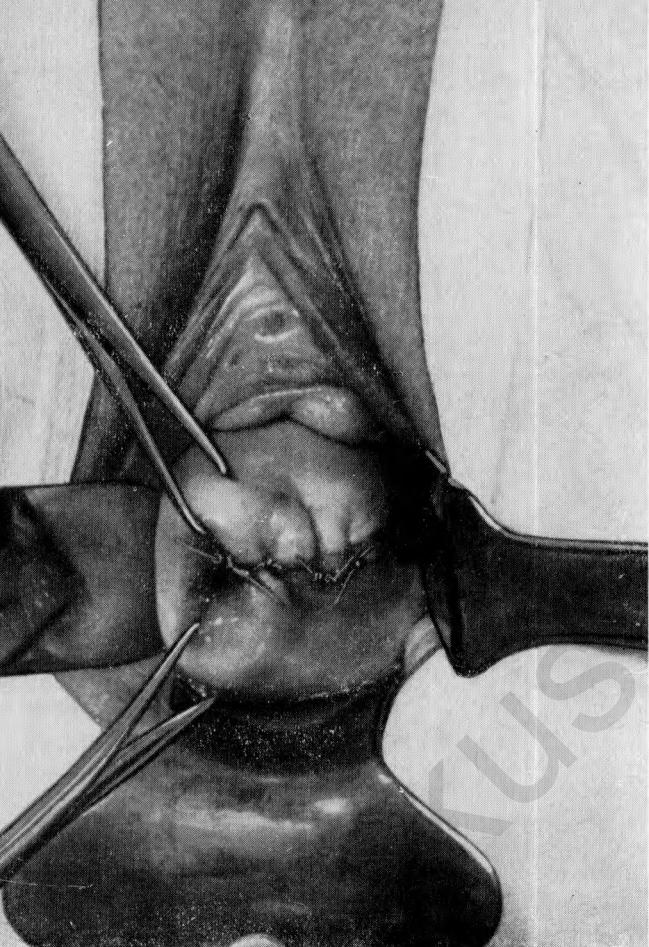
8

oddelené od pošvovej sliznice (obr. 7). Ďalej zašívame ranu troma až piatimi stehmi, zaberajúcimi pošvovú sliznicu a svalovinu krčka (obr. 8—9). Je pre hľadnejšie užití tieto stehy, až keď sú všetky naložené. Do hrdla zavedieme pruh mulu, ktorý tam ponechávame do druhého dňa.

денный верхний краешек слизистой влагалища, образующий верхний полюс раны; он находится обычно немного выше верхнего полюса освеженного края влагалищной части матки. Верхний край мышечного слоя влагалищной части сшивается также отдельно от слизистой влагалища (рис. 7). Затем рана сшивается тремя—пятью швами, захватывающими слизистую влагалища и слизистую шейки матки (рис. 8—9). Для более хорошей ориентации швы завязываются только после наложения последнего шва. В канал шейки матки вводится марлевая полоска, которая в нем остается до следующего дня.

in die Narbe gezogener und hier eingewachsener Schleimhautzipfel, den man ebenfalls unterminieren und freipräparieren muss. Nach diesen Eingriffen folgt der Verschluss der Operationswunde durch Knopfnähte. Zuerst müssen hierbei die Ränder der Scheidenschleimhaut vernäht werden, die den oberen Wundpol bildend, meist höher liegen, als der obere Pol der Portiowunde. Die oberen Ränder des Portiogewebes sind gesondert zu vernähen, d. h. also noch vor der Schleimhautnaht (Abb. 7). Die Operationswunde wird schliesslich mit drei bis fünf Knopfnähten verschlossen, die sowohl die Scheidenschleimhaut, wie auch das Portiogewebe erfassen (Abb. 8—9). Der besseren Übersicht wegen, empfiehlt es sich, die Fäden erst nach dem Anlegen aller Nähte zu knüpfen. In die Zervix wird ein Mullstreifen eingelegt, und dieser erst am nächsten Tag entfernt.

ODSTRÁNENIE ČAPÍKA — PLASTIKA VONKAJŠIEHO ÚSTIA KRČKA

MATERNICE PODEA STURMDORFA A PALMRICHA

AMPUTATIO COLLI UTERI — PLASTICA ORIFICII EXTERNI CERVICIS UTERI SEC. STURMDORF ET PALMRICH

Ампутация шейки матки — Пластика маточного зева по Штурмдорфу и Палмриху

AMPUTATIO COLLI UTERI — PLASTICA ORIFICII EXTERNI CERVICIS UTERI SEC. STURMDORF ET PALMRICH

DIE PORTIOAMPUTATION — PLASTIK DES ÄUSSEREN MUTTERMUNDES NACH STURMDORF UND PALMRICH

AMPUTATIO COLLI UTERI — PLASTICA ORIFICII EXTERNI CERVICIS UTERI SEC. STURMDORF ET PALMRICH

Používame malé, ale silne zahnuté ihly s ostrými hranami, ktoré zapichávame opatrne v smere zakrivenia, aby sa v tvrdom tkanive čapíka nelámal. Použijeme aj silnejší katgut, aby sa predčasne nevstrebával.

Dĺžku amputovanej časti krčka určíme maternicovou sondou.

V zirkadlach nastavený čapík zachytíme za predný a zadný pysk ozubenými kliešťami (obr. 1). Cirkulárnu iniciu pošvovej steny na čapíku viedieme asi 1 cm pod dolnou hranicou mocového mechúra, kde sliznica na čapíku prechádza z nepolyblivej časti do polyblivej časti (obr. 2—3). Pošvovú stenu odpreparujeme na ostro nožnicami alebo na tupo preparačným tampónom smerom nahor, tým vyssie, čím väčšiu časť čapíka chceme amputovať. Pri vysokej amputácii musíme často odsunúť

Мы применяем небольшие, но круглые иглы с острыми гранями, которые проводим осторожно в направлении их закругления, чтобы они не ломались в твердой ткани шейки матки. Применяют также более толстый кетгут, чтобы он преждевременно не рассасывался.

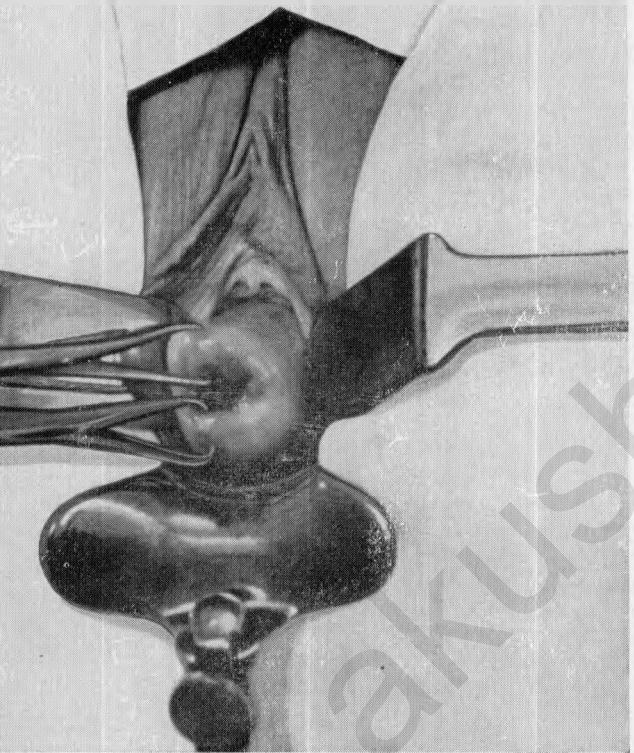
Длину ампутируемой части шейки матки мы определяем при помощи маточного зонда, измеряющего длину матки.

После обнажения влагалищной части шейки матки зеркалами мы захватываем ее за переднюю и заднюю губы пулевыми щипцами (рис.1). Круговой разрез стенки влагалища на влагалищной части шейки матки производим приблизительно на расстоянии 1 см от нижнего края мочевого пузыря, где слизистая на шейке матки

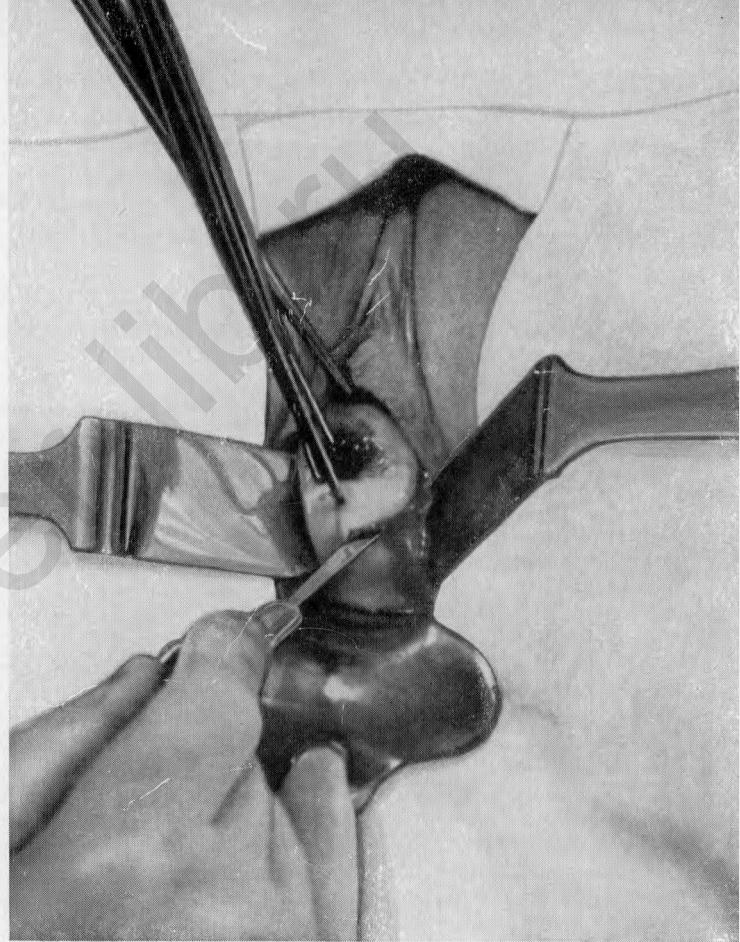
Benutzt werden kleine, aber stark gekrümmte, scharfkantige Nadeln, die, um ein Zerbrechen im derben Portionengewebe zu vermeiden, vorsichtig in ihrer Krümmungsrichtung geführt werden. Weiters empfiehlt es sich, starke Catgutfäden zu verwenden, deren Resorption langsamer abläuft.

Die Länge des amputierten Portio-teiles bestimmt man mit einer Uterussonde, an welcher die Gebärmutterlänge abgelesen werden kann.

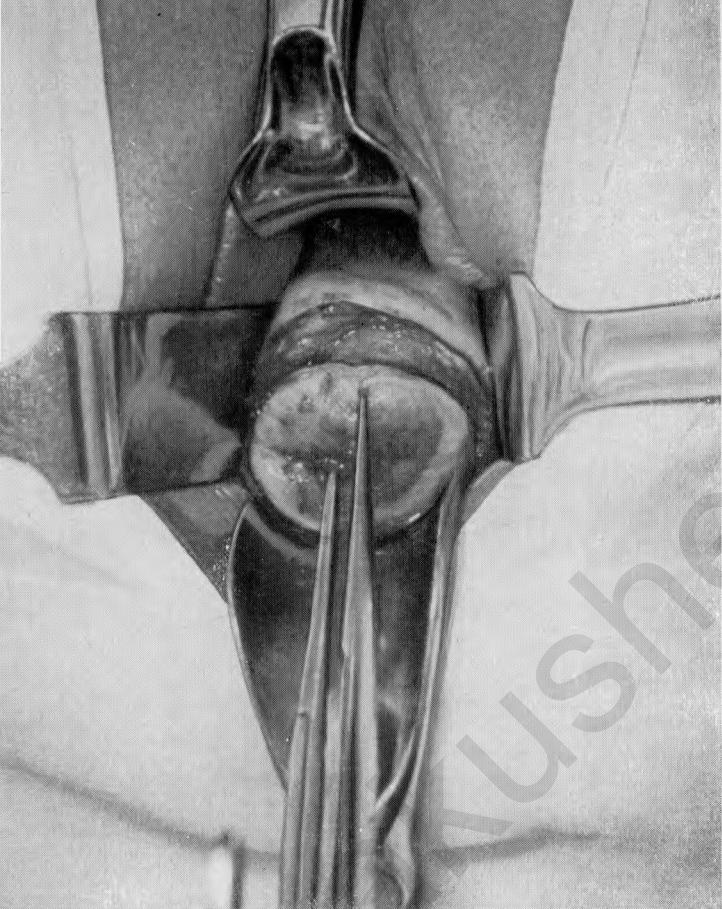
Die eingestellte Portio wird an der vorderen und hinteren Muttermundslippe mit je einer Kugelzange gefasst (Abb. 1) und die Kreisinzision der Scheidenschleimhaut unterhalb der vorgeschienenen Amputationsstelle durchgeführt. Meist genügt es, die Scheidewand etwa 1 cm unterhalb der Harnblasengrenze zu durchtrennen, d. h. an

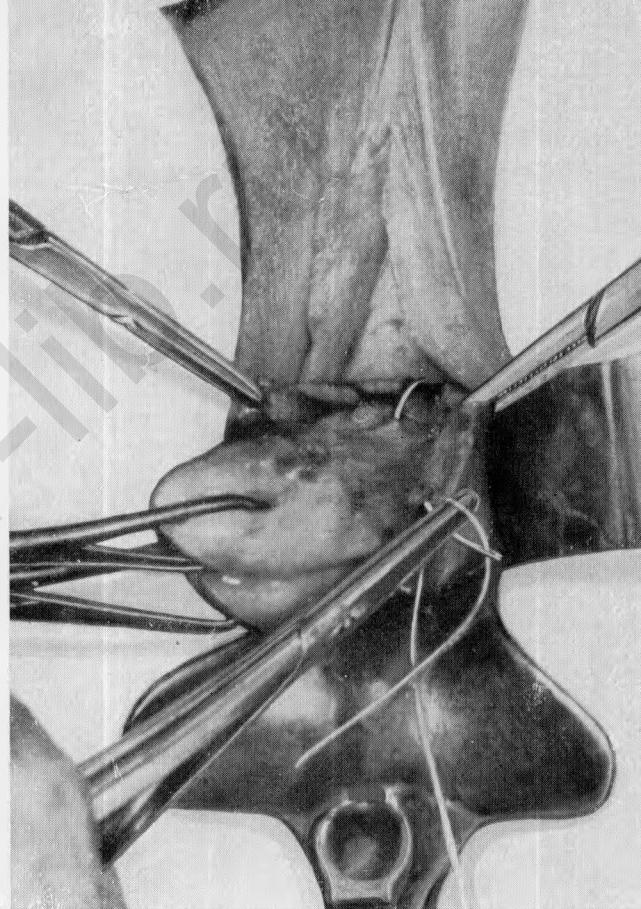
1

2

3

4

po prestríhnutí septum supravaginale aj močový mechúr spôsobom, opísaným pri prednej plastike. Po stranách prebiehajú descendantné vety a, uterínae, rami cervico vaginalis, ktoré musíme pri vysokej amputácii podvziať bud po záchytení Kocherovými klieštami, alebo priamo opíchom (obr. 4-5), zaberajúcim súčasne tenkú vrstvu vonkajšej steny kréka. Podviazané descendantné vety prestrihneme nožnicami. Teraz môžeme bez nebezpečia krvácania skalpelom amputovať čapík, samozrejme distálne od podvianzanych miest. Amputáciu môžeme previesť aj rovno, kolmo na čapík, na rozdiel od nízkej amputácie, kedy sa snažíme klinovite alebo lievkovitie resekovať tak, aby bol vrehod klinu pri cervikálnom kanáli. Taktôto vonkajšia dlhšia stena sliznice stačí na prekrytie kýpta. Po amputácii záchytíme pysky kýpta ozubenými klieštami (obr. 6).

Plastickú úpravu kýpša robíme podľa Sturmdorfa; jej princípom je spojenie sliznice hrdla so sliznicou pošvy tak, aby ranová plocha kýpša bola krytá pošvovou sliznicou, teda dláždiovým epitelom. Čapák možno upraviť rovnakým spôsobom ako po nízkej tak aj po vysokej amputácii.

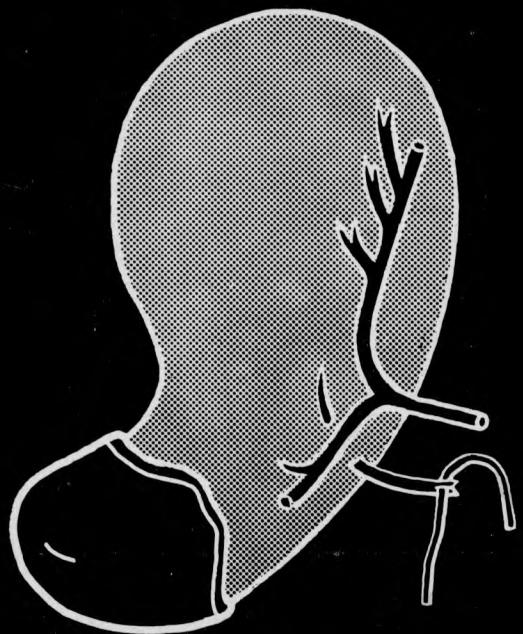
Hlu so silneistiu katgutom zapichne-
me do prednej pošvovej steny asi 2 cm
od okraja a 0,5 cm vľavo od strednej

переходит из неподвижной в подвижную часть (рис. 2-3).

Влагалищную стенку отсекаровываем острым путем, ножницами, или же туным путем, препарационным марлевым шариком, по направлению кверху, тем выше, чем большую часть влагалищной части матки мы намереваемся ампутировать. При высокой ампутации, после рассечения надвагалищной перегородки часто приходится отодвигать и мочевой пузырь способом, описанным на ином месте (см. передняя пластика). По сторонам проходят нисходящие ветви маточной артерии, rami cervicovaginales, которые приходится при высокой ампутации перевязать после их предварительного захватывания зажимами Кохера или обкалывания (рис. 4—5), захватывающего одновременно тонкий слой внешней стенки шейки матки. Перевязанные нисходящие ветви мы разрезаем ножницами. Теперь мы можем без опасности кровотечения ампутировать скальпелем шейку матки, конечно, дистально от перевязанных мест. Ампутацию можно производить ровно, перпендикулярно и длинной оси шейки, в отличие от низкой ампутации, при которой мы стараемся иссекать ткань клинообразно или воронкообразно, с вершиной у канала шейки. Таким образом

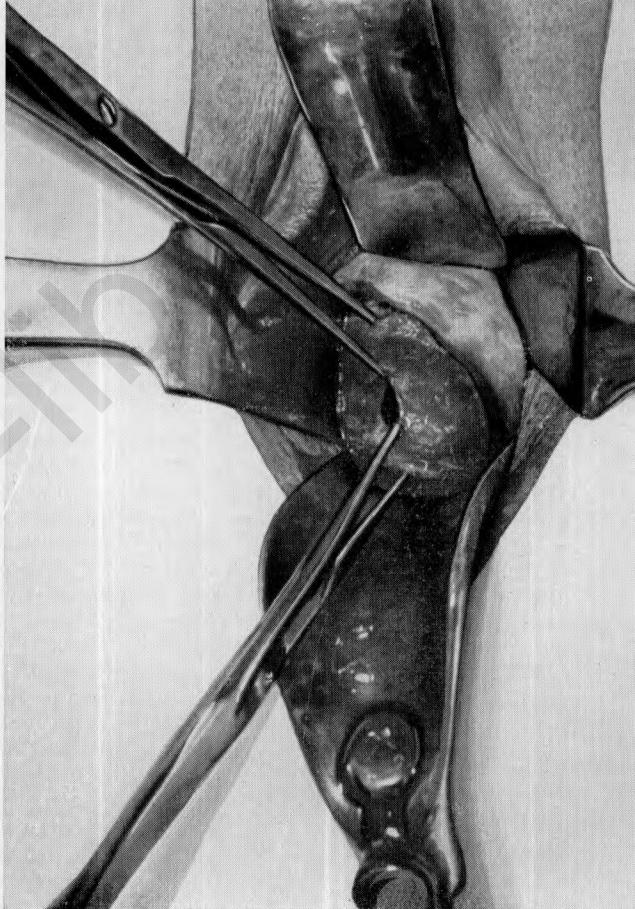
der Umschlagstelle der beweglichen und unbeweglichen Portioschleimhaut (Abb. 2 bis 3).

Dann wird die Scheidenschleimhaut scharf mit einer Schere gelöst oder mit einem Stielstumpfer nach oben, d. h. um so höher abgeschnitten, je länger der zu amputierende Portioabschnitt sein soll. Bei hoher Portioamputation muss häufig auch die Blase verlagert und zu diesem Zwecke das Septum supravaginale durchschnitten werden (siehe vordere Scheidenplastik). An beiden Seiten verlaufen die absteigenden Äste der Arteria uterina — die Ramii cervicovaginales —, die bei hoher Amputation entweder nach ihrer Erfassung mit Kocherklemmen oder durch eine, das Randschleimhautgewebe der Portiowand erfassende Umsteckung (Abh. 4—5) unterbunden werden. Die absteigenden Arterienäste werden nach dieser Versorgung mit einer Schere durchtrennt und man kann dann ohne Blutungsgefahr die Portio distal von der Unterbindungsstelle mit einem Skalpell abtragen. Zum Unterschied von der einfachen Amputation, bei welcher man die Schnittrichtung vorteilhaft keil- oder trichterförmig in der Richtung des Zervikalkanals verlaufen lässt, kann man bei hoher Amputation die Portio senkrecht zu ihrer Achse abtragen. Hier genügt die längere Scheidenschleimhaut zur Deckung des Amputationsstumpfes,

5

6

čiary. Ihlu vedieme cez prednú stenu hrdla do cervikálneho kanála (obr. 7 až 8). Teraz tou istou ihlou zachytíme pošvovú sliznicu asi $\frac{1}{2}$ cm od okraja (obr. 9). Ďalej vedieme ihlu vpravo od strednej čiary, ale v opačnom poradí. Najprv z cervikálneho kanála stenou krčka, vypichujúc ju 0,5 cm vpravo od strednej čiary symetricky s vpichom vľavo (obr. 10). Pri zauzlení vtahujeme voľný okraj pošvovej sliznice do cervikálneho kanála (obr. 11) a keď uskutočníme to isté na zadnej stene pošvy a krčka, vytvoríme nový, sliznicou pokrytý čapík (obr. 12). Niekoľko zostanú po obidvoch stranach ešte krátke priečne prebichajúce pošvové rany, ktoré potom spojíme jedným alebo dvoma uzlovými stehmi (obr. 13).

Palmrichova modifikácia spočíva v tom, že stehy nezauzlíme, ale spojíme rovnaké konce predného a zadného stehu, vľavo aj vpravo, čím sa súčasne uzavrá aj postranné zbytky pošvovej rany (obr. 14–15).

зом, внешняя, более длинная стенка со слизистой сможет прикрыть культию. После ампутации мы захватываем губы культи пулевыми пинцетами (рис. 6).

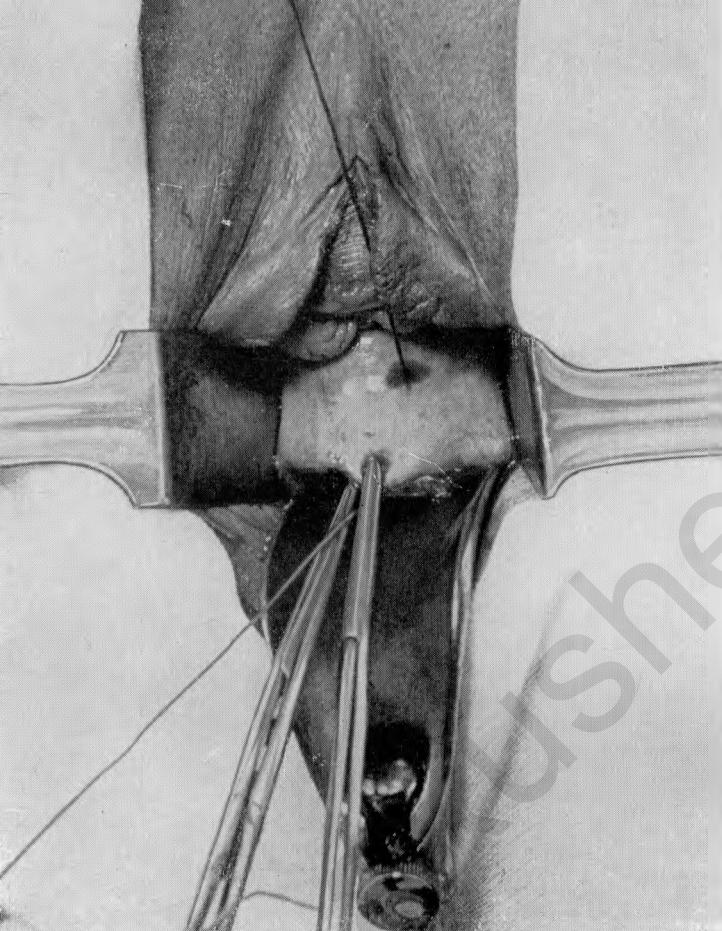
Пластическую обработку оставшейся культи мы производим по Штурмдорфу; принцип этой обработки состоит в соединении слизистой шейки со слизистой влагалища таким образом, чтобы раневая поверхность культи была покрыта слизистой влагалища, т. е. многослойным плоским эпителием. Восстановление губ шейки матки можно производить одинаковым способом как после низкой, так и после высокой ампутации.

Игла с толстым кетгутом вкалывается в переднюю стенку слизистой влагалища на расстоянии 2 см от края и $\frac{1}{2}$ см влево от срединной линии. Игла вкалывается через переднюю стенку шейки в шеечный канал (рис. 7–8). Затем той же иглой мы захватываем слизистую влагалища на расстоянии приблизительно $\frac{1}{2}$ см от края, вкалываем ее вправо от срединной линии, но только в обратном направлении, сначала из шеечного канала через стенку шейки и выкалываем ее на расстоянии $\frac{1}{2}$ см вправо от срединной линии, симметрично со вколом влево (рис. 10). При завязывании мы втягиваем свободный

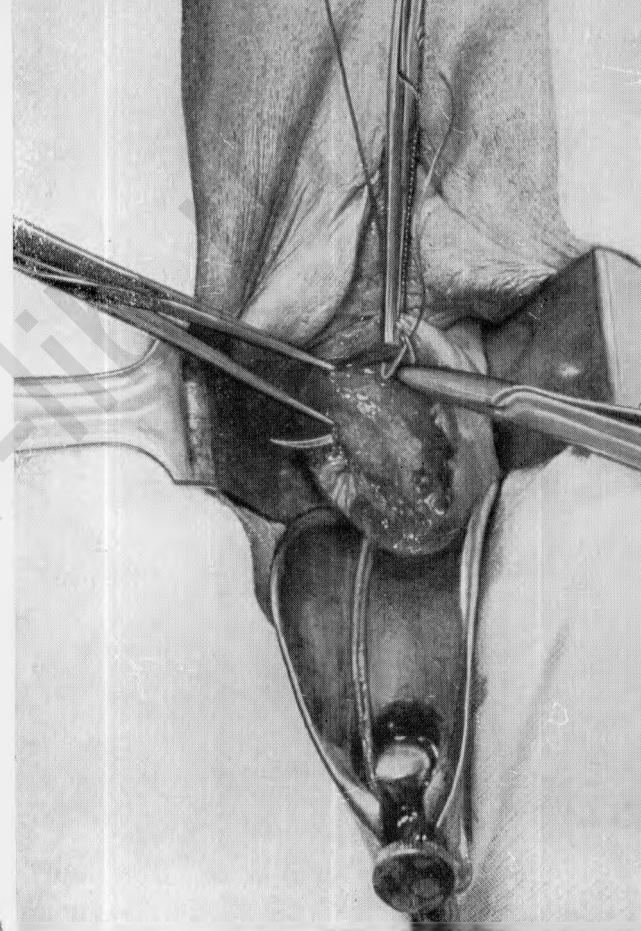
Nach erfolgter Abtragung wird der Stumpf mit Kugelzangen gefasst (Abb. 6).

Die plastische Korrektur des Amputationsstumpfes wird nach Sturmendorf durchgeführt. Das Prinzip dieses Eingriffes besteht darin, dass die Zervix- und Vaginalschleimhaut miteinander verbunden und dass hierbei die Wundfläche durch die letztgenannte, d. h. durch Pflasterepithel gedeckt wird. Auf diese Art kann die Portio sowohl nach einfachen, wie auch nach hohen Amputationen umgewandelt werden.

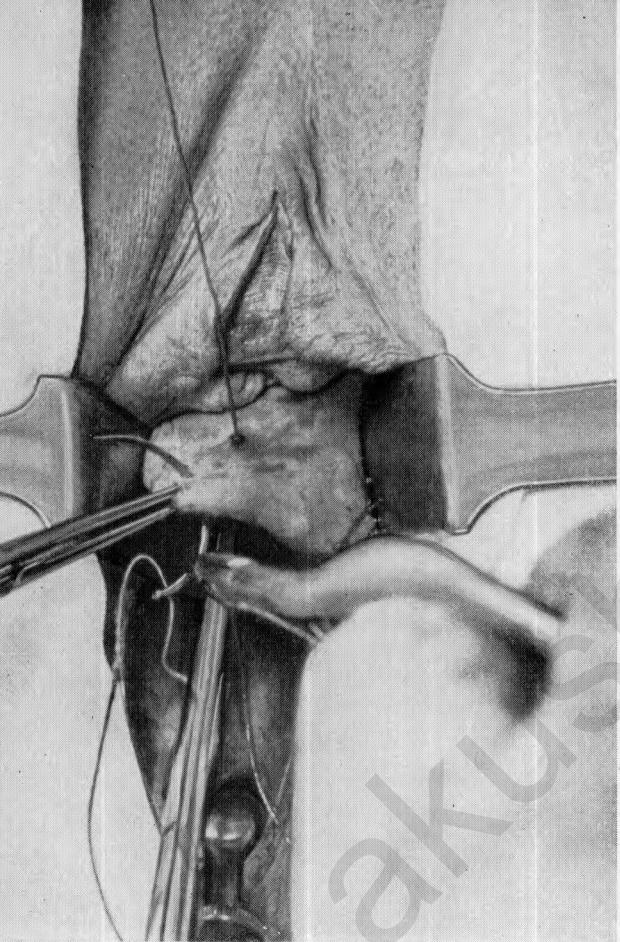
Etwa zwei Zentimeter vom Schleimhautrand und einem halben Zentimeter von der Mittellinie sticht man eine mit einem stärkeren Catgulfaden armierte Nadel durch die Vorderwand der Scheidenschleimhaut, führt diese durch die Uteruswand, d. h. die Vorderwand des Gebärmutterhalses, in den Zervikalkanal (Abb. 7–8). Nun wird die Scheidenschleimhaut ungefähr einen halben Zentimeter vom Rande mit der gleichen Naht erfasst (Abb. 9) und diese auf der anderen Seite in analoger, aber umgekehrter Weise im Zervikalkanal beginnend, durch das Gewebe des Gebärmutterhalses und einen halben Zentimeter rechts von der Mittellinie, d. h. symmetrisch mit dem linken Faden fortgesetzt (Abb. 10). Bei Nahtknüpfung zieht man den freien Rand der Vaginalschleimhaut auf beiden Seiten in den

7

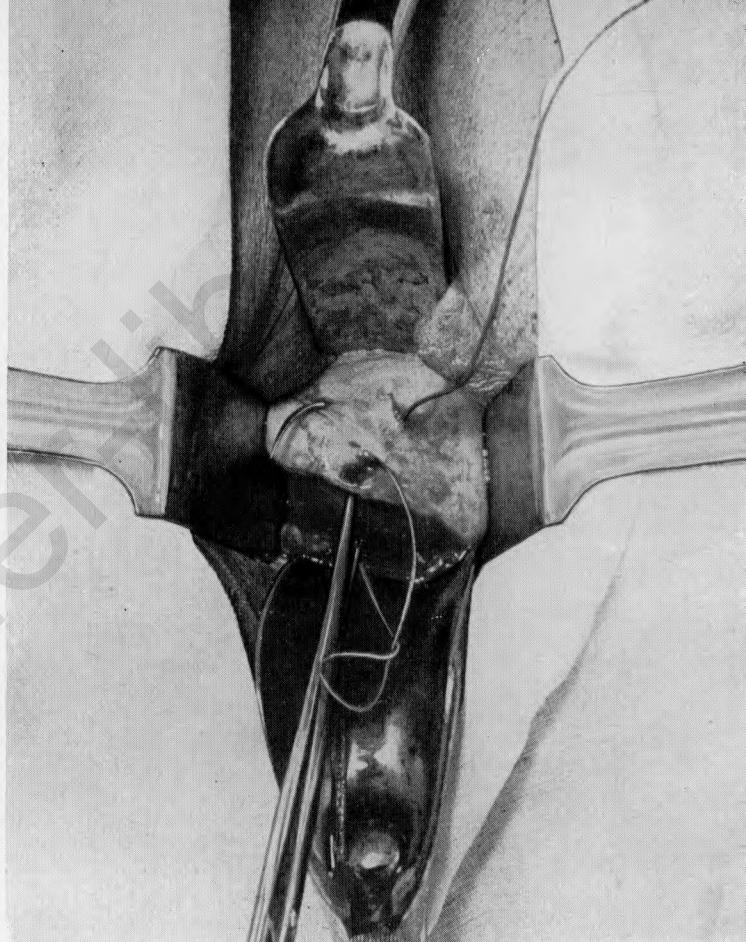

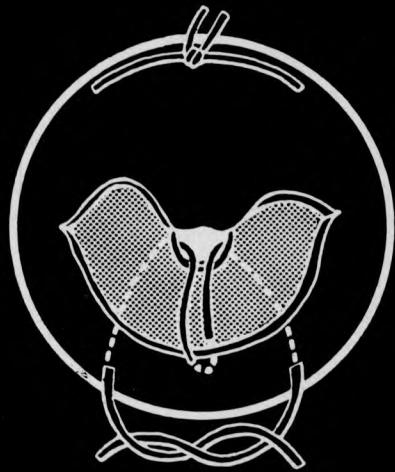
8

9

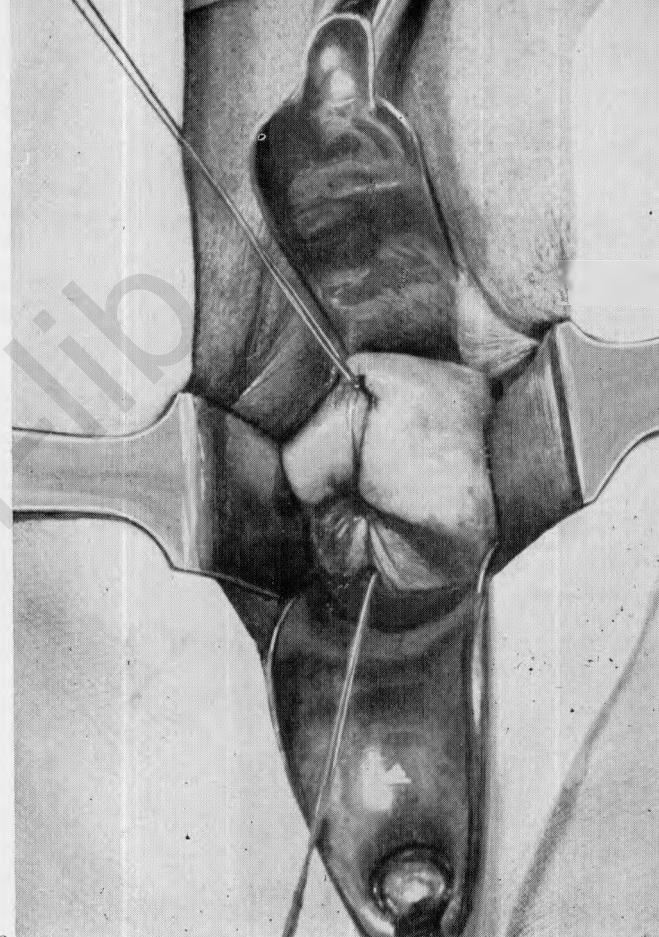
10

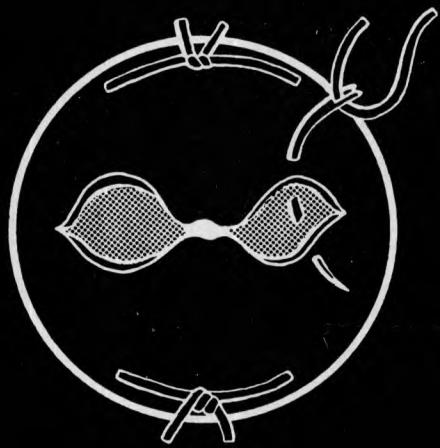

11

12

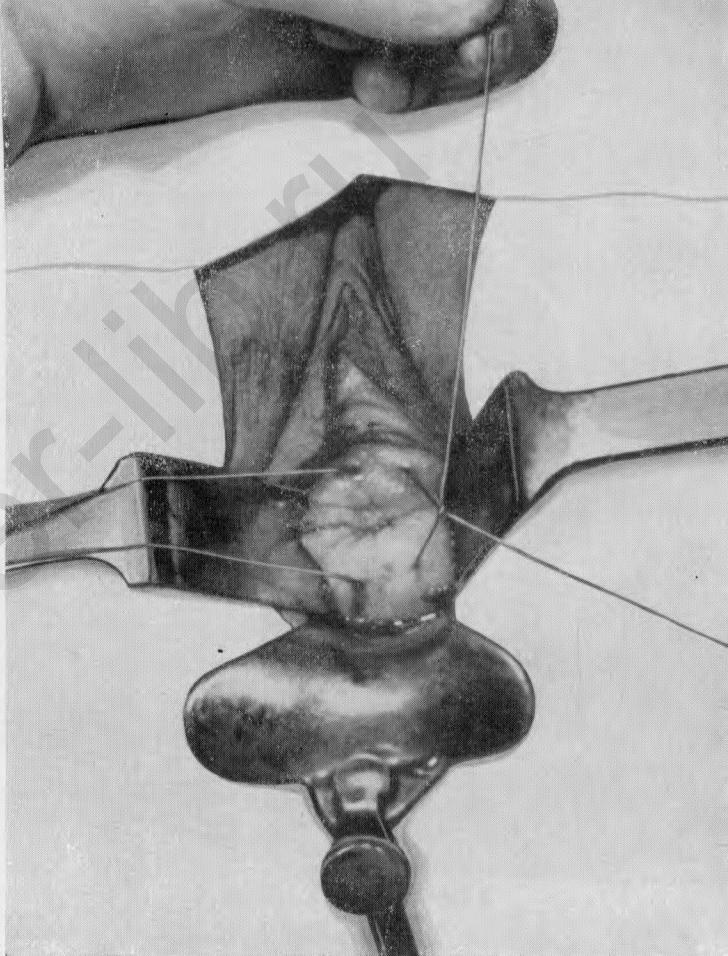

121

13

14

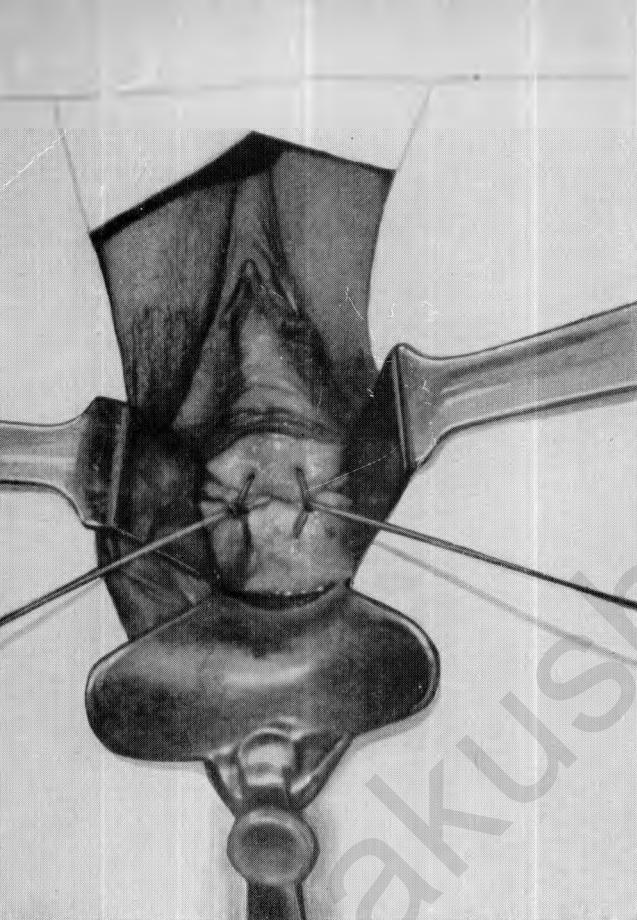

край слизистой влагалища в шеечный канал (рис. 11) и, произведя то же самое на задней стенке влагалища, мы образуем новое рыхльце, покрытое слизистой (рис. 12). Иногда с обеих сторон остаются еще короткие попечерные разрезы влагалища, которые мы сближаем одним или двумя узловыми швами (рис. 13).

Модификация Палмриха состоит в том, что швы не завязываются, а соответствующие концы переднего и заднего швов соединяются влево и вправо, чем одновременно закрываются уже описанные остаточные попечерные разрезы влагалища (рис. 14—15).

Zervikalkanal (Abb. 11). Eine in gleicher Weise durchgeführte Naht der hinteren Vaginal- und Portiowand ergibt eine neue, mit Schleimhaut gedeckte Portio (Abb. 12). Manchmal bildet die leicht klaffende Vaginalschleimhaut auf beiden Seiten kurze, querlaufende Wunden, die man mit ein oder zwei Knopfnähten verschliessen muss (Abb. 13).

Bei der Palmrich'schen Modifikation werden die Fäden nicht auf beschriebene Art, sondern die gleichen Enden der vorderen bzw. rückwärtigen Naht, rechts und links miteinander verknüpft, womit auch die oben erwähnten, klaffenden Schleimhautfalten verschlossen werden (Abb. 14—15).

15

UTERUS

MATRA

UTERUS

akusherlib.ru

VEZIKOFIXÁCIA MATERNICE PODĽA HALBANA

VESICOFIXATIO UTERI SEC. HALBAN

ВЕЗИКОФИКСАЦИЯ МАТКИ ПО ГАЛЬБАНУ

VESICOFIXATIO UTERI SEC. HALBAN

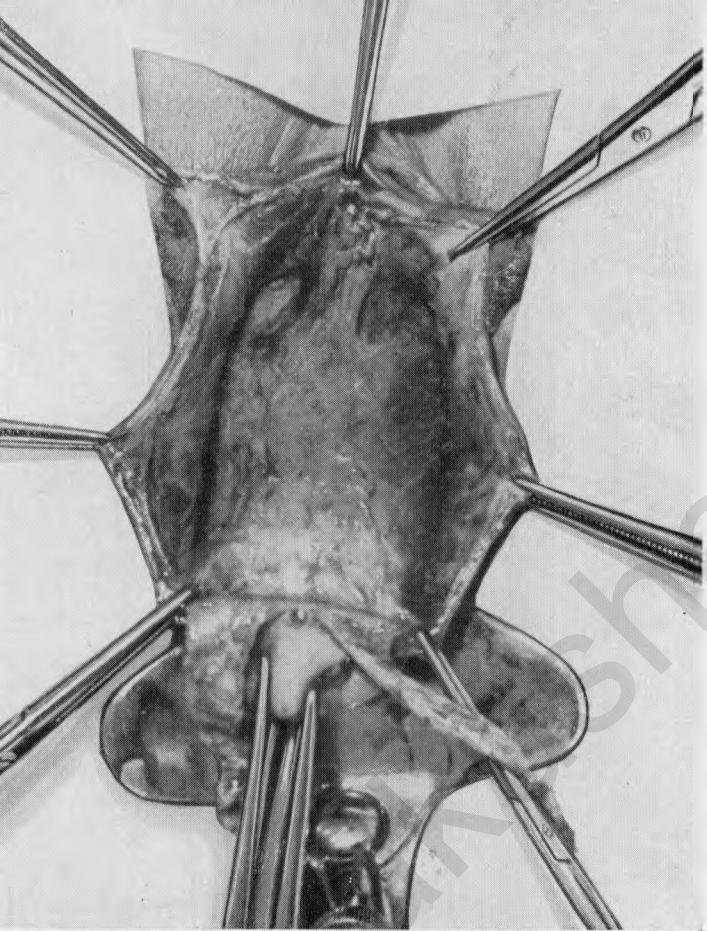
DIE VESIKOFIXATION DES UTERUS NACH HALBAN

VESICOFIXATIO UTERI SEC. HALBAN

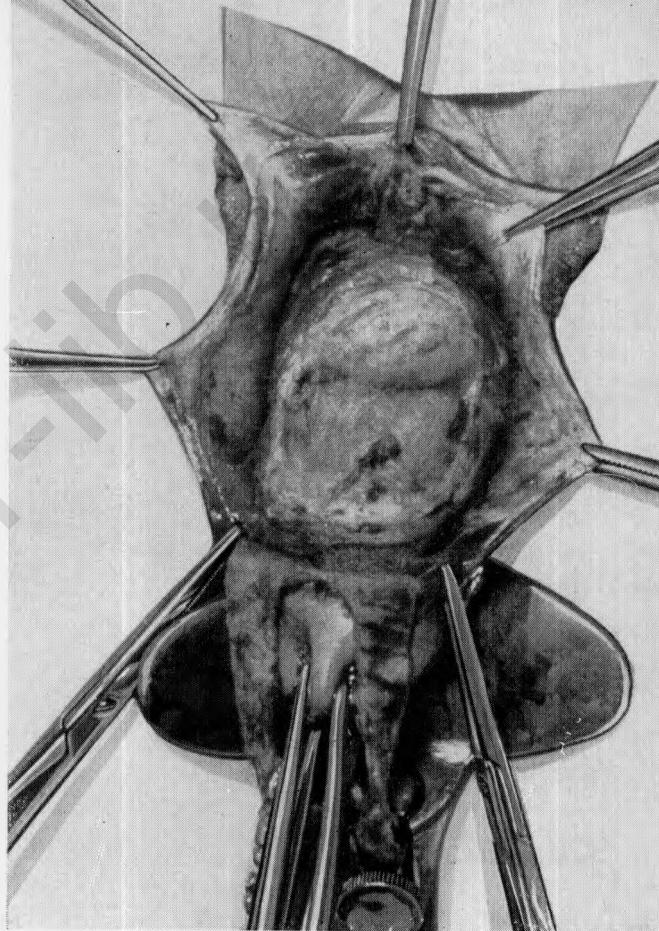
Začíname s prednou kolpoceliotómiou, teda viedieme pozdĺžny rez, alebo ak cheme túto operáciu kombinovať s amputáciou čapíka, trojuholníkový rez na prednej pošvovej stene a okraje rany pošovových stien odpreparujeme do strán ako pri prednej plastike (obr. 1). Uvolníme močový mechúr, po prestríhnutí septum supravaginale (obr. 2), až k vezikouterínnnej riase (obr. 3). Dbáme o to, aby sme, pokiaľ možno, ponechali ligamenta vesicouterina. Vezikouterinnu pliku priečne otvoríme (obr. 4). Teraz vyvrátíme maternicu pred peritoneálnu ranu. Ak je susedné väzivo poddajné a maternica malá, vyvrátenie sa podarí aj prstom. Ak sa nám to prstom nepodarí, použijeme ozubené kliešte (obr. 5), ktorými zachytíme až dno maternicového tela (obr. 6), pričom čapík zatlačíme

Операцию начинаем с переднего влагалищного чревосечения, т. е. ведом продольный разрез, или же, если мы хотим соединить эту операцию с ампутацией шейки матки, то треугольный разрез на передней стенке влагалища, и края раны стенки влагалища, и края раны отсепаровываем в стороны, как при передней пластике (рис. 1). Освобождаем мочевой пузырь после рассечения надвлагалищной перегородки (рис. 2) вплоть до пузырно-маточной складки (рис. 3), причем стараемся по возможности не нарушить пузырно-маточных связок. Но перечным разрезом вскрываем пузырно-маточную складку (рис. 4), затем вывихиваем матку через разрез во влагалище. В случае податливой окружающей клетчатки и небольших размеров матки это удается сделать

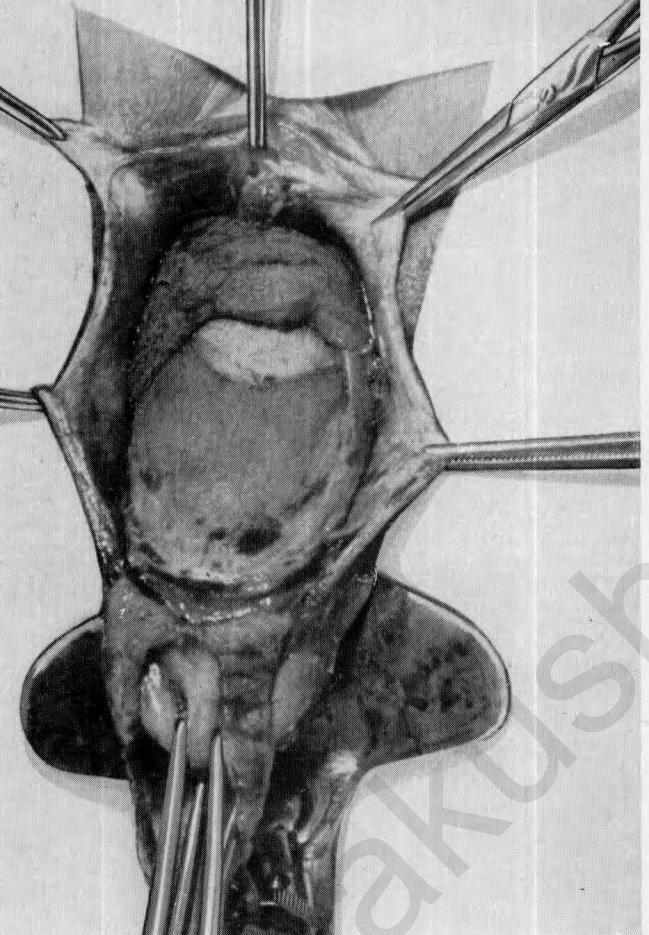
Die Operation beginnt man mit einer vorderen Kolpocleiotomie, d. h. mit einem Längsschnitt der vorderen Scheidenwand (oder bei der Portioamputations-Kombinationsoperation mit einem Dreieckschnitt), die dann ebenso wie bei der vorderen Scheidenplastik in seitlicher Richtung freipräpariert wird (Abb. 1). Nach der Durchtrennung des Septum supravaginale (Abb. 2), schiebt man die Blase bis zur Plica vesicouterina ab (Abb. 3) und lässt die Ligg. vesicouterina nach Möglichkeit unversehrt. Dann wird die Plica in querer Richtung geöffnet (Abb. 4) und der Uterus vor die Peritonealwunde gelagert, ein Eingriff, der bei Nachgiebigkeit des Nachhutgewebes und bei einer kleineren Gebärmutter auch mit dem Finger gelingt. Bei schwierigeren Verhältnissen muss der Uterus schrittweise bis zum

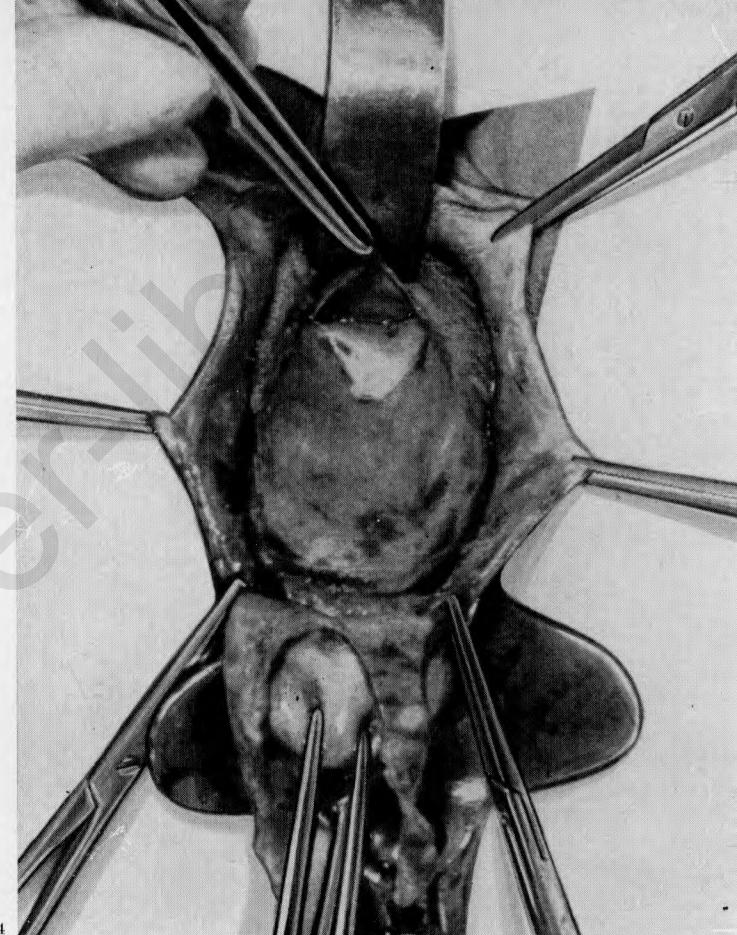
1

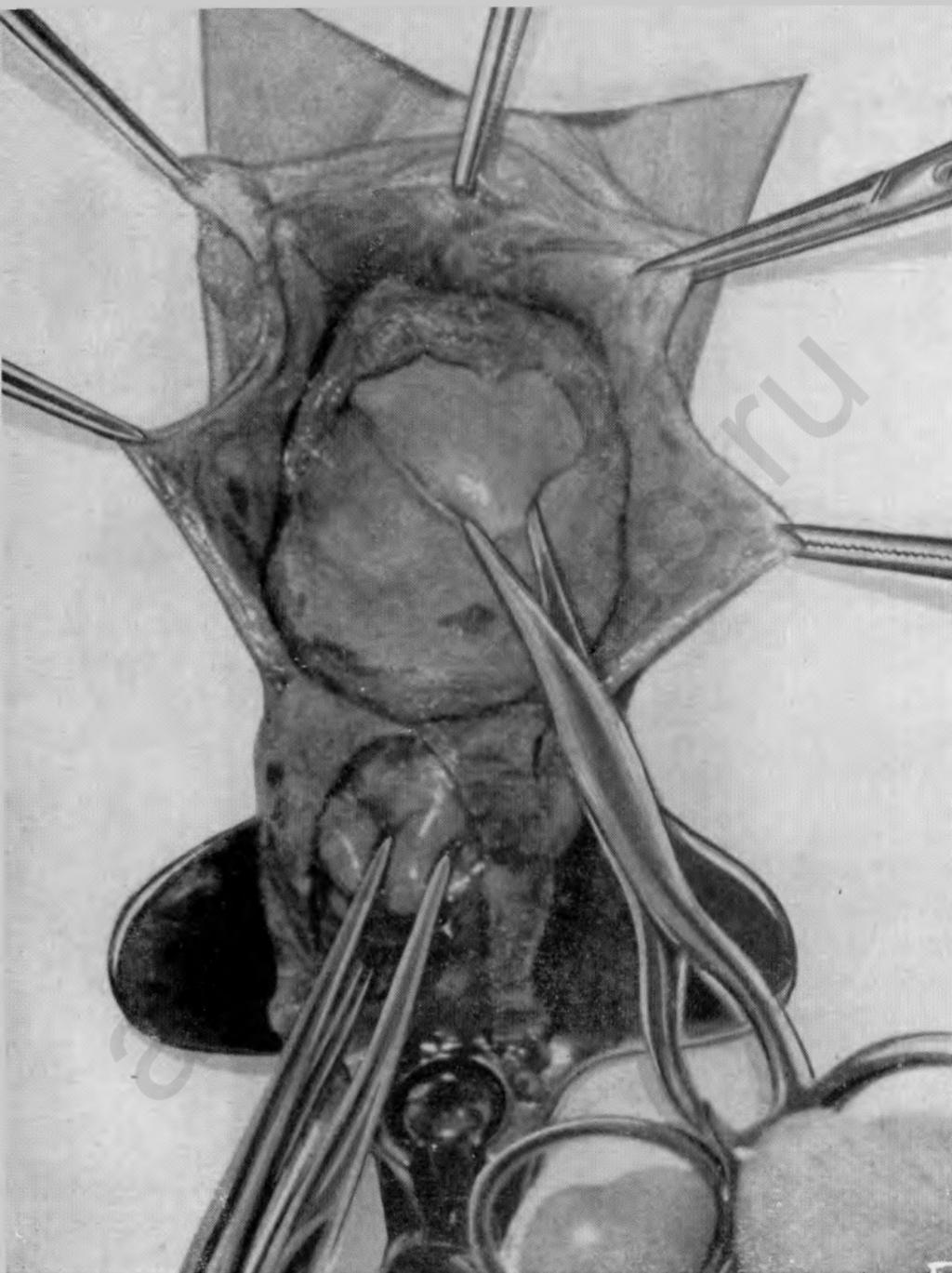
2

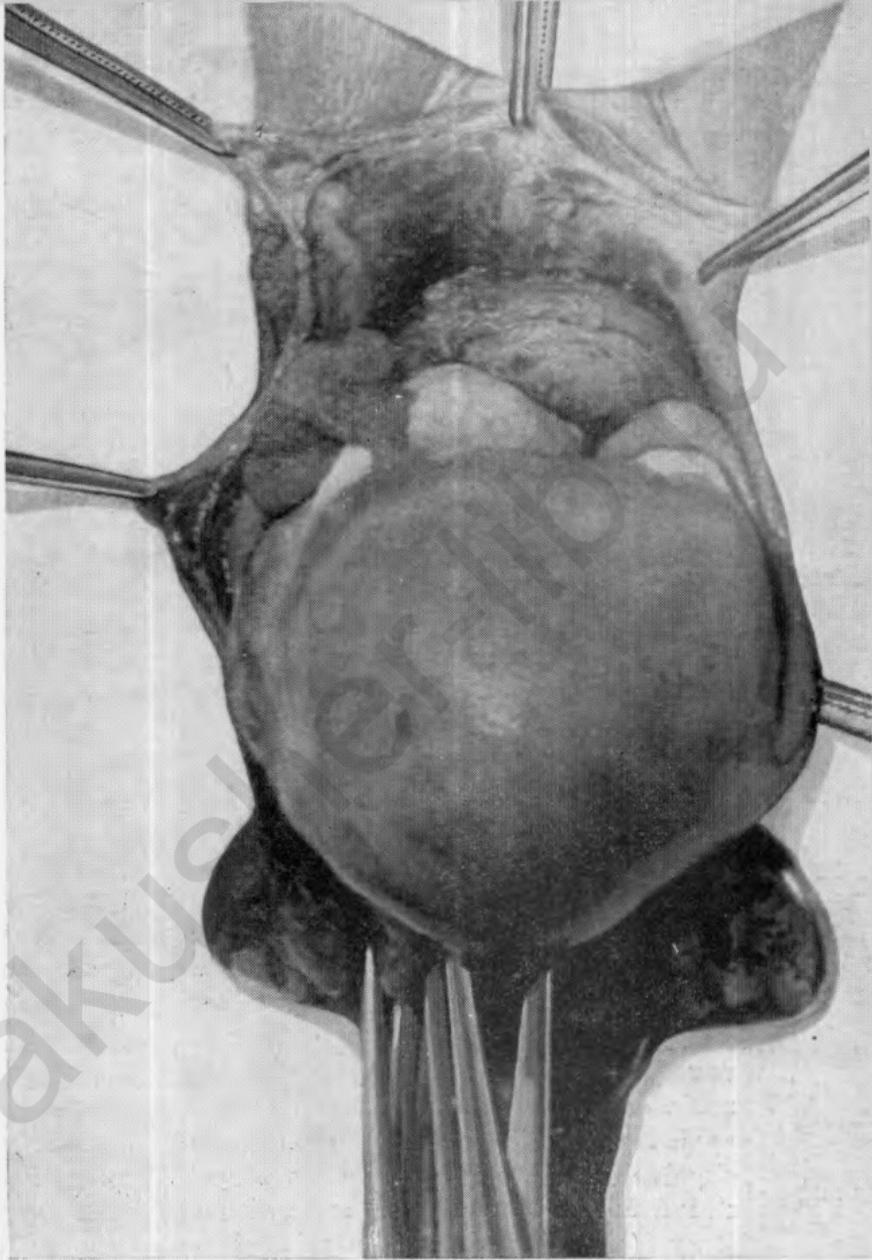

3

4

5

6

do zadnej klenby. Celú maternicu vyrátime pred močový mechúr.

Prezrieme maternicové privesky a ak sú normálneho vzhľadu, pokračujeme v operácii vytiahnutím močového mechúra, vyhľadáme okraj serózy a vytahujeme ju Péanovými kliešťami vo dvoch sagitálnych radoch. Pobrušnicu zachytávame kliešťami zdola smerom nahor, laterálne od strednej čiary. Obidva radu sú od seba vzdialenosť 3–4 cm (obr. 7). Pomocou prednej pošvovej páky môžeme odtlačiť zadnú stenu maternice k hrádzí, čím si zlepšíme prístup k močovému mechúru (obr. 8). Ďalej pokračujeme vo vytahovaní serózy, až kým nepocítim zjavný odpor, čo znamená, že sme sa dostali k vertexu mechúra, k fixovanej časti peritonea (obr. 9). Vytiahnutú časť serózy močového mechúra musíme prísť k prednej stene maternice pozdĺž Péanových klieští tiež vo dvoch radoch. Horné dva stehy sú v mieste horných klieští. Peritoneum zachytávame na obidvoch stranach blízko nepohyblivej časti a súčasne aj serózu maternicového dna pri prechode do zadnej steny nad úponom vajecovodov (obr. 10–13). Pred týmito stehmi zakladáme ďalšie stehy v dvoch radoch, vyznačených kliešťami. Tieto stehy zachytávajú časť serózy mechúra a príslušnú časť serózy prednej maternicovej steny (obr. 14). Postupne relaxujeme

palzycom. Inache my producim to vytiahnutie nulovymi pinzami (ris. 5), nerekravatvajac telo matky vec blizke k ee diu (ris. 6), otovdigatai ovdovremeno shicyu matki k zadnemu svodu. Vcju matku vytihivame vpered.

Prosmatrujeme pridatky matky a esli oni imieut normalnyj vid, to prodoljhem operaciju izvlecheniem mochevogo puzerya. Naходим край брюшины и выводим ее зажимами Пеана в двух сагиттальных рядах. Зажимами мы захватываем брюшину снизу вверх, по бокам от срединной линии. Расстояние между обоями рядами равно 3–4 см (рис. 7). Введенным влагалищным зеркалом отодвигаем заднюю стенку матки к промежности и таким образом улучшаем доступ к мочевому пузырю (рис. 8). Затем продолжаем дальше вытягивать брюшину до тех пор, пока не почувствуем хорошо опущимое сопротивление, означающее, что мы дошли до верхушки мочевого пузыря, до прикрепленной части брюшины (рис. 9). Извлеченнную часть внутренностной брюшины мочевого пузыря мы подшиваем к передней стороне матки вдоль зажимов Пеана, также в двух рядах. Два верхних шва накладываются в месте верхних зажимов. Захватываем брюшину с обеих сторон, возле неподвижной части

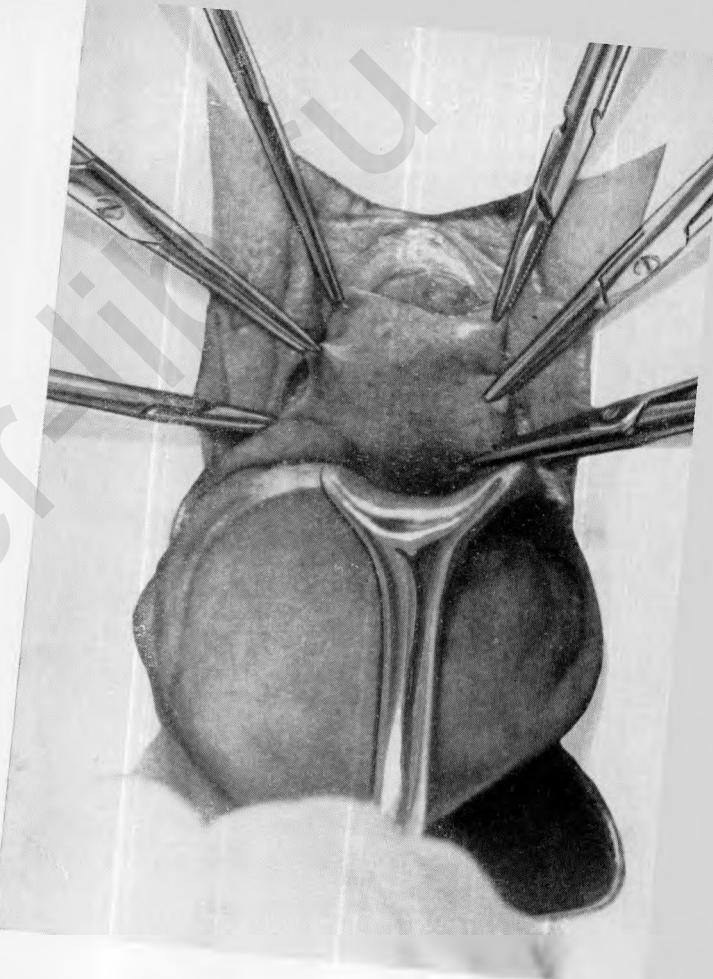
Fundus mit Kugelzangen erfasst (Abb. 5–6), die Portio in das hintere Scheidengewölbe gedrängt und die ganze Gebärmutter schliesslich vor die Blase luxiert werden.

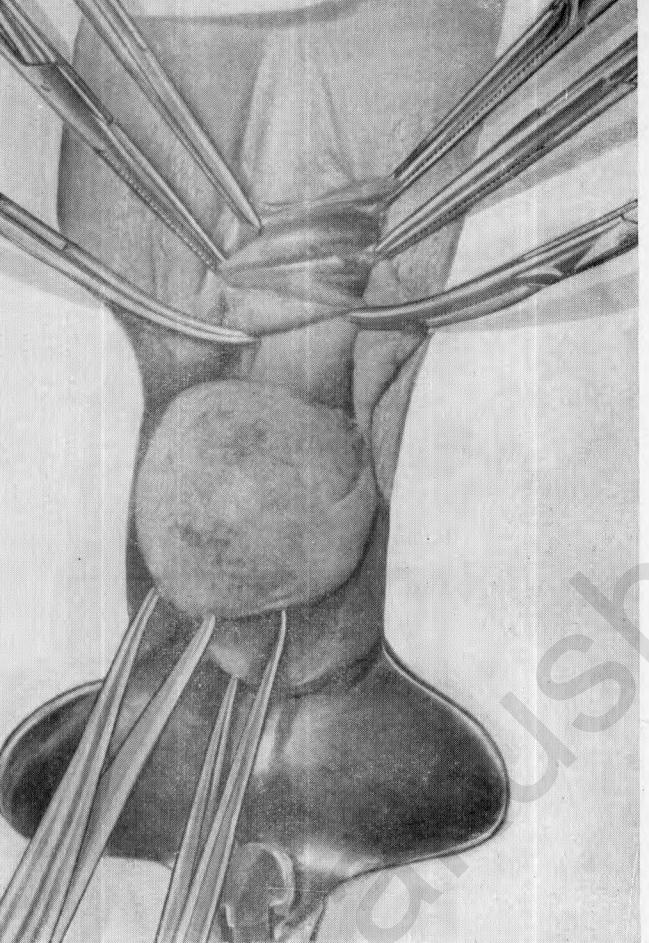
Nach der Inspektion der Adnexe wird — falls diese normal sind — mit der Operation fortgefahren und die Blase hervorgezogen. Vom Serosarand ausgehend, lässt man das Blasenperitoneum mit kleinen Péan'schen Klemmen in zwei parallelen, sagittal verlaufenden Reihen, die seitlich von der Mittellinie von unten nach oben gerichtet, einen 3–4 cm breiten Abstand freilassen (Abb. 7). Durch die Einführung eines vorderen Scheidenspekulums und einen damit durchgeführten, rektalwärts gerichteten Druck auf den Uterus, kann der Zutritt zur Blase wesentlich verbessert werden (Abb. 8). Nun setzt man die schrittweise Luxation der Blase solange fort, bis ein deutlicher Widerstand zu spüren ist. Dieser bedeutet nämlich, dass der durch das Peritoneum fixierte Blasenscheitel erreicht wurde (Abb. 9). Entlang der beiden Klemmreihen wird nun die luxierte Blasenserosa mit der Uterusvorderwand so vernäht, dass die ersten zwei Nähte an der Stelle der höchsten Klemmen zu liegen kommen. Das Blasenperitoneum wird zu beiden Seiten, in unmittelbarer Nähe der unbeweglichen Abschnitte, die

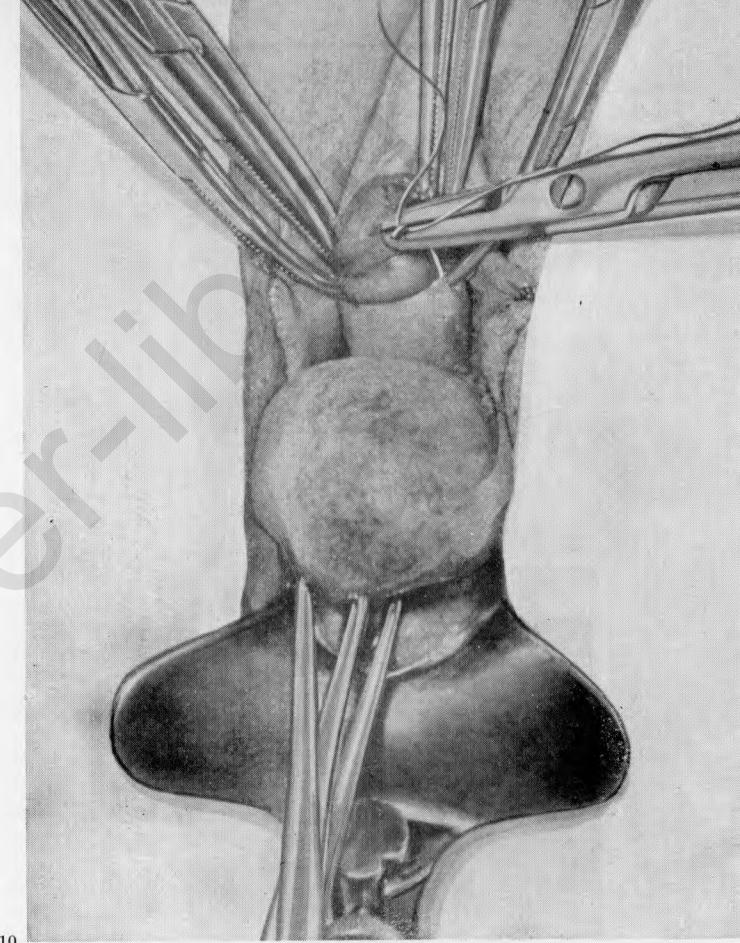
7

8

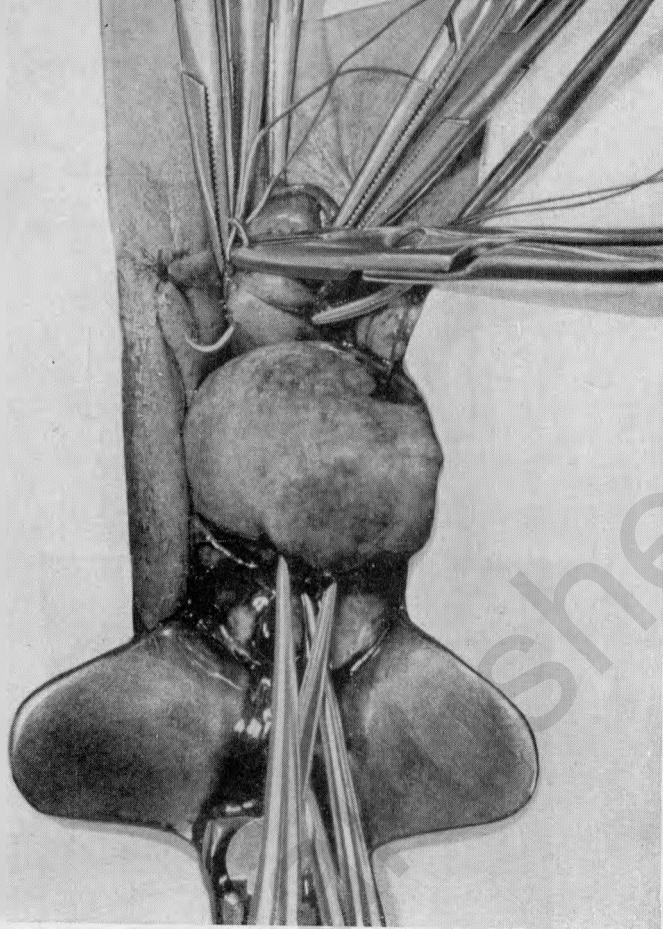

9

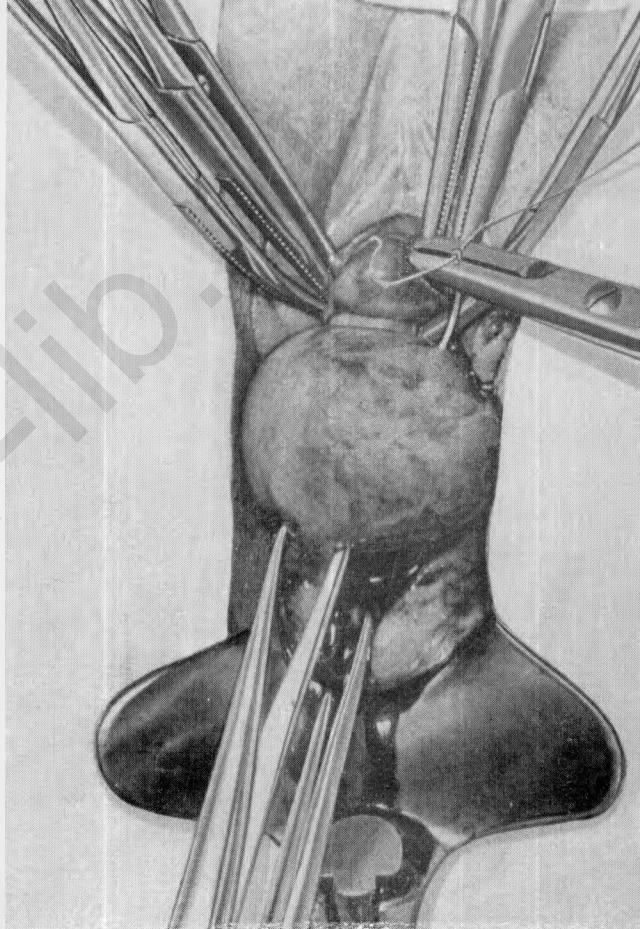

10

11

12

133

maternicu, aby sme priblížili k sebe vzájomne si odpovedajúce časti. Po založení dvoch nových stehov vždy predchádzajúce stehy nakrátko odstrňme. Takto sa uvoľnená časť opäť relaxuje. Nakoniec plíku uzavremo dvoma stehmi (obr. 15) a pošvové okraje zošíjeme.

Po uzavretí plíky je operačno-topografická situácia zhodná so stavom, ktorý nastáva pri prednej plastike po uvoľnení močového mechúra. Operáciu môžeme dokončiť spôsobom, opísaným v kapitole o prednej plastike.

Cieľom tejto operácie je upraviť polohovú anomaliu, zrušiť cavum vesicouterinum (obr. 16), priliahnúť maternicu k močovému mechúru, aby na ňom ležala v anteverzii (obr. 17). Takto bude vnútrobbrušný tlak pôsobiť iba na zadnú stenu maternice, bude ju udržiavať v anteverzii a zabraňovať vzniku retrodeviacie.

и одновременно с этим и внутреннюю брюшину матки в месте ее перехода на заднюю стенку выше впадения яичеводов (рис. 10–13). Ниже этих швов мы накладываем следующие, в двух рядах, обозначаемых зажимами. Эти швы захватывают часть внутренностной брюшины мочевого пузыря и соответствующую часть внутренностной брюшины передней стенки матки (рис. 14). Таким образом, мы постепенно возвращаем матку в исходное положение из вывихнутого, чтобы соответствующие друг другу части пришли в соприкосновение. После наложения пары швов, лигатуры предыдущих коротко обрезаются, вследствие чего происходит вправление освобожденной части. Наконец, двумя швами мы закрываем складку (рис. 15) и спиваем края влагалищного разреза.

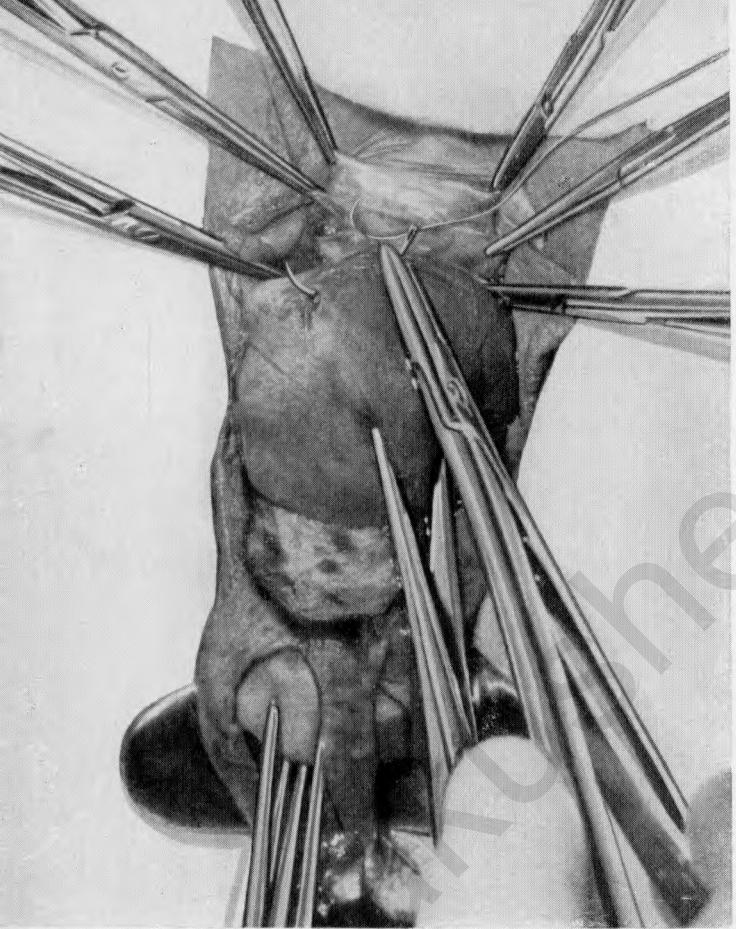
После закрытия складки операционно-топографическое положение сходно с расположением, которое мы получаем при передней пластике после освобождения мочевого пузыря. Операцию можно закончить способом, описанным в главе о передней пластике.

Целью этой операции является устранение аномального положения, облитерация пузырно-маточной полости (рис. 16), подтягивание матки

Uterusserosa des Fundus an der Übergangsstelle zur Hinterwand, d. h. an der Tubeninsertionsstelle erfasst (Abb. 10 bis 13). Unterhalb dieser Nähte werden in zwei, durch die Klemmen bestimmten Reihen weitere Nähte angelegt, welche jeweils das Blasenperitoneum mit der entsprechenden Serosastelle der Uterusvorderwand verbinden (Abb. 14). Während dieses Eingriffes schiebt man den Uterus schrittweise in die Bauchhöhle zurück, ein Vorgang, der die Vereinigung zueinandergehöriger Flächen ermöglicht. Erst nach Anlage der nächsten zwei Nähte werden die geknüpften Fäden der vorherigen Stiche kurz abgeschnitten und dadurch der frei bewegliche Uterusabschnitt in die Bauchhöhle zurückluxiert. Nachdem die Plica durch zwei Knopfnähte verschlossen wurde (Abb. 15), vernäht man schliesslich auch die Scheidenränder.

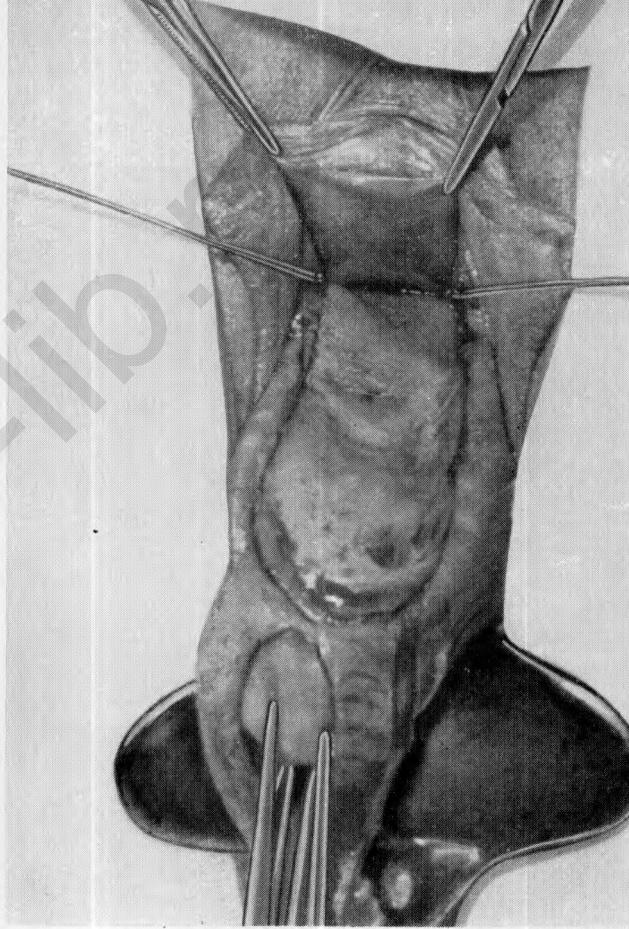
Nach Verschluss der Plica stimmt die operativ-topographische Situation mit jenem Zustand überein, der nach der Blasenmobilisation bei vorderen Scheidenplastiken erreicht wird. Die Operation kann also nach der – im Kapitel über die vordere Scheidenplastik – erwähnten Weise zu Ende geführt werden.

Das Ziel dieser Operation ist die Be seitigung der Lageanomalie, eine Obliteration des Cavum vesicouterinum (Abb. 16) und eine Fixation der ante-

13

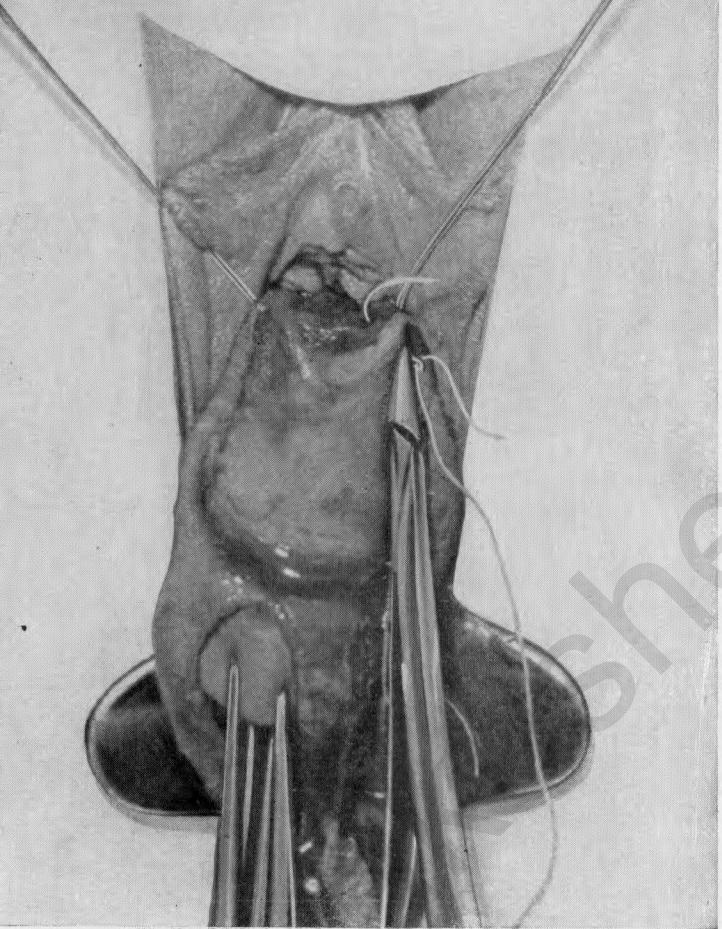
14

135

к мочевому пузырю так, чтобы она лежала на нем с наклоном кпереди (рис. 17). Таким образом внутрибрюшное давление будет действовать только на заднюю стенку матки, удерживая ее в наклоне кпереди и даже препятствуя возникновению отклонения кзади.

vertierten Gebärmutter an die Blase (Abb. 17). Die Bauchpresse wirkt in diesem Falle ausschliesslich auf die Rückwand des Uterus, hält diesen in der Anteversionsstellung fest und verhindert damit auch ein Zurücksinken, d. h. eine neuerliche Retrodeviation der Gebärmutter.

15

16

137

OPERÁCIA ZOSTUPU POŠVY A MATERNICE PRI PREDLŽENÍ KRČKA PODEA HALBANA OPERATIO DESCENSUS VAGINAE ET UTERI CUM ELONGATIONE COLLI SEC. HALBAN

ОПЕРАЦІЯ ПРИ ОПУЩЕНИІ ВЛАГАЛИЩА И МАТКИ С УДЛІНЕНІЕМ ШЕЙКИ МАТКИ ПО ГАЛЬБАНУ
OPERATIO DESCENSUS VAGINAE ET UTERI CUM ELONGATIONE COLLI SEC. HALBAN

DIE VAGINALE OPERATION DER SCHEIDEN- UND UTERUSSENKUNG BEI ELONGIERTER ZERVIX
NACH HALBAN

OPERATIO DESCENSUS VAGINAE ET UTERI CUM ELONGATIONE COLLI SEC. HALBAN

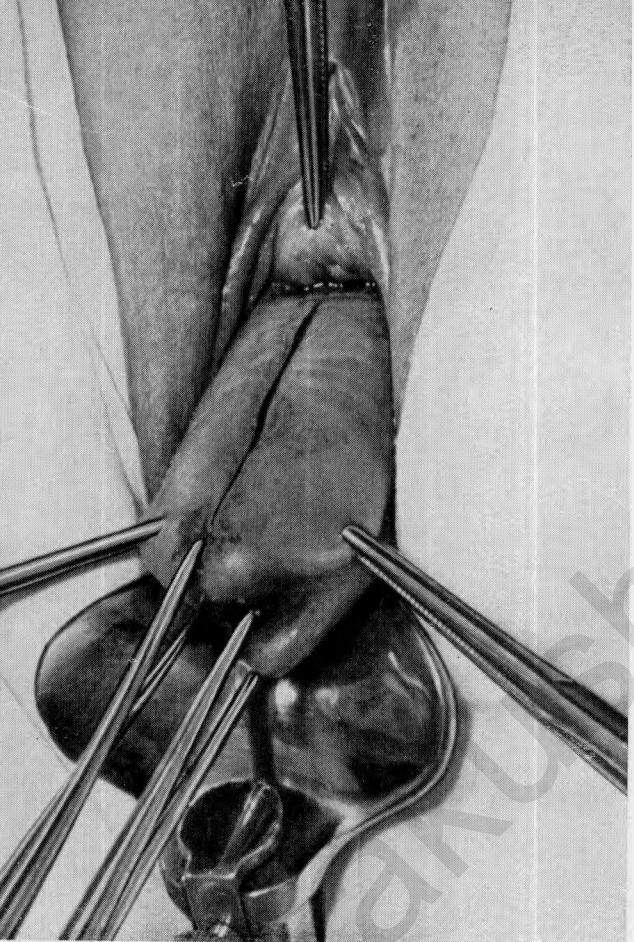
Čapík vylíhadáme v zrkadlách, jeho predný a zadný písok zachytíme ozubenými kliešťami a stiahneme smerom nadol pred pošvový vchod. Malými Kocherovými kliešťami vyznačíme 3 body v tvare trojuholníka: v mediálnej čiare, pod ústím močovej trubice a na obidvoch stranách nad čapíkom v rohyblivej časti sliznice. Tieto body vyznačíme od strednej čiary tak ďaleko, ako to vyžaduje neskoršia resekcia. Asistujúci naprúti pošvovú stenu, chirurg stialne čapík a v mediálnej čiare rozreže stenu (obr. 1). Potom postupuje od bodu pod ústím močovej trubice v fabkom oblúku k laterálnym kliešťam (obr. 2). Teraz odovzdáme asistujúcim ozubené klieše a odpreparujeme striedavo ostro a tupo tie časti pošvovej sliznice, ktoré boli už označené rezom (obr. 3-4). Dalej uvoľníme močovú

Известно, что опущение половых органов обусловлено взаимодействием разных компонентов. Гальбан говорит, что если мы заставим женщину на гинекологическом кресле после выпадения опущенных или выпавших органов повысить внутрибрюшное давление, то на наших глазах произойдет картина возникновения выпадения в отдельных этапах времени.

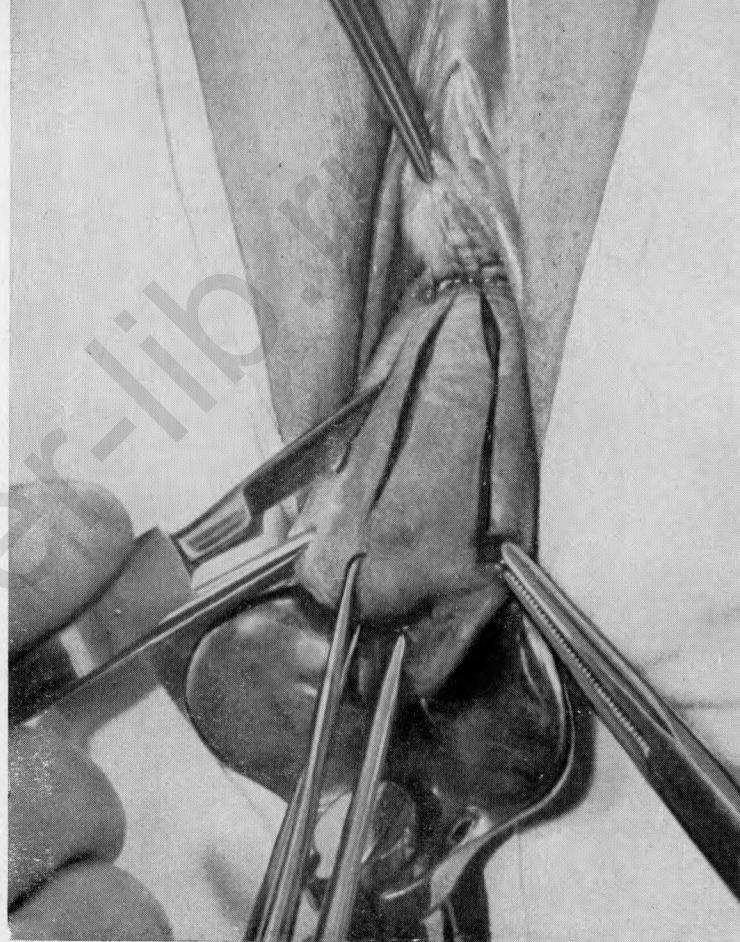
Если нам известны все этиологические факторы со всеми их последствиями, то мы должны выбирать операционный метод именно с учетом этих факторов. Часто применяется оригинальная комбинация Гальбана передней пластики с ампутацией шейки матки или же с везико-фиксацией.

Влагалищную часть матки мы обнажаем при помощи влагалищных зер-

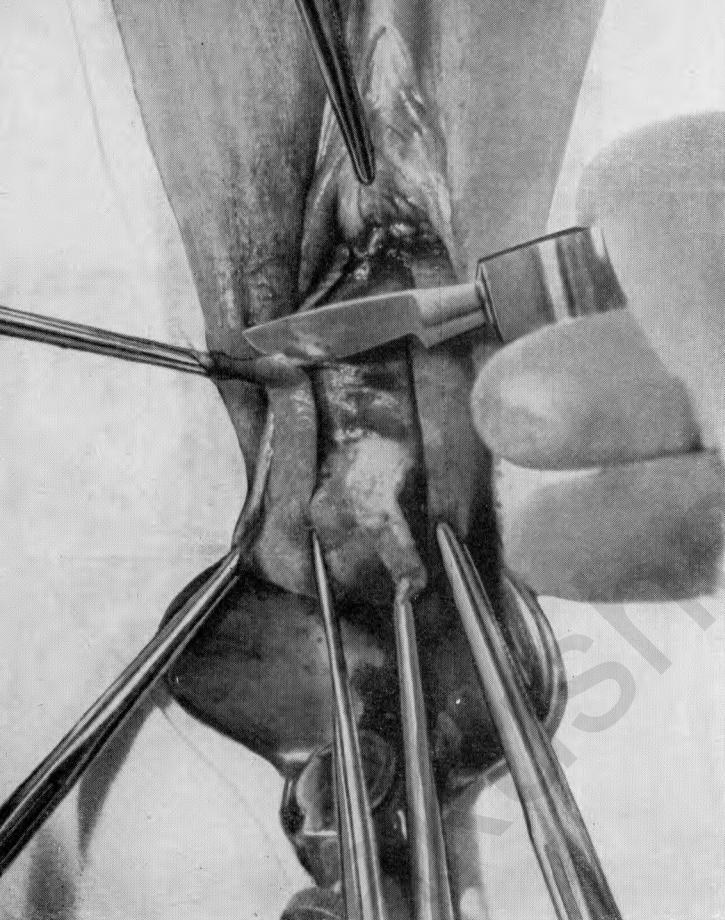
Nach Einstellung der Portio im Scheidenspiegel, wird die vordere und hintere Muttermundslippe mit Kugelzangen gefasst und diese in der Richtung des Scheideneinganges nach unten gezogen. Mit kleinen Kocherschen Klemmen markiert man nun drei Punkte und zwar: einen in der Mittellinie unterhalb der Urethramündung und zwei weitere an beiden Portios Seitenflächen, im beweglichen Schleimhautabschnitt. Der Abstand beider Punkte wird dem Ausmass der späteren Resektion angepasst. Nachdem nun die Assistenten die Scheidewand gespannt haben, zieht der Operateur die Portio nach unten, durchschneidet zunächst die Scheidenschleimhaut in der Mittellinie (Abb. 1), und dann — vom Punkt unterhalb der Urethramündung ausgehend — in leicht geschwungener Linie an beiden Seiten

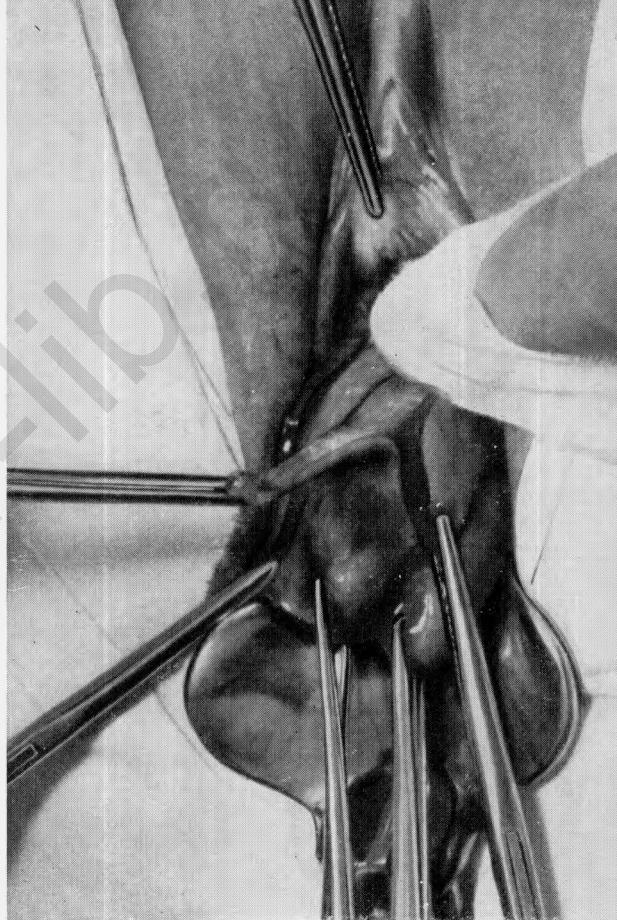
1

2

3

4

mechúr pod pošvovou sliznicou do strán ako pri prednej plastike (obr. 5—6). Potom chirurgickou pinzetou odhalime dolný okraj močového mechúra, nožicami prestrihneme septum supravaginale (pozri predná plastika) a odpreparujeme močový mechúr, pokračujúc v spatiu vesicocervicale (obr. 7), až k vezikouternejnej riase.

Ak je našou úlohou upraviť aj retrodeviaciu maternice, môžeme tak urobiť už teraz po otvorení vezikouternejnej riasy, spôsobom opísaným v predehdajúcej kapitole. Prípadne pokračujeme ďalej a amputujeme čapík. Dĺžku amputovanej časti určíme tak, že od celkovej dĺžky maternice, zistenej sondou, odpočítame 8 cm.

Čapík obrežeme na zadnej stene tak, že spojíme cirkulárne obidva laterálne konce trojuholníkového rezu medzi Kocherovými kliešťami (obr. 8—9). Pošvovú stenu vzadu i po stranach odsuníme (obr. 10). Tým sa laterálne odkryje tkamivo, v ktorom prebiehajú descendente vety a uterinae. Opichmi na obidvoch stranách zabráníme krvácaniu pri amputácii, ktorú teraz prevedieme vo výške vopred určenej maternicovou sondou (obr. 11). Po amputácii zachytíme ozubenými kliešťami kŕpeľ maternieového čapíka tak, ako predtým čapík.

Močový mechúr musíme fixovať známym naberaným stehom podľa Gersu-

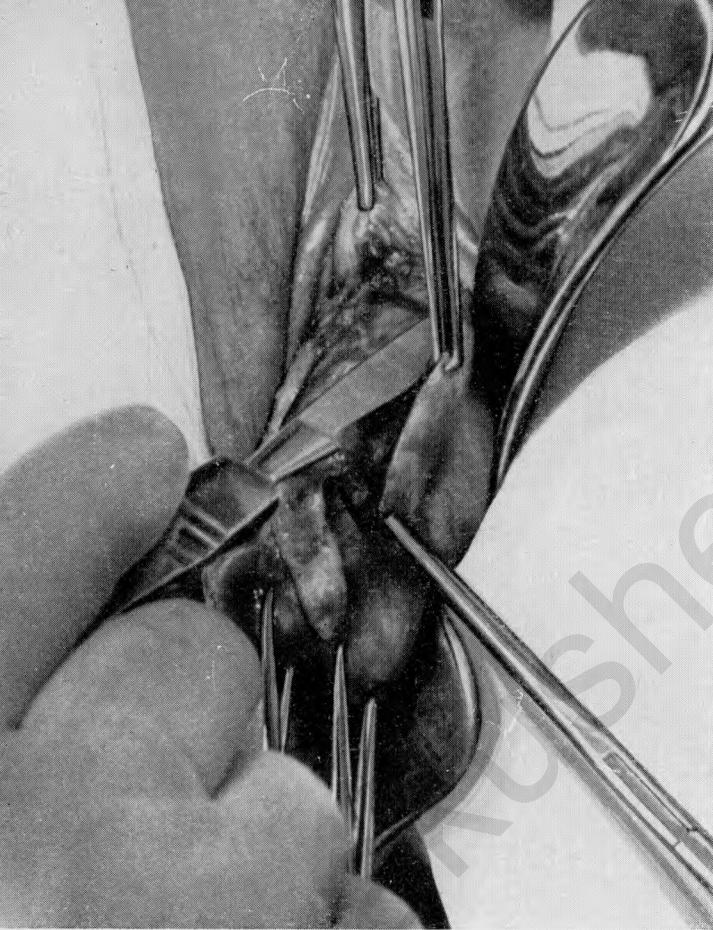
kaia, predniu a zadniu guby matičného zova zahvatívaeme nulovými pienci a vLAGALINCIU časť matky níz vodom naружу. Малымизажимами Кохера мы обозначаем три точки треугольника: в средней линии под устьем мочеиспускательного канала по обеим сторонам над влагалищной частью матки в подвижной части слизистой. Расположение этих точек мы выбираем на таком расстоянии от срединной линии, какое требуется при последующем иссечении слизистой. Ассистенты натягивают стенку влагалища, хирург оттягивает шейку матки книзу и рассекает стенку по срединной линии (рис. 1), после чего удлиняет разрез от устья мочеиспускательного канала с небольшим закручиванием к боковым зажимам (рис. 2). Затем он передает ассистентам нулевые пинцы и отсекаровывает поочередно острый и тупым путем те части слизистой влагалища, которые были уже обозначены разрезом (рис. 3—4). После этого он отделяет под слизистой влагалища боковые стороны мочевого пузыря, так же, как при передней пластике (рис. 5—6). Затем хирургическим пинцетом отодвигает нижний край мочевого пузыря, ножницами рассекает надвлагалищную перегородку и отсекаровывает мочевой пузырь, продолжая работу в пузырно-шеечном

bis zu den seitlichen Klemmen (Abb. 2).

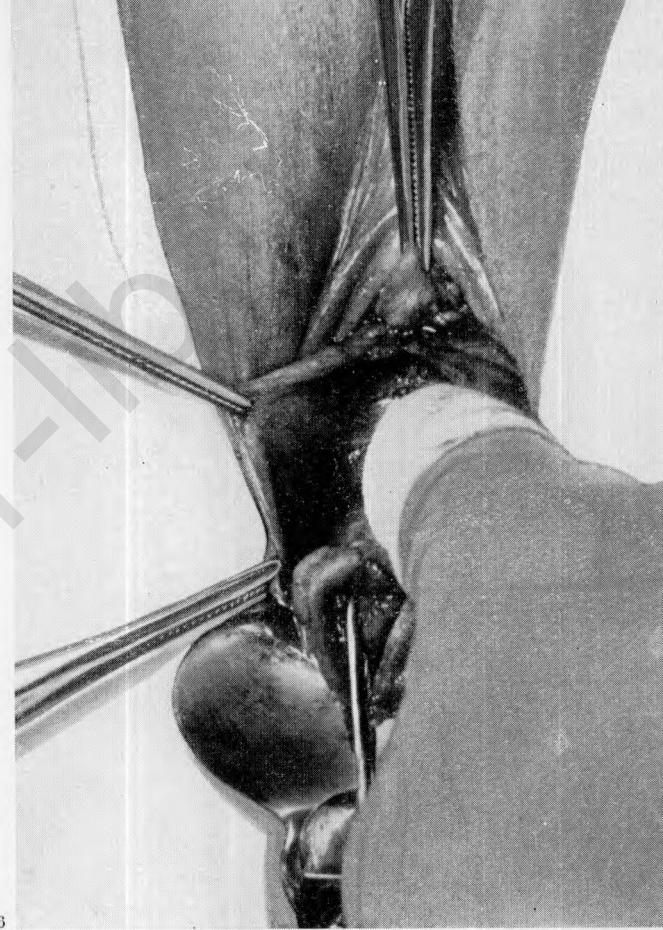
Nun übergibt er den Assistenten die Kugelzangen und präpariert die durch den Schnitt gekennzeichneten Schleimhautlappen (Abb. 3—4). Ebenso wie bei der vorderen Scheidenplastik, wird die Blase unter der Schleimhaut nach beiden Seiten gelöst (Abb. 5—6), der untere Blasenrand dann mit einer chirurgischen Pinzette gefasst, das Septum supravaginale mit einer Schere durchschnitten (siehe vordere Scheidenwandplastik) und die Blase im Spatium vesicocervicale (Abb. 7) so weit abgeschnitten, bis die Plica vesicouterina freiliegt.

Soll durch die Operation auch eine Uterusdeviation beseitigt werden, so kann man diesen Eingriff — nach der im vorigen Kapitel beschriebenen Weise — unmittelbar ausschliessen. Ist dies nicht notwendig, beginnt man nun mit der Amputation. Die Länge des abzutragenden Portioes bestimmt man folgendermassen: von der durch eine Sonde bestimmten Gesamtlänge des Uterus werden 8 cm abgerechnet. Die Differenz ist der gesuchte Wert.

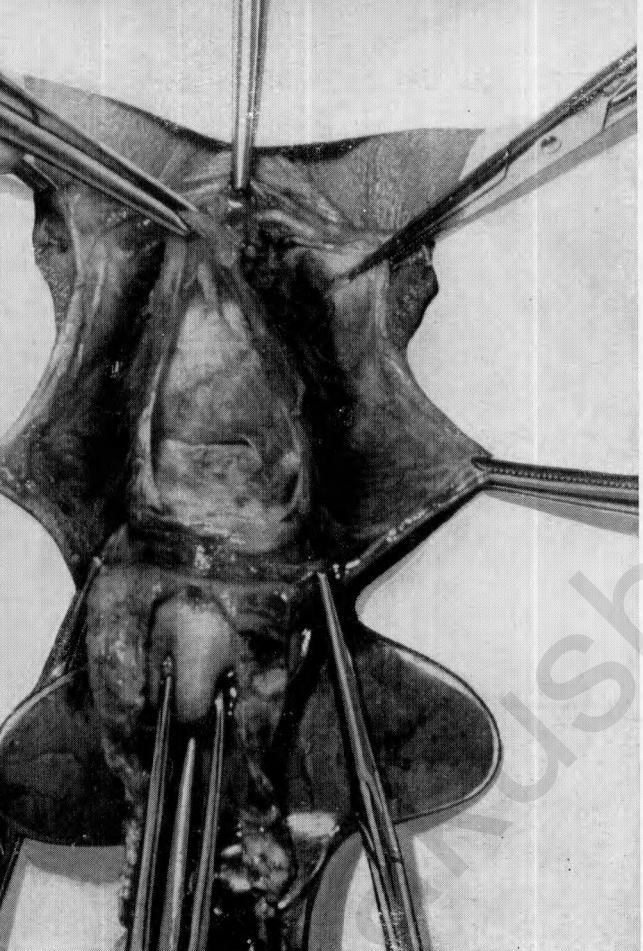
Die Portio wird zunächst an der Hinterwand umschnitten, d. h. die beiden lateralen Enden des Dreieckschnittes zwischen den Kocher'schen Klemmen niteinander verbunden (Abb. 8—9). An der Hinterwand und den beiden Seitenwänden schiebt man nun die

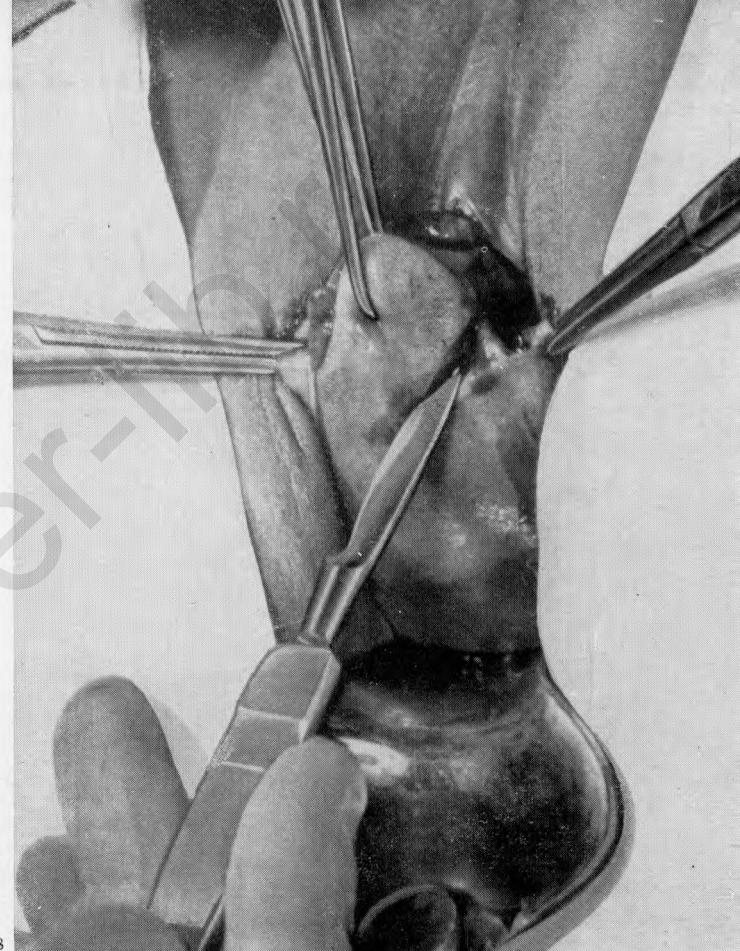
5

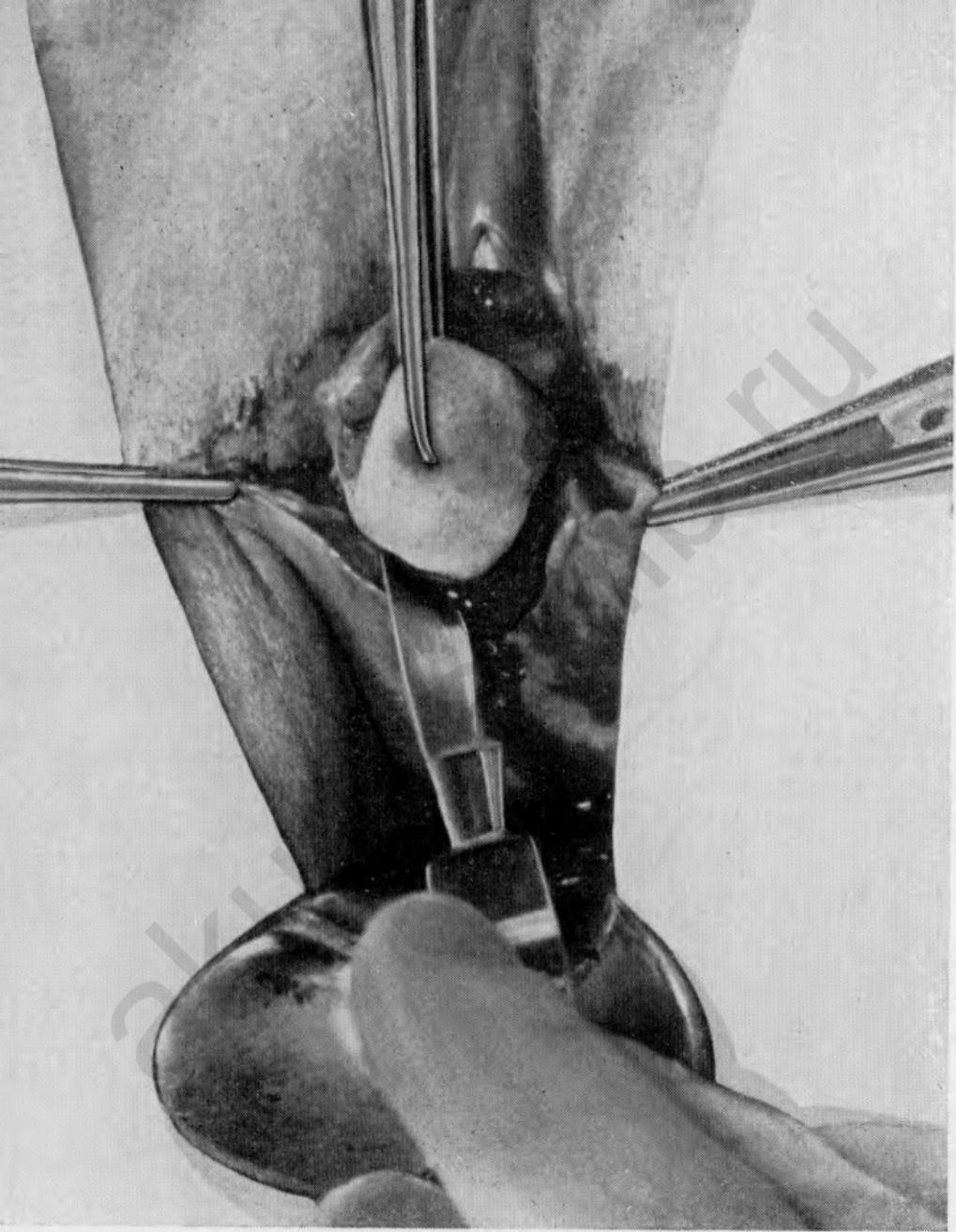
6

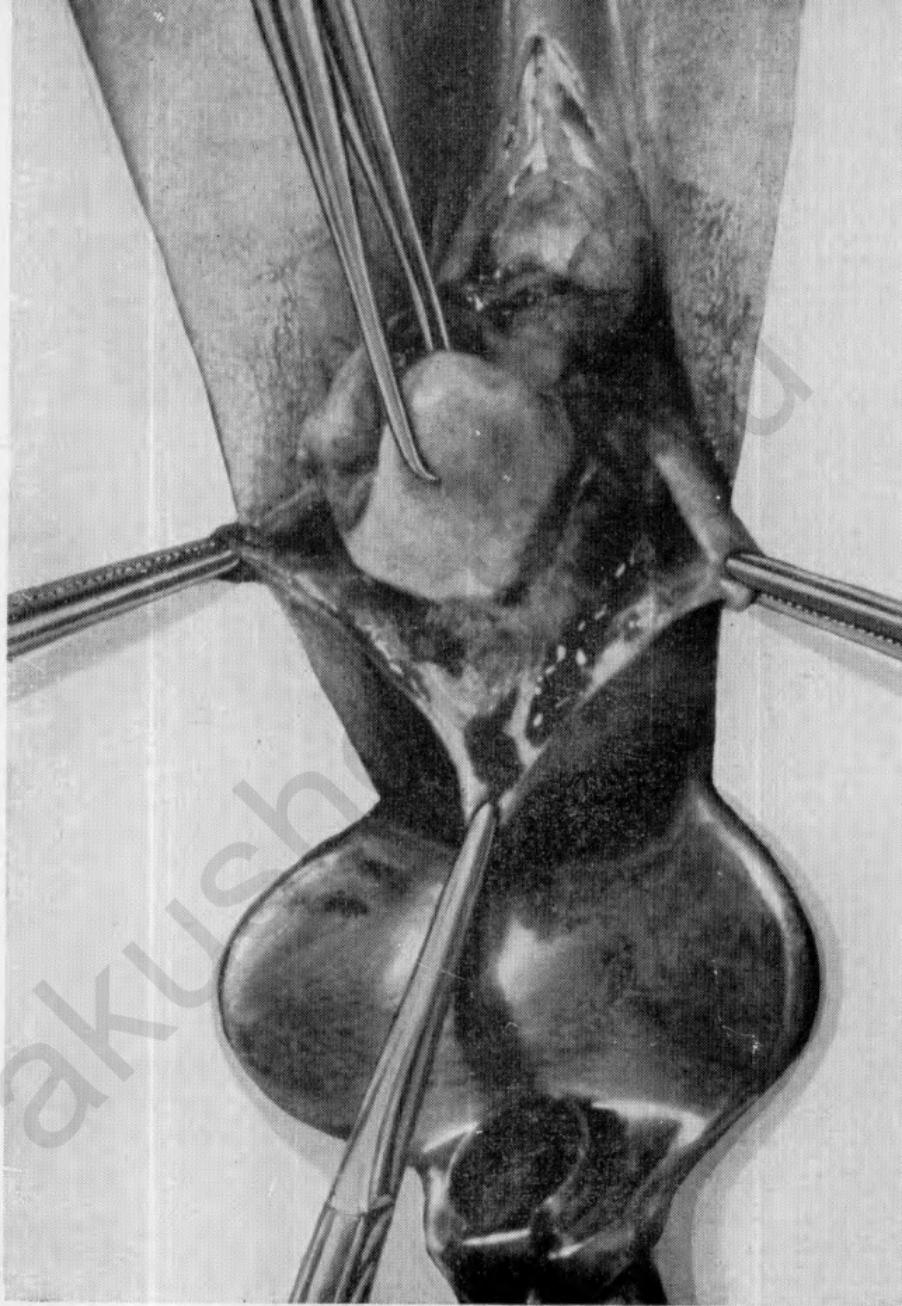
7

8

Atlas gynekologických operácií

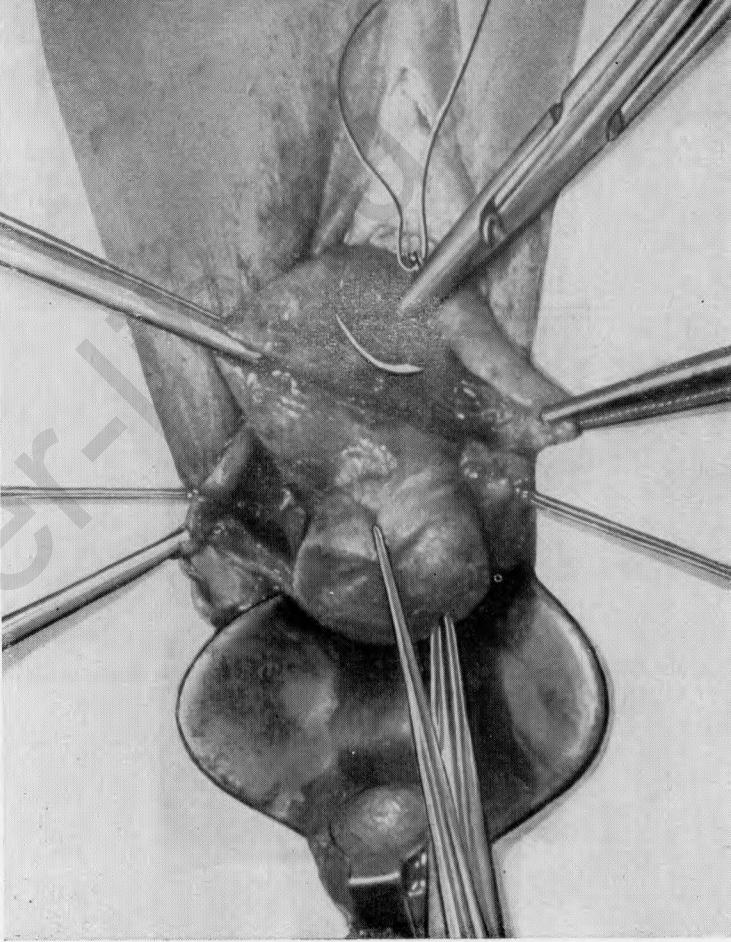
9

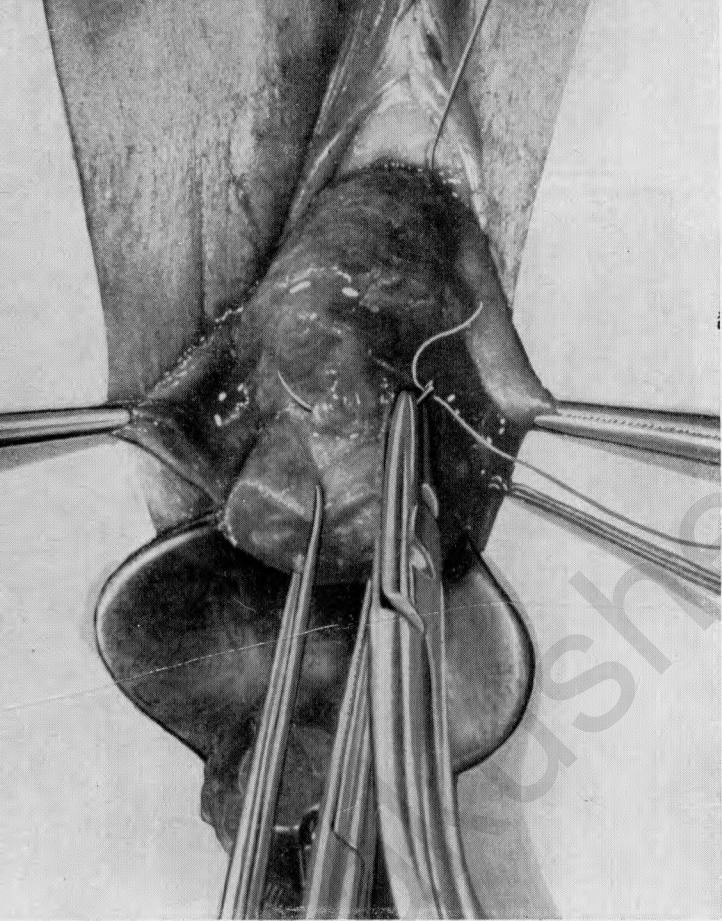
10

11

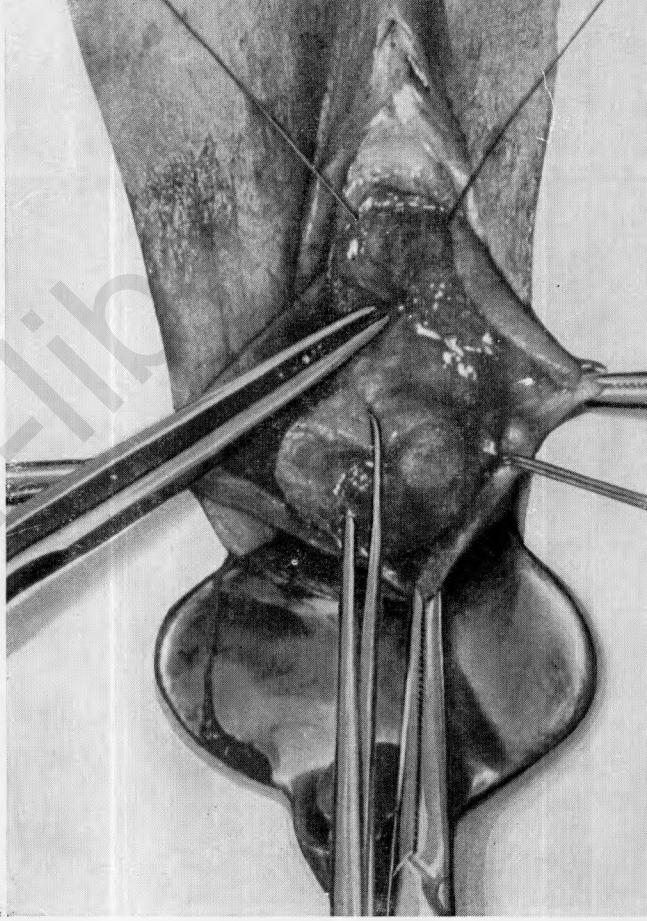
12

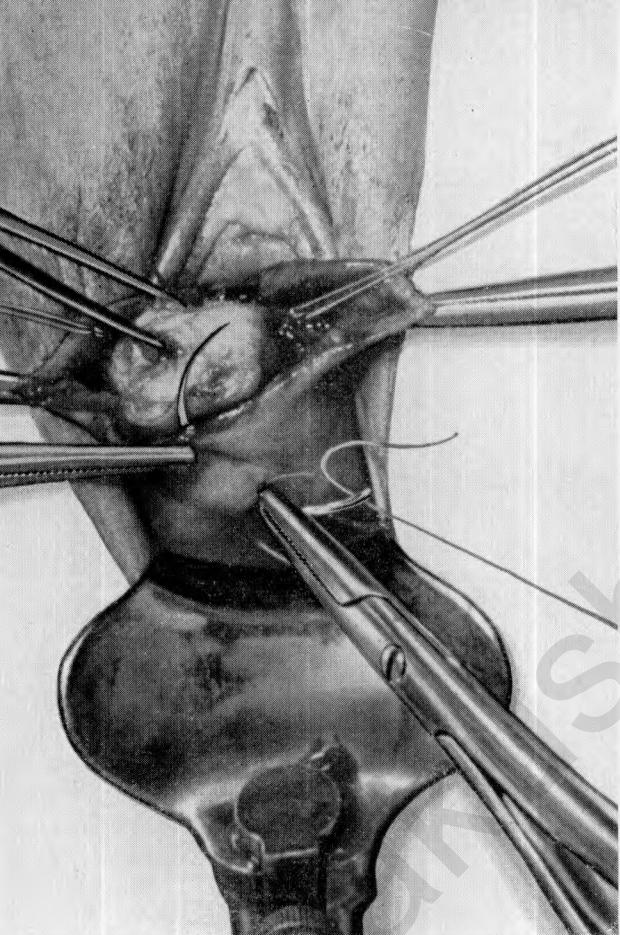

13

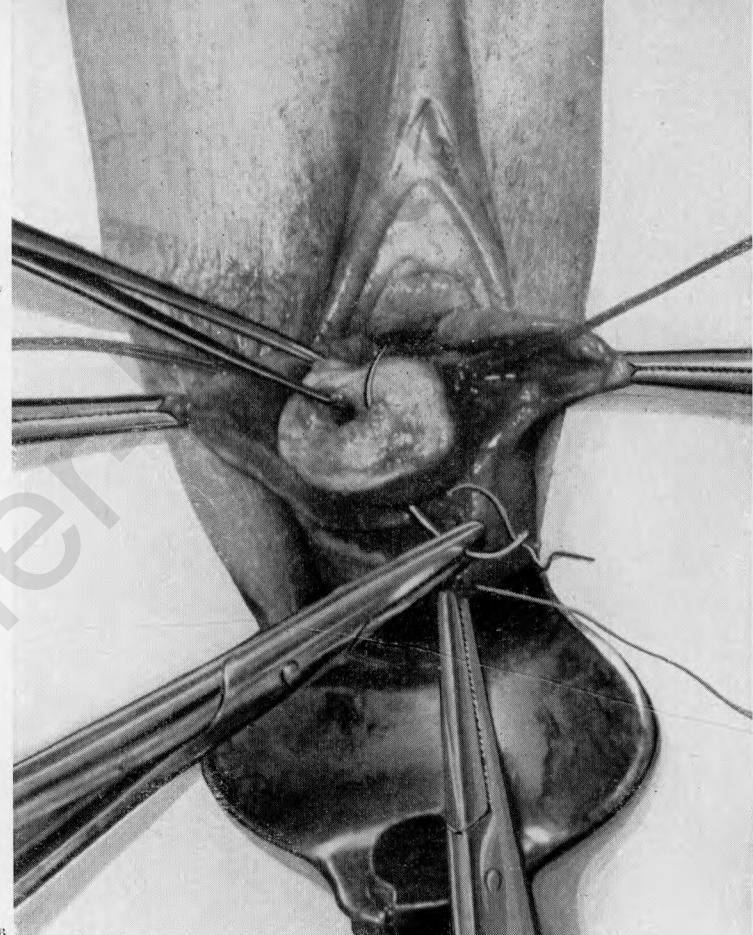
14

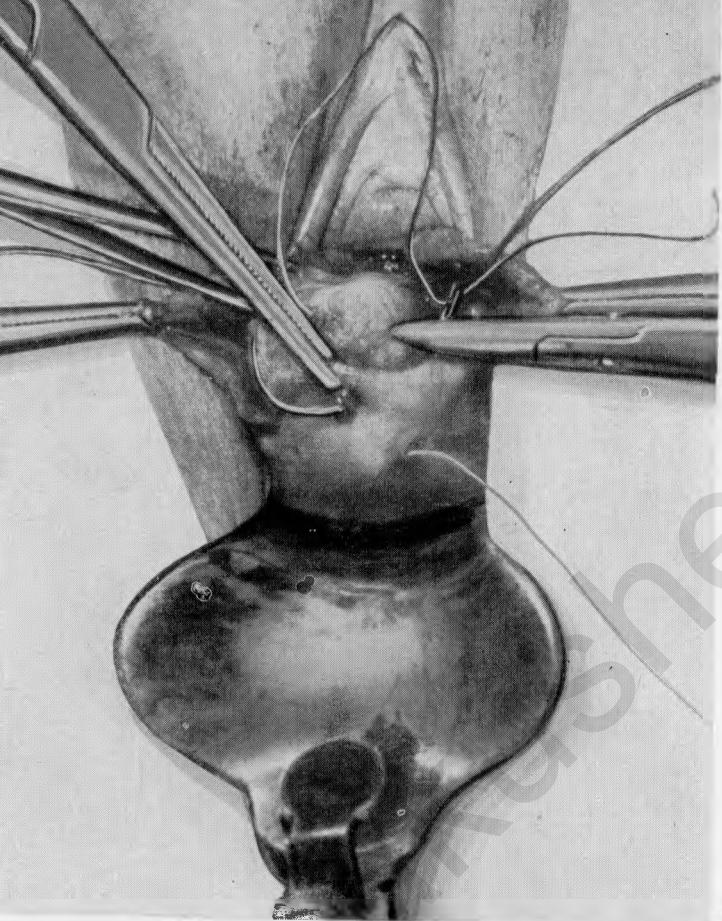
147

15

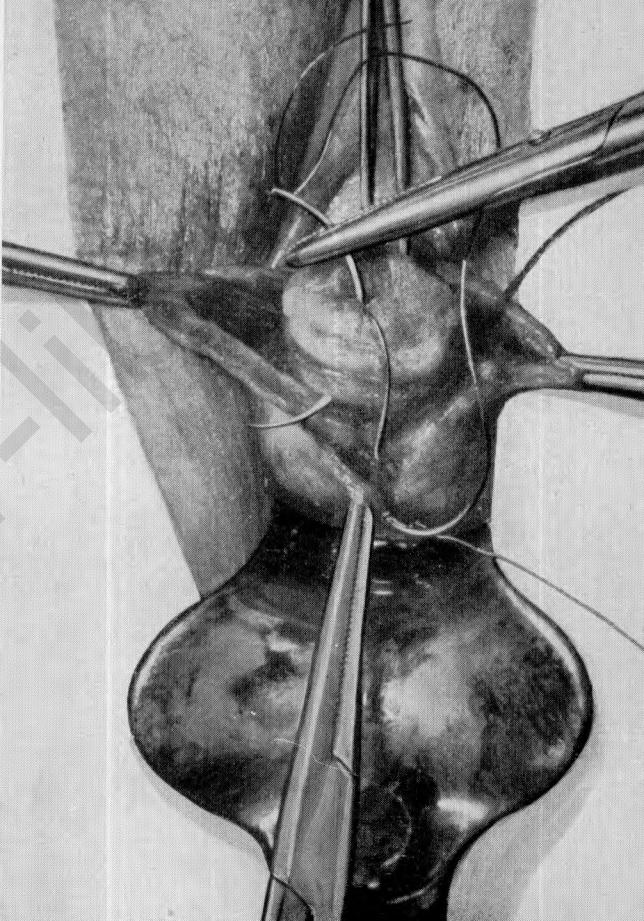

16

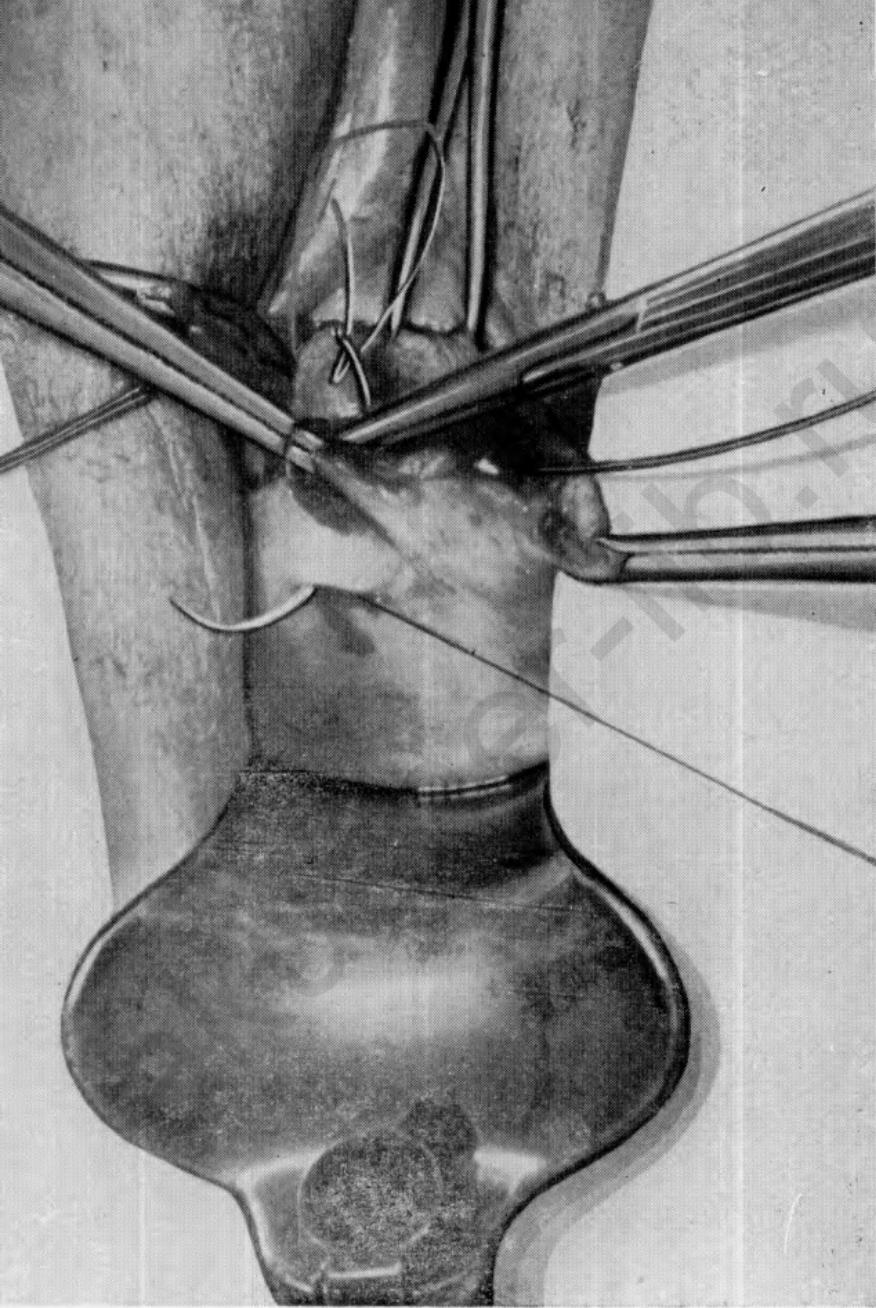

17

18

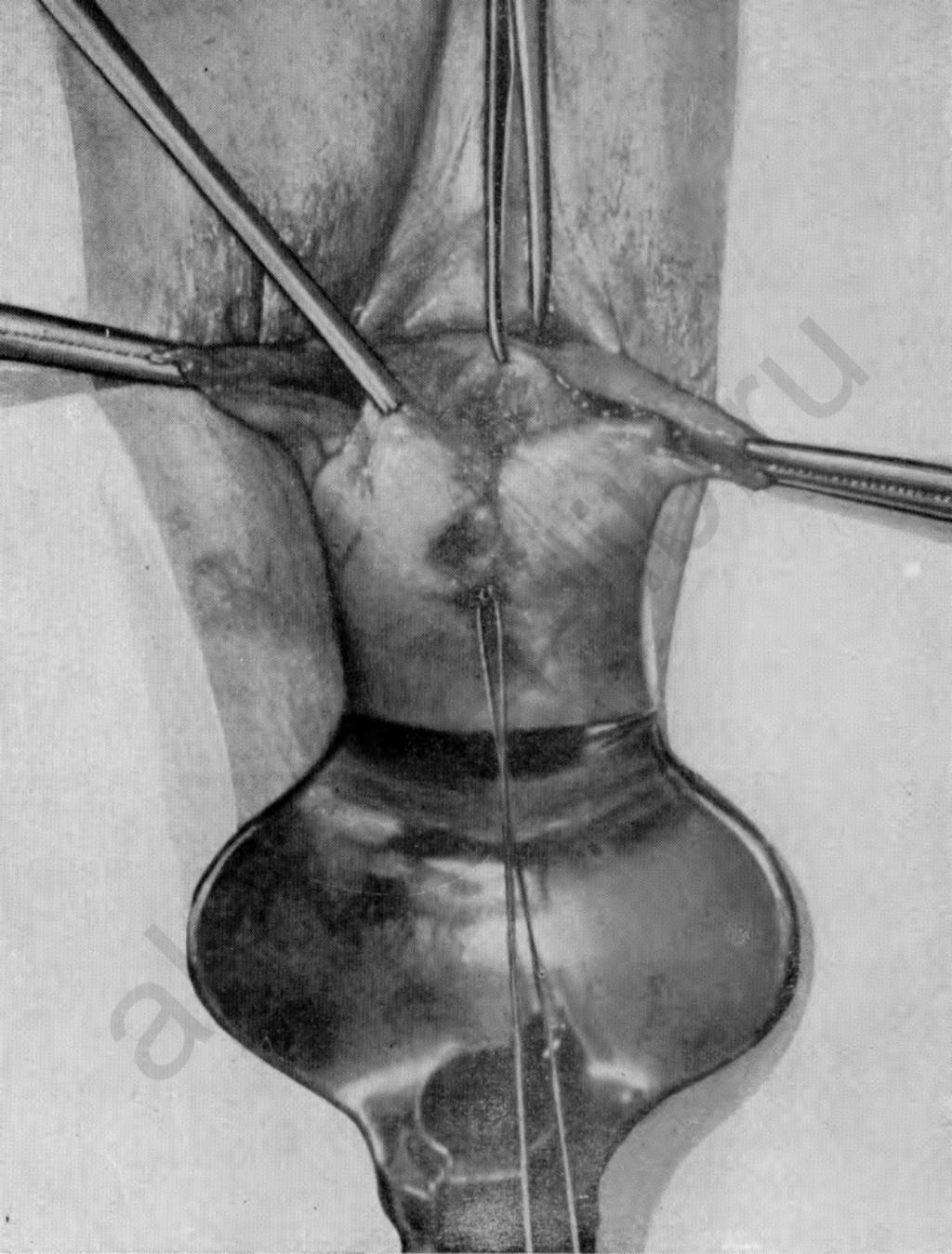

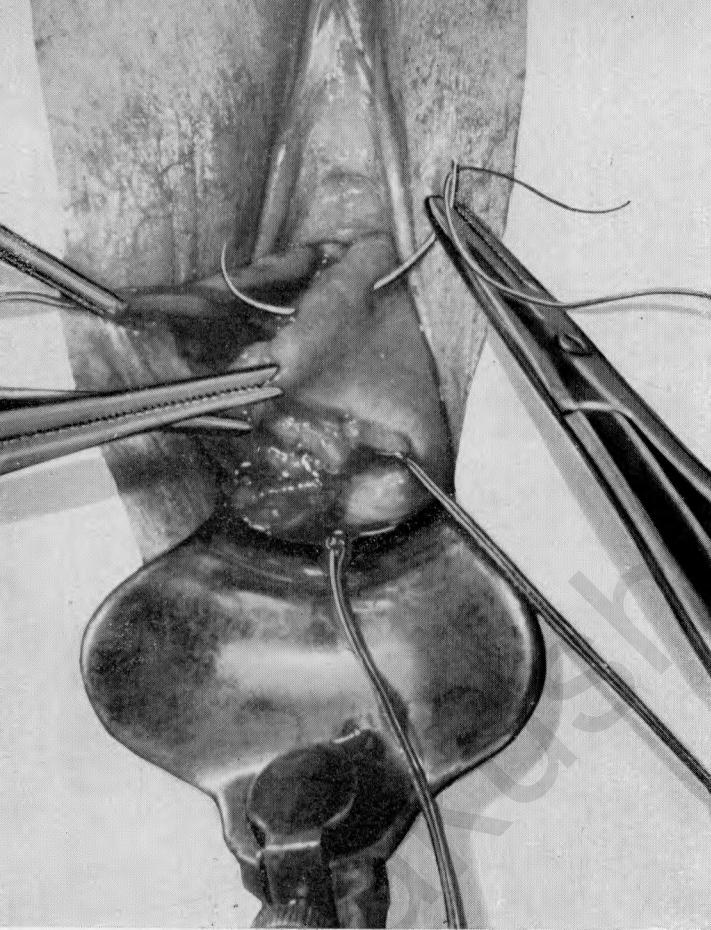
149

150

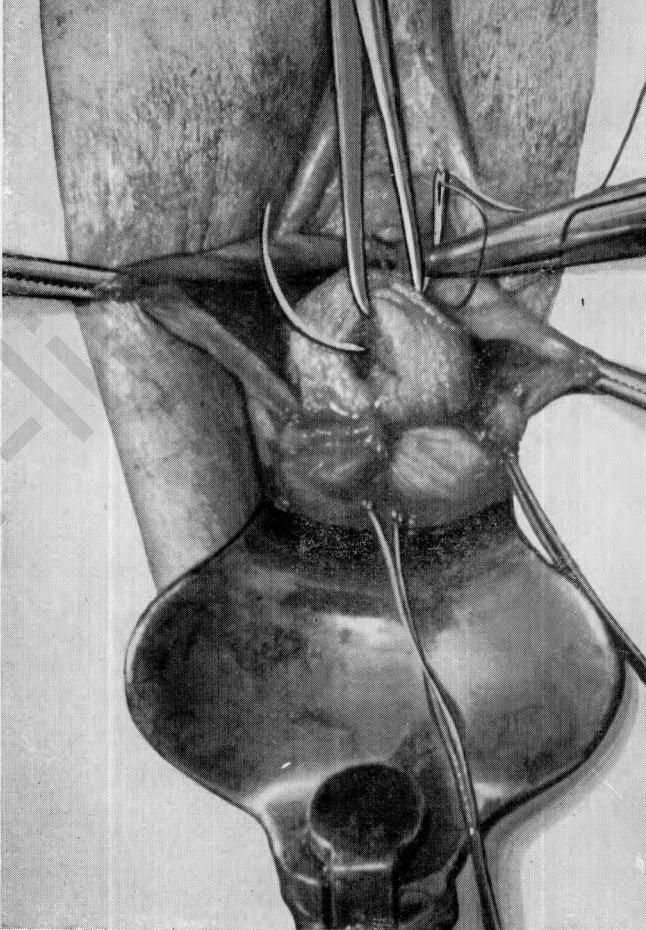
19 20

21

22

151

nyho (obr. 12—14), alebo uzlovými stehmi. Niektorí chirurgovia ošetrovajú močový mechúr ešte pred amputáciou čapíka. Kýpeš maternicového čapíka prekryjeme známym spôsobom podľa Sturndorfa. Najprv vzadu (obr. 15—20) a potom vpredu, kde zachytávame obidva rohy kýpfa pošvovej sliznice vedľa postranných Kocherových klieští, ktoré odopneme. Ak zakladáme Sturmdorfov steh vpredu, začináme vľavo, opäť asi 2 cm od okraja cirkulárneho rezu a 0,5 cm od okraja strednej rany (obr. 21). Ihlu vysvedčime cervikálnym kanálom (obr. 22). Teraz zachytíme ľavý roh pošvovej sliznice,znútra von (obr. 23) a pravý roh opačne, zvonku do vnútra (obr. 24). Potom zapichneme ihlu opäť do cervikálneho kanála (obr. 25) a vypichneme ju pošvovou sliznicou na pravej strane (obr. 26). Zaužlením tohto stehu vytvoríme tiež predný pysk čapíka (obr. 27—28). Postranné pošvové rohy zošíjeme uzlovými stehmi (obr. 29). Treba ešte zošíť prednú pošvovú stenu, ako obyčajne, uzlovými stehmi (obr. 30). Ke tejto operácii vždy pripojíme kolpopерineoplastiku so sutúrou vŕtnych zdvíhačov.

prostranstve (рис. 7), вплоть до пузырно-маточной складки.

Если нашей задачей является также и устранение отклонения матки кзади, то мы можем это сделать после вскрытия пузырно-маточной складки описанным способом (см. предыдущую главу), или же продолжаем дальше и ампутируем шейку матки. Длину ампутируемой части определяем, отсчитав 8 см из общей длины матки, установленной при помощи зонда.

На задней стороне мы обрезаем шейку матки, т. е. циркулярным разрезом соединяем оба латеральных конца треугольного разреза между зажимами Кохера (рис. 8—9). Сзади по сторонам оттесняем стенку влагалища (рис. 10). Таким образом латерально вскрывается ткань, в которой проходят нисходящие ветви маточной артерии. Обкалыванием с обеих сторон мы предупреждаем кровотечение при ампутации, которую производим теперь на высоте, предварительно установленной маточным зондом (рис. 11). После ампутации мы захватываем пулевыми щипцами кулью шейки матки таким же способом, каким был до этого захвачен маточный зев.

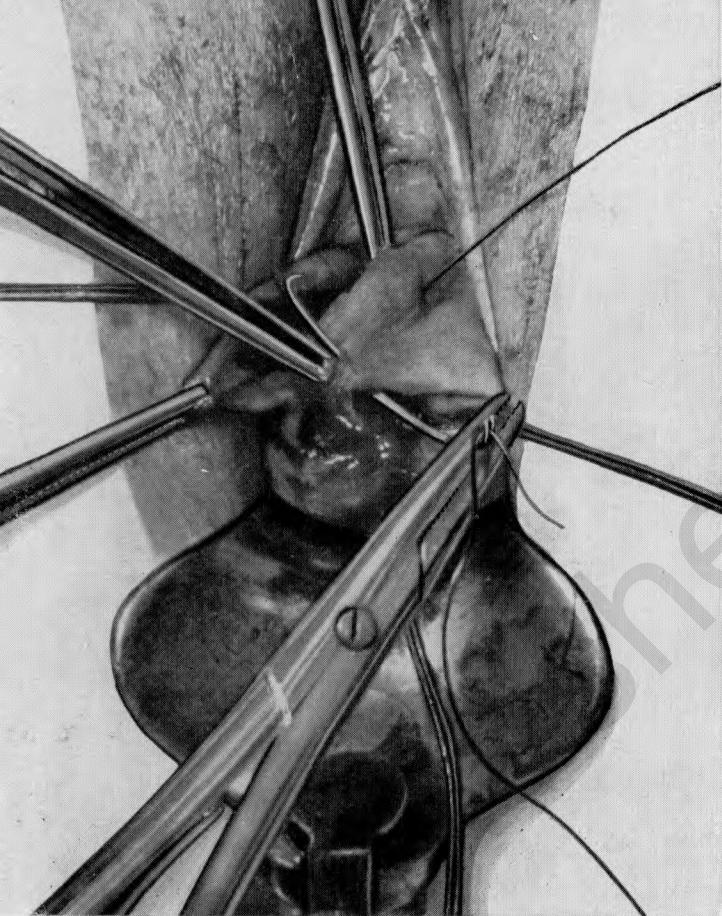
Мочевой пузырь фиксируется известным кисетным швом по Герсуну (рис. 12—14) или узловатым швом.

Scheidenwand ab (Abb. 10) und legt so lateral jenes Gewebe frei, in welchem die absteigenden Äste der Arteria uterina liegen. Eine beiderseitige Umstechung derselben verhütet störende Blutungen während der Amputation, die in dieser Phase an der vorher durch die Sonde bestimmten Stelle vorgenommen wird (Abb. 11).

Nach der Amputation fassen wir, ebenso wie vorher die Portio nun den Portiostumpf mit Kugelzangen.

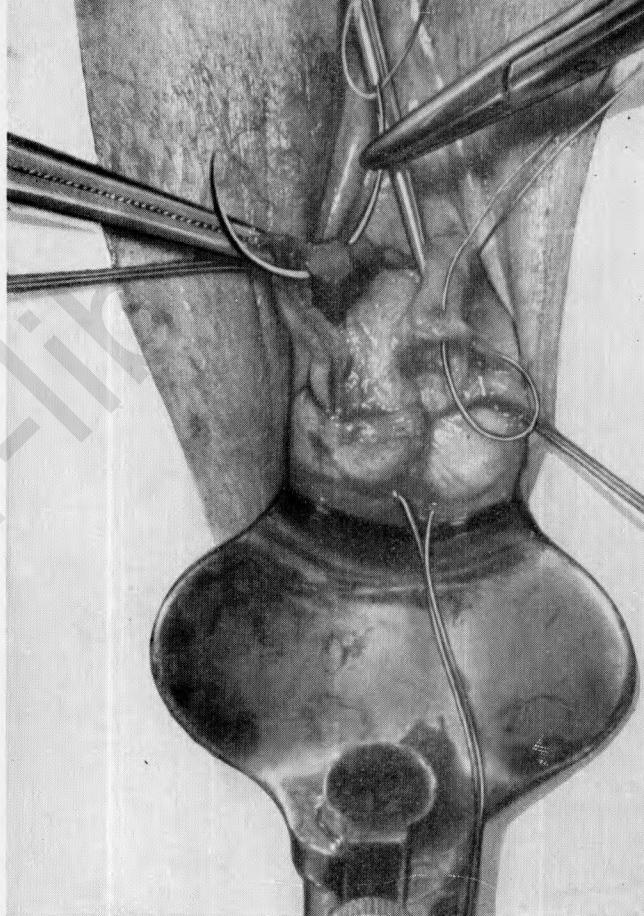
Es folgt die Fixation der Blase durch die bekannte Gersuny'sche Tabakbeutelnäht (Abb. 12—14) oder durch Knopfnähte. Manche Autoren versorgen die Blase noch vor der Portioamputation.

Der Portiostumpf wird nach Sturmdorf in bekannter Weise derart gedeckt, dass man zunächst hinten (Abb. 15 bis 20) und dann vorn beide Ecken des Scheidenschleimhautstumpfes, knapp neben den nun gelösten Kocher'schen Klemmen mit der Naht erfasst. Will man zur vorderen Sturndorfschen Naht übergehen, so muss man links, wieder etwa 2 cm vom zirkulären Schnitt und 1/2 cm vom Wundrand beginnen (Abb. 21). Hierbei wird die Nadel durch den Zervikalkanal nach aussen geführt (Abb. 22). Nun durchsticht man den linken Scheidenhautwinkel von innen nach aussen (Abb. 23) und den rechten umgekehrt von aussen nach innen (Abb.

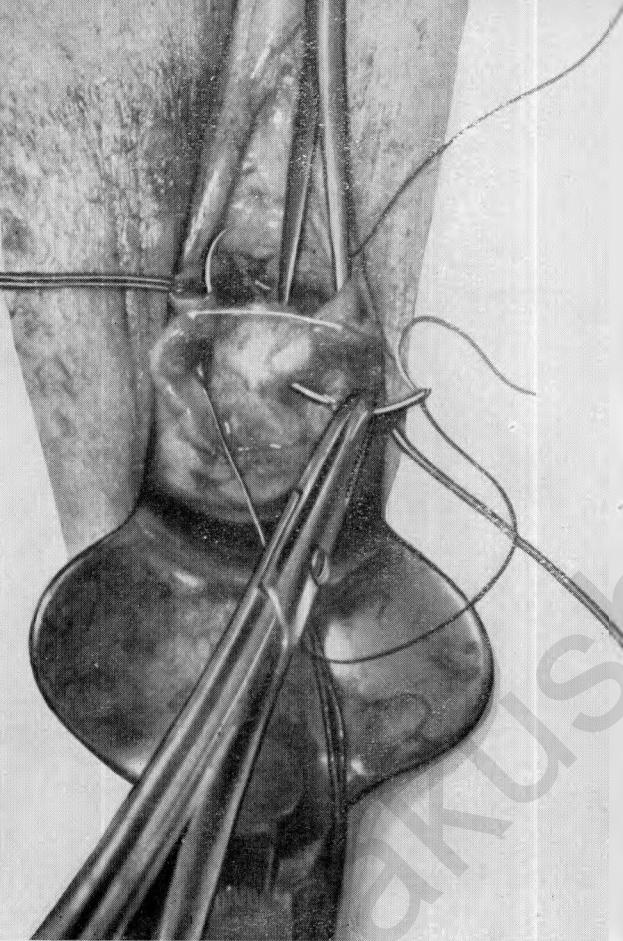

23

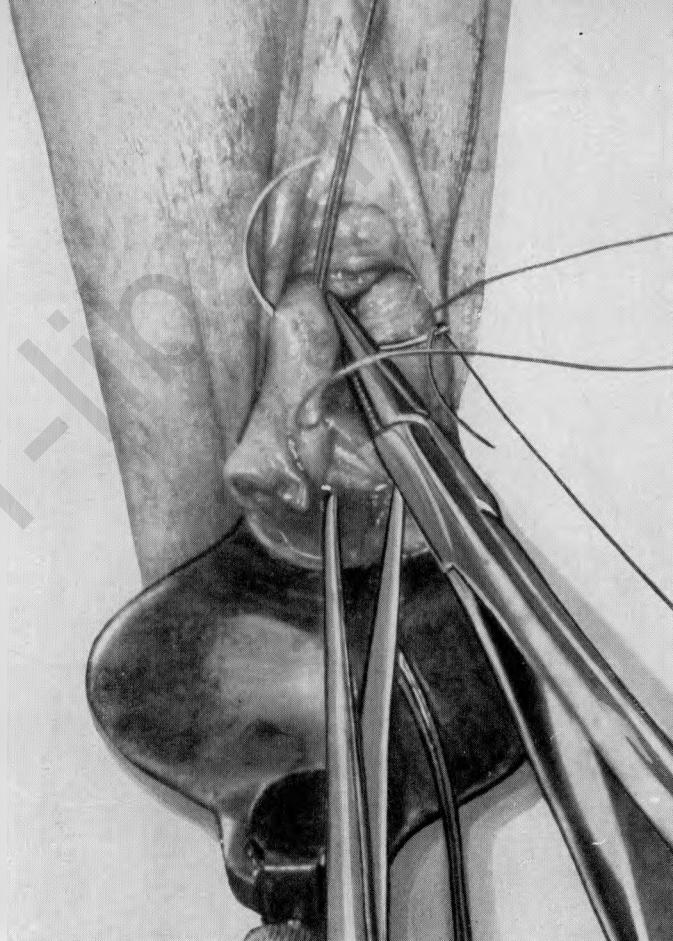
24

153

25 26

Некоторые хирурги фиксируют мочевой пузырь еще до производства ампутации шейки матки.

Культи шейки матки перекрываются известным способом по Штурмдорфу, а именно сначала сзади (рис. 15—20), потом спереди, причем захватываются оба угла культислизистой влагалища около заранее снятых боковых зажимов Кохера. Если мы переходим к шву Штурмдорфа спереди, то начинаем его слева, 2 см от края циркулярного разреза и $\frac{1}{2}$ см от края срединного разреза (рис. 21). Игла выводится через шеечный канал (рис. 22). Затем мы захватываем левый угол слизистой влагалища изнутри кнаружи (рис. 23), а правый угол, наоборот, снаружи кнутри (рис. 24). Затем иглу выкалываем опять в шеечный канал (рис. 25) и выкалываем ее через слизистую влагалища с правой стороны (рис. 26). Завязыванием этого пива мы образуем переднюю губу рыхлца (рис. 27—28). Боковые разрезы влагалища мы сближаем узловатым пивом (рис. 29).

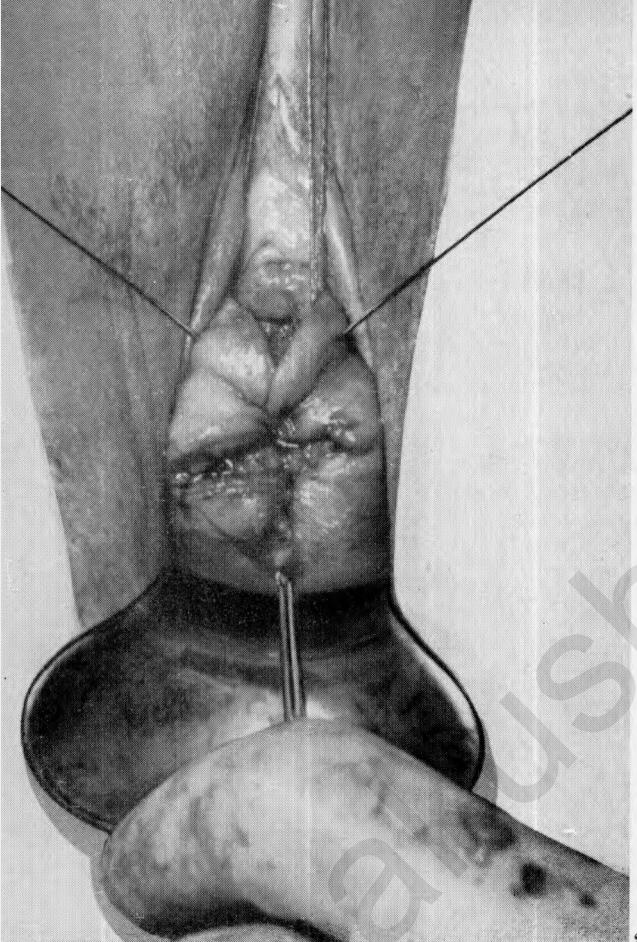
Остается еще зашивание передней стенки влагалища, которое производится обыкновенно узловатым швом (рис. 30).

Эта операция всегда дополняется колпоперинеопластикой со сближением поднимателей заднего прохода.

24), führt dann erst die Naht in den Zervikalkanal zurück (Abb. 25), fasst an der rechten Seite die Scheiden-schleimhaut (Abb. 26), bildet durch Knüpfung der Naht die vordere Muttermundlippe (Abb. 27—28) und vernäht die seitliche Scheidenwunde durch Knopfnähte (Abb. 29).

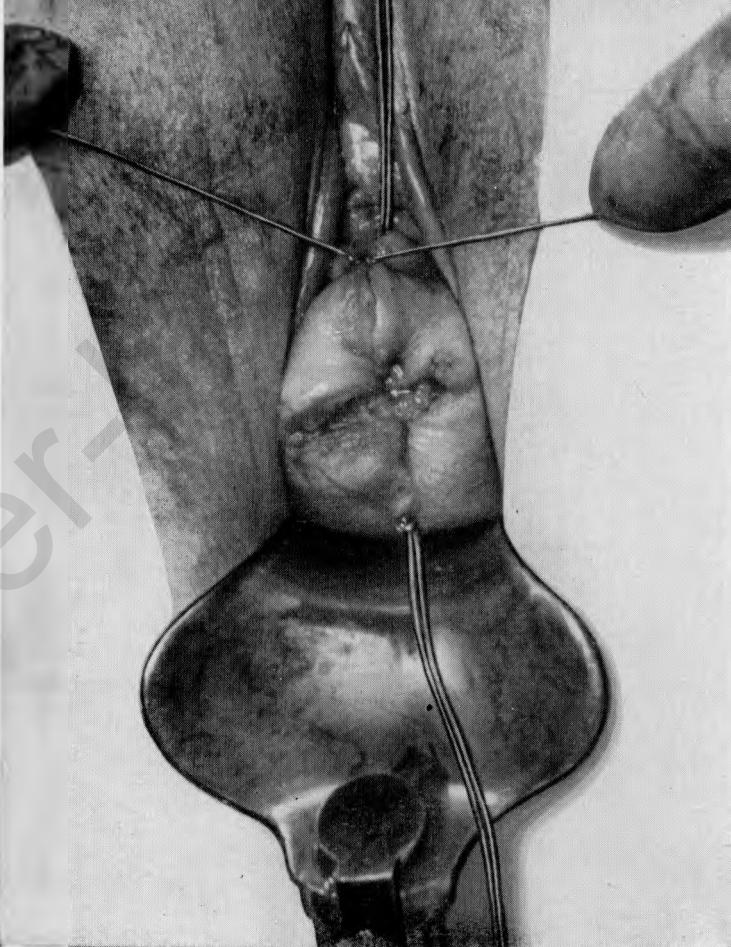
Die abschliessende Naht der vorderen Scheidenwand wird wie üblich mit Knopfnähten durchgeführt (Abb. 30).

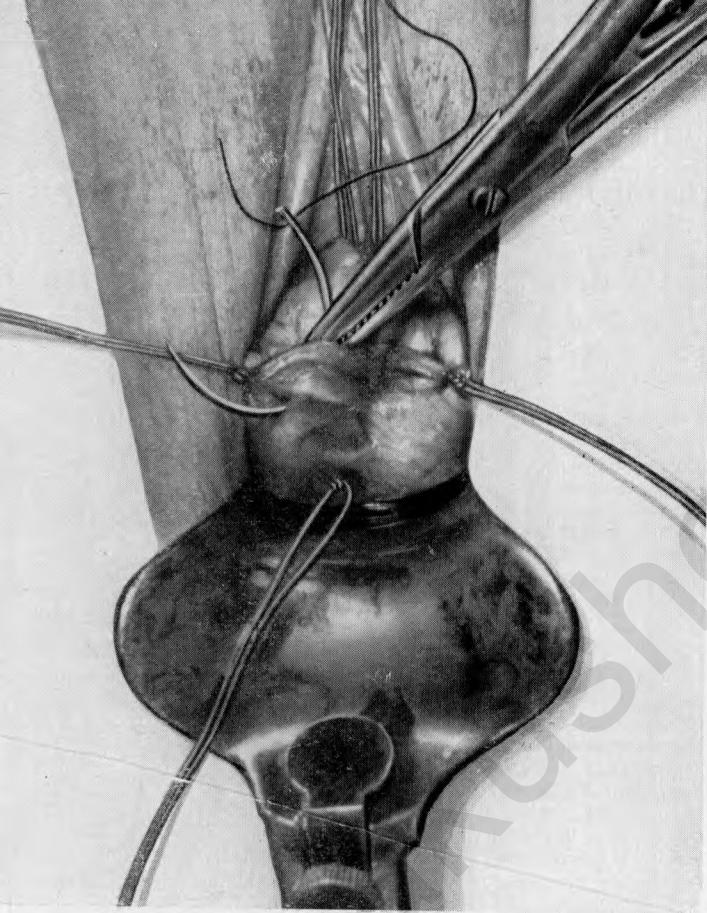
Der eben beschriebenen Operation schliesst man stets eine Scheidendammplastik mit Levatorennaht an.

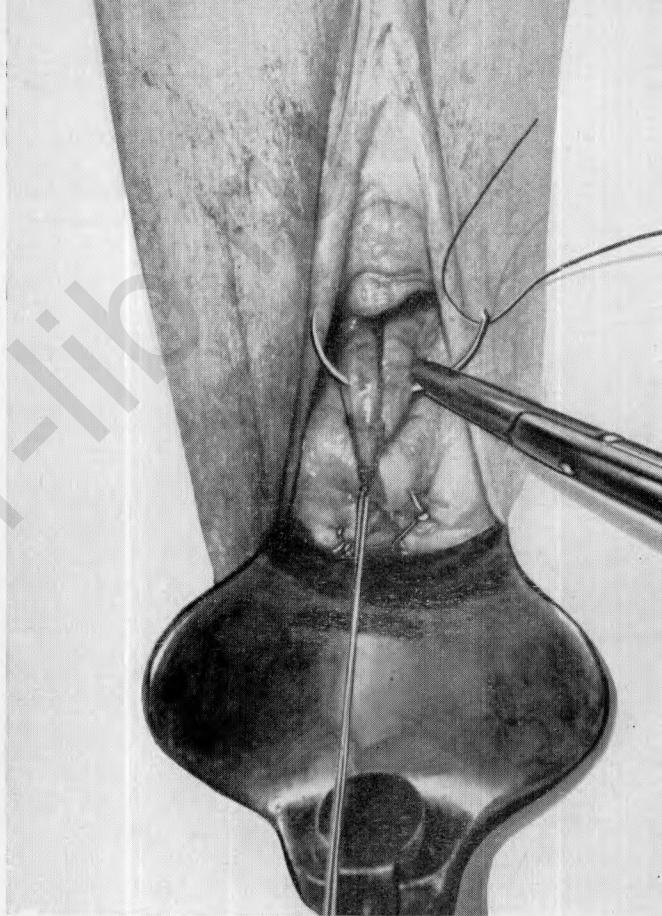
27

28

29 30

157

OPERÁCIA ZOSTUPU ALEBO PREDPADNUTIA POŠVY A MATERNICE PODĽA FOTHERGILLA (MANCHESTERSKÁ OPERÁCIA)

OPERATIO DESCENSUS SEU PROLAPSUS VAGINAE ET UTERI SEC. FOTHERGILL — MANCHESTER

ОПЕРАЦИЯ ОПУЩЕНИЯ ИЛИ ВЫПАДЕНИЯ ВЛАГАЛИЩА И МАТКИ ПО ФОДЕРГИЛЮ (МАНЧЕСТЕР)
OPERATIO DESCENSUS SEU PROLAPSUS VAGINAE ET UTERI SEC. FOTHERGILL — MANCHESTER

DIE VAGINALE OPERATION DER SENKUNG ODER DES VORFALLES VON SCHEIDE UND UTERUS NACH
FOTHERGILL (MANCHESTER)

OPERATIO DESCENSUS SEU PROLAPSUS VAGINAE ET UTERI SEC. FOTHERGILL — MANCHESTER

Manchesterskou zásadou je kondenzácia paracervikálneho väziva, skrátenie a spojenie ligg. cardinalia pred prednou stenou krčka. Operácia je vždy kombinovaná výdatnou prednou a zadnou plastikou, väčšinou s amputáciou hypertrofického elongovaného, patologicky zmeneného čapíka. Manchesterská operácia vypracovaná Fothergillom sa veľmi podobá plastike podľa Halbana. Budeme opisovať preto iba odlišné a charakteristické fázy.

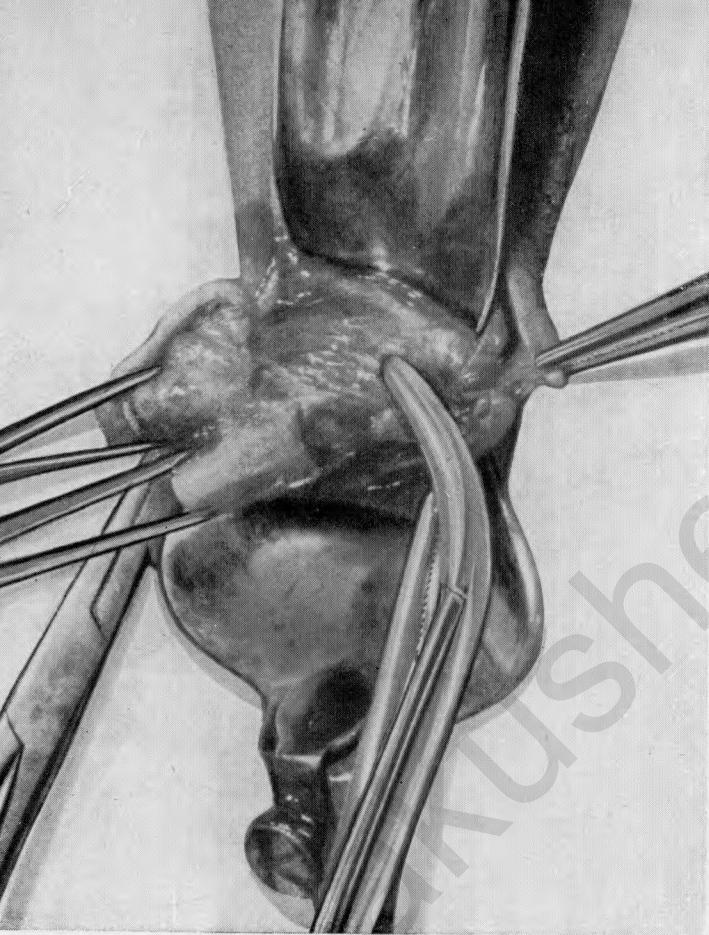
Začiatok a príbeh operácie skoro až po amputáciu čapíka je totožný. Na rozdiel od Halbanovej plastiky — pri ktorej podvádzujeme descendantné vetvy a. uterinac pred amputáciou čapíka, aby sme zabránili krvácaniu — pri Fothergillovej operácii vyhmatáme v paracervikálnom väzive ligamenta cardina-

Если к недостаточности тазового дна и удлинению шейки матки прибавляется еще и более значительное опущение, то мы можем достигнуть хороших результатов операцией Фодергилля. Преимуществом этой операции является то, что силы, содействующие подниманию внутренних половых органов будут намного выразительнее и эффективнее. Поэтому эта операция служит также и для устранения более значительного опущения.

Манчестерским принципом является уплотнение околощечной соединительноклетчатки, сокращение и соединение кардинальных связок матки перед передней стенкой шейки. Операция всегда сочетается с обширной передней и задней пластикой, в большинстве случаев с ампутацией гипертрофической, удлиниенной,

Das Grundprinzip der erwähnten Operation besteht in einer Verdichtung des parazervikalen Gewebes und Verkürzung, sowie Verbindung der Ligg. cardinalia vor der vorderen Zervixwand. Der Eingriff wird immer mit einer ausgiebigen Scheidendammplastik und meist mit der Amputation der hypertrofischen, verlängerten und pathologisch veränderten Portio kombiniert. Die von Fothergill ausgearbeitete manchestersche Operation ähnelt sehr der Halban'schen Plastik und wir möchten im weiteren nur unterschiedliche und charakteristische Operationsphasen beschreiben.

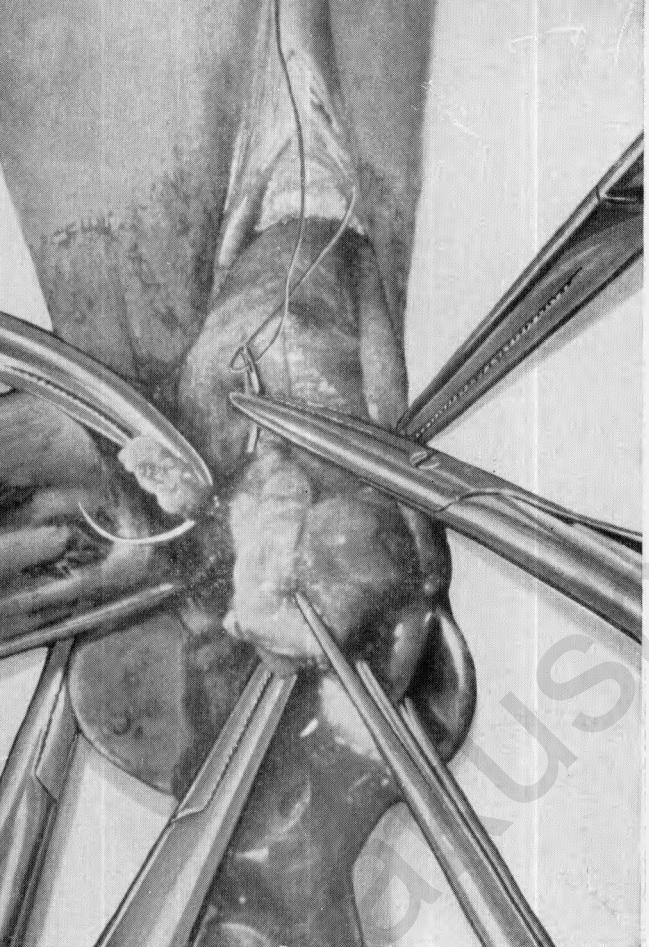
Der Anfang und Verlauf der Operation ist bis zur Portioamputation fast der gleiche. Zum Unterschied von der Halban'schen Plastik, bei welcher vor

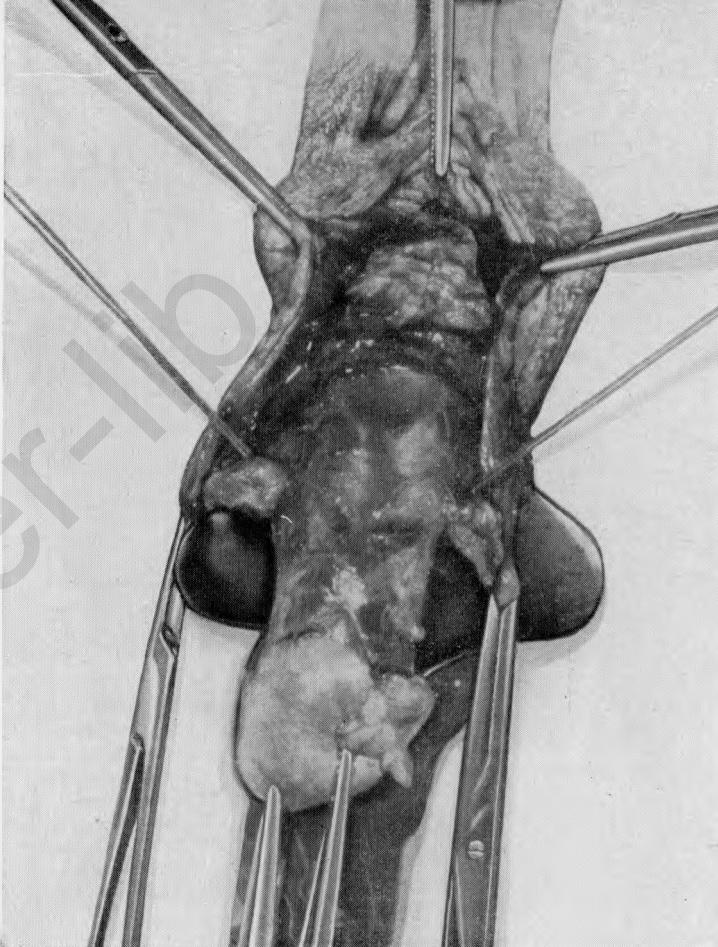
1

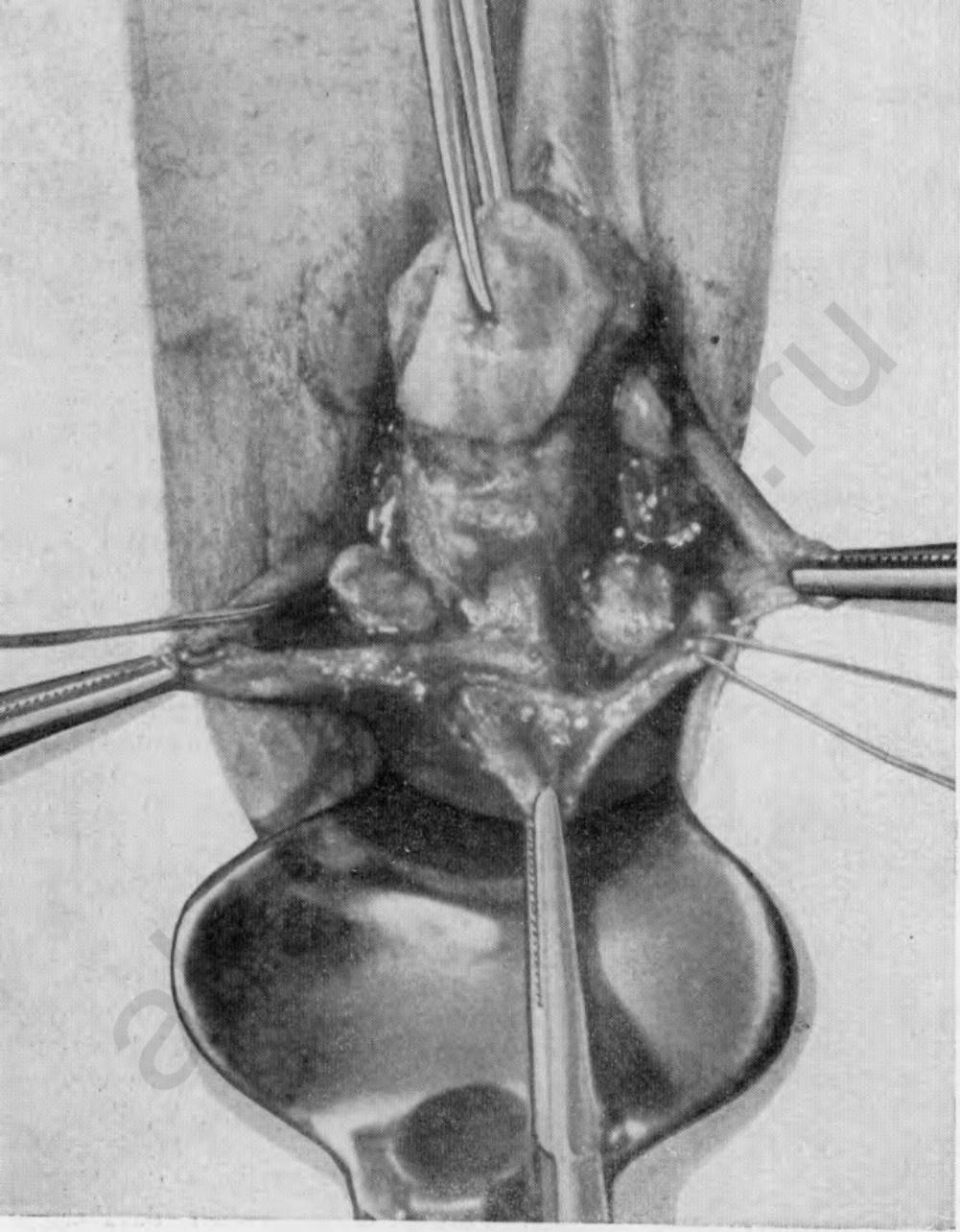
2

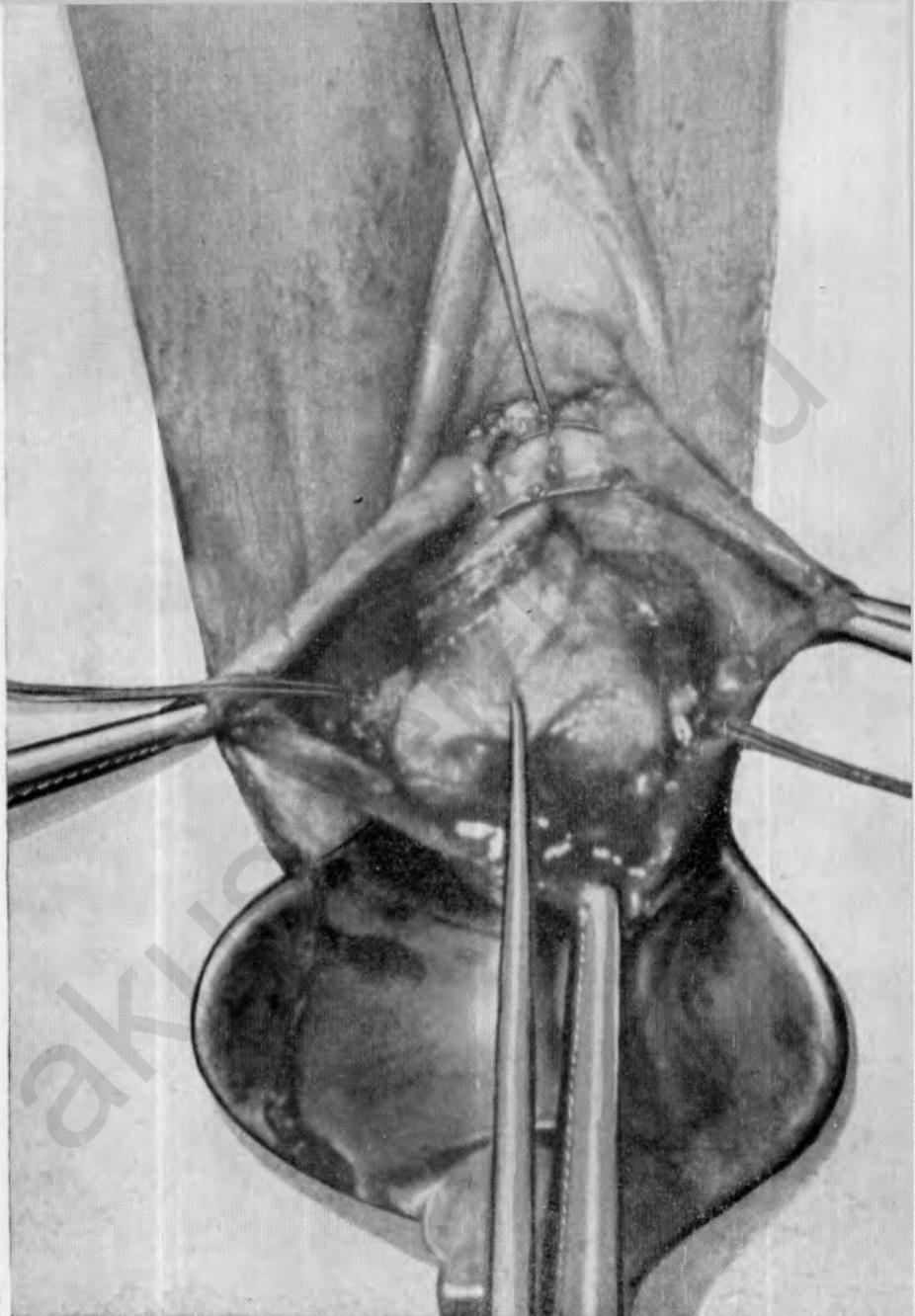

3

4

6

lia, teda strednú časť retinaculum uteri, podchytíme (obr. 1), prestrilnenie (obr. 2) a opichujeme (obr. 3) v celej jeho šírke a hrúbke s descendantou vetvou a. uterinae, ktorá v nej prebieha. Celý zväzok čiastočne odpreparujeme od hrany maternicového krčka (obr. 4). Zaužlené ligatúry ostávajú dlhé (obr. 5). Tieto útvary slúžia k vytvoreniu nosného popruhu močového mechuра, k vytvoreniu umelého septum supravaginale.

Nasleduje amputácia čapíka, ako je opísaná v predchádzajúcej kapitole. Po osetrení močového mechuра bud stehom Gersunyho, alebo priečne založenými uzlovými stehmi (obr. 6) prevedieme plastickú úpravu zadnej polovice kýpfa čapíka podľa Sturmdorfa a prikročíme k podstate Fothergillovej operácie. Pomerne silným stehom zachytíme kýpef ľavého snopea paracervikálneho väziva (obr. 7), potom prednú stenu krčka (obr. 8) a súmerne kýpef pravého snopea (obr. 9). Podobne založíme aj druhý steh. Teraz vidíme, že pri tejto operácii nesmieme čapík amputovať príliš vysoko, aby opisané stehy, pôsobiace na časť maternice ako na kratšiu páku, vedeli previesť maternicu do anteverzie.

Pokračujeme Sturmdorfovým stehom na prednom pysku kýpfa už opísaným spôsobom, pričom ponecháme ligatúry na paracervikálnom väzive zatiaľ dlhé,

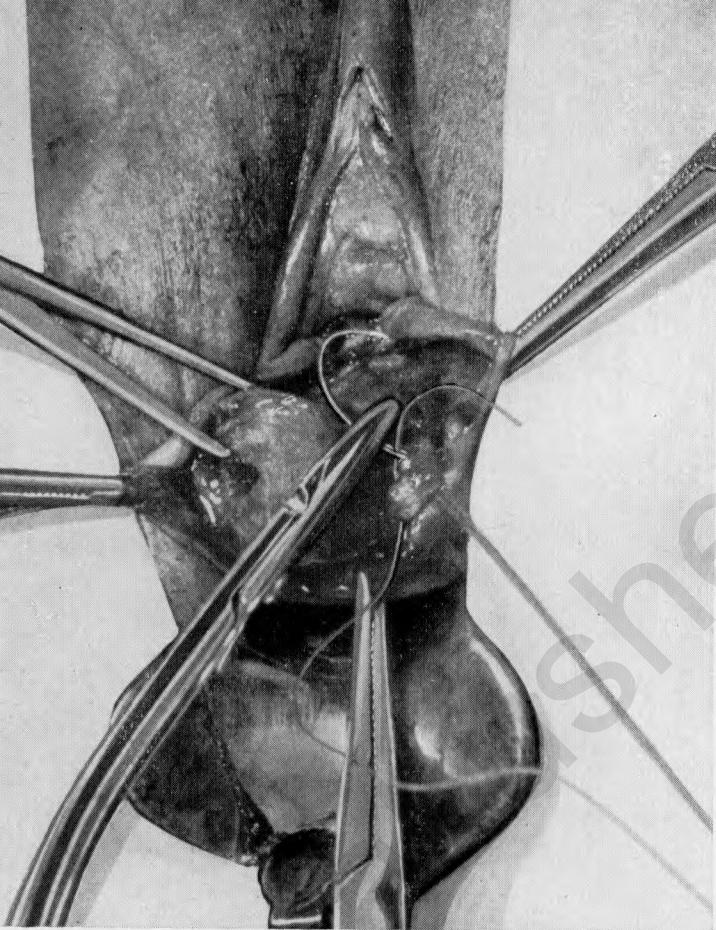
патологически видоизмененной шейкой матки. Манчестерская операция, разработанная Фодергиллем, очень похожа на пластику по Гальбану. Опишем только отличающиеся и характерные фазы.

Начало и ход операции, почти вплоть до ампутации шейки матки сходны. В отличие от пластики Гальбана, при которой перед ампутацией шейки матки перевязывается исходящая ветвь маточной артерии только для предупреждения кровотечения, — при операции Фодергилля мы прощупываем в окколошеечной соединительной ткани кардинальные связки матки, т. е. среднюю часть retinaculum uteri, захватываем их (рис. 1), рассекаем (рис. 2) и обкалываем во всей их ширине и толице вместе с исходящей ветвью маточной артерии, которая проходит через них. Весь пучок мы частично отделяем от ребра тела матки (рис. 4). Завязанные лигатуры остаются длинными (рис. 5). Эти образования служат для воспроизведения несущего моста мочевого пузыря, для воспроизведения искусственной надвлагалипной перегородки.

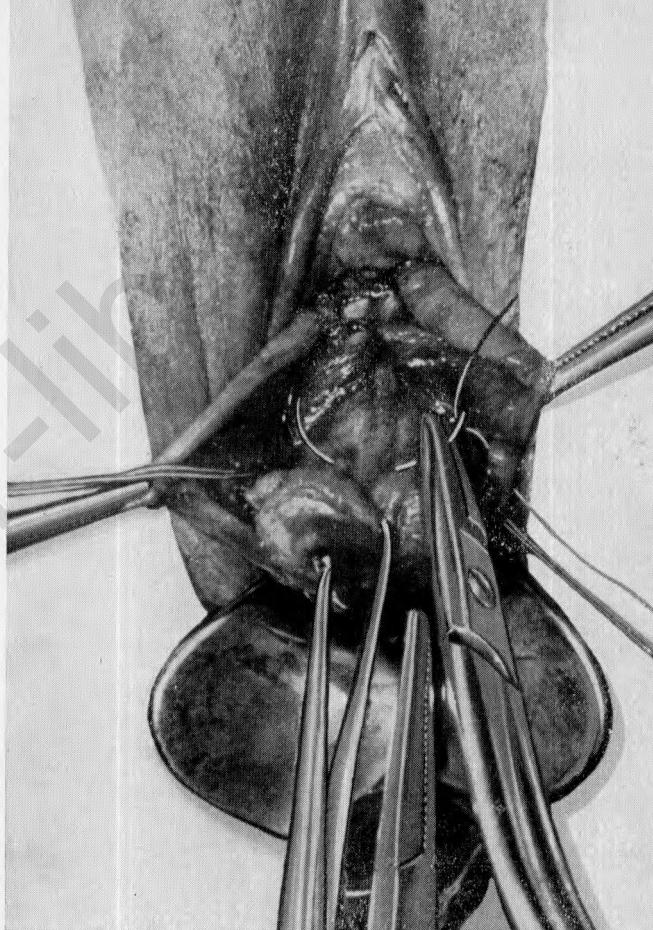
Затем следует ампутация шейки матки так, как она описана в предыдущей главе. После отсечения мочевого пузыря пивом по Герсуни или же посеречными узловыми швами (рис. 6) производим пластическое восстановление задней половины культи шейки матки по Штурмдорфу и приступаем

der Portioamputation der absteigende Uterinaust nur zur Blutstillung unterbunden wird, tastet man beim Fothergill'schen Verfahren im Parazervikalgewebe die Ligg. cardinalia aus, d. h. den Mittelabschnitt des Retinaculum uteri, klemmt diesen ab (Abb. 1), durchtrennt (Abb. 2) und unterbindet ihn (Abb. 3) gemeinsam mit den in ihm verlaufenden absteigenden Uterinaästen in seiner ganzen Breite und Stärke. Das ganze Bündel präpariert man ein wenig von der Uteruskante frei (Abb. 4) und lässt die geknüpften Ligaturen ungekürzt (Abb. 5). Die erwähnten Gewebe dienen zur Bildung eines Harnblasen-Trägergurtes, zur Bildung eines künstlichen Septum supravaginale.

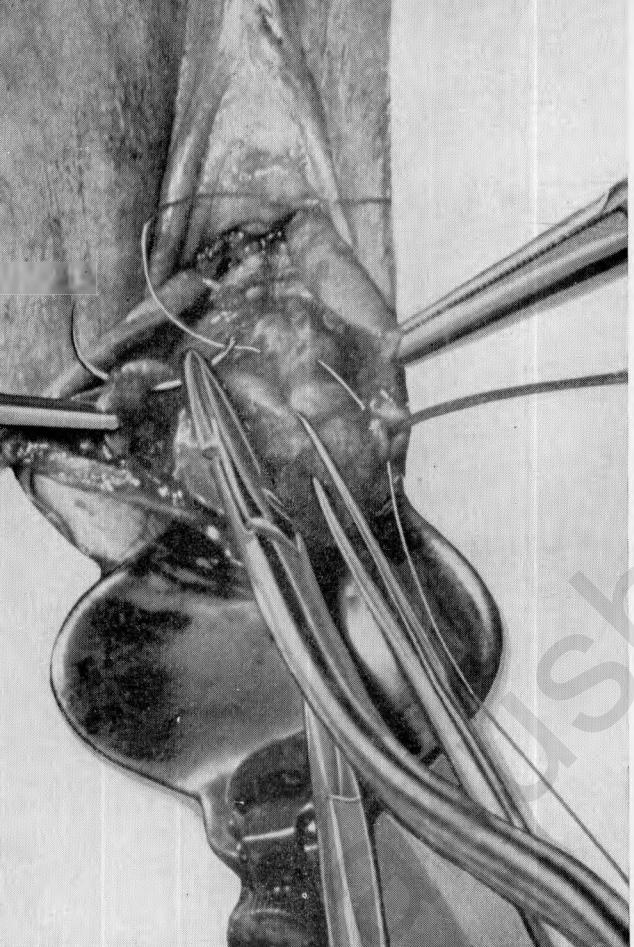
Es folgt nun die — im vorigen Kapitel beschriebene — Portioamputation. Nach Versorgung der Harnblase entweder mit der Gersuny'schen Tabakbeutelnahrt oder mit quer verlaufenden Knopfnähten (Abb. 6), führt man eine plastische Korrektur der hinteren Portiostumpfhälfte nach Sturmdorf durch und beginnt die prinzipielle Phase der Fothergill'schen Operation. Mit einer verhältnismässig starken Naht wird zunächst der Stumpf des linken parazervikalen Gewebsbündels (Abb. 7), dann die Zervixvorderwand (Abb. 8), symmetrisch der rechte Bündelstumpf (Abb. 9) ergriffen und schliesslich darüber

7

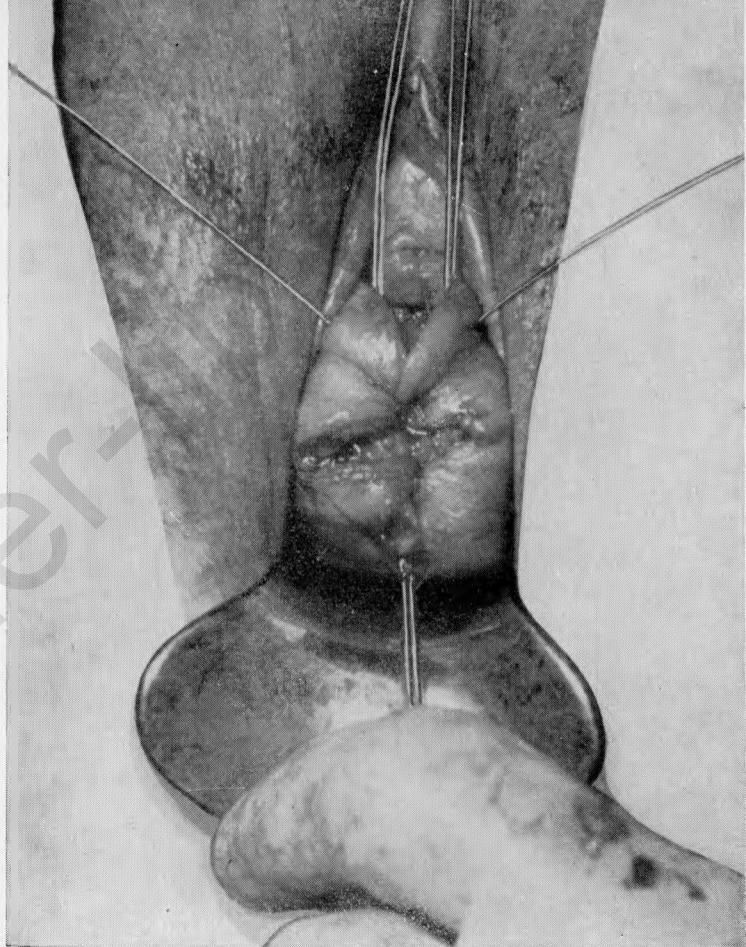

8

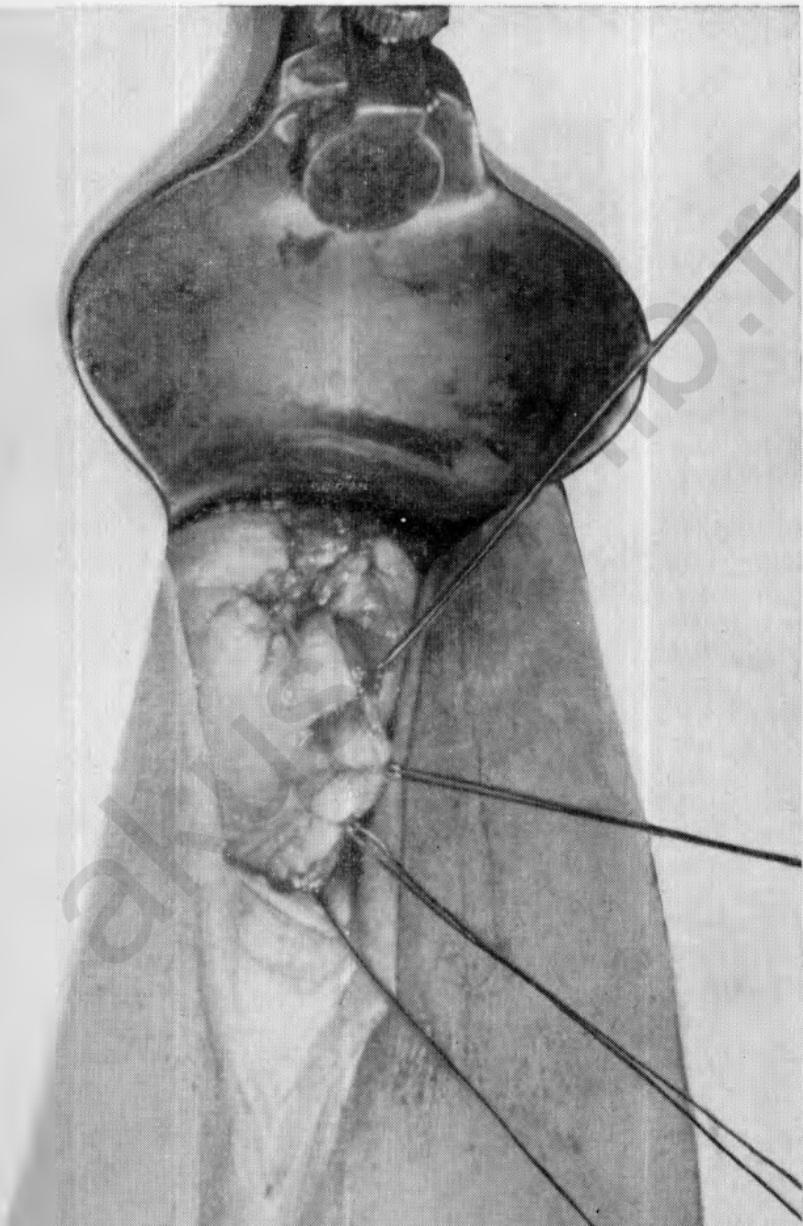

9

10

165

11 12

uložené nad Sturmendorfovým stehom (obr. 10). Iba po plastickom vytvorení nového čapíka zauzíme koniec týchto ligatúr v rane nad čapíkom (obr. 11).

Takto približime paracervikálne kýpte a podporíme antevertujúci a elevujúci vplyv Fothergillových stehov.

Operáciu dokončíme sutúrou prednej pošvovej steny (obr. 12) a zadnej plastiou.

K súčasnej operácii Fodergilia. Srovnateľne krepkym švom my zahňavame kultúu levoúho puchka okoloúeechnej kletčatky (ris. 7), potom prednou stenku šejky (ris. 8) a symmetrično kultúu pravoúho puchka (ris. 9). Podobným obrazom my nacladýavame tiež a druhý šv. Teprve my vidíme, že pri tejto operácii neliží producovať sliškovo vysokou amputáciu šejky matky, aby opísané švy, dôjdeúce na časť matky ako na krátke pleno ryčata, smogli prevesti matku v srednij náklon.

Prodôlžíame operáciu naľožením šva Šturmendorfa na prednou gubu kultúu opísanym už spôsobom, pričom ligatury na okoloúeechnej soedinielnej tkani ostávajú počas dĺjinými a rozpoloženými nad švom Šturmendorfa (ris. 10). Tielo počas plastičného obrazovania novoy vlagališpnou časťi šejky matky my zaviazýavame koncami týchto švov v rane nad vlagališpnou časťou šejky matky (ris. 11). Takim obrazom my sblížíame okoloúeechne kultúu a v to же vremej оказýavame sodeistvie švam Fodergilia, producovaúcim náklon matky kпереди a jej podnimanie.

Operáciu zakončíme zapívaniem prednej stenky vlagališpa (ris. 12) a zadnej plastiou.

eine zweite Naht angelegt. Wie zu sehen, ist es nicht ratsam, die Portio allzu hoch zu amputieren, damit die — auf einen Teil des Uterus hebelartig wirkenden — Nähte die Gebärmutter in eine Anteversionsstellung bringen können.

Auf die vorher beschriebene Art setzt man nun die Operation mit einer Sturmendorfschen Naht am vorderen Stumpfrand fort — und lässt hierbei die Ligaturen im Parazervikalgewebe einstweilen über der Sturmendorfschen Naht ungekürzt (Abb. 10). Erst nach der plastischen Neuformung der Portio werden die Enden der Ligaturen über der Portiowunde geknotet (Abb. 11), die parazervikalen Stümpfe dadurch genähert und die antevertierende bzw. elevierende Wirkung der Fothergill'schen Nähte unterstützt.

Mit der Naht der vorderen Scheidewand (Abb. 12) und einer hinteren Plastik wird die Operation beschlossen.

OPERÁCIA PREDPADNUTIA MATERNICE PODĽA NEUGEBAUERA—LE FORTA
COLPORRHAPHIA MEDIANA — COLPOCLEISIS MEDIANA SEC. NEUGEBAUER—LE FORT

ОПЕРАЦИЯ ВЫПАДЕНИЯ МАТКИ ПО НЕЙГЕБАУЭРУ—ЛЕ ФОРТУ
COLPORRHAPHIA MEDIANA — COLPOCLEISIS MEDIANA SEC. NEUGEBAUER—LE FORT

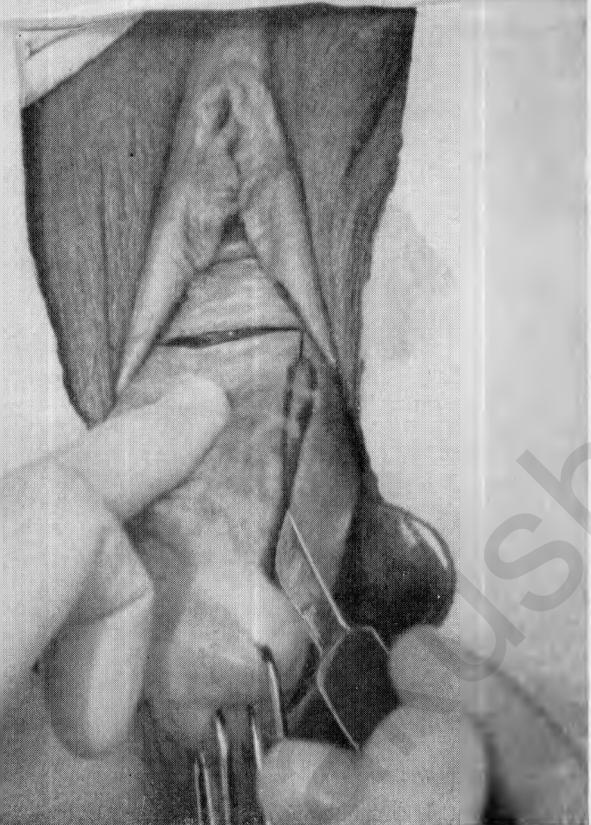
DIE OPERATION DES GEBÄRMUTTERVORFALLES NACH NEUGEBAUER—LE FORT
COLPORRHAPHIA MEDIANA — COLPOCLEISIS MEDIANA SEC. NEUGEBAUER—LE FORT

Čapik zachytíme a stiahneme, pričom v dôsledku prolapsu je celá pošvová stena viditeľná pred pošvovým vchodom. Na prednej pošvoovej stene vytneime zo sliznice pruh obdĺžnikového tvaru, ktorého užšia báza je vzdialenosť asi 2 cm od čapika, druhá je na uretrálnom konci pošvy pod ústím uretry (obr. 1—2). Obdĺžnik je široký 2 až $2\frac{1}{2}$ cm, dlhý 4—5 cm, podľa prieskornosti pošvy. Uvoľnený okraj po celej šírke zachytíme menšími Kocherovými kliešťami, slizničný lalok uvoľňujeme ďalej skalpelom. Ostrie smeruje k sliznici, aby sme sa vyhli poranieniu močového mechúra (obr. 3). Po odpreparovaní slizničného laloka na prednej pošvoovej stene (obr. 4) postupujeme podobným spôsobom na zadnej pošvoovej stene, ktorú napneme tým, že čapik dvíhame nahor k spone (obr. 5). Exstir-

При значительном выпадении матки у старых женщин, не живущих половой жизнью, все еще находит свое применение операция Нейгебауера—Ле Форта. Суть этой операции заключается в частичной облитерации влагалища, причем остаются только два боковых канала для отвода маточного и шеечного секретов. Стенки прямой кишки и мочевого пузыря соединяются и, таким образом, препятствуются их опусканию.

Влагалищную часть матки мы захватываем и оттягиваем книзу, причем вследствие выпадения вся стенка влагалища оказывается вывернутой и видимой во влагалищном входе. На передней стенке влагалища мы иссекаем часть слизистой в форме прямоугольника, короткая сторона которого находится на расстоянии

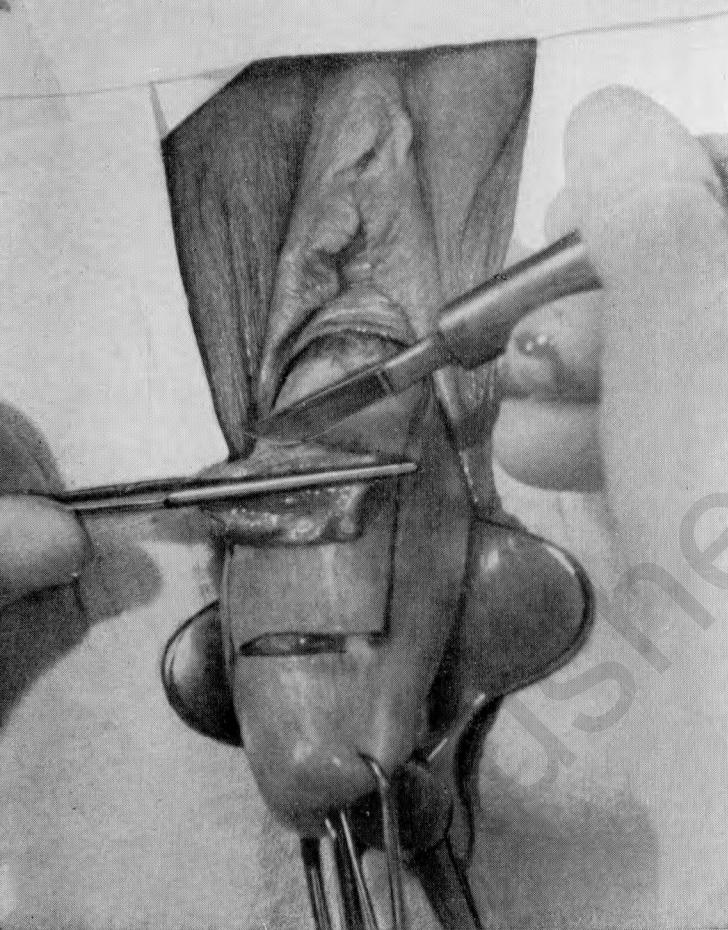
Mit der gefassten und vorgezogenen Portio wird — unterstützt durch die Prolapsverhältnisse — auch die gesamte, umgestülpte Scheidenschleimhaut vor dem Scheideneingang sichtbar. Aus der vorderen Scheidenwand schneidet man zunächst einen schmalen, rechteckigen Schleimhautstreifen, der etwa 2 cm oberhalb des Portioendes beginnend, bis zum urethralen Schleimhautende, d. h. bis unter die Urethramündung reicht (Abb. 1—2). Die Breite des Rechteckes beträgt etwa 2— $2\frac{1}{2}$ cm, die Länge je nach den vorliegenden Verhältnissen cca 4—5 cm. Die freien Ränder dieser Exzisionsfigur fasst man in ihrer ganzen Länge mit kleineren Klemmen und löst — um eine Blasenverletzung zu vermeiden — mit der zur Schleimhaut gerichteten Skalpellklinge (Abb. 3) den Schleimhautlappen von seiner Unter-

1

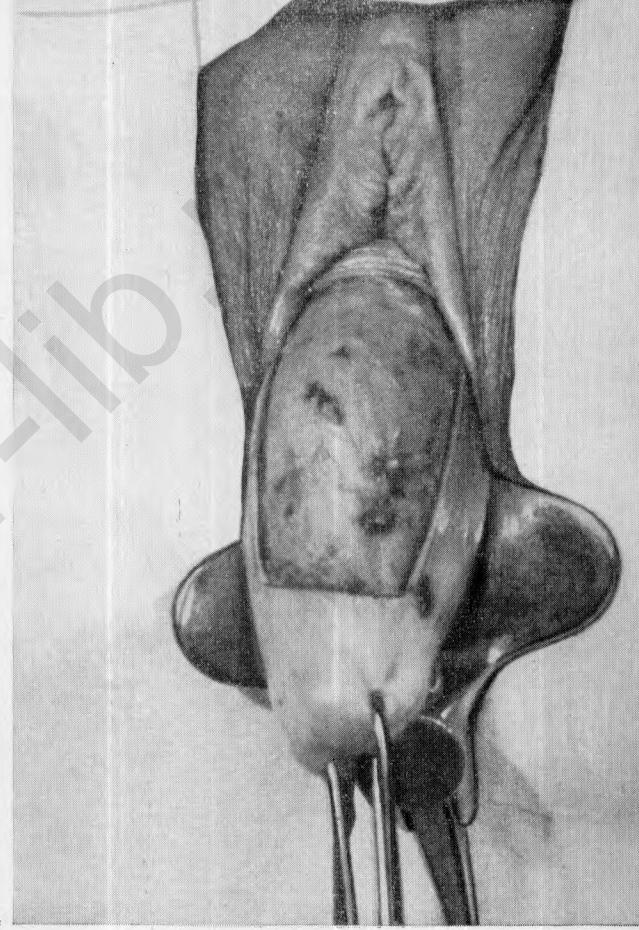

2

3

4

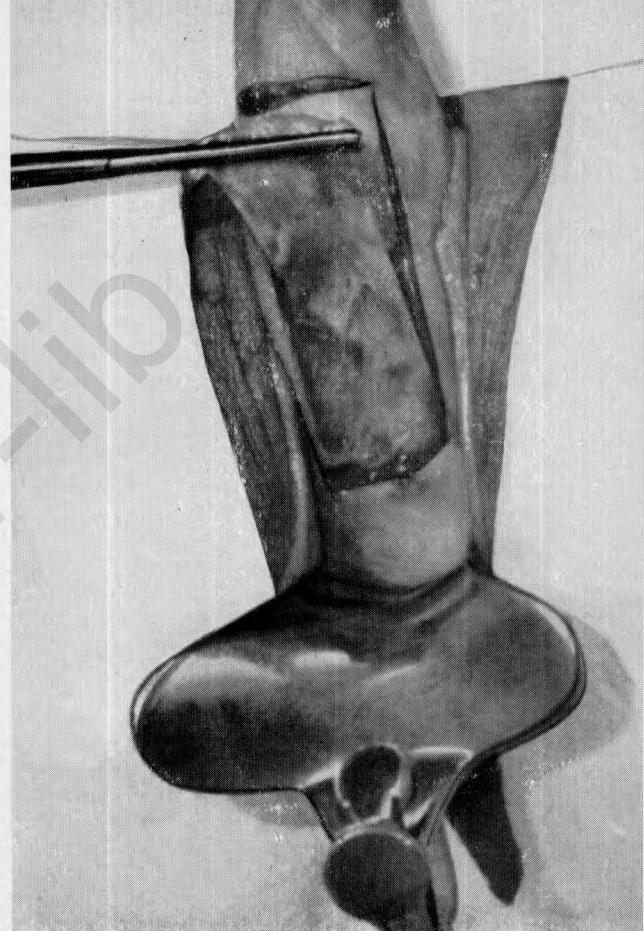
5

6

7

8

povaný lalok musí svojou veľkosťou, tvarom a uložením presne zodpovedať obdĺžníku na prednej pošvovej stene. Dĺžka laloka môžeme určiť nástrojom, ktorý máme práve pri ruke (na obrázku č. 6 skalpelom). Týmto spôsobom si prenesieme rozmiery na zadnú pošvovú stenu. Ďalší postup ukazuje obr. 7–9.

Krvácajúce cievy podchytíme a podviažeme jemným katgutom. Potom si jeme najprv priečne prebiehajúce okraje nad čapíkom v prednej a zadnej pošvovej klenbe (obr. 10–12). Tým vytvoríme pred čapíkom priečny kanálik. Síjeme striedavo na oboch pozdĺžnych stranach (obr. 13), pričom čapík postupne vtláčame a vchlipujeme. Jednotlivými plošne založenými vnorenými stehmi síjeme aj stred ranovej plochy (obr. 14), aby obliteračia pošvy, teda spojenie mechúra a konečníka bolo dokonalé. Operáciu dokončujeme zošitím distálnych priečnych okrajov (obr. 15 až 17).

Pred ukončením sutúry, teda pred zošitím dolných priečnych okrajov, môžeme zvýšiť hrádzu spojeniu levátorov, alebo po kompletnej sutúre lalokov môžeme pripojiť operáciu podľa Kahra. Osvedčila sa posledná varianta.

Po operácii ostávajú vedľa obliterovaného stredu pošvy pre odtok maticového a cervikálneho sekrétu dva po-

ribliziteľne 2 cm od vлагалишной части шейки матки, другая — на уретральном конце влагалища под устьем мочесинускательного канала (рис. 1—2). Краткая сторона прямоугольника равна 2—2½ см, длина 4—5 см, в зависимости от просторности влагалища. Освобожденный край на всем протяжении мы захватываем небольшими зажимами, затем лоскут слизистой освобождаем скальпелем, причем его острие направляем к слизистой, чтобы избежать ранения мочевого пузыря (рис. 3). После отсепаровки лоскута слизистой (рис. 4) подобным образом поступаем и на задней стенке влагалища, которая натягивается при поднимании влагалищной части шейки матки вверху, к лону (рис. 5). Удаленный лоскут своей величиной, формой и местом нахождения должен точно отвечать прямоугольнику на передней стенке влагалища. Длина лоскута определяется каким-либо инструментом, на рис. 6 — скальпелем. Таким образом мы переносим размеры на заднюю стенку влагалища. Дальнейший ход показан на рис. 7—9. Кровоточащие сосуды мы захватываем и перевязываем тонким катгутом.

После этого мы сшиваем сначала попеченные края над влагалищной частью шейки матки в переднем и

lage. Nach Beendigung dieses Eingriffes (Abb. 4), geht man auf der hinteren Scheidenwand in gleicher Weise vor und spannt diese durch einen symphysenwärts gerichteten Zug an der Portio (Abb. 5). Der hier exstirpierte Lappen muss in seiner Grösse, Form und Lage genau dem Rechteck der vorderen Scheidenwand entsprechen. Die Länge des zu exzidierenden Lappens kann man mit jedem eben verfügbaren Instrument (auf Abb. 6 z. B. mit einem Skalpell) bestimmen, und solchermassen auf die Rückwand übertragen. Den weiteren Fortgang zeigen die Abb. 7—9. Blutende Gefäße werden gefasst und mit feinem Catgut unterbunden.

Während der nun folgenden Operationsphase werden zunächst die über der Portio verlaufenden Wundränder der vorderen und hinteren Scheidenwand vernäht (Abb. 10—12) und so ein vor dem Muttermund quer verlaufender Kanal gebildet. Dann näht man abwechselnd auf beiden Längsseiten (Abb. 13), wobei die Portio schrittweise zurückgedrängt und eingestülpt wird. Um eine weitgehende Obliteration der Scheide, d. h. eine vollkommene Verbindung der Blase und des Rektums zu erreichen, vernäht man auch die Mitte der Wundfläche durch flach angelegte, versenkte Knopfnähte (Abb. 14). Die Operation wird durch die Naht der

9

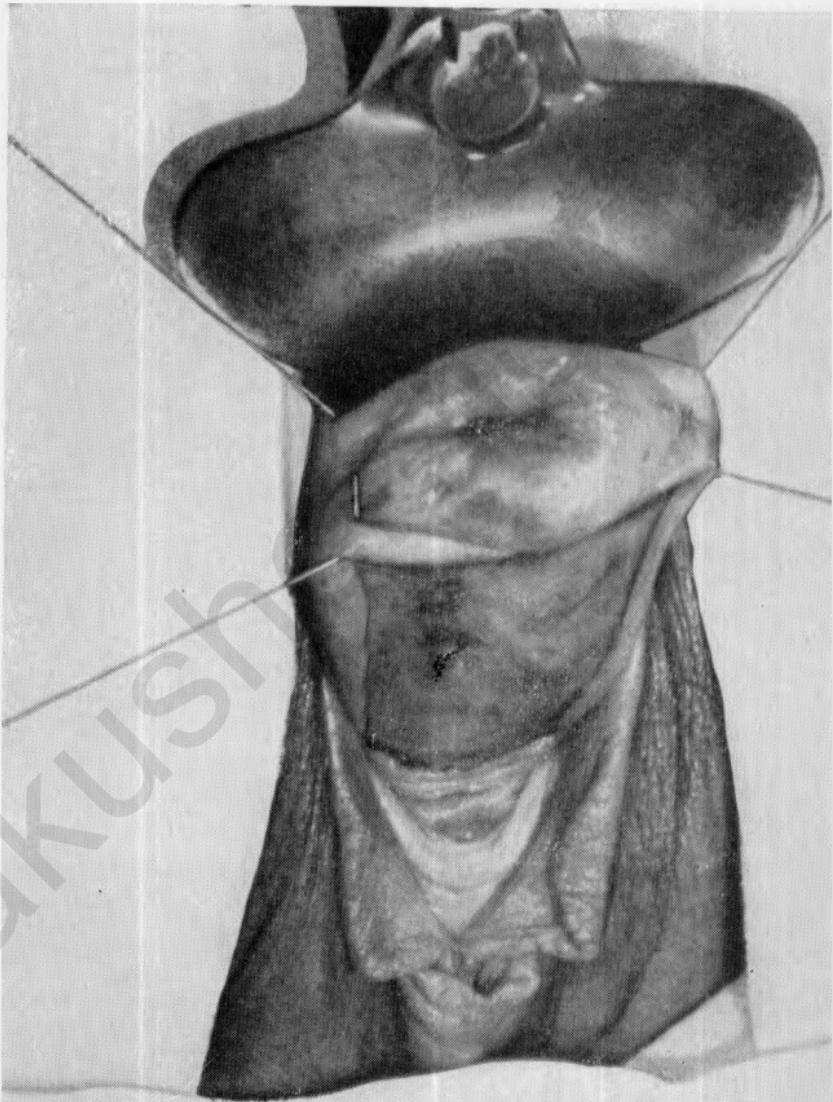
10

akv

11

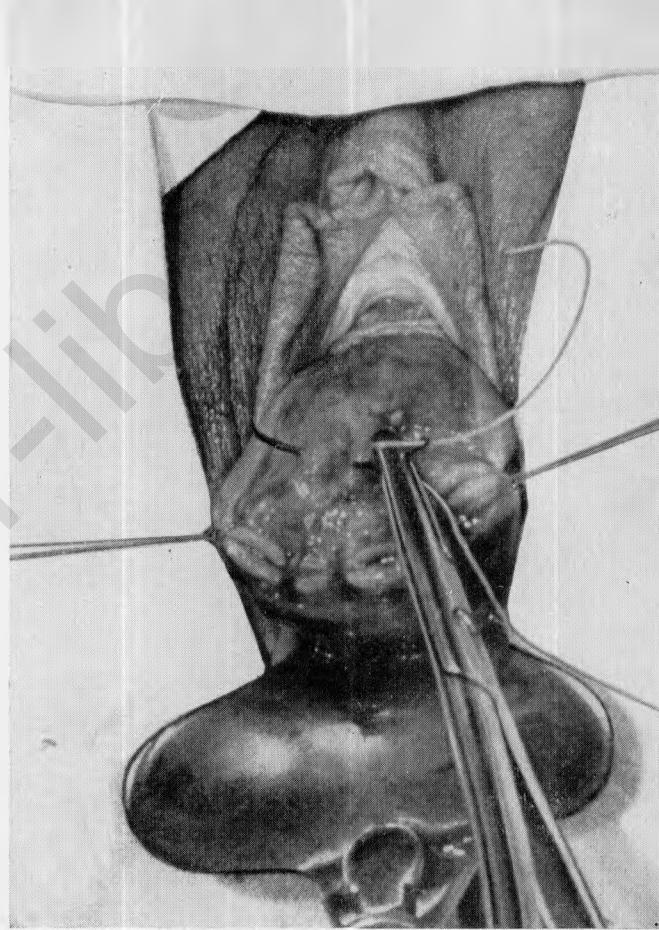
12

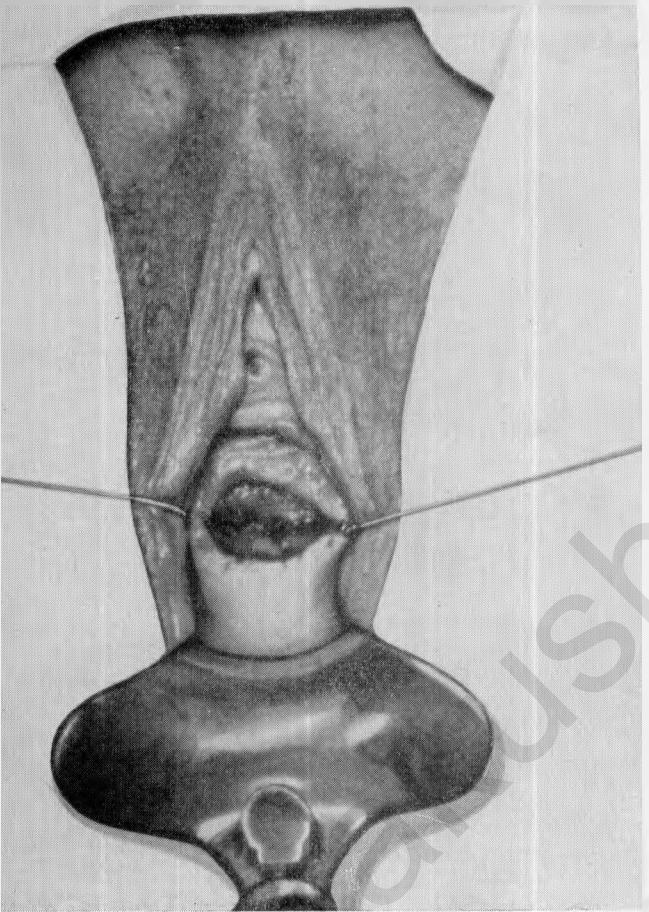
akushn

13 14

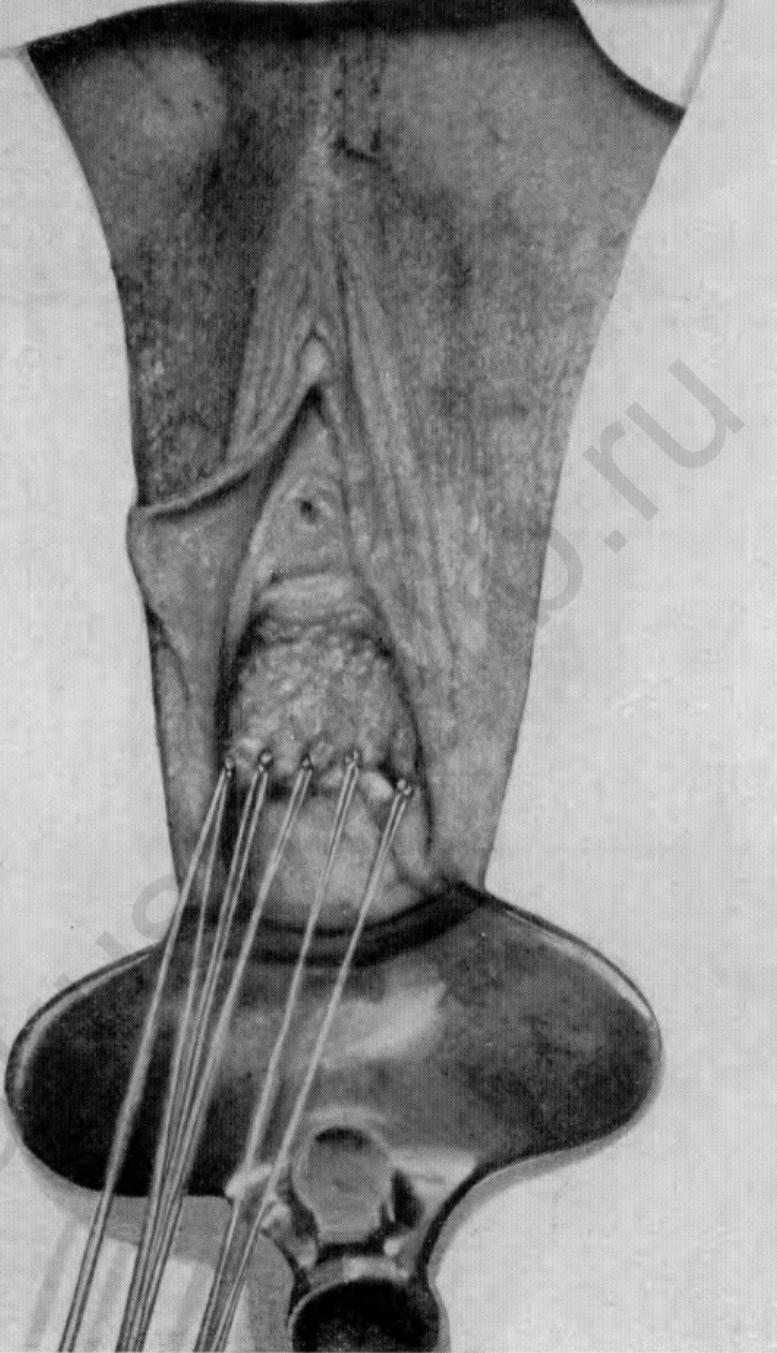

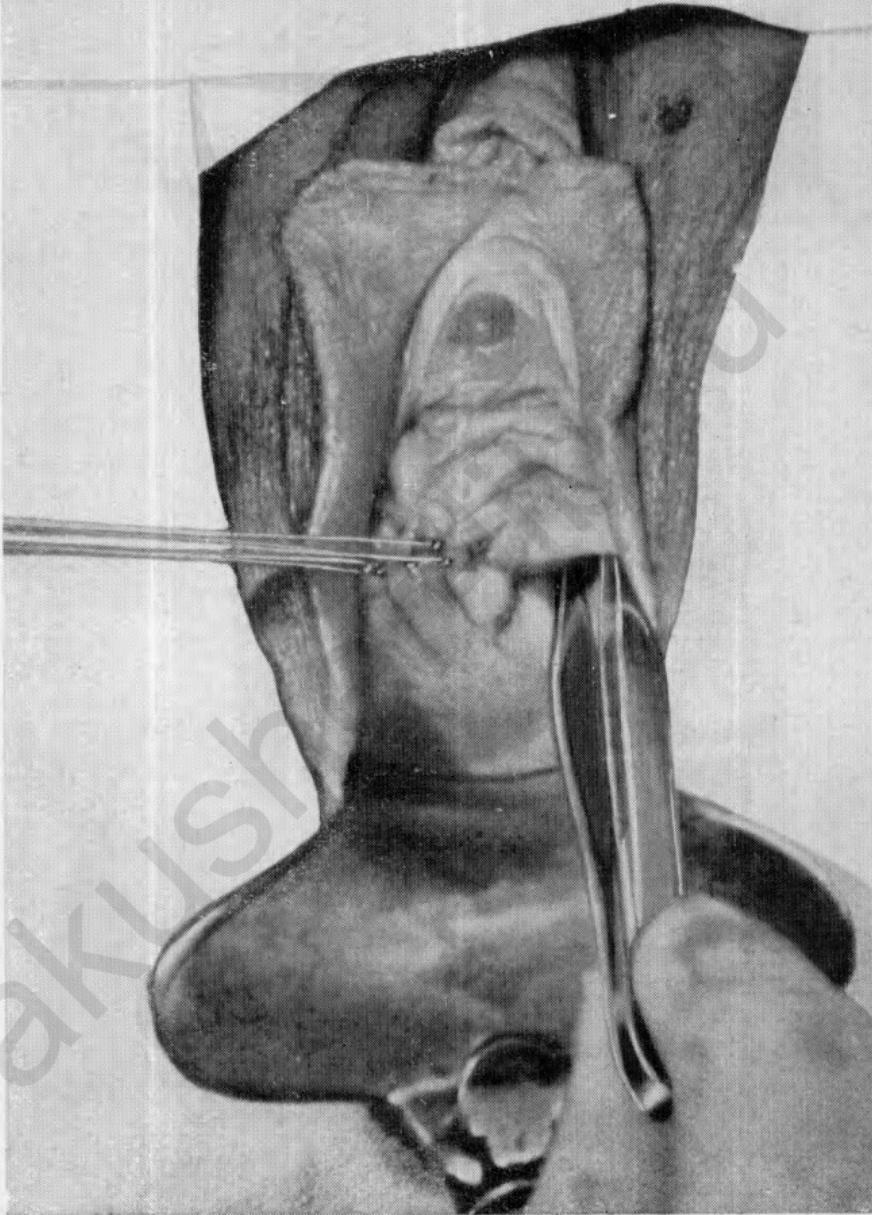
175

15 16

17

18

177

stranné kanálky (обр. 18–19), ktoré sú spojené s kanálikom, prebiehajúcim priečne pred čapíkom.

задним своде влагалища (рис. 10–12). Таким способом мы образуем перед маточным зевом поперечный канал. Сшивание продолжаем поочередно с обеих продольных сторон (рис. 13), причем влагалищную часть шейки матки постепенно оттесняем и вправляем. Отдельными плоскими погруженными швами зашиваем также и середину раневой плоскости (рис. 14), чтобы облитерация влагалища, т. е. соединение мочевого пузыря и прямой кишки было совершенным. Операция заканчивается сшиванием дистальных поперечных краев (рис. 15–17).

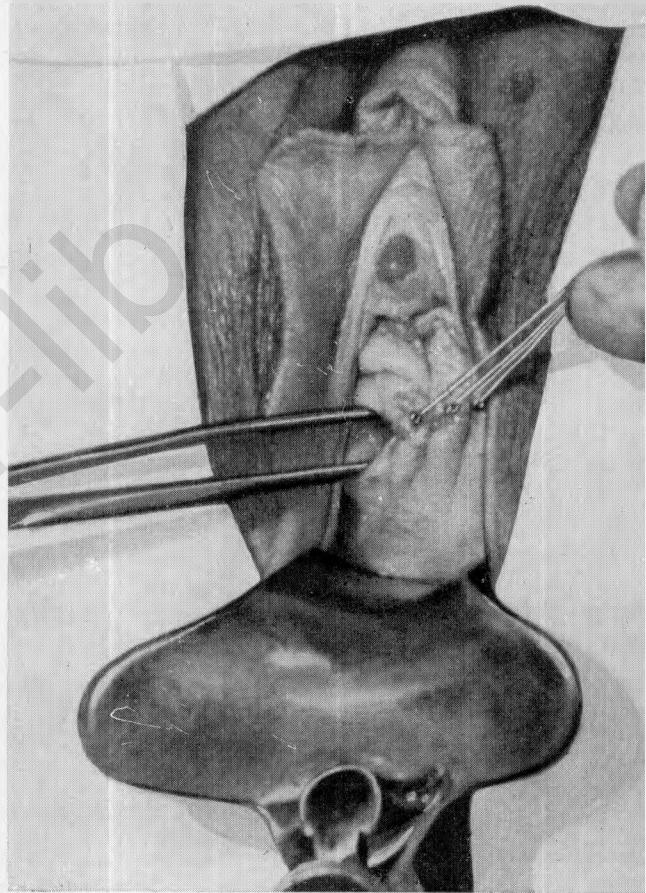
До окончания сшивания, т. е. до наложения швов на нижние поперечные края, можно приподнять возможность сближением поднимателей заднего прохода, или же после полного сшивания лоскутов можно совместить эту операцию с операцией по Кару. Оправдал себя этот последний вариант.

Около облитерированной середины влагалища остаются после операции два боковых канала для отвода секрета, отделяемого маткой и шеечным каналом (рис. 18–19), которые соединены с поперечным каналом, расположенным перед маточным зевом.

distalen, quer verlaufenden Wundränder abgeschlossen (Abb. 15–17).

Vor dieser Naht, d. h. vor der Vereinigung der unteren Wundränder, kann man den Damm durch die Verbindung der Levatoren heben oder nach dem kompletten Verschluss die Kahr'sche Operation (siehe dort) anschliessen. Besonders die letztere Massnahme hat sich uns sehr bewährt.

Nach der Operation bleiben für den Abfluss der Sekrete neben dem obliterierten Scheiden-Mittelabschnitt zwei seitlich verlaufende Kanäle stehen (Abb. 18–19), die mit dem vor der Portio quer verlaufenden Hohlraum kommunizieren.

19

179

ČIASTOČNÉ UZAVRETIE POŠVY PODEA KAHRA COLPOPERINEOCLEISIS SUBTOTALIS SEC. KAHR

ЧАСТИЧНОЕ ЗАМЫКАНИЕ ВЛАГАЛИЩА ПО КАРУ COLPOPERINEOCLEISIS SUBTOTALIS SEC. KAHR

DIE DAMMPLASTIK NACH KAHR COLPOPERINEOCLEISIS SUBTOTALIS SEC. KAHR

Prolaps je reponovaný (obr. 1). Rez viedieme v tvare „U“ na hranici malých a veľkých pyskov (obr. 2). Horné body ramien rezu sú asi v polovici dĺžky malých pyskov, niečo pod čiarou, vedenou v úrovni ústia močovej trubice (obr. 3). Dolná, smerom ku konečníku konvexná časť rezu, prebieha pozdĺž zadnej komisiury. Z toho rezu uvoľníme pošvový kanál smerom kranialne, vzadu (obr. 4) a po stranach (obr. 5). Skalpelom rozrežeme väčšinou jazvovité tkániivo, spojujúce zadnú stenu pošvy s rektovaginálnou prepážkou. Podobným spôsobom uvoľníme aj postranné steny, tuké distálna časť pošvy je pohyblivá smerom k spine. Teraz musíme vypreparovať časť pošvy zúžiť. Docielime to naberaným stehom, zachytávajúcim pošvovú stenu zvonku bez toho, že by sme ju celú prepichovali.

В преклонном возрасте мы должны ограничивать оперативные вмешательства до возможно меньшей степени. В случае оперативного вмешательства у старых и больных женщин, страдающих большей частью опущением половых органов, мы должны избирать методы, связанные с наименее затруднениями и опасностью.

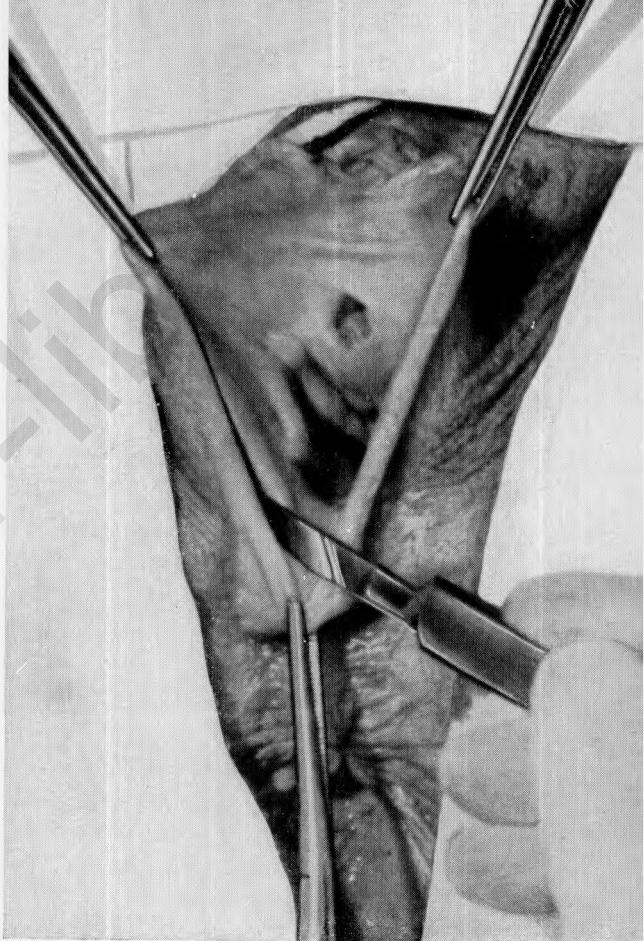
Такой операцией является пластика промежности по Кару, которую можно производить в качестве палиативного вмешательства с целью стойкого удержания, однако не устраниния выпадения.

Операция длится максимально 10 до 15 минут. Если мы не хотим произвести ее в местном обезболивании, то ее можно успешно сделать у пожилых больных, без большой на-

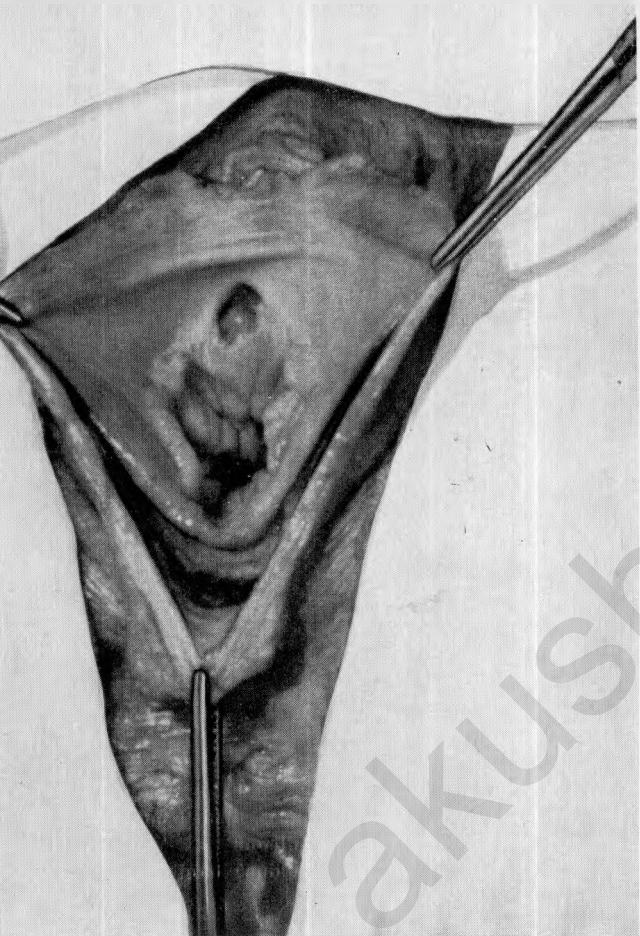
Zunächst wird der Prolaps reponiert (Abb. 1) und dann ein „U“-förmiger Schnitt an der Grenze zwischen den kleinen und grossen Labien geführt (Abb. 2). Die oberen Schnittenden liegen etwa in der Mitte der kleinen Labien, etwas unterhalb einer horizontalen Linie, die in der Höhe der Urethramündung gezogen wird (Abb. 3). Der untere, zum Rektum konvex verlaufende Schnittbogen zieht entlang der hinteren Kommissur. Von diesem Schnitt aus, wird die Scheidenwand kranialwärts hinten (Abb. 4) und zu beiden Seiten (Abb. 5) mobilisiert. Mit einem Skalpell durchtrennt der Operateur hierbei das meist narbige, die hintere Scheidenwand mit dem Septum rectovaginale verbindende Gewebe. Auf ähnliche Weise mobilisiert man dann auch die seitlichen Scheidenwände, so dass schliess-

1

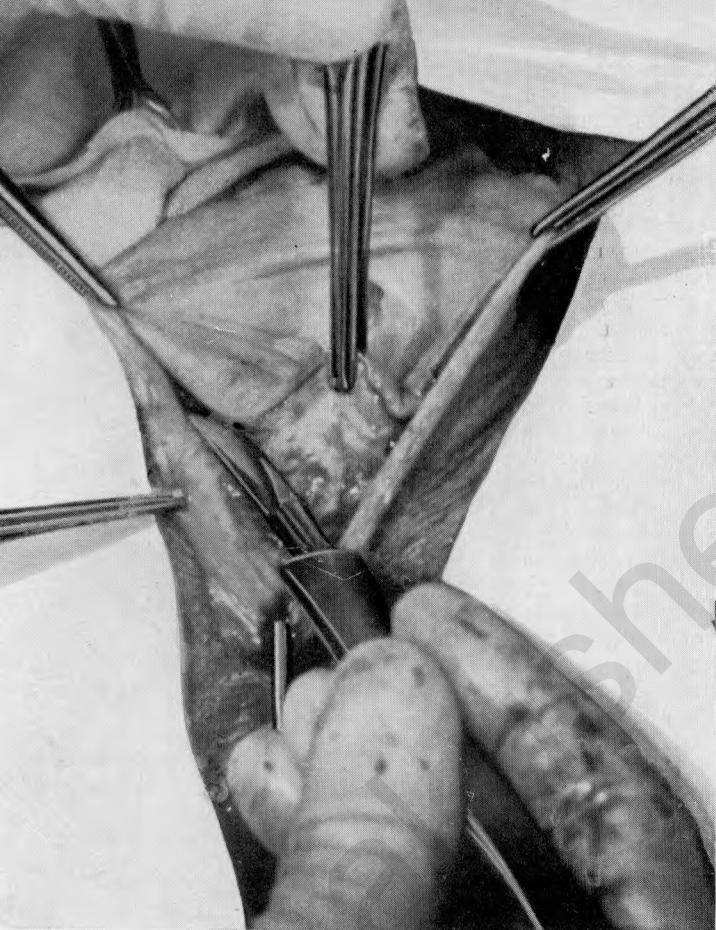
2

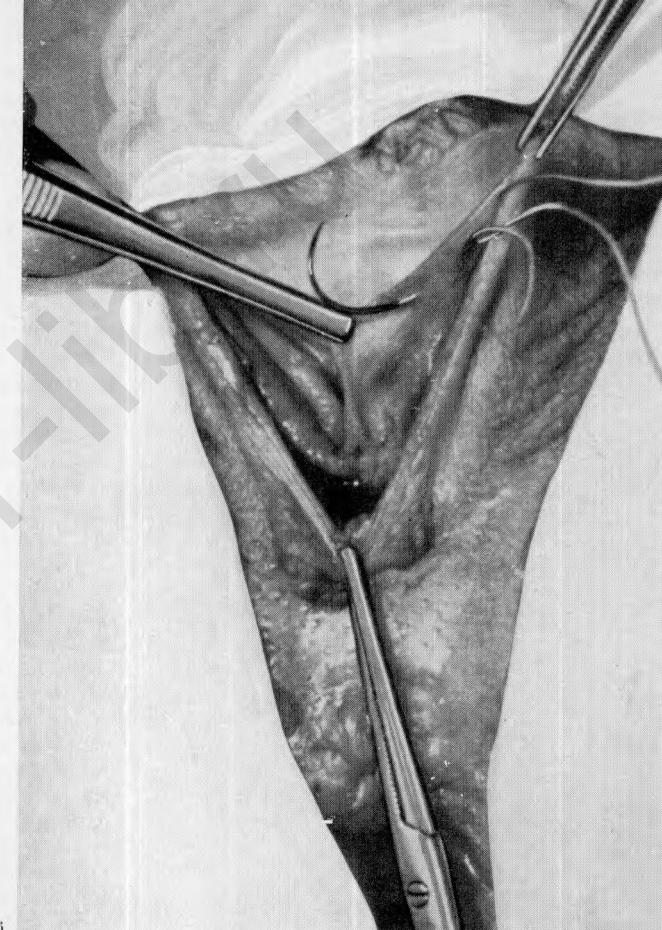
3

4

5

6

(obr. 6—7). Tým zúžime pošvu (obr. 8). K podpore takto zúženej pošvy zošíjeme musculi bulbocavernosi od horného pôlu rany až k dolnému (obr. 9—10), pričom posledným stehom zachytíme i m. perinei transversus superficialis. Potom zostáva len sutúra kože bud svojkami alebo stehmi, ktoré skôr umožňujú skôr vstávanie.

Obr. 11 ukazuje vytvorenú vysokú hrádzu a takmer uzavretý vchod pošovový. Vonkajšie ústie močovej trubice je tesne nad horným okrajom sutúry, ako vidíme po zavedení cievky.

U telesne zdatnejších pacientiek môžeme s veľmi dobrým výsledkom prípojiť Kahrovú plastiku k operácií predpadnutia maternice podľa Neugebauer-Le Forta.

грузки организма, в коротком внутреннем наркозе.

Выпадение вправляется (рис. 1). Разрез производится в форме перевернутой буквы „П“ на границе малых и больших срамных губ (рис. 2). Верхние точки разреза расположены на уровне середины малых срамных губ, немного ниже линии, проведенной через уровень устья мочеиспускательного канала (рис. 3). Нижняя, к заднему проходу обращенная выпуклая часть разреза, проходит вдоль задней спайки. Стенку влагалища отсепаровываем по направлению вверх, кзади (рис. 4) и в стороны (рис. 5). Скальпелем рассекаем в большинстве случаев рубцовую ткань, соединяющую заднюю стенку влагалища с прямокишечно-влагалищной перегородкой. Подобным образом освобождаем также и боковые стенки, так что дистальная часть влагалища свободно подвижна по направлению к лону.

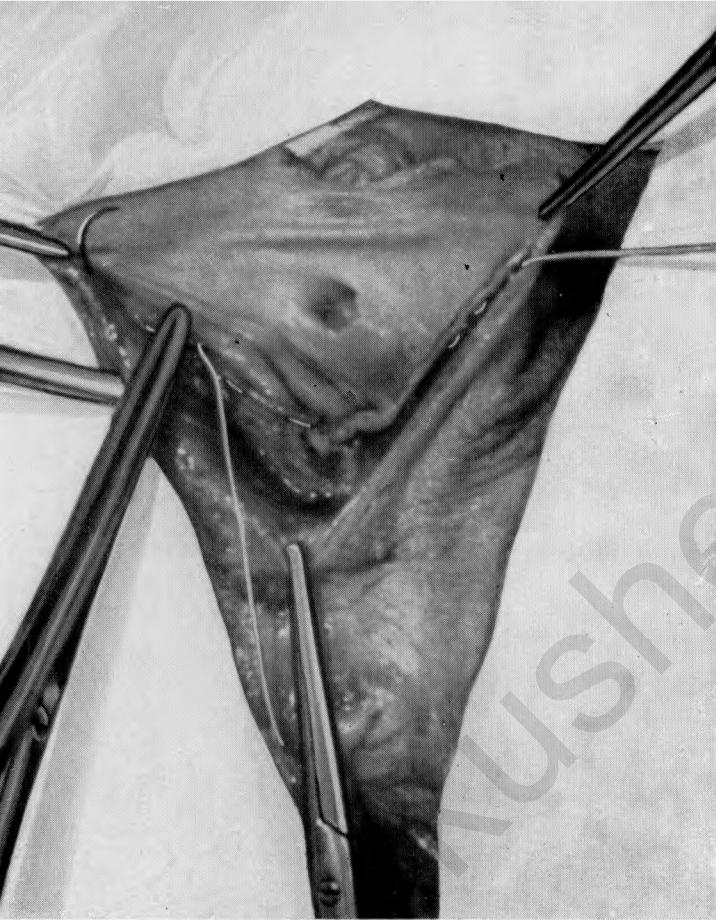
Затем мы должны отсепарованную часть влагалища сузить. Мы достигаем этого кисетным швом, захватывающим стенку влагалища извне, из раны, не прокалывая всю толщу ее стенки (рис. 6—7). Таким образом мы сужаем влагалище (рис. 8). Для поддержки таким образом суженного влагалища мы шиваем луковично-

lich der distale Scheidenabschnitt in der Richtung zur Symphyse frei beweglich wird.

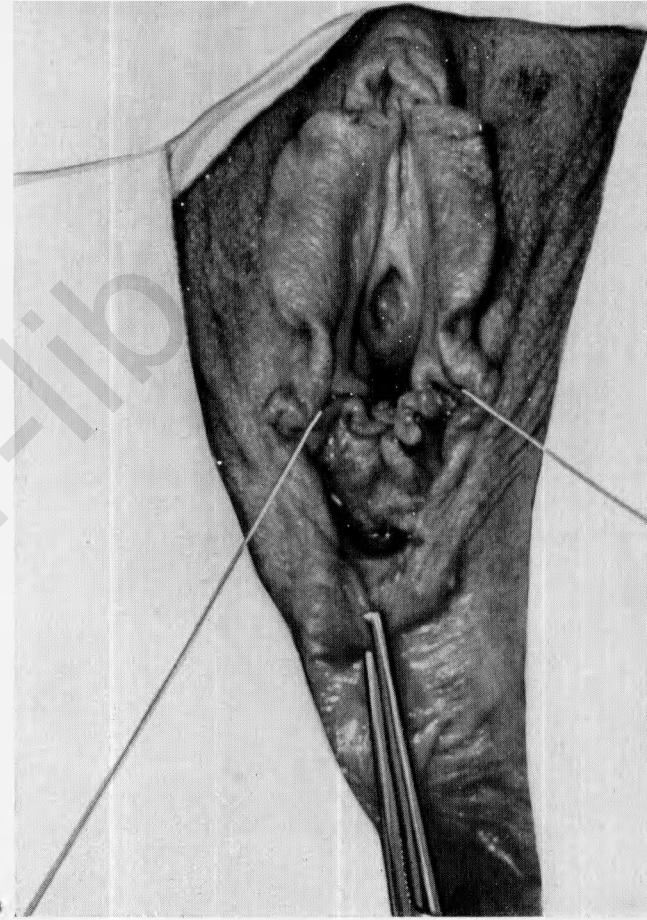
Der mobilisierte Vaginaabschnitt muss nun verengt werden. Man erzielt dies durch eine fortlaufende Naht, welche die Scheidenschleimhaut, ohne sie in ihrer ganzen Stärke zu fassen, von aussen, d. h. von der Wundfläche her, zusammenzieht (Abb. 6—7). Durch diesen Eingriff wird die Scheide verengert (Abb. 8). Zur Stützung der derart verkleinerten Scheide vernäht man nun von oben nach unten die Mm. bulbocavernosi (Abb. 9—10) und erfasst mit der letzten Naht auch den Musc. perinei transversus superficialis. Schliesslich wird die Hautwunde mit Klammern oder Seidenknopfnähten (die ein früheres Aufstehen der Patientin zulassen) verschlossen.

Auf Abb. 11 sieht man den derart gebildeten hohen Damm und den fast völlig verschlossenen Scheideneingang. Der eingeführte Katheter lässt knapp über dem Nahtrand die Urethramündung erkennen.

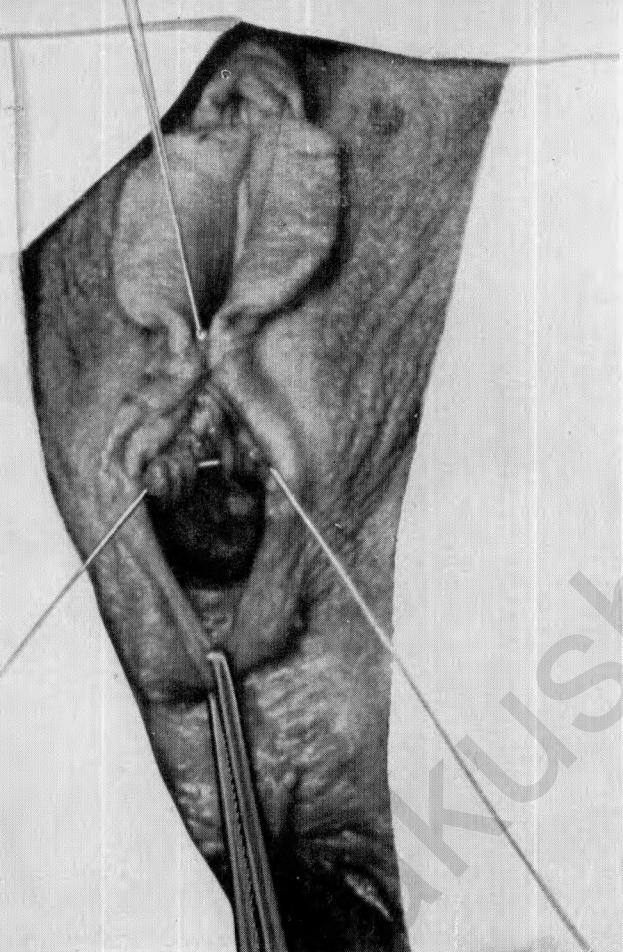
Bei einem besseren Allgemeinzustand der Patientin, kann man die Neugebauer—Le Fort'sche Colporrhaphia mediana mit gutem Erfolg durch die Kahrsche Plastik ergänzen.

7

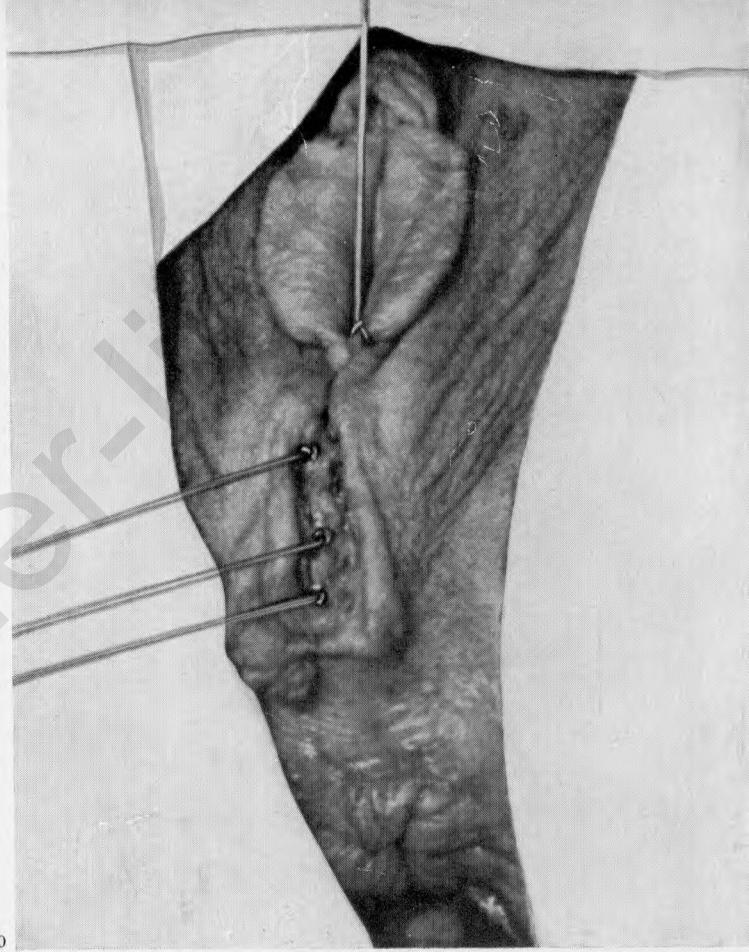

8

9

10

пещеристые мышцы от верхнего полюса раны вплоть до нижнего (рис. 9—10), причем в последний шов захватываем также и поперечную поверхностную мышцу промежности. Затем производим запшивание кожи скобками или же швами, которые ускоряют вставание с постели.

На рис. 11 показана образованная высокая промежность и почти закрытый вход влагалища. Внешнее устье мочеиспускательного канала находится непосредственно над верхним краем шва, как это видно после введения катетера.

У физически более крепких больных можно с очень хорошими результатами совместить пластику Кара со срединной кольниоррафией по Нейгебауеру—Ле Форту.

ODSTRÁNENIE MATERNICE POŠVOU

HYSTERECTOMIA VAGINALIS

ВЛАГАЛИЩНАЯ ЭКСТИРПАЦИЯ МАТКИ

HYSTERECTOMIA VAGINALIS

DIE VAGINALE HYSTEREKTOMIE

HYSTERECTOMIA VAGINALIS

Z operačno-technického hľadiska rozdeľujeme prípady, vhodné pre exstirpáciu maternice vaginálnou cestou, do nasledujúcich skupín:

I. Pohyblivá maternica u multipar so širokou pošvou, s levátormi oddialeňmi od seba často s naznačenou alebo už vytvorenou cystorektokéľou, pri desceenze alebo prolapse. V týchto prípadoch snažíme sa spojiť túto typickú operáciu s modifikáciou, korigujúcou zniženie panvových orgánov.

II. Maternica menej pohyblivá, prípadne niečne zväčšená, ktorá sa nedá stiahnuť pred introitus. V týchto prípadoch môžeme maternicu exstirpovať ešte veľku bez otvorenia materničnej dutiny, obyčajne z cirkulárne vedeného rezu.

III. Maternica málo pohyblivá, podstatne zväčšená, ktorá sa často nedá

z operačno-technickej точки zrejения my rozdeľujeme na skupiny, podhodzujúce sa pre exstirpáciu maternice vлагалищným spôsobom, nasledujúce skupiny:

I. Подвижная матка у многократно рожавших женщин, с широким влагалищем, с расхождением поднимателей заднего прохода, часто с намечающимися или уже наступившим цисторектоцеле при опущении или же выпадении матки. В таких случаях мы стараемся совместить эту типичную операцию с модификацией, устраняющей опущение тазовых органов.

II. Матка менее подвижна, может быть несколько увеличена, ее невозможно низвести наружу. В таких случаях матку можно удалить целиком, без открывания ее полости, обычно через циркулярно проходящий разрез.

Vom operativ-technischen Standpunkt teilen wir Fälle, die für eine vaginale Uterusexstirpation geeignet sind, in folgende Gruppen ein:

I. Ein beweglicher Uterus bei Mehrgebärenden mit geräumiger Vagina, klaffenden Levatoren und häufig ange deuteter bzw. bereits manifester Zystorektose bei Uterusdeszensus oder Prolapsen. In diesen Fällen bemühen wir uns, die oben angeführte typische Operation mit Eingriffen zu verbinden, die eine Korrektur der gesunkenen Beckenorgane gewährleisten.

II. Ein weniger beweglicher, eventuell leicht vergrößerter Uterus, der nicht vor den Introitus gezogen werden kann. Hier lässt sich der Uterus noch *in toto*, ohne Öffnung der Gebärmutterhöhle, gewöhnlich nach einem zirkulären Schnitt exstirpieren.

stiahnuť ani do introitu. Maternicu nemožno exstirpoval veelku bud pre ne pohyblivosť, alebo mimoriadnu veľkosť. V týchto prípadoch musíme si vytvoriť vhodné podmienky amputáciou čapika, alebo rozpolení maternice, hemisekciiou, alebo rozkúskovaním maternice, par morcellement.

III. Matka malo podvihzna, súčasťne uveličena, ee často ne údaťa nizvesti dajce k vlagalištnomu vchodu. Polnosťu matku nevôzmožno udalit, vследstvie ee maloj podvihznosti alebo vследstvie ee neobvyklojnej veľkiny. V takich sluchajach my dolžnmy obrazovať podhodzajcie uslovia amputáciou šejki matky, rassčeniem matky popolam ili že ee kuskovaniem.

III. Ein schlecht beweglicher, erheblich vergrösserter Uterus, der häufig nicht einmal in den Introitus gezogen werden kann. Die Gebärmutter lässt sich ihrer Unbeweglichkeit oder besonderen Grösse wegen, nicht zur Gänze exstirpiieren. In solchen Fällen müssen geeignete Bedingungen durch eine Portioamputation, Durchtrennung (Hemisektion) oder Zerstückelung des Uterus (Moreellement) geschaffen werden.

ODSTRÁNENIE MATERNICE POŠVOU I HYSTERECTOMIA VAGINALIS I

ВЛАГАЛИЩНАЯ ЭКСТИРПАЦИЯ МАТКИ I HYSTERECTOMIA VAGINALIS I

DIE VAGINALE HYSTEREKTOMIE I HYSTERECTOMIA VAGINALIS I

Typickú totálnu exstirpáciu maternice vлагалищной cestou začíname prednou a zadnou celiotóniou. Najprv urobíme trojuholníkový rez na prednej pošvovej stene ako pri plastike podľa Halbana. Prehľadnosť a prístup k močovému mechúru je dobrý, aj keď túto časť pošvoovej sliznice musíme resekovať ako prebytočnú.

V zrkadiach vyhľadáme čapík, jeho predný a zadný pysk zachytíme ozubenými kliešťami a stiahneme smerom nadol. Troma Kocherovými kliešťami zachytíme pošvovú stenu a určíme tvar a vefkost trojuholníka, ktorý závisí od rozsahu zníženia pohlavných orgánov. Asistenti napínajú pošvovú stenu naloženými Kocherovými kliešťami, chirurg ľavou rukou drží ozubené klieše, stiahne čapík dolu a pravou rukou, v ktorej drží skalpel, rozpolí pošvovú stenu. Najprv v mediálnej čiare od Kocherových

Tipichnou polnou exstirpáciu матки влагалищным путем мы начинаем с переднего и заднего чревосечения. К операции приступаем треугольным разрезом, как при пластике по Гальбану. Обнажение операционного поля и доступ к мочевому пузырю хороши, несмотря на то, что эту часть слизистой, как излишнюю, приходится иссекать.

Влагалищная часть шейки матки фиксируется при помощи зеркал, передняя и задняя губы захватываются пулевыми щипцами и оттягиваются книзу. Тремя зажимами Кохера захватывается стенка влагалища и определяется форма и величина треугольника, которая зависит от объема опущения половых органов. Ассистенты натягивают стенку влагалища наложенными зажимами Кохера, хирург держит в левой руке пулевые щипцы

Die typische vaginale Totalexstirpation des Uterus beginnen wir mit einer vorderen und hinteren Coeliotomie. Ähnlich wie bei der Halban'schen Plastik wird auch hier zunächst ein dreieckiger Schleimhautschnitt durchgeführt. Da dieser Scheidenlappen später ohnehinreseziert werden muss, ist eine gute Übersicht und ein bequemer Zugang zur Blase sehr wünschenswert.

Nach Einstellung der Portio im Scheidenspekulum, wird die vordere und hintere Muttermundslippe mit einer Kugelzange gefasst, nach unten gezogen und an der Scheidenwand mit drei Kocherklemmen ein Dreieck bestimmt, dessen Form und Grösse vom Grad der Beckenorgansenkung abhängt. Während die Assistenten die Scheidenwand mit den angelegten Kocherklemmen spannen, zieht der Operateur mit seiner linken Hand die Kugelzangen, d. h. die

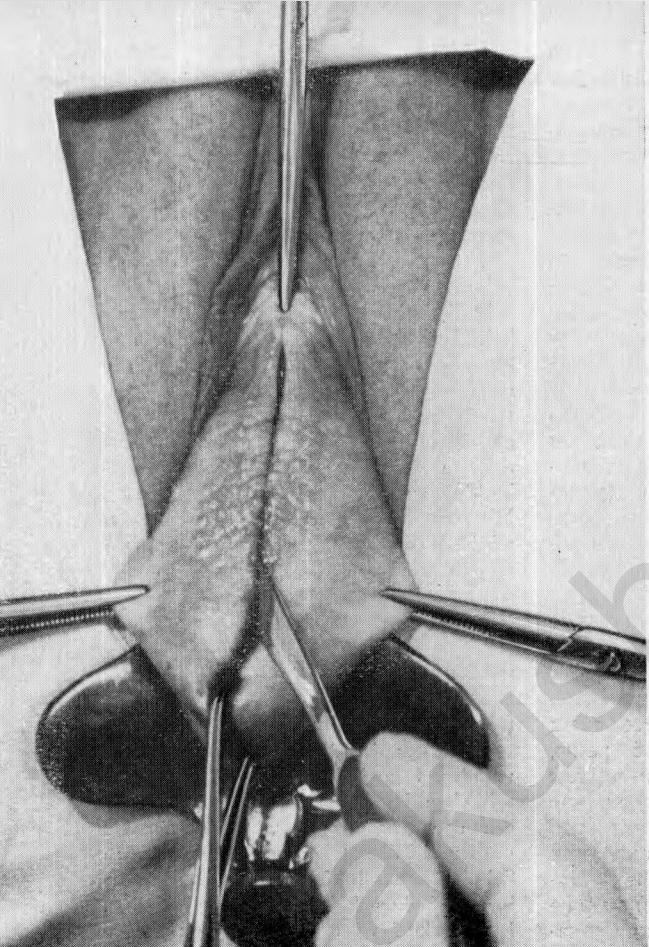
kliešti pod močovou trubicou smerom k čapíku (obr. 1), potom od toho istého bodu k laterálnym Kocherovým kliešťam, naznačujúcim základňu trojuholníka (obr. 2–3). Tieto dva slizničné laloky odpreparujeme oddelené. Začíname ostro skalpelom od horného bodu pod ústím močovej trubice a ak sa dostaneme do správnej vrstvy, môžeme sliznicu takmer odlúpiť (obr. 4). Robíme to tým spôsobom, že prstom, omotaným mulum, napneme mechúr, pričom fašlám kliešťami zachytený horný, už uvoľnený cíp pošvového laloka. Jednotlivé napinajúce sa snopce ostro pretneme. Odpreparovanie postranných lalakov sa robí tak, že asistent napne hornými a postrannými kliešťami zvyšný okraj pošvovej rany, chirurg ho pincetou vyvráti a viedie rez po celej jeho dĺžke v ranovej ploche medzi sliznicou a fasciou. Postup je znázornený v kapitole Plastika podľa Halbana obr. 3, 4, 5. Ďalšia preprácia v správnej vrstve sa dari natupo prstom. Obr. č. 5 ukazuje stav po uvoľnení močového mechanika do strán.

Potom chirurg rukou stiahne čapík fahom za ozubené kliešte, ukazovávkom pravej ruky vyhmatáva dolný pól močového mechura, ako priehlbiniu za jeho dolným okrajom, ktorá prechádza do inzerujúcej vaginálnej fascie. Močový mechúr môžeme uvoľniť až

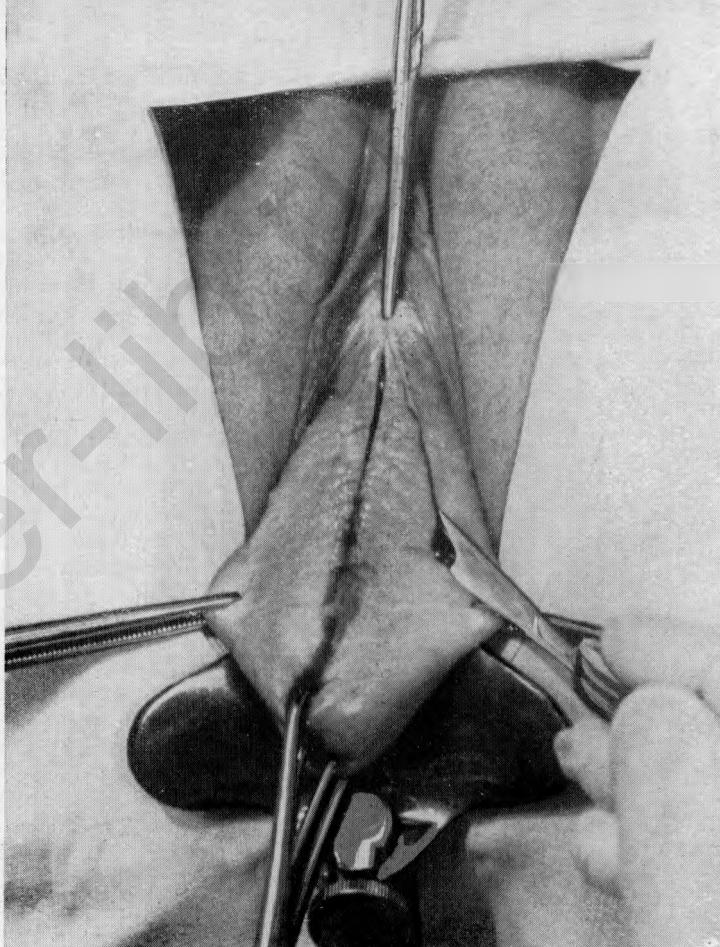
i nizvodit vлагалищную часть шейки матки, правой рукой, в которой держит скальпель, он рассекает стенку влагалища: сначала по срединной линии от зажимов Кохера под мочеиспускательным каналом по направлению к влагалищной части шейки матки (рис. 1), затем от той же точки к боковым зажимам Кохера, обозначающим основание треугольника (рис. 2–3). Эти два лоскута слизистой отсепаровываются отдельно. Начинаям острым путем, скальпелем, от верхней точки под устьем мочеиспускательного канала и когда попадаем в надлежащий слой ткани, то слизистую можем отслоить (рис. 4). Производим это пальцем, обмотанным марлей, отделяем мочевой пузырь, причем оттягиваем зажимом захваченный верхний, уже отсепарованный, угол влагалищного лоскута. Отдельные неотслаивающиеся пучки рассекаем скальпелем. Отсепаровка боковых лоскутов производится так, что ассистент натягивает верхними и боковыми зажимами оставшийся край раны, хирург его выворачивает пинцетом и производит разрез по всей его длине в раневой плоскости между слизистой и фасцией (ход этой части операции изображен в главе Пластика по Гальбану, рис. 3, 4, 5). В надлежащем слое дальнейшая сепарация удачно произ-

Portio nach unten und spaltet mit einem Skalpell in der rechten Hand die Scheidenwand. Durchschnitten wird diese zunächst in der Mittellinie zwischen der Kocherschen Klemme unter der Urethramündung in der Richtung zur Portio (Abb. 1), dann von demselben Punkt ausgehend zu den seitlichen Klemmen, welche die Basis des Dreiecks kennzeichnen (Abb. 2–3). Beide Scheidenlappen werden nun gesondert freipräpariert. Man beginnt die Ablösung vom Scheitelpunkt unterhalb der Urethramündung scharf mit einer Skalpellklinge und kann, falls man in die richtige Schicht gelangt, die Schleimhautlappen förmlich abschälen (Abb. 4). Mit einem Mull-umwickelten Finger wird zu diesem Zwecke die Blase gespannt und gleichzeitig das mit einer Klemme gefasste, freipräparierte obere Lappenende nach unten gezogen. Hafrende und nun gespannte Gewebspfeiler werden scharf durchtrennt. Die Lösung der seitlichen Lappen führt man folgendermassen durch:

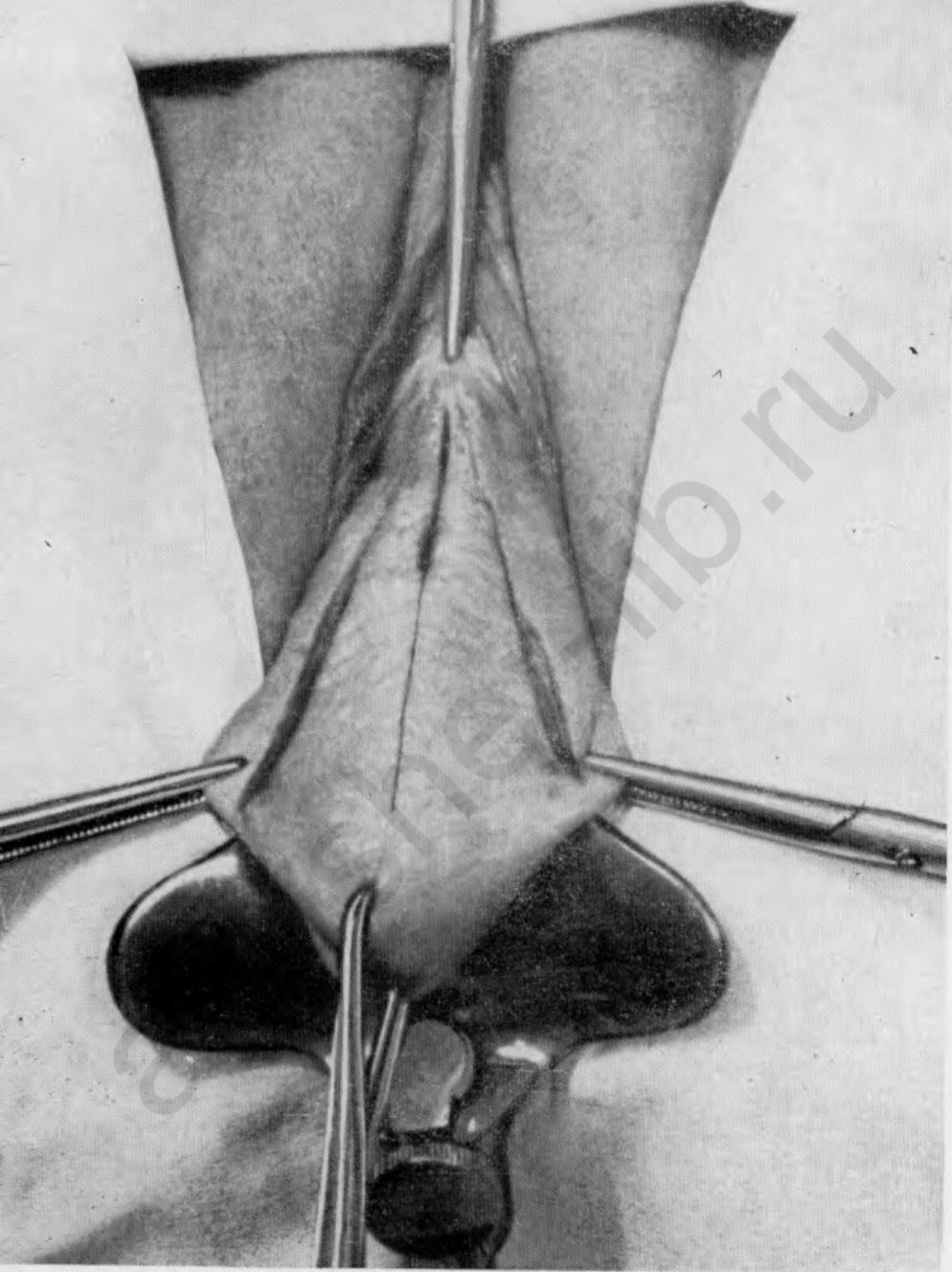
Nachdem der Assistent den Scheidewundrand zwischen den oberen und seitlichen Klemmen gespannt hat, stülpt ihn der Operateur mit einer Pinzette um und dringt entlang der ganzen Schnittlänge scharf, von der Innenkante her, zwischen Schleimhaut und Faszie. Der Verlauf wird in dem Kapitel über

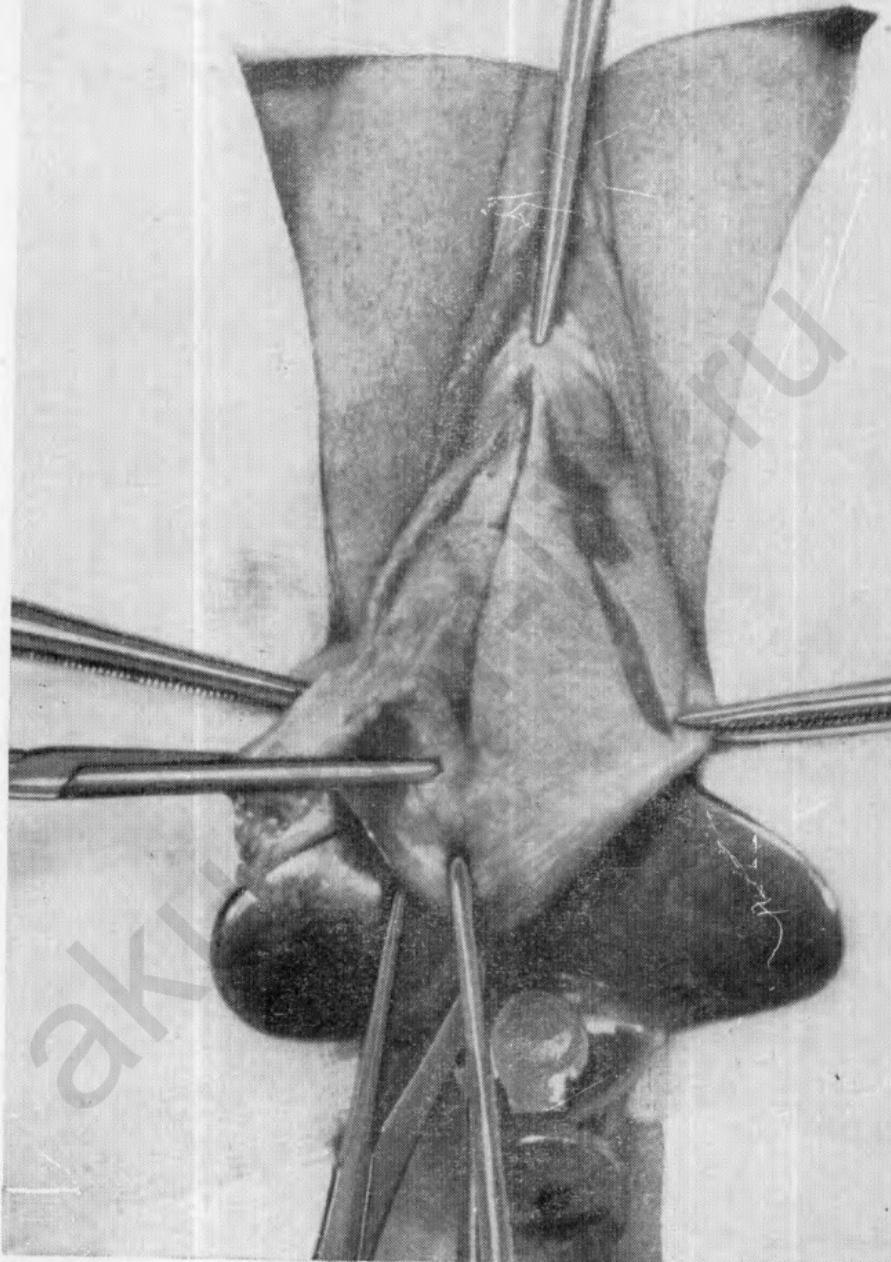

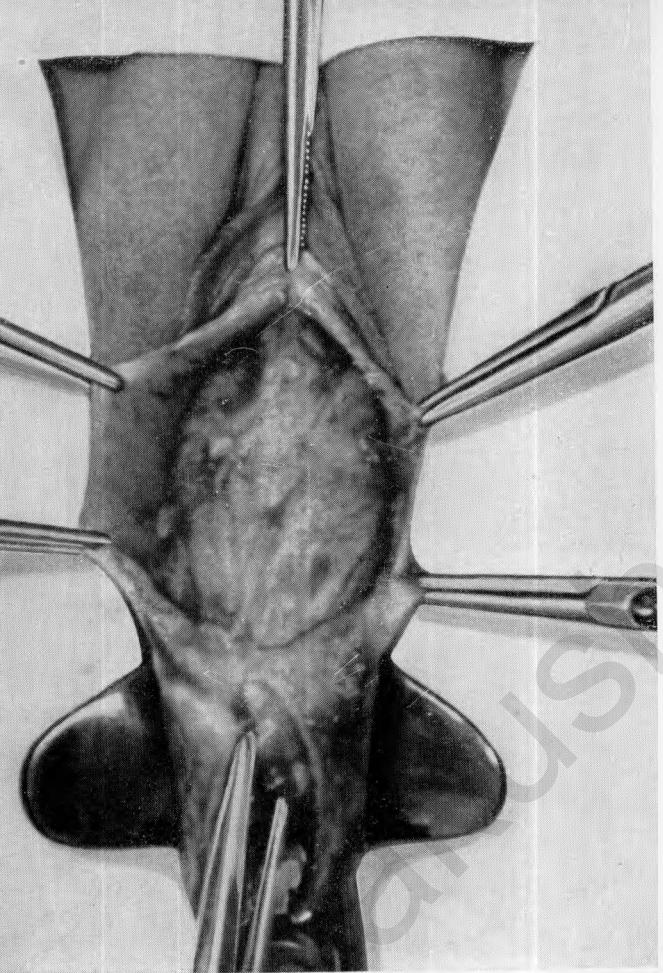
1

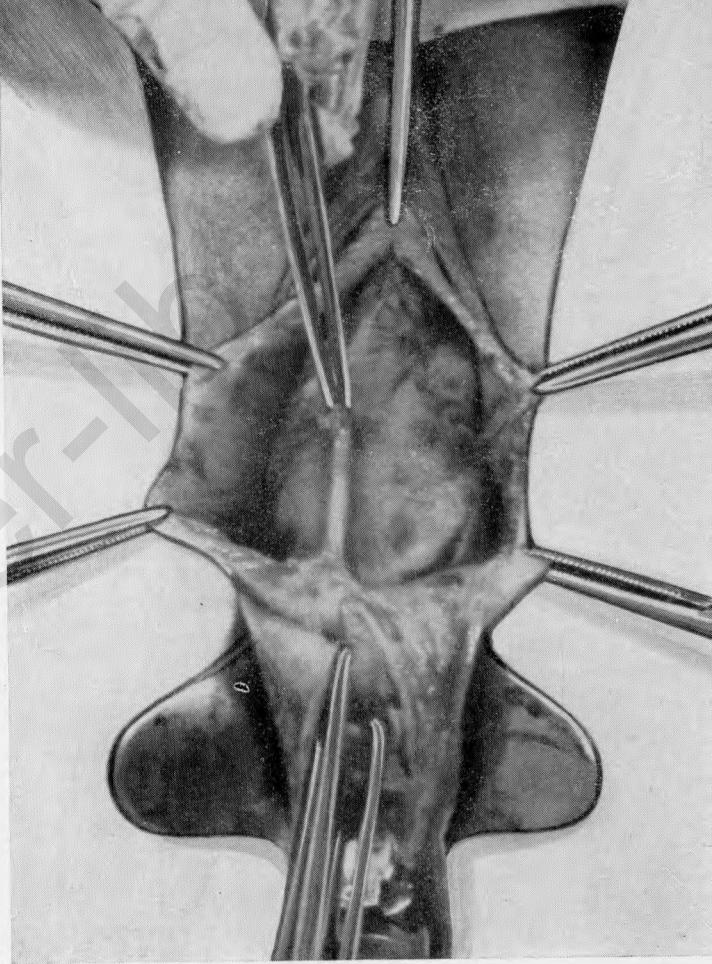
2

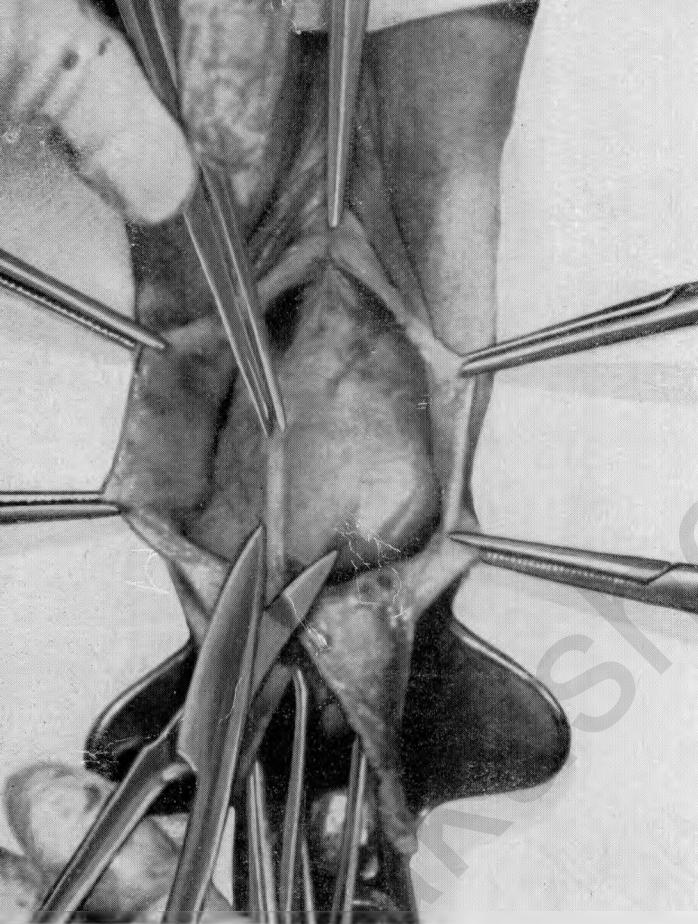

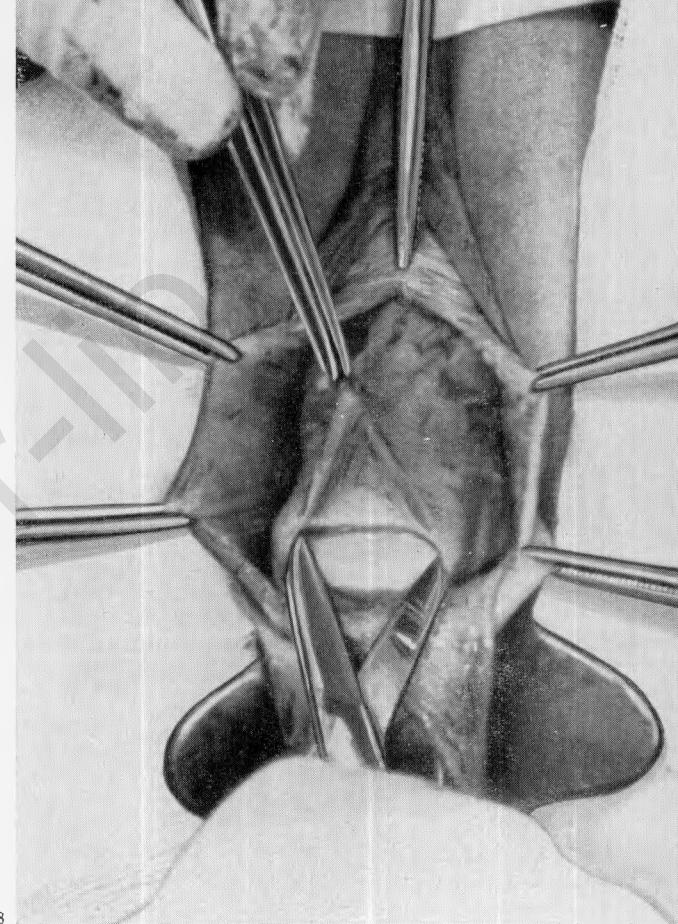
5

6

7

8

vtedy, keď prerežeme septum supravaginale na anatomicku správnom mieste a keď nájdeme exaktné spatiū vesicocervicale. Teraz chirurg odovzdá kliešte asistentovi, chirurgickou pinzetou zdvihne dolný okraj močového mechúra (obr. 6), zahnutými nožnicami prestrihne septum supravaginale (obr. 7), tupo rozšíri otvor zavedenými nožnicami (obr. 8). Pokiaľ sa to nevykoná, pevné snopec väziva fixujúceho mechúr brámia tupému odsunutiu a odpreparovaniu močového mechúra. Je veľmi dôležité i ďalej správne sa orientovať a pokračovať v spatiū vesicocervicale. Ak nestratíme správnu vrstvu, dostaneme sa hľoko ostro alebo aj takmer výhradne tupo (obr. 9) k vezikouterinnej plíke (obr. 10), ktorú poznáme podľa jazykového, smerom nadol konvexného tvaru a žltkavého, skoro bieleho zafarbenia. Situáciu vidime na obr. 3 v kapitole Vezikofixácia. Palpačne sa javí ako tenká, na maternici dobre pohyblivá vrstva, hladký peritoneálny list, na rozdiel od močového mechúra, ktorý je oveľa hrubší, menej hladký, menej pohyblivý a skôr červenej farby.

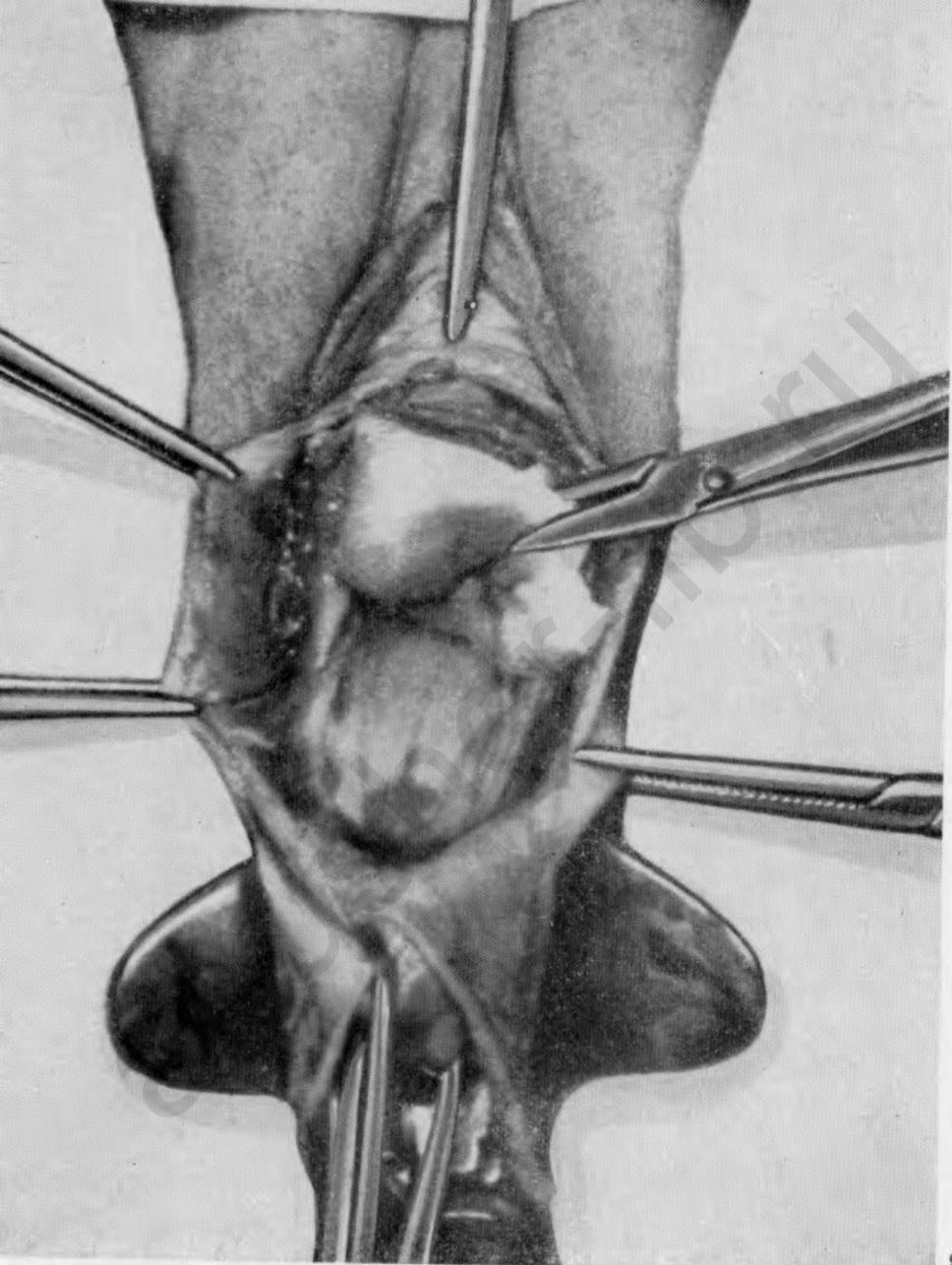
Chirurg nadvihne pliku pinzetou (obr. 10) a prestrihne ju nožnicami. Tým je dutina brušná otvorená (obr. 4 v kapitole Vezikofixácia), prstom sa dostaneme do excavatio vesicouterina, pričom zistíme anatomické event. patolo-

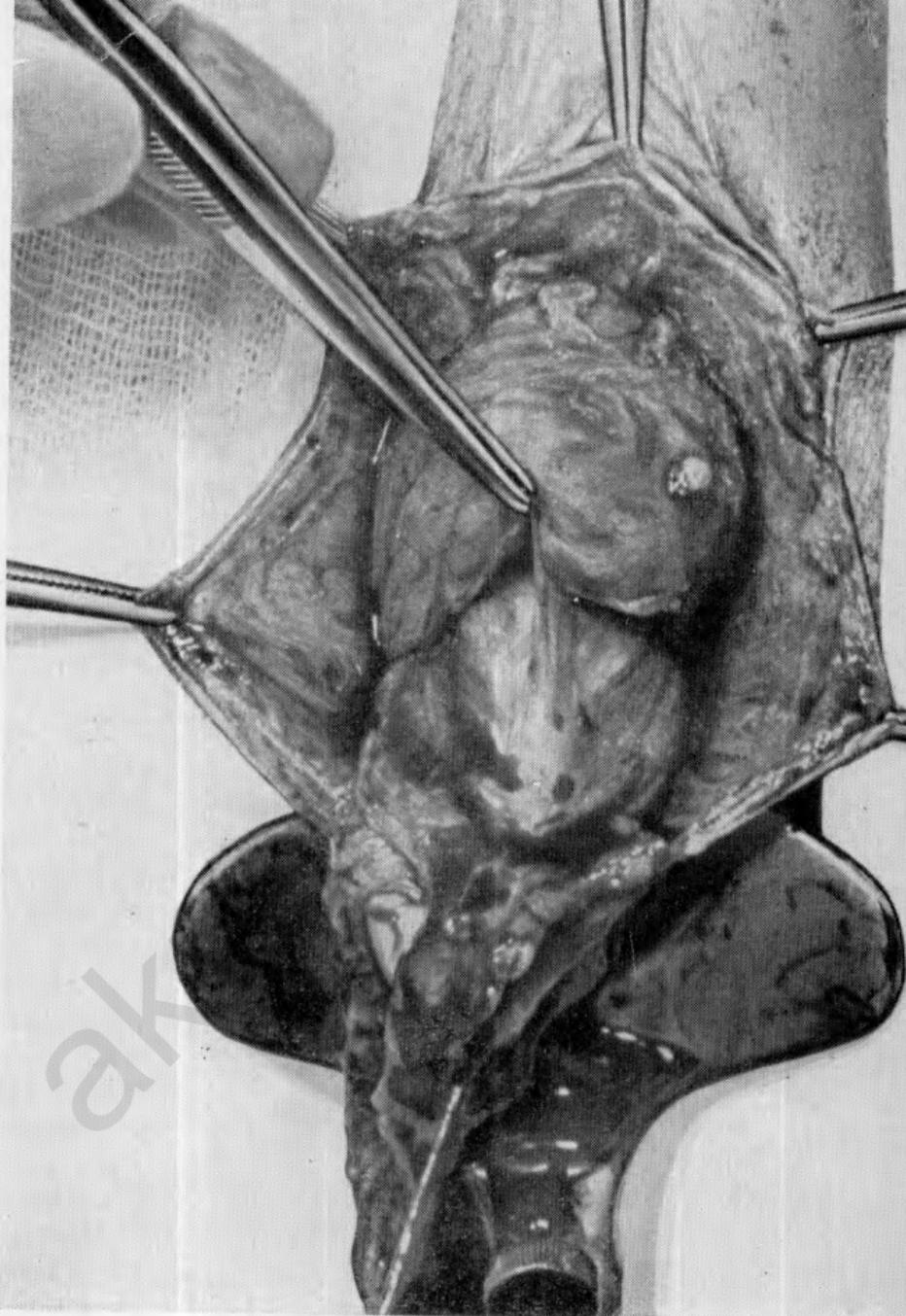
vodíte sa tuším putem, palíčcom. Na risc. 5 je ukázane položenie počas oslobodenia močevého puzíra po stranom.

Zatem xiurug levoj rukojí pomocou pulzových cincov nizvodiť vlagalištnú časť matky, ukazateľnym palíčcom pravoj ruky propícuvať nižnij polos močevého puzíra kák uglublenie za ego nižnim kram, ktoroe perehodit v prikrepljujúcou vlagalištnú fasciu. Močevého puzíra my možem osloboditi leno teda, koda my naходимся imennio v tom sloe a koda rasscečem nadvlagalištnú peregorodku na anatomatickem nadlježacom meste a точно найдем vlagališno-šečechné prostredie. Počas tohto xiurug predať pulzové cincy asistentu, xiurugickim pinzettom pripridniat kraj močevého puzíra (ris. 6), izognutými nožnicami rasscekať nadvlagalištnú peregorodku (ris. 7) a tuším putem rasspiriť otvurstie pri pomoci vvedených v nero nožnič (ris. 8). Do tekh por, koda eto časť operacie ne zakončena, ottesneniu a otsepárovke močevého puzíra prenášajú krepikus puchki soedinitelnej tkani, fixirujući močevou puzíru. Očen vajno i v dalšejšom hode ne teriť orientaci a продолжiť scenariu v puzíro-šečechnom

die Halban'sche Plastik — Abb. 3, 4, 5 veranschaulicht. Wird die richtige Schicht getroffen, dann gelingt die weitere Präparation stumpf mit dem Finger. Die Abb. 5 zeigt den Zustand nach seitlicher Lösung der Blase.

Während die linke Hand des Operateurs die Portio mit Kugelzangen nun nach unten zieht, tastet der rechte Zeigefinger den unteren Blasenpol hinter seinem unteren Rand als eine Aushöhlung, die in die inscierende Vaginalfasszie übergeht. Die Blase kann erst dann gelöst werden, wenn man in diese Schicht gelangt ist, das Septum supravaginale an der anatomisch richtigen Stelle durchtrennt und exakt das Spatiū vesicocervicale gefunden hat. Der Operateur übergibt nun die Kugelzangen seinem Assistenten, hebt mit einer Pinzette den unteren Blasenrand (Abb. 6), durchschneidet mit einer gebogenen Schere das Septum supravaginale (Abb. 7) und erweitert durch Spreizen dieses geschlossen eingeführten Instrumentes stumpf die Wundhöhle (Abb. 8). Solange dies nicht geschehen ist, verhindern die die Blase fixierenden straffen Gewebspfeiler ein stumpfes Abschieben und Abpräparieren der Harnblase. Auch jetzt ist eine richtige Orientation und Fortsetzung der Präparation im Spatiū vesicocervicale von grosser Bedeutung: wenn man nämlich in der richtigen

gičké pomery. Voľný peritoneálny okraj môžeme zachytíť stehom, ktorý ostáva prichytený v kliešťach po celú dobu operácie a umožňuje po odstránení maternice bez ťažkostí nájsť okraj pliky.

Po uvoľnení močového mechúra a prevedení prednej celiotómie obrežeme čapík (obr. 11), spojime postranné distálne Kocherove klieše cirkulárnym rezom. Po stranách zatiaľ priečrezme len pošvovú stenu bez vaginalnej fascie. Stred okraja zadnej pošvovej rany zachytíme malými Kocherovými kliešťami (obr. 12) a sústredi odpreparujeme od peritonea stieravými polhybní tamponom v kliešťach. Naproti tomu peritoneum na maternici ostáva (obr. 13), inak by bolo sľažené otvorenie Douglasovho priestoru tým, že sa dostaneme pod serózny povlak maternice. Peritoneum napneme chirurgickou pinzetou a prestrihneme možnicami. Tým je maternica vpred a vzadu (obr. 14) uvoľnená. Na okraj peritonea môžeme tak tiež založiť steh, ako na okraj vezikouterínnej pliky. Chirurg vyšetri prstom Douglasov priestor a vyhľadá zadnú maternicovú stenu.

Martinovo krátke, široké zrkadlo vymeníme za Doyenovu štíblejsiu a o niečo dlhšiu lyžicu, ktorú zavedieme celiotónickou ramou priamo do Douglasovho priestoru a v prípade potreby asi pol metra dlhým pruhom mulu oruškuje-

prostranstvo. Keďže my ne vychodíme za predely nadľažačkeho sloja, to ľahko, predočkajúc separáciu ostrým alebo iščasťitočne tuhým cestom (rys. 9), našomos puzýrno-matocnou skladku, ktorú možno užiť po jazykovidnej, obracenej výplavkostiu vniž, forme a po žltovatovej, početnej bielej okraske. Polohenie počas rys. 3 v člave: Veziko-fikcia. Pri palpanii ona čuvačuje sa ako tenký, na matce ľahko pohyblivý gládki list břišiny, v odrôzine od močového puzýra, ktorý gorazdo tolšte, menšie gládok, menšie pohyblivé a okrasen skoré v krasný farbu.

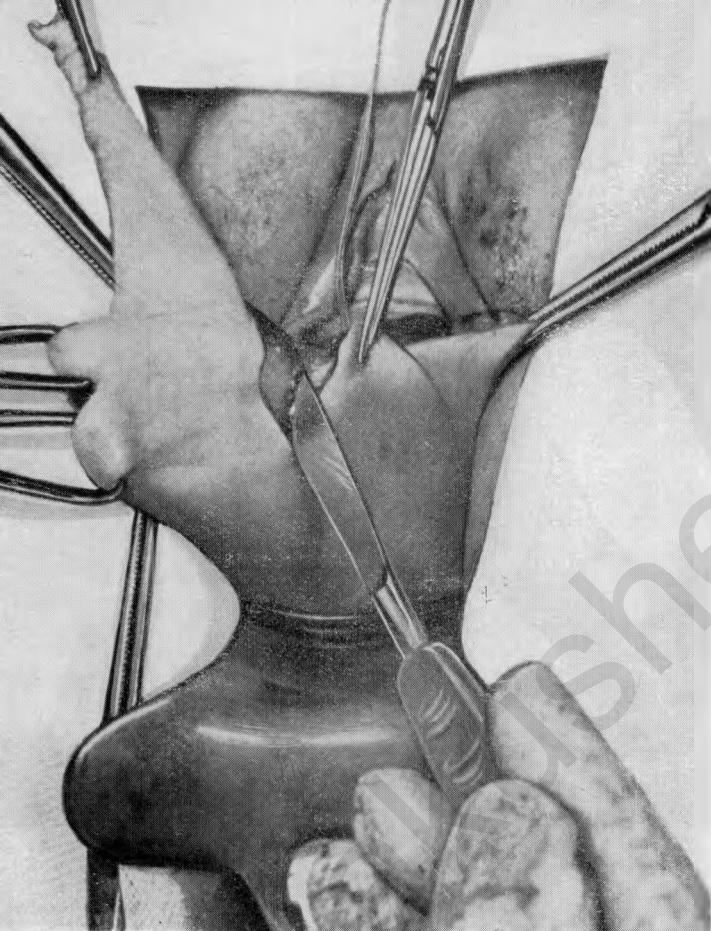
Xirurg pripravuje skladku inin-
cetom (rys. 18) a rozciera ju nožnicami. Takim obrazom břišná po-
ložnosť očakuje sa otvorenou (rys. 4
v člave: Veziko-fikcia); proniknuv
náplňom v puzýrno-matocnou ulub-
leniu my obnášame anatomické
alebo patologické podmienky.
Slobodný kraj břišiny možno za-
хватить šírom, ktorý za vše čas
operácie ostane zájatým v zájime
a daje nám možnosť počas udele-
nia matky nájsť kraj skladky bez
velkého úsilja.

Počas osvoboždenia močového puzýra a výrobcu predného chrev-
sčenia my obrezame vlagalištnou

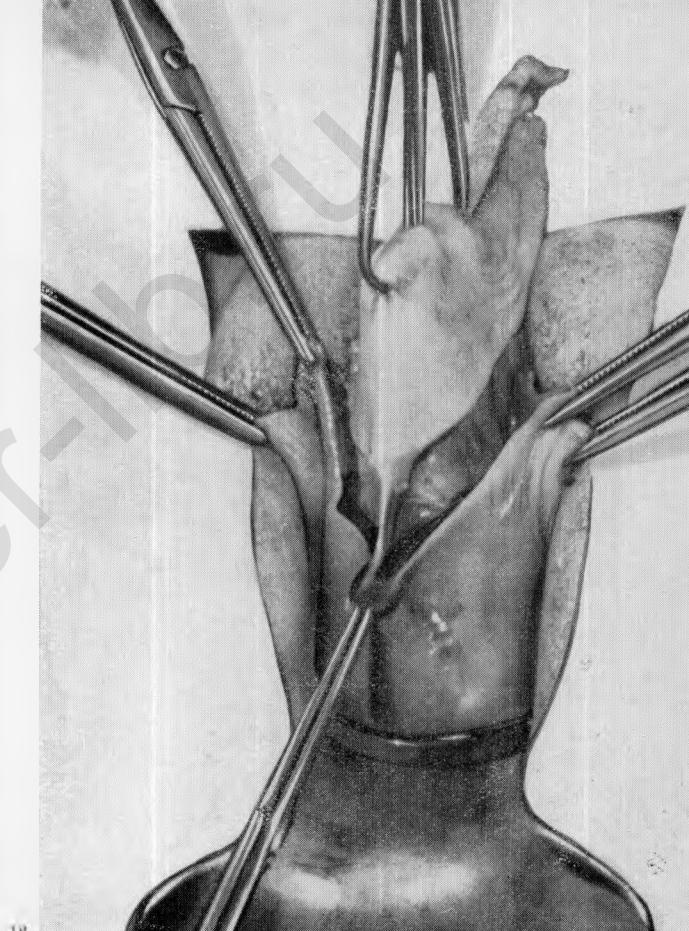
Schicht weiterpräpariert, dann gelangt man leicht, scharf oder fast ausschließlich stumpf (Abb. 9) zur Plica vesicouterina die durch ihre zungenförmige, nach unten konvexe Form und gelbliche, fast weiße Farbe erkennbar ist. Die Situation ist aus der Abb. 3 des Kapitels über die vaginale Vesikofixation ersichtlich. Charakteristisch erscheint auch der Tastbefund: während sich die Blase wesentlich derber, weniger glatt, schlechter beweglich anfühlt und eine mehr rote Farbe aufweist, lässt sich die Plica vesicouterina als dünne, glatte Peritonealduplikatur gegen den Uterus leicht verschieben.

Ist die Plica gefunden, wird sie mit einer Pinzette angehoben (Abb. 10) und mit einer Schere durchschnitten. Dadurch ist die Bauchhöhle geöffnet (siehe die vaginale Vesicofixation (Abb. 4) und man kann nun mit dem, in die Excavatio vesicouterina eingeführten Finger, die anatomischen bzw. pathologischen Strukturen austasten. Es empfiehlt sich, den freien Peritonealrand mit einer Halteklammer zu verschenken, die während der Operation mit einer Klemme gefasst, nach der Uterusextirpation den unteren Plicarand ohne langes Suchen erkennen lässt.

Nach beendeter Lösung der Harnblase und durchgeföhrter Celiotomie, umschneidet man die Portio (Abb. 11) und

11

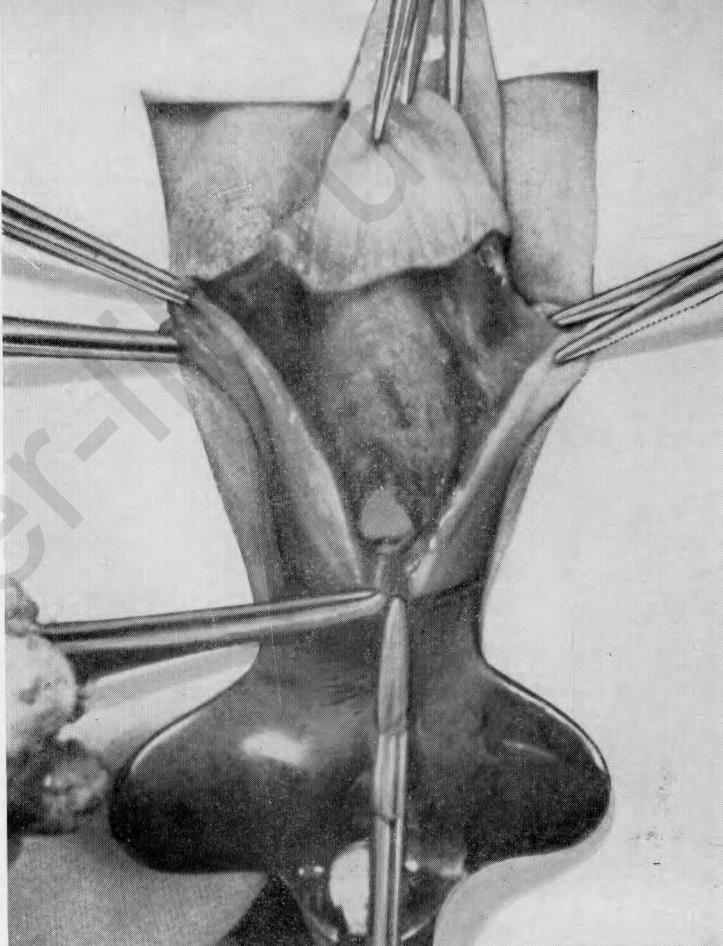

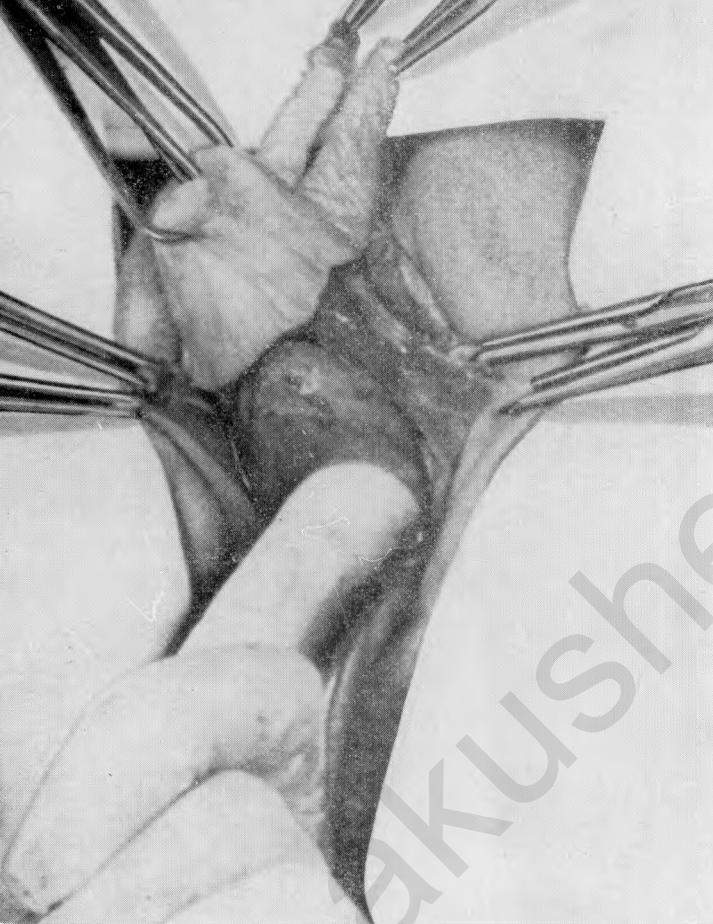
12

13

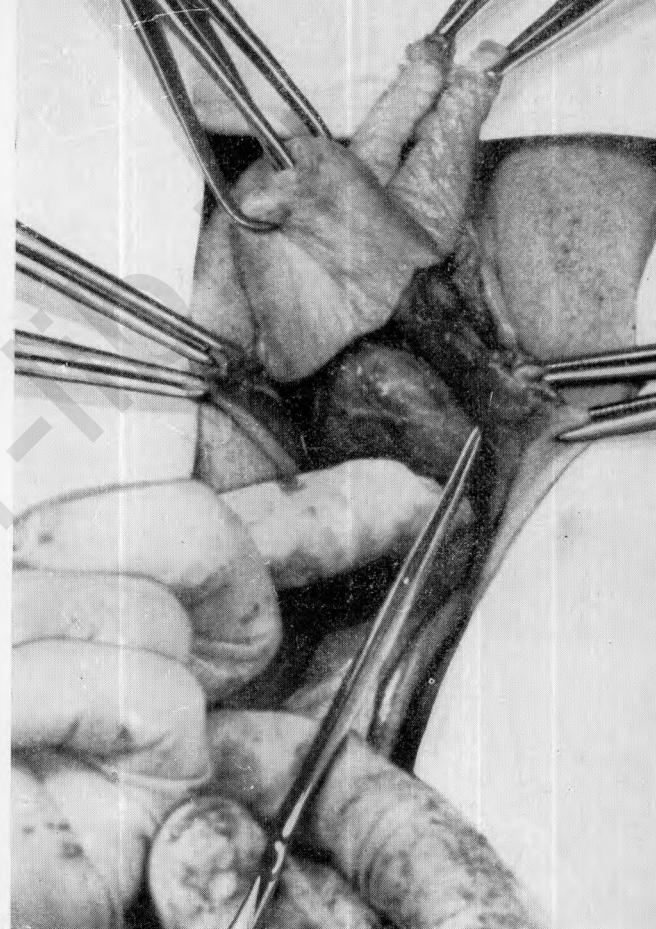
14

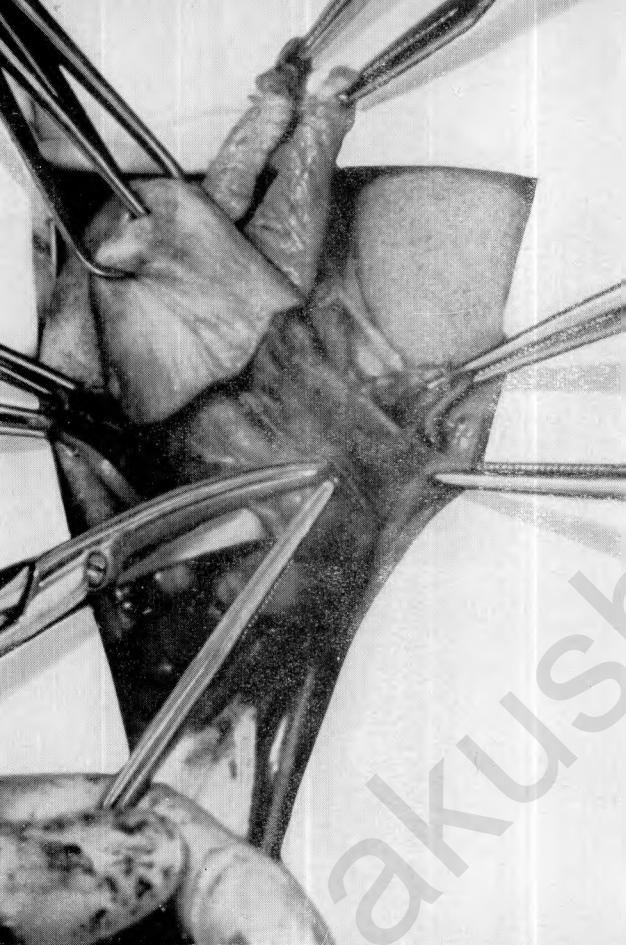

15

16

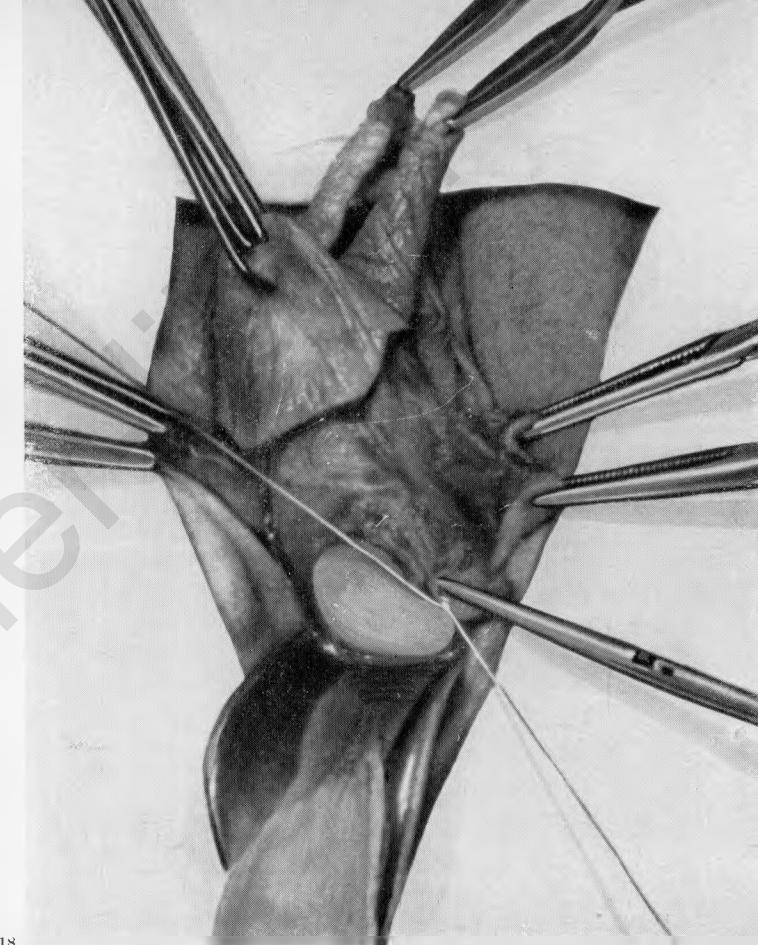
201

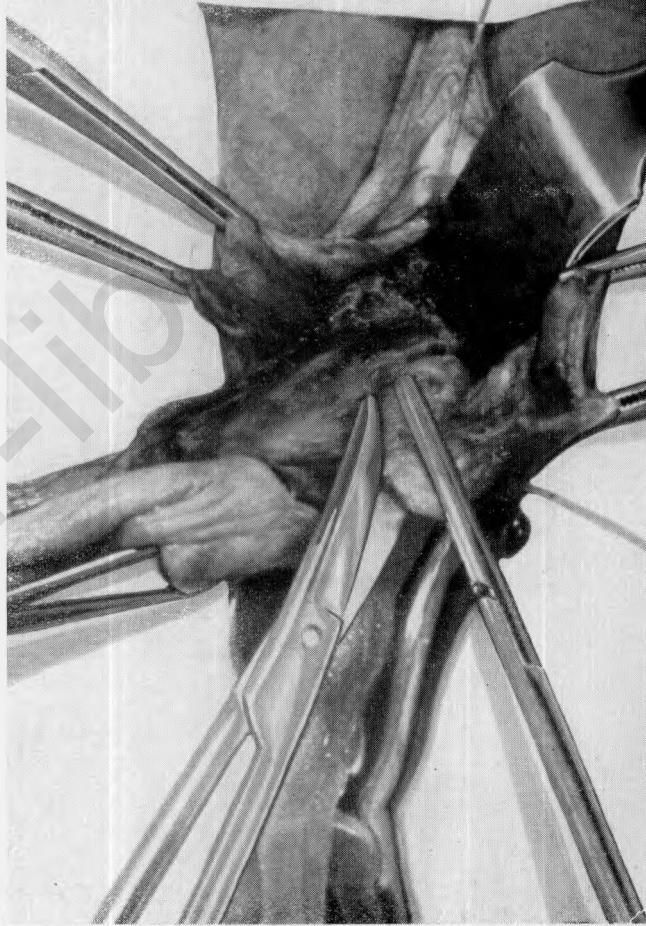

akusher

17

18

19 20

me ďervené kľučky a prípadne von sa tlačiacu predstenu.

Pod kontrolou ukazováka, zavedeného do Douglasovho priestoru (obr. 15) podchytíme Kocherovými kliešťami ligamentum sacrouterinum so zadným peritoneálnym listom (obr. 16). Považujeme za dôležité, aby v týchto ligatúrach neboli väčšie descendantné vetvy a. uterinac. Prítom, pre sprístupnenie operačného terénu, asistent sahá čapík laterálne von na opačnú stranu, čiastočne nahor a chirurg prestrihne podchytene väzivo (obr. 17). Pri podvádzaní ľavej strany sahá čapík prvý asistent, pri podvádzaní pravej strany druhý asistent, ktorý stojí po ľavej strane operovanej. Počas uzlenia povolíme v sahu za čapík (obr. 18). Všetky ligatúry ostávajú zatiaľ dlhé a sú zdola nahor v príslušnom poradí pripevnené malými Penovými kliešťami k operačnej rúške, aby sme ich ľahko našli a rozpoznali pri definitívnom ošetroení a toalete ranu.

Druhý opich zachytáva strednú časť retinaculum uteri. Pri prestrihnutí, ak boli podchytávajúce klieše naložené na správnom mieste, dostaneme sa do tenšieho väziva, v ktorom prebiehajú uteříne cievky (obr. 19–21).

Tretí opich zachytáva parametralné väzivo a hlavnú vetvu a. uterinac. Obrazy 22–23 súčasne demonštrujú iný spôsob, a to taký, pri ktorom opichujeme

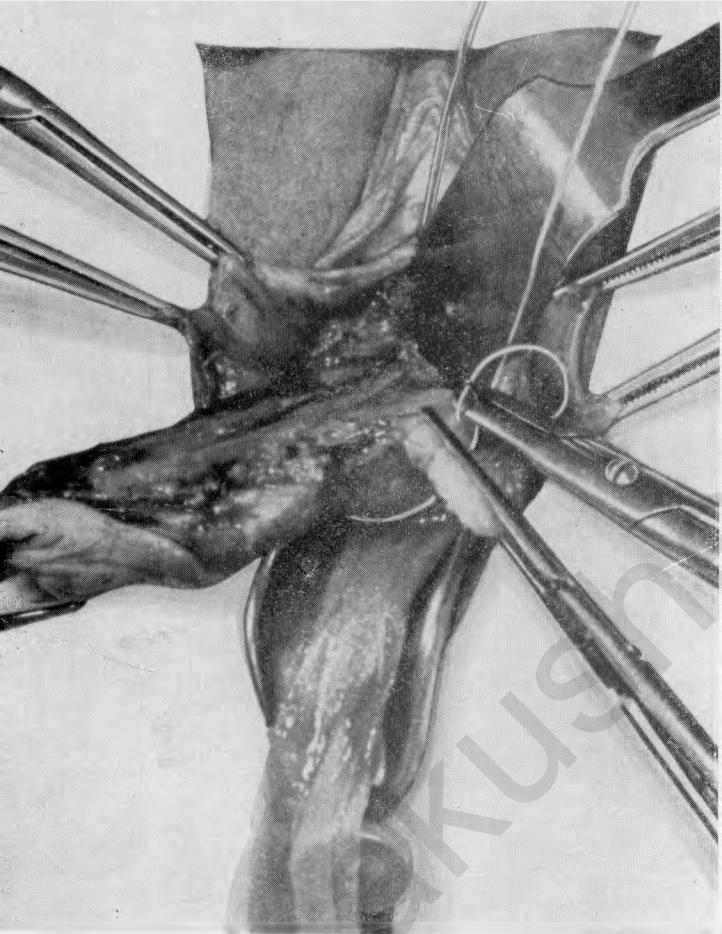
časť šeiky matky (rys. 14) a pripravíme medzi distálnymi zájskami Kochera cirkuлярnyj razrez. No bočkam rasskazem poka toľko stenku vлагалища bez влагалищной фасции. Середину края задней влагалищной раны захватываем малым зажимом Кохера (rys. 12) и на некотором расстоянии отсепаровываем брюшину марлевым шариком. На матке, однако, брюшину оставляем (rys. 13), потому что в противном случае вскрытие Дугласова пространства было бы затруднено тем, что мы проникнем под внутренностный лист брюшины на матке. Брюшину натягиваем хирургическим шницетом и рассекаем ножницами. Таким образом матка оказывается освобожденной спереди и сзади (rys. 14). На край брюшины тоже можно наложить шов, подобно тому как у пузырно-маточной складки. Хирург исследует пальцем Дугласово пространство и прощупывает заднюю стенку матки.

Короткое зеркало Мартина он переменяет на более узкое и длинное зеркало Дуайена, которое вводится через рану чревосечения прямо в Дугласово пространство, и в случае потребности, марлевой полоской, длиной приблизительно в пол метра, отводит нетканый кишечника или же сальник.

Под контролем указательного паль-

verbindet die seitlich-distalen Kocherklemmen mit einem zirkulären Schnitt. Auf beiden Seiten wird zunächst nur die Scheidenwand, d. h. also nicht auch die Vaginalfazie durchtrennt. Mit einer kleinen Klemme fasst man dann die Mitte des rückwärtigen Scheidenwundrandes (Abb. 12) und präpariert diesen mit wischenden Bewegungen eines Stieltrupfers ein wenig vom Peritoneum ab. Da nach dem Abschieben des Uterusperitoneums die Öffnung der Plica wesentlich erschwert würde (man gelangt in solchen Fällen unter die Uterusserosa), lässt man es unversehrt in situ (Abb. 13). Nun spannt man das Peritoneum mit einer chirurgischen Pinzette an und durchtrennt es mit einer Schere. Mit diesem Eingriff ist der Uterus vorn und hinten freigelegt (Abb. 14). Der Peritonealrand kann auch hier – ebenso wie die Plica vesicouterina – mit einer Haltenaht versehen und der Douglas'sche Raum sowie die Uterusrückwand ausgetastet werden.

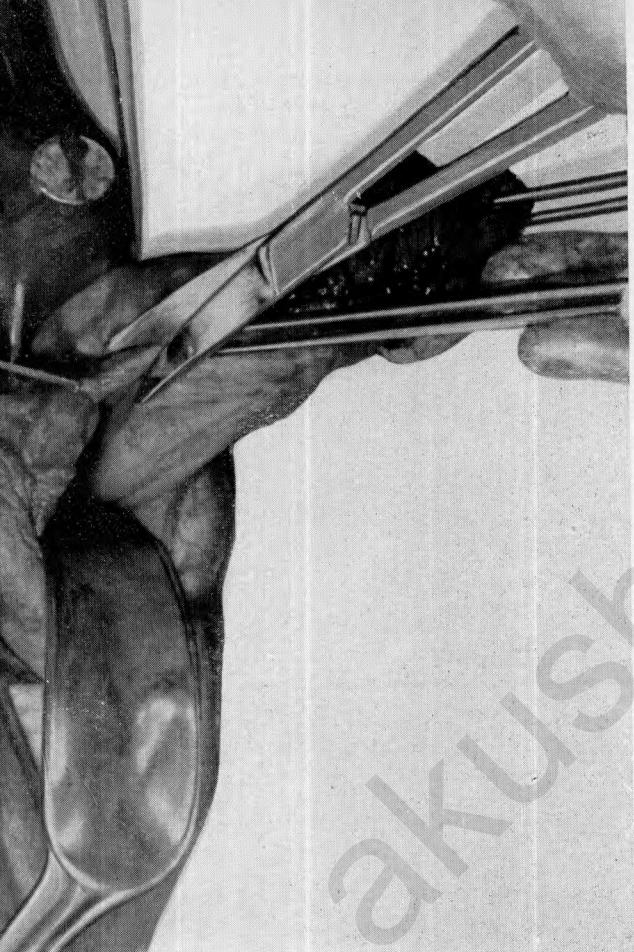
Das kurze, breite Martin'sche Flügelspekulum wird nun gegen ein schmäleres, längeres Doyen'sches Blatt vertauscht, das man durch die Coeliotomiewunde unmittelbar in den Douglas'schen Raum einführt. Darmschlingen und das gelegentlich vordrängende grosse Netz können im Bedarfsfalle durch einen

21

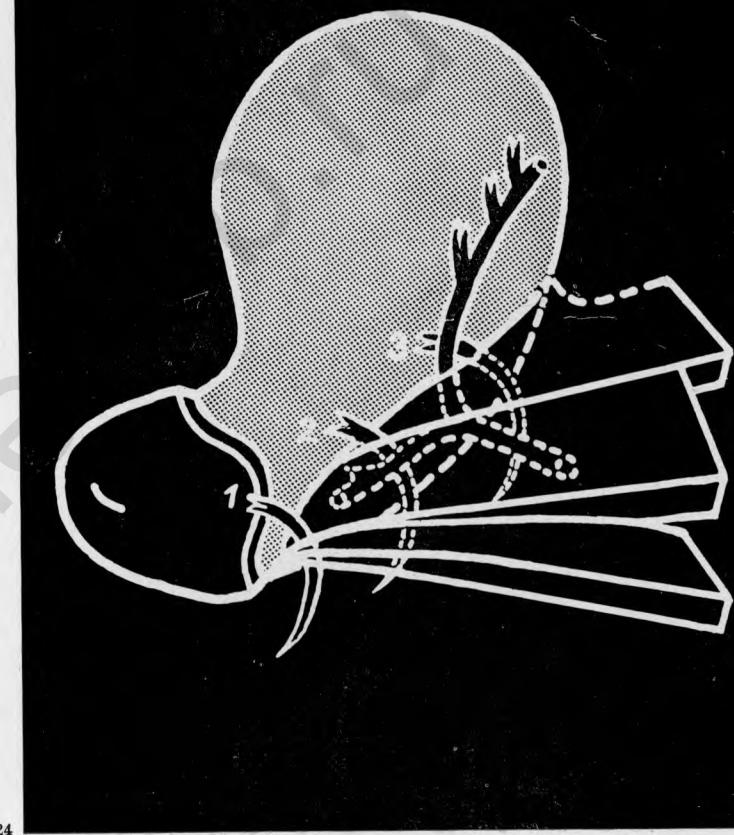

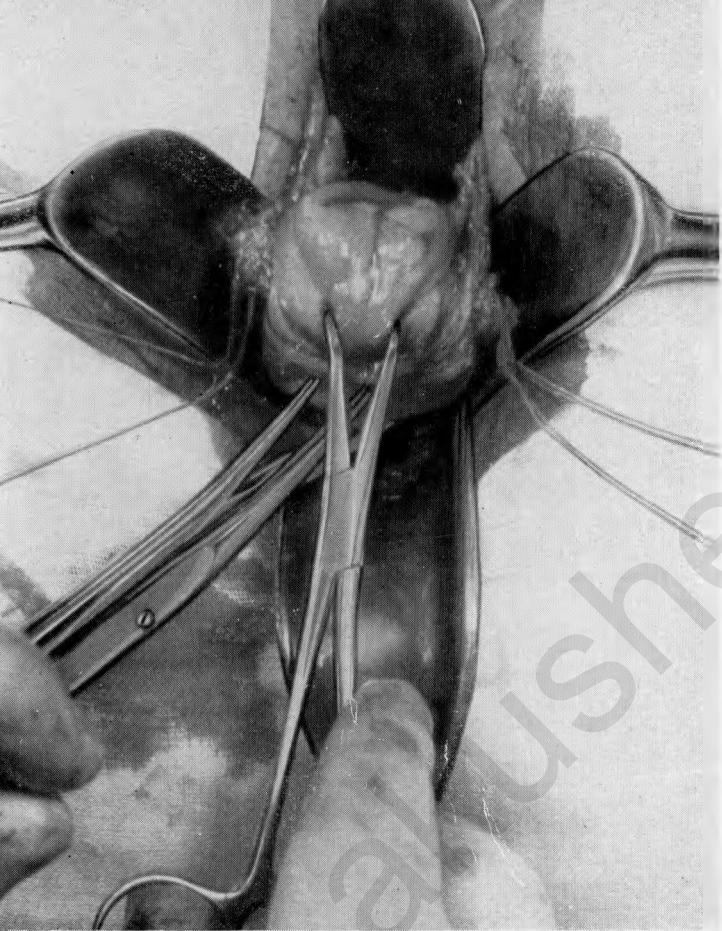
22

23

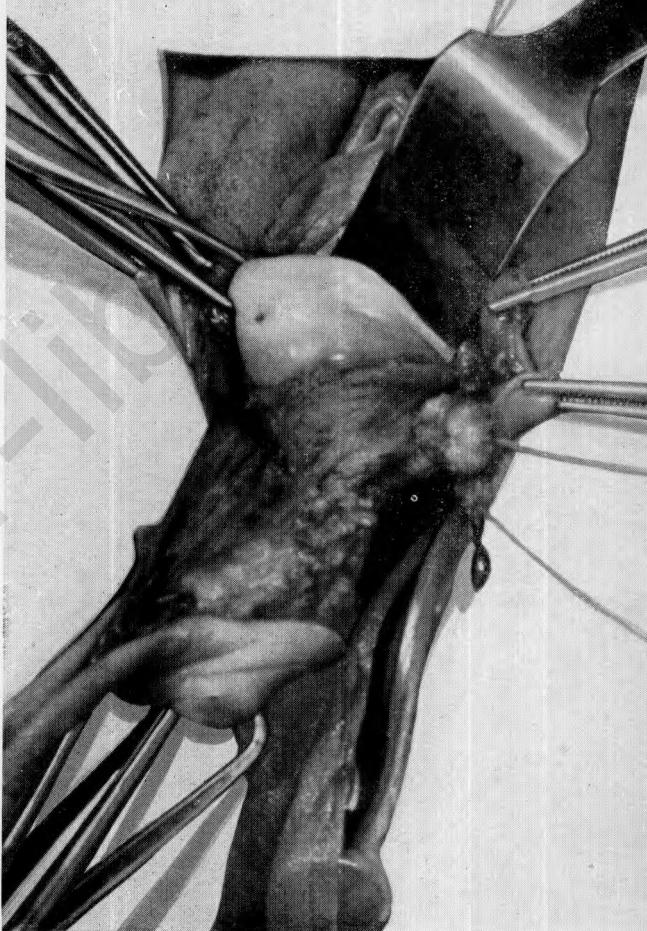
24

25

26

za kontroly prsta aj priamo bez podchytania, alebo ihlou v ihelci, alebo ako na obrázku Déchampsovou ihlou.

Schéma na obr. 24 demonštruje 3 základné opichy na uvoľnenie maternice.

Niekedy vystačíme s dvoma opichmi: druhý a tretí spojíme do jedného. Po urobení týchto opichov na obidvoch stranach súvisi maternica len s úponmi maternicových príveskov a chordae ute-roinguinales.

Prednú lyžicu opäť zavedieme do peritoneálnej dutiny, pod vezikouterinou plíkou. Postupne zachytávame prednú stenu maternicového tela ozubenými kliešťami smerom k fundu (obr. 25) a za súčasného tláčenia čapíka dozadu ju vyluxujeme. Ak je maternica dostačne pohyblivá, môžeme pri ďalšom postupe, kvôli lepšej prehľadnosti, vyuvať opäť aj čapík a tým celý operačný preparát (obr. 26). Teraz zrešte nede vidime úpony vajcovodov a chordae uteroinguinales. Modifikácia, korigujúca zniženie pošvových stien a zniženie močového mechúra skladá sa z nasledujúcich úkonov: vlastné maternicové prívesky a chordae uteroinguinales podchytávame samostatne. Jednými kliešťami oddelene iba chorda uteroinguinalis (ligamentum rotundum) (obr. 27–28), druhými kliešťami vajcovod a chorda uteroovarica (obr. 30–31). Po prestrihnutí uvoľníme chordae uteroinguinales este

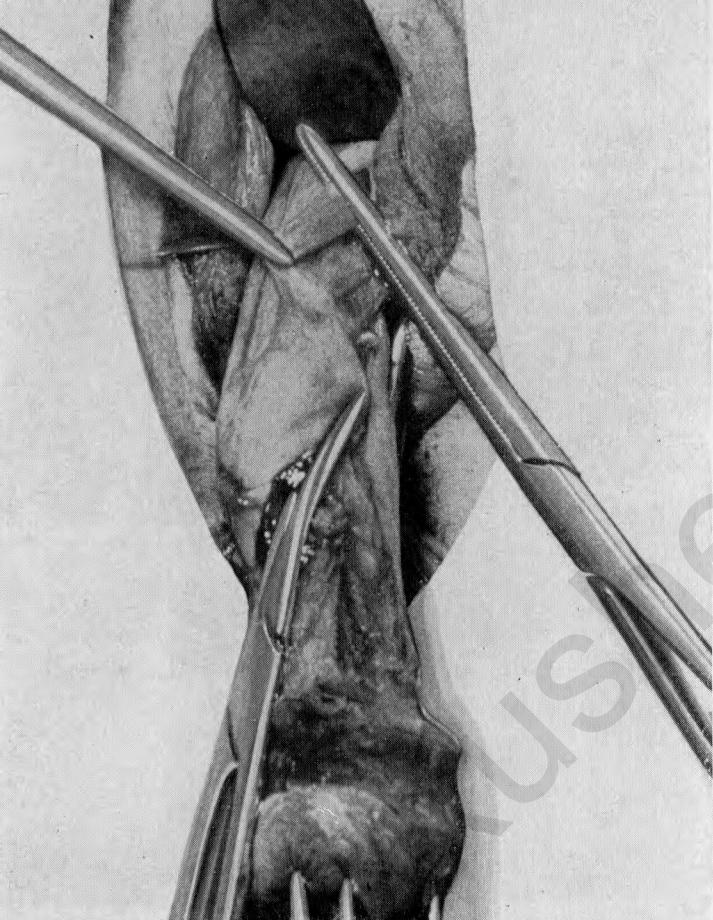
za, vvedeného v Duglasovo prostredie (rys. 15), zájimami Kochera zahvatyvaťa sa krestovo-matocná sviazka v spomie s zadným listom bryoziny (rys. 16). My si myslíme, aby v týchto ligatúrach nebolali väčšie kruhové nieschodiace vety matocnej arterii. Pri tom, aby bol lepšie obnajdenie operacionného pole, asistent otvára vлагалиštnú časť matky vtok v obrobku v opačnú stranu a niekoľko vysoko, a chirurg rieši zahvatenu tkaninu (rys. 17). Pri perevazke levnej strany vlagalištnú časť matky otvára prvý asistent, pri perevazke pravnej strany – druhý asistent, stojaci s levoj strane od operovannej ženy. Počas zaväzovania ligatúry otváranie je potrebné uvoľniť (rys. 18). Počas perevazky všetky ligatúry zostanú len dlhými a v nadzjazdnom poradku smerom nahor pripojené malými zájimami Peana k operacionnej salfetke, aby ich bolo ľahko nájsť a rozoznať po dokončení uzavretia a ošetrovania.

Vtoré obkáľovanie zahvatyvaťa sa strednú časť retinaculum uteri. Pri řezu, ak sú zájimy správne umiestnené, my popadame v tenkú kletčatku v ob-

1/2 m dĺžky Mullstreifen zavŕňaťa sa.

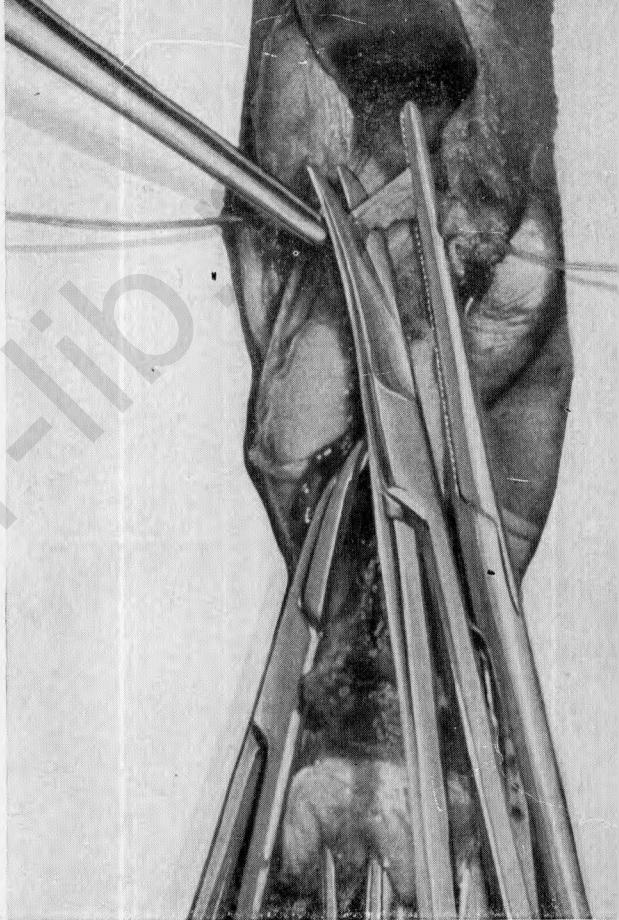
Unter der Kontrolle des in den Douglas'schen Raum eingeführten Zeigefingers (Abb. 15), fasst der Operateur mit Kocherklemmen gleichzeitig das Ligamentum sacrouterinum und das hintere Peritoneumblatt (Abb. 16). Wichtig erscheint uns, dass mit diesen Ligaturen nicht grössere, absteigende Äste der Arteria uterina unterbunden werden. Nachdem einer der Assistenten – um den Zugang zum Operationsfeld zu verbessern – die Portio in entgegengesetzter Richtung seitlich nach aussen und oben gezogen hat, durchschneidet der Operateur das erfassste Gewebe (Abb. 17). Bei der Unterbindung der linken Seite wird die Portio vom ersten Assistenten, bei der Unterbindung der rechten Seite vom zweiten, zur linken Hand der Patientin stehenden Assistenten gezogen. Während der Knotung muss die Spannung der Portio nachlassen (Abb. 18). Nach der Unterbindung lässt man alle Ligaturfäden einstweilen ungekürzt und befestigt sie von unten nach oben, in entsprechender Reihenfolge mit kleinen Péan'schen Klemmen an den Abdecktüchern, um sie bei der abschliessenden Wundversorgung und -toilette leicht finden und unterscheiden zu können.

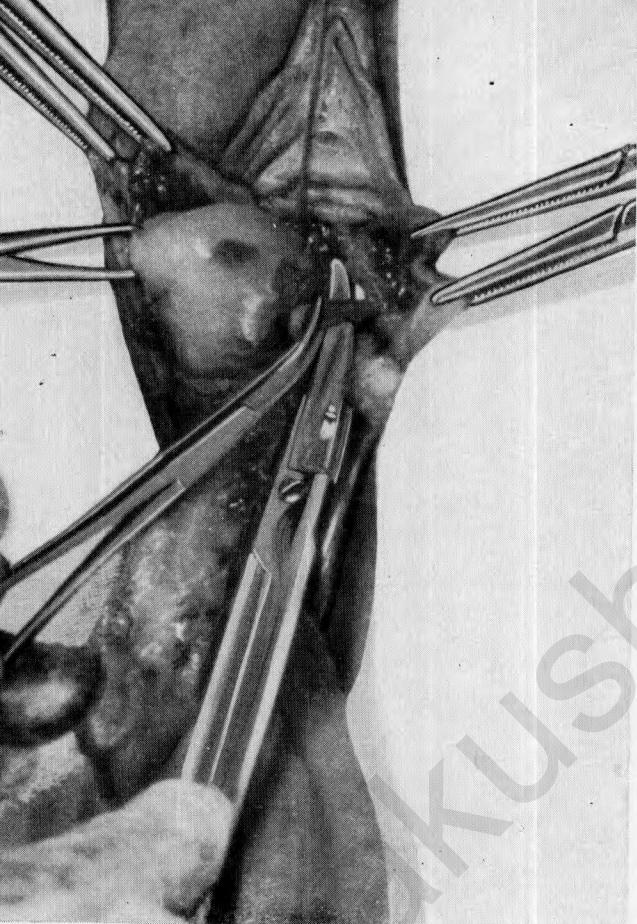
Die zweite Umstechung fasst den Mittelteil des Retinaculum uteri. Waren

27

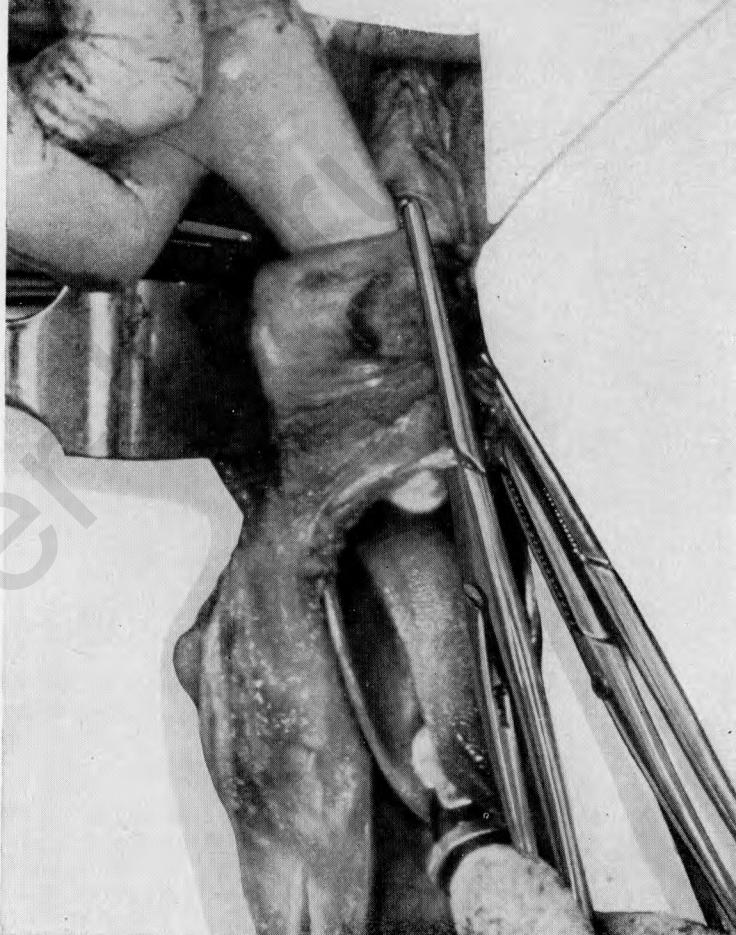
28

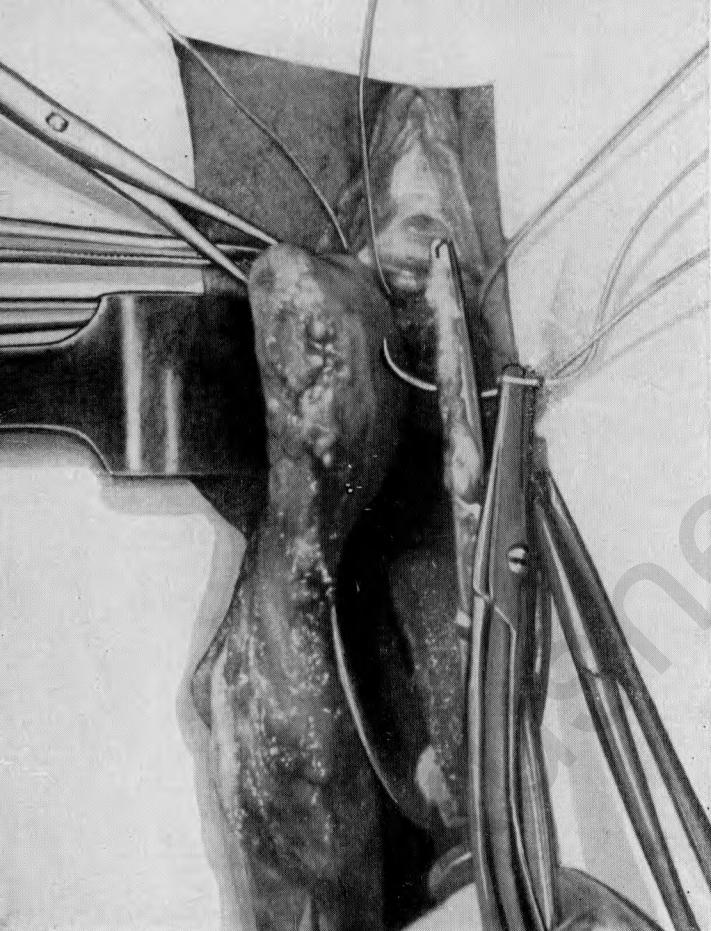

29

30

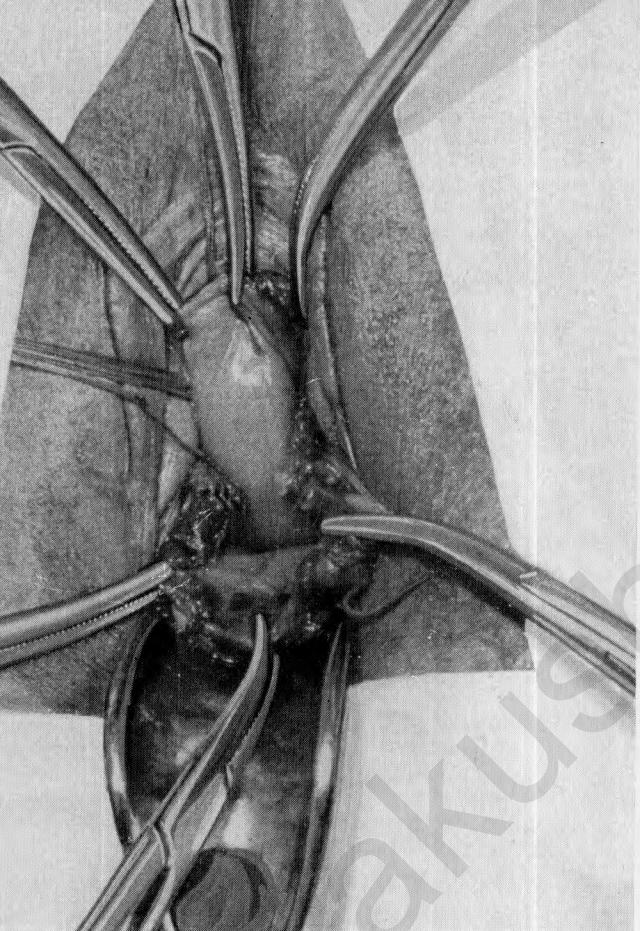

31

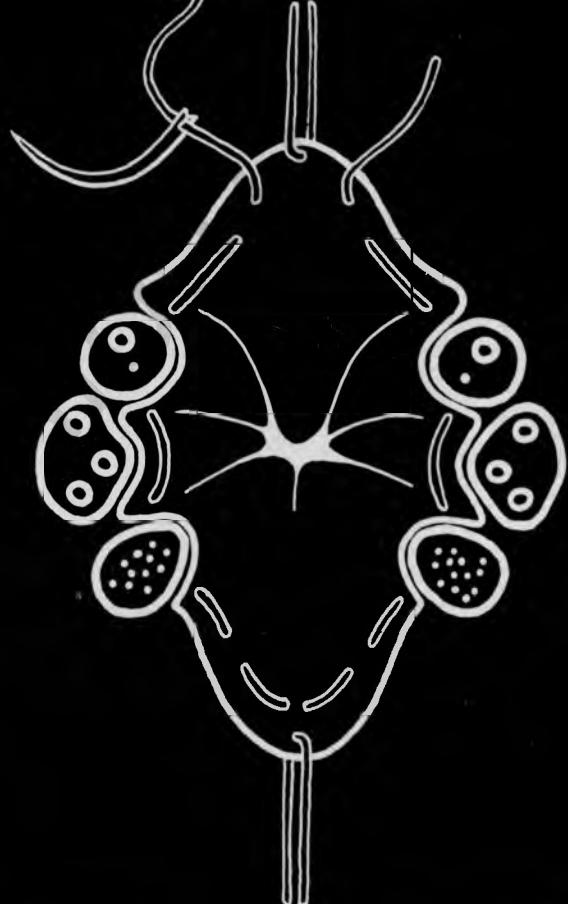
32

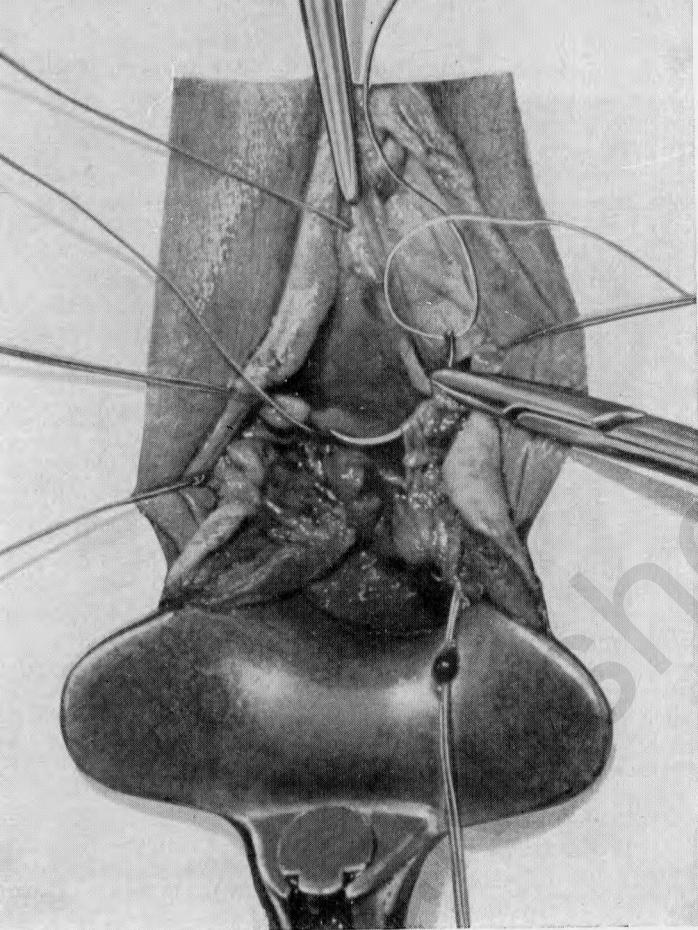

212

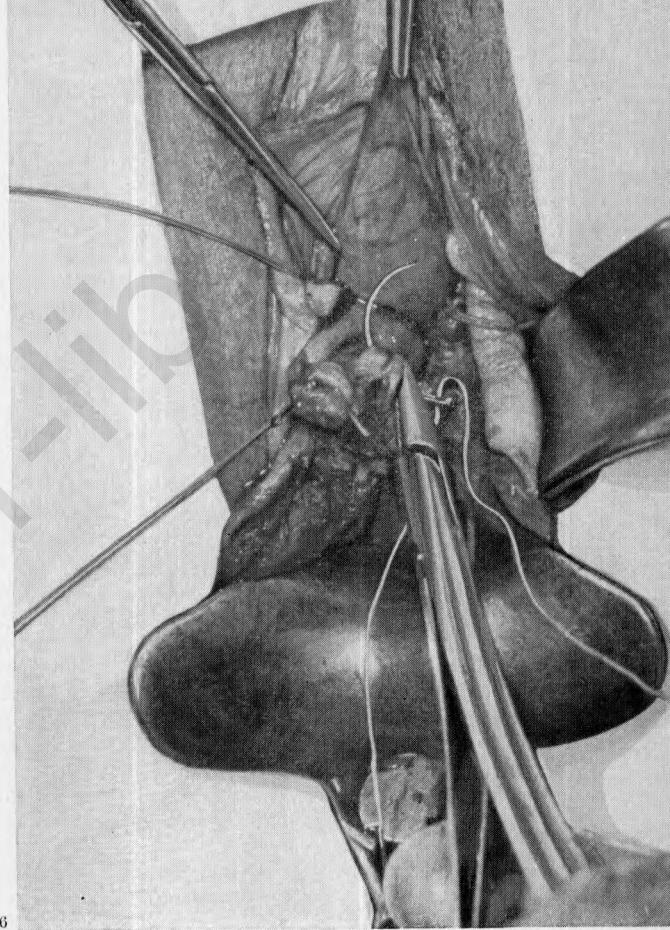
33 34

35

36

laterálne asi $1-1\frac{1}{2}$ cm (obr. 29) a opichneme ich hovdáhom. To isté prevedieme na druhej strane. Preparát je takto odstránený (obr. 32).

Nasleduje uzavretie brušnej dutiny (obr. 33). Pri tejto modifikácii považujeme za najvhodnejšť cirkulárne nabezaný steh, ktorý je naložený na vnútornnej ploche peritoneálnej dutiny tak, že kýpte maternicových príveskov ostávajú extraperitoneálne. Chordae uteroinguinales obídeme, aby sme zachovali ich pohyblivosť (obr. 34-37).

Po ošetrení močového mechúra buď Gersunyho stehom, alebo pozdĺžnou sutúrou vezikovaginálneho septa navlečenie koniec hovdávneho opichu chorda uteroinguinalis do malej ale silnej ihly, zachytenej v Rosemannovom ihelci. Ukažovákom lavej ruky vylhatmáme ligamentum arcuatum vedľa močovej trubice pod horným okrajom pošvovej sliznice, ktorá bola už na začiatku operácie odpreparovaná a pod kontrolou prsta alebo zraku pretiahneme ihlu pod periostom (obr. 38). Po zauzlení sme takto pritiahli a prišili chorda uteroinguinalis k ligamentum arcuatum. To isté spravíme na druhej strane. Ak porozujeme priebeh chordae uteroinguinales, vidíme, že sa laterálne rozbiehajú a strácajú v peritoneálnej dutine. Ďalšími dvoma stehmi spojíme a zblížime rozbiehajúce sa ramená chordae utero-

lašť matocných sôsudov (ris. 19-21).

Treťe obkalývanie захватывает клетчатку параметрия и главную ветвь маточной артерии (рис. 22-23). Тут одновременно показан иной способ, а именно, что обкалывание можно производить прямо на пальце, без захватывания иглой, зажатой в иглодержателе, или же, как это показано на рисунке, лигатурной иглой Дешана.

На схеме (рис. 24) показаны 3 основных обкалывания, при помощи которых освобождается матка.

В некоторых случаях мы обходимся двумя обкалываниями, соединяя второй и третий воедино. После этих обкалываний с обеих сторон матка связана с одними лишь придатками матки и круглыми связками матки.

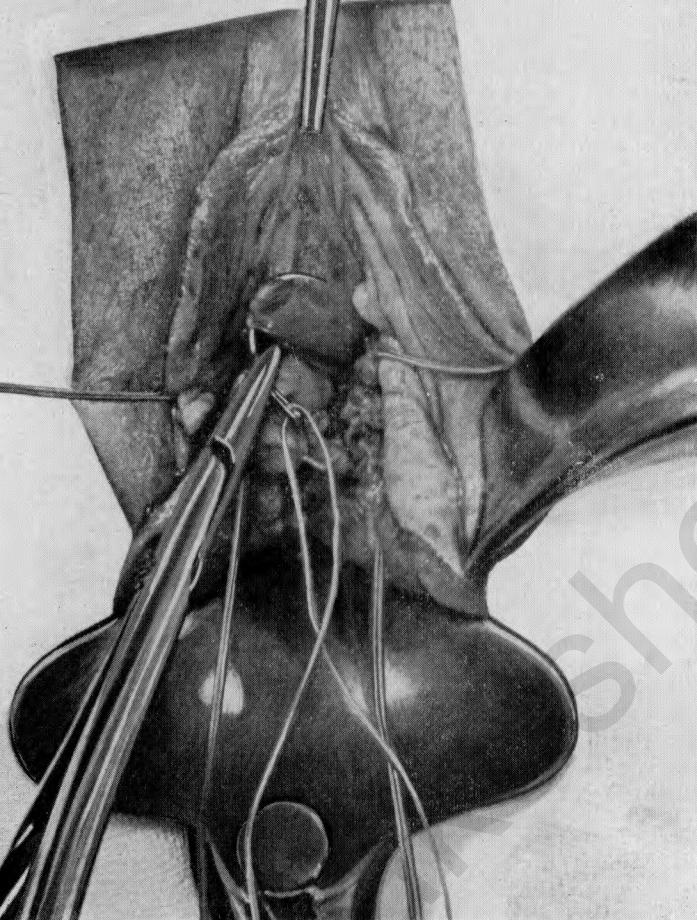
Переднее зеркало снова вводится в брюшную полость под пузырно-маточную складку. Передняя стенка шейки матки постепенно перехватывается пулевыми щипцами по направлению ко дну матки (рис. 25) и вывихивается при одновременном отодвигании влагалищной части шейки матки вглубь влагалища. Если матка достаточно подвижна, то в дальнейшем ходе операции можно для более хорошей ориентации вывихнуть также и влагалищную часть матки, т. е. весь операционный препарат (рис. 26). Тес-

hier die Klemmen an der richtigen Stelle angelegt, gelingt man nach der Durchtrennung in ein schütteres, die Uteringefäße bergendes Gewebe (Abb. 19-21).

Die dritte Umstechung umfasst das Parametriumgewebe und die Hauptäste der Arteria uterina. Auf Abb. 22-23 wird zugleich eine andere Technik gezeigt: umstechen kann man unmittelbar und ohne vorherige Klemmung unter Fingerkontrolle entweder mit einer Nadel im Nadelhalter, oder — wie auf der Abbildung — mit einer Dechamps'schen Nadel. Die schematische Abb. 24 zeigt die drei grundlegenden Umstechungen zur seitlichen Freilegung der Gebärmutter.

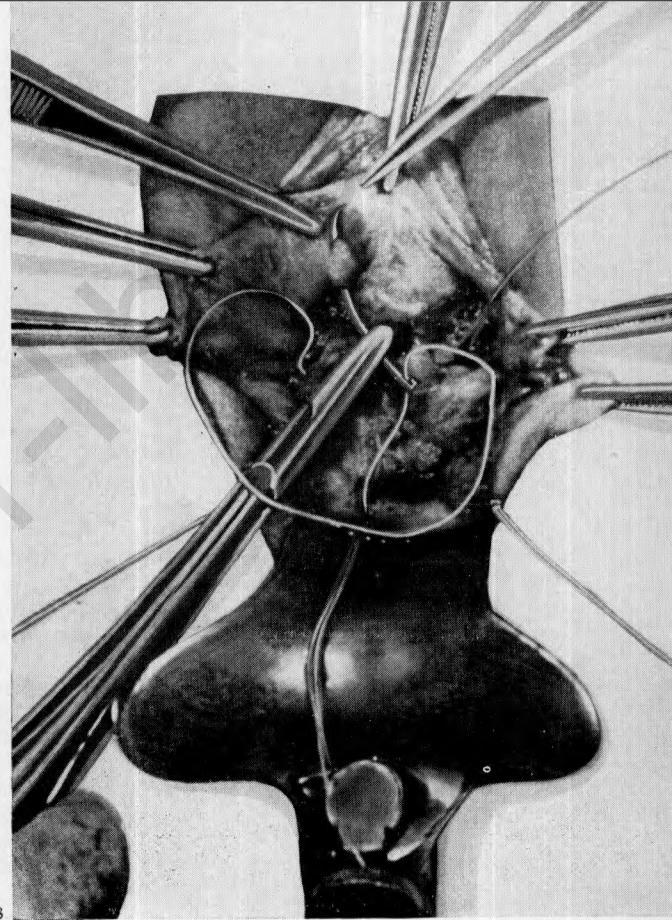
Manchmal genügen zwei Umstechungen und man kann die zweite bzw. dritte miteinander verbinden. Nach der Beendigung dieser Eingriffe auf beiden Seiten, steht der Uterus nur noch mit den Adnexen und beiden Chordae uteroinguinales in Verbindung.

Das vordere Scheidenspekulum wird nun neuerlich unter die Plica vesicouterina in die Bauchhöhle eingeführt, die vordere Uteruswand schrittweise mit Kugelzangen bis zum Fundus gefasst (Abb. 25) und die Gebärmutter durch gleichzeitigen Zug der Portio nach hinten, vor die Wunde luxiert. Ist der Uterus genügend frei beweglich, so kann

37

38

215

inguinalis (obr. 39), aby sme vytvorili oporu pre prolabujúci močový mechúr. Ku každému z koncov posledného stehu potom priviažeme jednu stranu kýpfa ligg. sacrouterina. Taktôto sme vytvorili z chordae uteroinguinales a ligg. sacrouterina platňu, ktorá potom drží vysunutý močový mechúr a zabraňuje jeho ďalšiemu zníženiu.

Operáciu ukončíme sutúrou resekovaných okrajov prednej pošvovej steny, zúžením otvoru pošvového kýpfa (obr. 40). Subperitoneálny priestor drénujeme pruhom mulu.

Iná metóda fixácie pošvy spočívá v tom, že koniec opichov chordae uteroinguinales všíjeme vo výške jednej treťiny na obidvoch stranach do pošvového kýpfa asi $1\frac{1}{2}$ –2 cm od okraja pošvovej rany (obr. 41) a opichy ligg. sacrouterina fixujeme k zadnej pošvovej stene trochu nad okrajom rany (obr. 42). Opísané stehy užíme iba po sutúre pošvy, čím celý pošvový kýpeľ vytiahneme. Skoro v každom prípade je potrebné pripojiť aj zadnú plastiku so sutúrou levátorov, ktorú sme opísali v príslušnej kapitole.

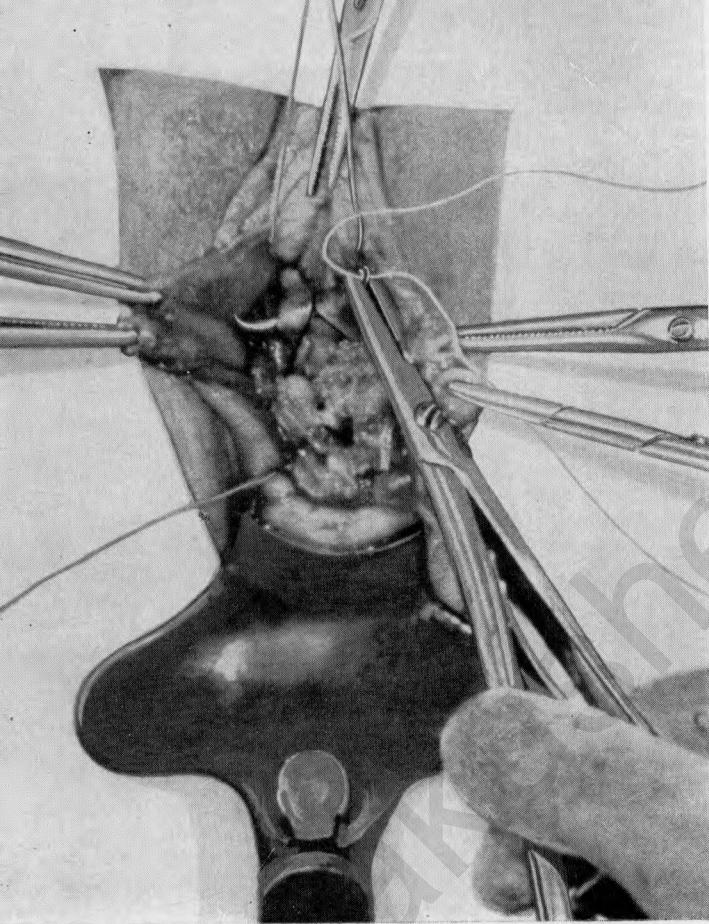
Teraz my odvetľivo vidíme miesto vpadenia matocných trub a kruhlé svažky matky. Modifikácia, ustranjujúca opuszczenie sten vlagališta a močevого puzera, sostavuje v nasledujúcich meropriatia: Priplatki matky a kruhlé matocné svažky sa zahavajúcej od sebe. Odnešim zahavajúcej len kruhla matocna svažka (ris. 27–28), vtorým — matocna truba a vlastná svažka jecnika (ris. 30–31). Potom vydelenie kruhlé svažky na protiahnenie $1-1\frac{1}{2}$ cm vboľ (ris. 29) a obkalovali sa šelkovou ligatúrou. To je samos deľa sa s druhou stranou, čím zakončuje sa odstranenie preparata (ris. 32).

Zatem sleduje zapinanie břišní polosti (ris. 33). Pri tejto modifikácii my súhlasíme sámym pochádzajúcim cirkularným kisstným švom, naloženým na vnitreniu povrchu břišní polosti takim spôsobom, že kultu priplatkov matky ostávajúce vne břišiny. Kruhlé svažky nezahavujúcej v šve, aby oni zostali podvihnutými (ris. 34–37).

Po zakončení močevého puzera nájom Gursu, alebo iži prudolným švom, naloženým na puzerovno-vlagalištnú prehodorku, v niekoľkošiu, no silnú iglu, zahavujúcu v iglodržiteľ Bozemana, vdeva sa

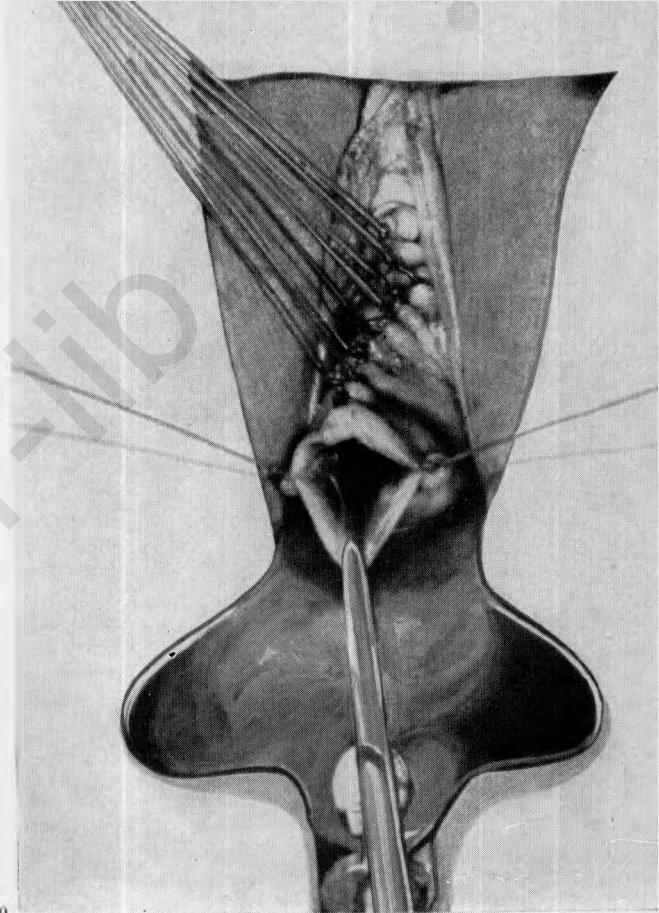
man im Verlauf der Operation — der besseren Übersicht wegen — auch die Portio und damit das ganze Operationspräparat vorziehen (Abb. 26). Nach der oben angeführten Luxation erkennt man deutlich die Insertionsstellen der Tuben und Chordae uteroinguinales. Will man durch eine Operationsmodifikation gleichzeitig einen Scheidenwand- oder Blasendeszensus beseitigen, so empfiehlt sich folgender Eingriff: die Adnexe und Chordae uteroinguinales werden gesondert, d. h. mit einer Klemme nur die Chorda (Abb. 27–28) und mit einer zweiten nur die Tube und Chorda uterovarica gefasst (Abb. 30–31). Nach ihrer Durchtrennung präpariert man dann die Chordae uteroinguinales nach der Seite hin etwa 1 bis $1\frac{1}{2}$ cm frei (Abb. 29) und umsticht sie mit Seide. Auf gleiche Weise wird auf der anderen Seite vorgegangen und schliesslich das Operationspräparat entfernt (Abb. 32).

Es folgt nun der Verschluss der Bauchhöhle (Abb. 33). Bei der von uns beschriebenen Modifikation empfehlen wir eine Tabakbeutelnhaft, die an der Innenseite der Peritonealhöhle derart angelegt wird, dass die Adnexstümpfe extraperitoneal zu liegen kommen. Um ihre Beweglichkeit zu gewährleisten, werden die Stümpfe der Chordae uteroinguinales hierbei umgangen (Abb. 34 bis 37).

39

40

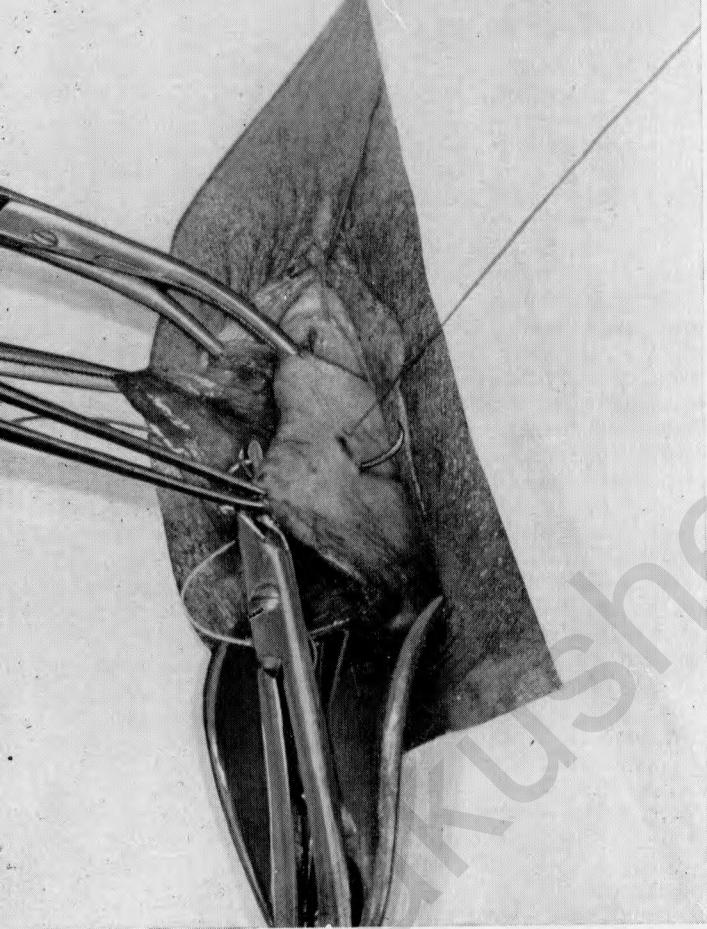

217

конец шелковой нити, которой было произведено перевязывание круглой связки. Указательным пальцем левой руки мы прощупываем дугообразную лобковую связку вблизи от мочеполового канала под передней стенкой слизистой влагалища, которая была отсепарована уже в начале операции, и при помощи введенного пальца, или под контролем глаза, прокалываем иглой периост (рис. 38). Таким образом подтягивается и пришивается круглая связка матки к дугообразной лобковой связке. То же самое мы производим и на другой стороне. Наблюдая ход круглых связок матки, мы видим, что они расходятся по направлению вбок и теряются в брюшной полости. Следующими двумя швами мы сближаем и соединяем расходящиеся пучки круглых связок (рис. 39), чтобы образовать опору для выпадающего мочевого пузыря. К каждому из концов последнего шва привязываем одну сторону культи крестцово-маточной связки. Таким образом из круглых и крестцово-маточных связок образуется мост, удерживающий оттесненный мочевой пузырь, который препятствует его повторному снижению.

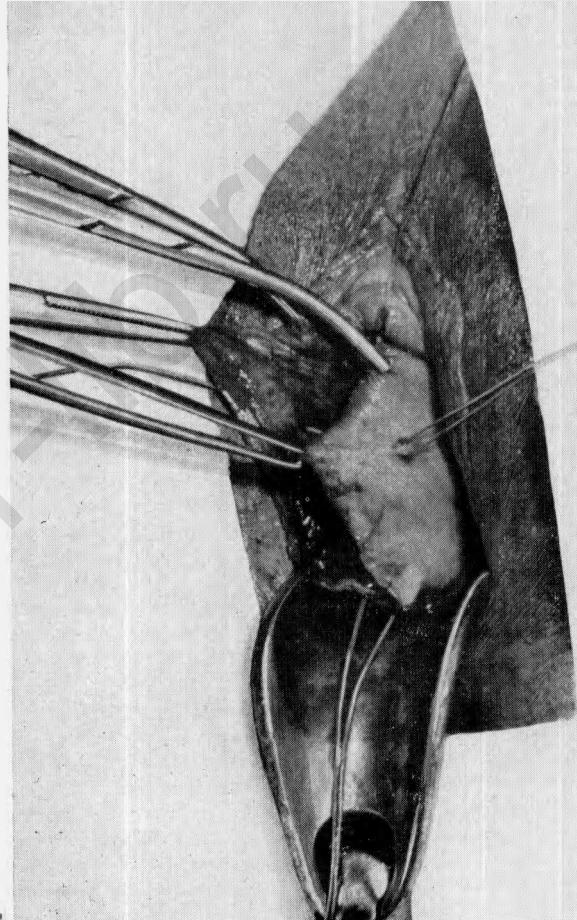
Операция заканчивается сшиванием рассеченных краев передней стенки влагалища, сужением отвер-

Nach der Versorgung der Blase entweder durch eine Tabakbeutelnäht nach Gersuny oder eine Längsnäht des Septum vesicovaginale, fädelt man das Ende des Umstechungsfadens der runden Mutterbänder in eine kleine, aber starke Nadel, die mit einem Bosemann'schen Nadelhalter armiert wird. Mit dem Zeigefinger der linken Hand tastet man unter dem oberen Rand der — am Beginn der Operation freipräparierten — Scheidenschleimhaut (neben der Urethra) das Ligamentum arcuatum und führt unter Kontrolle dieses Fingers die Nadel durch das Periost (Abb. 38). Auf diese Weise zieht und fixiert man bei der Nahtknotung die Chorda uteroinguinalis zum Ligamentum arcuatum. In gleicher Weise wird auf der anderen Seite vorgegangen. Betrachtet man nun den Verlauf der Chordae, dann bemerkt man, dass sie lateral divergieren und in der Peritonealhöhle verschwinden. Um eine Stütze für die prolabilierende Blase zu schaffen, werden jetzt die auseinanderstrebenden Schenkel der runden Bänder mit zwei Nähten genähert und vereinigt (Abb. 39). Zu jedem der letzten Nähte knüpft man einen Stumpf der Ligg. sacrouterina und bildet so aus den Chordae uteroinguinales und Sacrouterinbändern eine Platte, welche die elezierte Blase stützt und ihre weitere Senkung verhindert.

41

42

219

стия культи влагалища (рис. 40). Забрюшинное пространство дренируется при помощи марлевой полоски.

Иной метод фиксации влагалища состоит в том, что конец нитей, которыми были обколоты круглые связки, вшивается на высоте одной трети с обеих сторон во влагалищную кулью на расстоянии $1\frac{1}{2}$ —2 см от края разреза на стенке влагалища (рис. 41), а обколотые крестцово-маточные связки прикрепляются к задней стенке влагалища, немного отступая от верхнего края разреза (рис. 42). Описанные швы завязываются лишь после зашивания влагалища, и, таким образом, поднимается вся культа влагалища.

В случае необходимости, что бывает почти всегда, мы присоединяем заднюю пластинку со сближением поднитателей заднего прохода так, как она описана в соответствующем месте.

Die Operation schliesst man mit einer Wundrandsutte der resezierten vorderen Scheidenwand, d. h. mit einer Verengerung der Schleimhautwunde (Abb. 40) und mit einer Mullstreifendrainage des subperitonealen Raumes.

Eine andere Scheidenfixationsmethode besteht darin, dass man die Enden der — zur Unterbindung der runden Mutterbänder angelassenen — Umstechungsfäden in der Höhe eines Drittels zu beiden Seiten mit dem Scheidenstumpf (etwa $1\frac{1}{2}$ bis 2 cm vom Scheidenwundrand) vernäht (Abb. 41) und die Umstechungsfäden der Ligg. sacrouterina etwas oberhalb des Wundrandes an die hintere Scheidenwand fixiert (Abb. 42). Die beschriebene Naht knotet man erst nach der Scheidensutte und eleviert derart den ganzen Scheidenstumpf.

Im Bedarfsfalle (d. h. fast immer) schliesst man eine hintere Scheiden-dammplastik mit Levatorennaht an, wie diese im entsprechenden Kapitel beschrieben wurde.

ODSTRÁNENIE MATERNICE POŠVOU II HYSTERECTOMIA VAGINALIS II

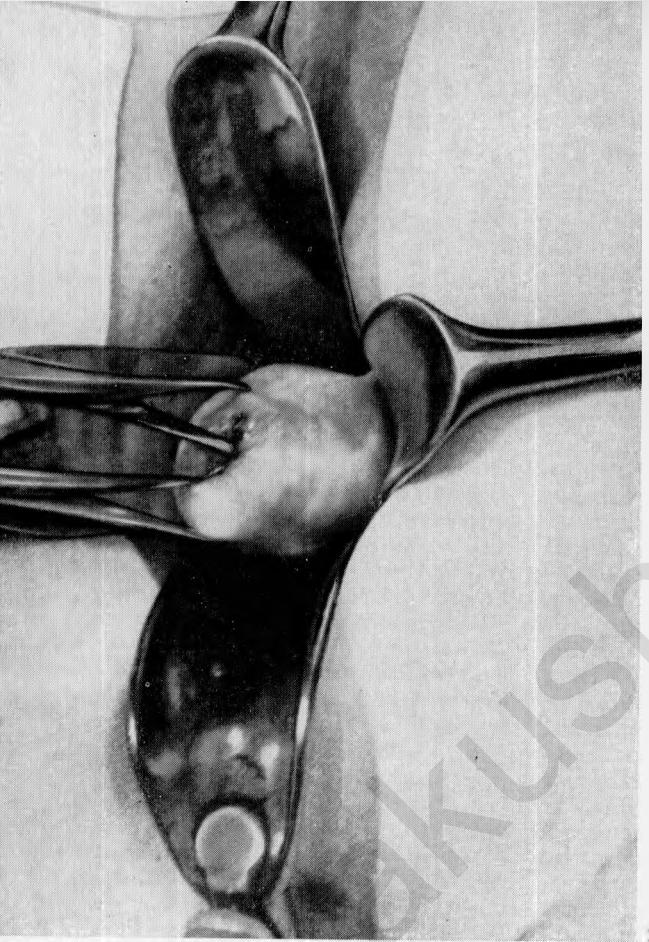
ВЛАГАЛИЩНАЯ ЭКСТИРПАЦИЯ МАТКИ II HYSTERECTOMIA VAGINALIS II

DIE VAGINALE HYSTEREKTOMIE II HYSTERECTOMIA VAGINALIS II

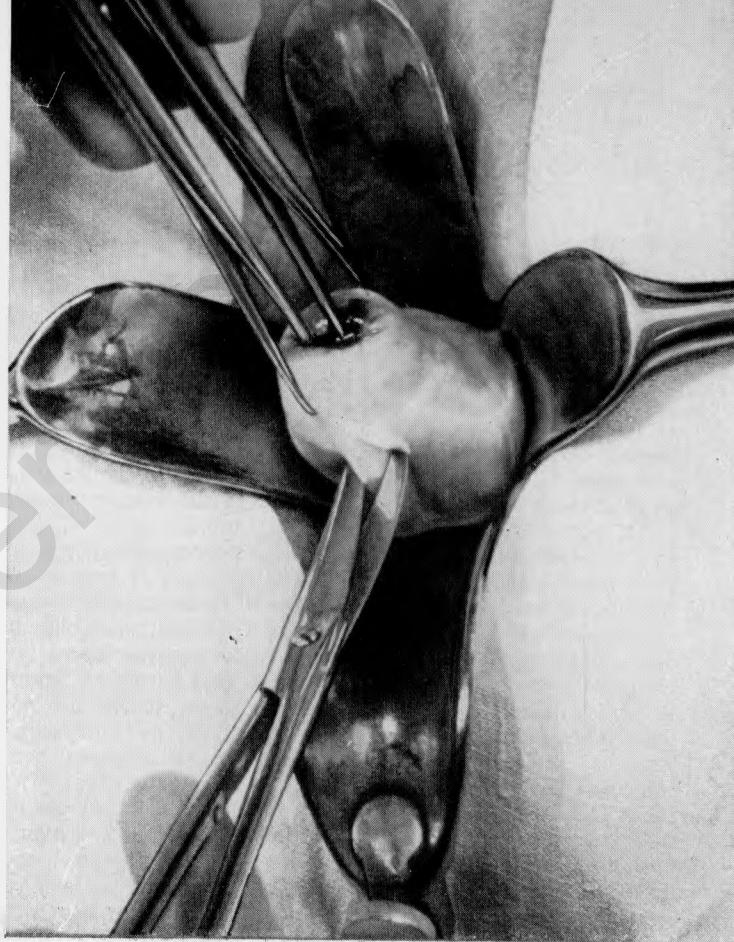
Po vyhľadaní čapíka zahlytme jeho predný a zadný pysk v strednej čiare ozubenými kliešťami (obr. 1). Pri tejto operácii používame okrem zadného zrkadla aj pošvové lyžice podľa Breiskyho. Prvý asistent drží ľavou rukou hornú, pravou rukou postrannú lyžicu, zatiaľ čo druhý asistent pravou rukou postrannú a ľavou rukou zadnú lyžicu. Chirurg drží a ľabá čapík ozubenými kliešťami nadol. Ak asistenci držia lyžice správne, tlačiac ich do pošvových klenieb, je pošva dostatočne roztvorená a napnutá. Toto je základnou podmienkou pre správne vykonanie prvého aktu operácie, k obrezaniu čapíka. Správne volené miesto a správne volená hlbka rezu okolo čapíka uľahčuje ďalší postup a preparáciu močového mečlúra, ako aj peritonea Douglasovho priestoru. Cirkulárny rez viedieme blízko nad miestom

После фиксации влагалищной части шейки матки мы захватываем пулевыми щипцами переднюю и заднюю губы маточного зева по срединной линии (рис. 1). При этой операции мы применяем кроме заднего зеркала также и влагалищные зеркала по Брейски. Первый ассистент держит левой рукой верхнее, правой рукой боковое зеркало, в то время как второй ассистент правой рукой держит левое боковое, а левой рукой заднее зеркало. Оператор низводит пулевыми щипцами влагалищную часть шейки матки. Когда ассистенты держат зеркала правильно, оттесняя их к сводам влагалища, то влагалище достаточно раскрыто и натянуто, что является первым условием для правильного производства первого этапа операции, т. е. для обрезания влага-

Nach Einstellung der Portio wird die vordere und hintere Muttermundslippe in der Mittellinie mit Kugelzangen gefasst (Abb. 1). Bei dieser Operation verwenden wir außer dem hinteren Scheidenblatt auch die Blätter nach Breisky. Während der erste Assistent mit der linken Hand das obere, mit der rechten Hand das seitliche Blatt und der zweite Assistent mit der rechten Hand das linke seitliche und mit der linken das hintere Scheidenblatt hält, erfassst der Operateur die Kugelzangen und zieht damit die Portio nach unten. Wenn die Assistenten die Scheidenblätter richtig halten und in die Scheidengewölbe drücken, so wird durch eine ausreichende Spreizung und Spannung der Vagina die erste Voraussetzung für den Einleitungsakt der Operation, d. h. für die Durchführung eines zirkulären Schnittes

1

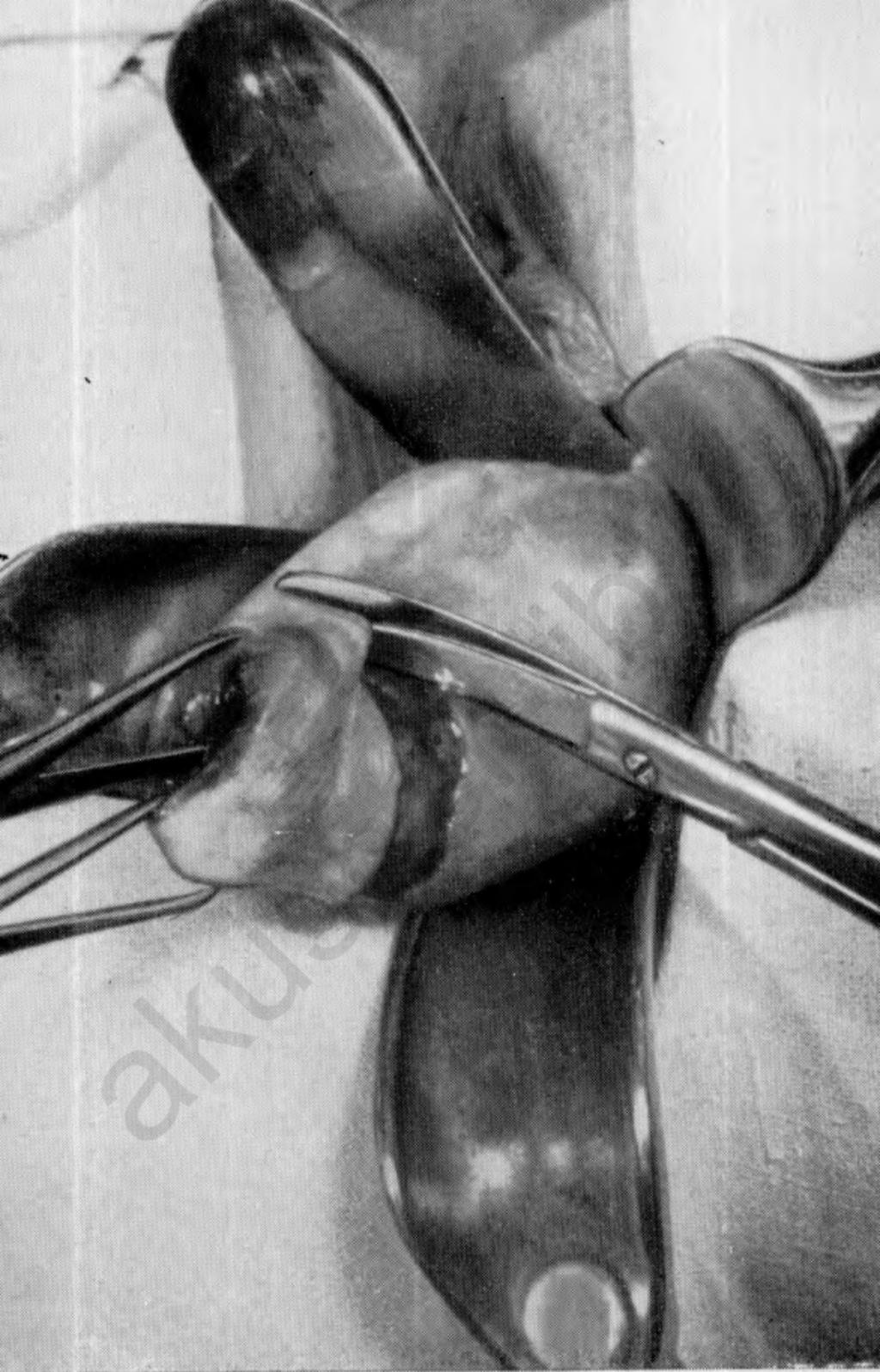
2

3

4

prechodu zriasenej pošvovej steny do hladkej steny čapíka.

Teraz chirurg ľahá čapík smerom nahor k symphyse. Cirkumcíziu čapíka urobíme zahnutými silnejšími prepracovanými nožnicami. Začíname v zadnej klenbe prefatím pošvovej steny (obr. 2). Najprv postupujeme vľavo smerom dopredu. Jednu branžu nožnic vovedieme pod slizničnú stenu a prestrihujeme ju v celej jej šírke (obr. 3). Pri tomto výkone dbáme o to, aby bola medzi pošvovými lyžicami a ozubenými kliešťami správna súhra. Pri vhodnom tlaku a fahu sa zjavne dostaneme do správnej vrstvy. Rozpoznáme to podľa typického vzhľadu prierezu pošvovej steny a rozstupu pošvovej rany. Taktô obrezeme celý čapík (obr. 4–5), po stranach iba pošvovú stenu, vpredu a vzadu aj vaginalnú fasciu. Vpredu je otvorené spatium vesicovaginale a v ňom sú už viditeľné sagitálne prebiehajúce snopce supravaginálneho septa, ktoré sú často prestrihnuté súčasne pri obrezaní čapíka. Ak sa pritom neuvoľní aj močový mechúr, čiastočne popustíme prednú lyžicu. Taktô je kaudálne ohraňenie močového mechúra viditeľnejšie. Okraj pošvovej rany spolu s močovým mechúrom zachytíme pínzettou, odtiahneme ich od krčka a pozdĺžne vlákna septa pricne prestrihнемe (obr. 6), čím otvoríme aj spatium vesicocervicale. Pri

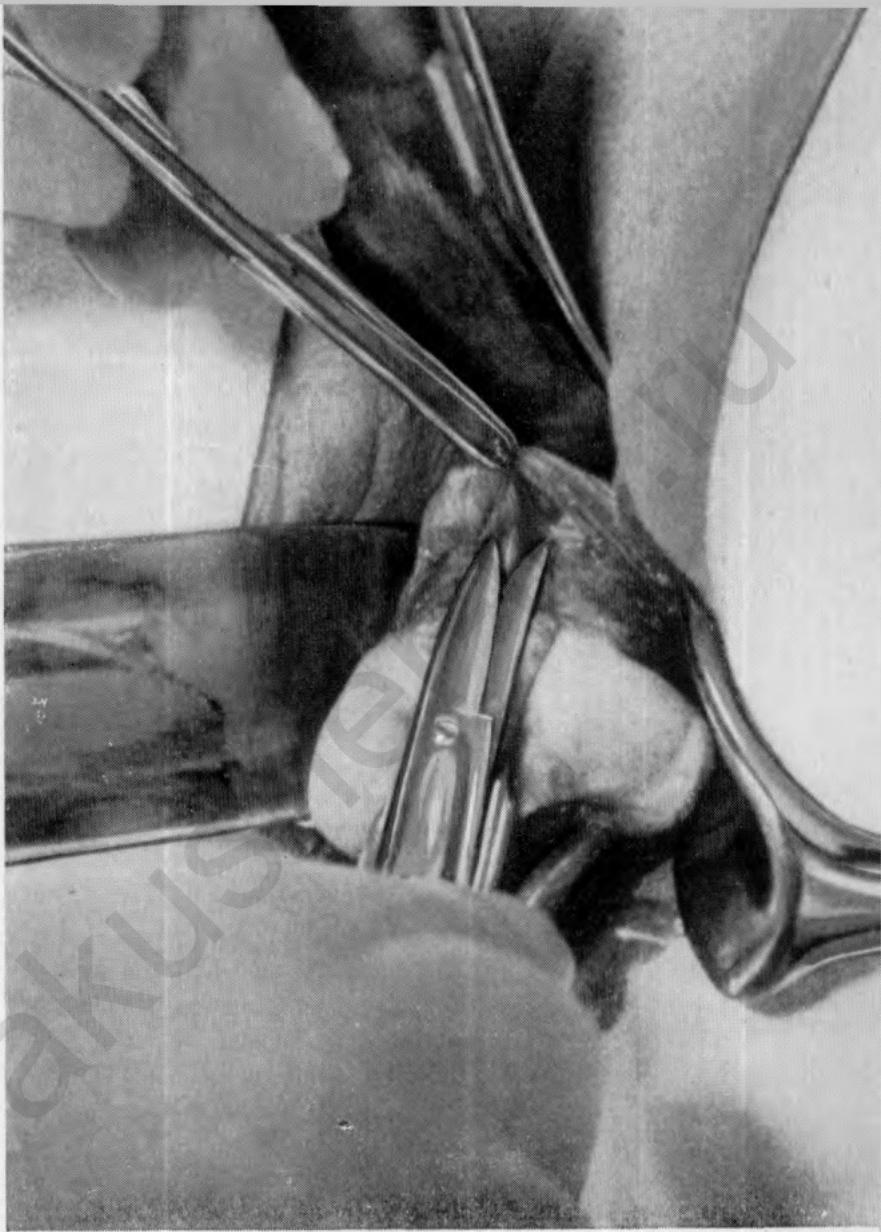
lipčnej časti šejky matky. Pravidelnou vybraného miesto a hlubina razrezu vočiok vlagališčnej časti šejky matky obliegcaiajúci dalsinejších hod operacie a odsepárovku močevého puzíry, rovnako ako i broušiny Dugla-ssova prostredstva. Cirkulárny razrez produzíva némokoľko više miesta prechoda skladatou stenku vlagališča v gľadkú stenku vlagališčnej časti šejky matky.

Zatem chirurg otvára vlagališčnú časť šejky matky kverku, k lomu. Obrezanie vlagališčnej časti šejky matky my produzíva zvogenými, krepkimi preparacionnými nožnicami. Načinam rasscetaniem stenky vlagališča v zadnom svode (ris. 2). Razrez užiniam späť načala vľavo kverku. Odno lezvie nožnic vvodim pod stenku sлизистой a rasskávam ee vo všetkej jej šírinie (ris. 3). Pri tomto možno nájsť násokol'ko významna pravilnaya согласованность работы зеркалами и пулевыми щипцами. При правильno действующем давлении и тяге мы видим и чувствуем, что попали в надлежащий слой ткани. Узнаем это по типичному виду разреза стenky vlagališča и расхождению краев его разреза. Таким образом мы обрезаем всю vlagališčnú časť šejky matky (ris. 4–5), no stonam только stenku vlagali-

um die Portio gesichert. Die richtig gewählte Stelle und Tiefe des Portiokreisschnittes erleichtert den weiteren Eingriff, d. h. sowohl die Präparation der Harnblase, wie auch die des Douglas-peritoneums. Den Zirkulärschnitt führen wir ein wenig oberhalb der Übergangsstelle zwischen der faltenreichen Vaginal- und glatten Portiowand.

Nun zieht der Operateur die Portio nach oben gegen die Symphyse. Die Portioumschneidung führen wir mit einer gebogenen, stärkeren Präparierschere durch und beginnen im hinteren Scheidengewölbe mit der Durchtrennung der Scheidenwand (Abb. 2). Dann wird zunächst links in der Richtung nach vorne weiterpräpariert, eine Scherenbranche unter die Scheidenhaut eingeführt und diese in ihrer ganzen Breite gespalten (Abb. 3). Hier äussert sich die Bedeutung eines richtigen Zusammenspiels der Scheidenblätter und Kugelzangen: wird nämlich ihr Zug und Druck allen Anforderungen gerecht, dann gelangt der Operateur sicht- und fühlbar in die gewünschte Schicht. Er erkennt dies an dem typischen Querschnittsbild der Scheidenwand und an der Art, wie die Scheidenwunde nun klafft. Auf gleiche Weise wird die ganze Portio umschnitten (Abb. 4–5) und an beiden Seiten nur die Scheidenwand, vorne und hinten jedoch auch die Va-

5

6

ďalšom odsunutí močového mechúra nájdeme vezikouterínnu pliku, ako je to opísané v predchádzajúcej kapitole.

Po stranach vidime ligamenta vesicouterina a descendantne vety a uterinae. Chirurg, držiac ľavou rukou čapík, odsunie vpredu pošvu a mechúr preparačným chunáčom (obr. 7). Vzadu odsunie opatrnne pošvu od peritonea Douglasu (obr. 8). Peritoneum od maternice neodsúva, aby si nestažil otvorenie Douglasovho priestoru. Pri správnej preparácii je zreteľne vidieť pliku Douglasovho priestoru, olemovanú zadnými väzmi tiahnúcimi sa k maternici. Chirurg záchytí pliku Douglasu chirurgickou pinzelou a nad pinzetou ju priečne prestrihlne (obr. 9). Takto je Douglasov priestor otvorený (obr. 10). Otvor do strán častočne rozšíri (obr. 11 až 12).

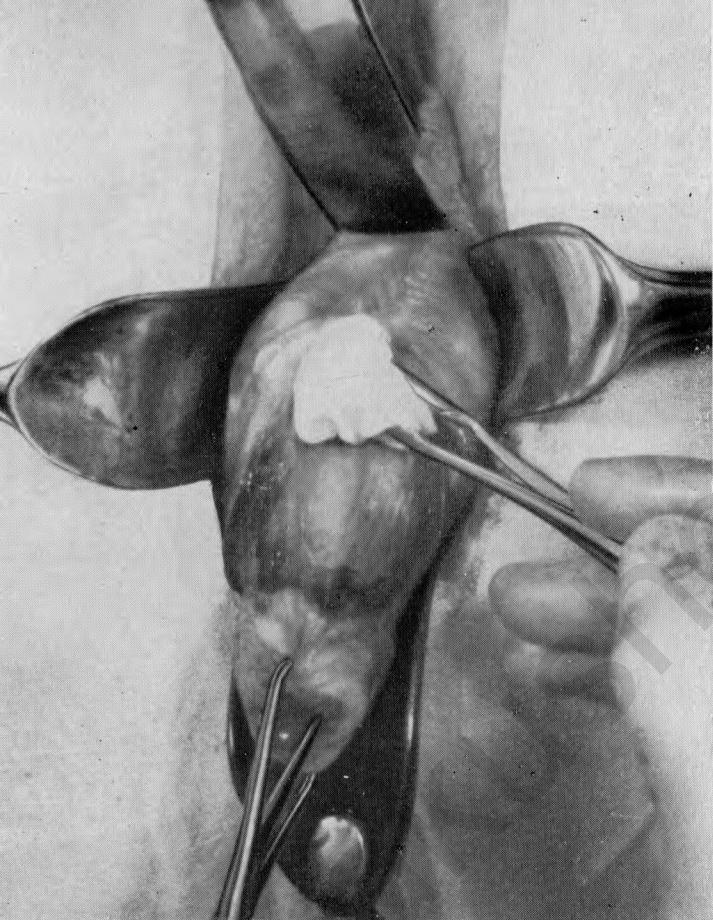
Nasleduje podchytanie a podviazanie parametránného väziva. Začíname zadnými väzmi a oddelením maternice od retinaculum uteri. Ak začíname ľavým parametriom, prvy asistent fáhá čapík k sebe a trochu k spone, zatiaľ čo druhý asistent vyhladá zadnou a postrannou lyžicou parametrium. Chirurg pod kontrolou ukazováka, zavedeného do Douglasovho priestoru, podchytí zadnú časť retinaculum (obr. 13), teda ligamentum sacrouterinum a väzivo pod a. uterina prestrihne (obr. 14) a opichne

ща, спереди и сзади — стенку вместе с влагалищной фасцией. Пузырно-влагалищное пространство вскрыто спереди и в нем видны уже сагиттально идущие пучки надвлагалищной перегородки, которые частично рассекаются уже при обрезании влагалищной части шейки матки. Если не удается одновременно освободить мочевой пузырь, то мы несколько ослабляем давление на подъемник, вследствие чего нижний край мочевого пузыря станет видимым. Хирургическим пинцетом мы захватываем край влагалищного разреза вместе с мочевым пузырем, отодвигаем все это от шейки матки и попеченным разрезом рассекаем продольные волокна перегородки (рис. 6), вследствие чего вскрывается пузырно-мочевое пространство. При еще большем оттеснении мочевого пузыря находим пузырно-маточную складку, как это описано в предыдущей главе.

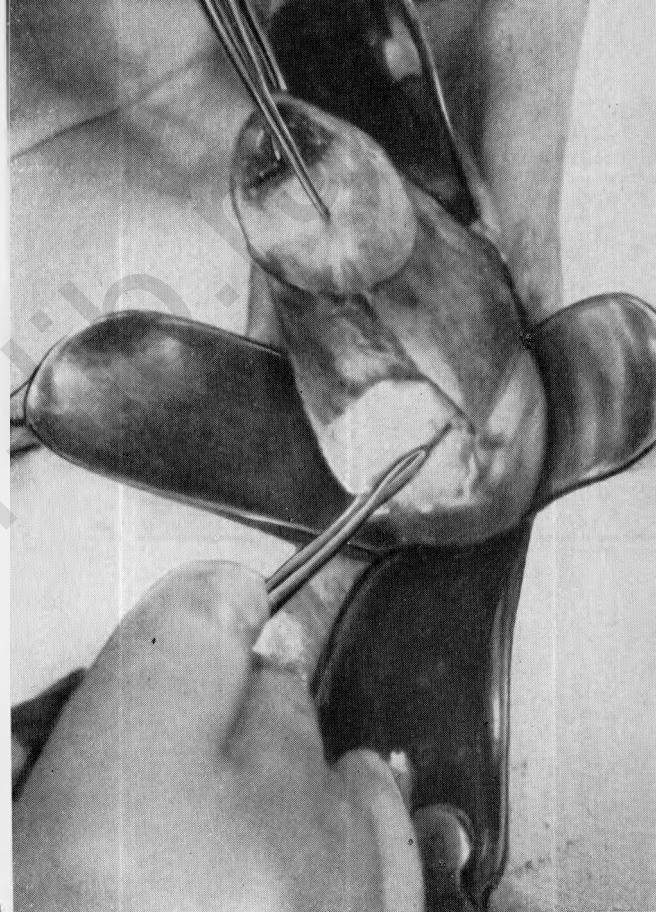
По сторонам виднеются влагалищно-маточные связки и нисходящие ветви маточной артерии. Хирург оттягивает левой рукой влагалищную часть матки, впереди отделяет прерационным марлевым шариком влагалище вместе с мочевым пузырем (рис. 7), затем сзади, с особой осторожностью, отсепаровывает только влагалище от брюшины Дугласова

ginalfaszie durchtrennt. Vorn ist damit das Spatium vesicovaginale eröffnet, in welchem sagittal verlaufende — bei der Portioumschneidung bereits teilweise durchtrennt — Gewebsbündel des Septum supravaginale zutage treten. Dort wo eine gleichzeitige Harnblasenmobilisation misslingt, empfiehlt es sich, mit dem Druck des vorderen Scheidenblattes nachzulassen: auf diese Weise kommt nämlich die kaudale Vesicagrenze gut zur Darstellung. Gemeinsam mit der Harnblase wird nun der untere Scheidenwundrand mit einer chirurgischen Pinzette erfasst, beide von der Zervix abgehoben, die Septumlängsfasern durchschnitten (Abb. 6) und derart das Spatium vesicocervicale geöffnet. Durch ein weiteres Abschieben der Harnblase legt man — wie im vorigen Kapitel beschrieben — die Pliae vesicouterina frei.

Auf beiden Seiten sehen wir nun die Ligg. vesicouterina und die absteigenden Äste der Arteria uterina. Die Portio mit der linken Hand haltend, schiebt der Operateur mit einem Präparationsstiel-tupfer vorn die Scheidenwand mit der Blase (Abb. 7), hinten besonders vorsichtig nur die Vagina vom Douglasperitoneum ab (Abb. 8), vermeidet hier jedoch eine Loslösung des Peritoneums vom Uterus, ein Fehler, der die Öffnung des Cavum Douglasi ungemein erschwert. Bei richtiger Präparation sieht

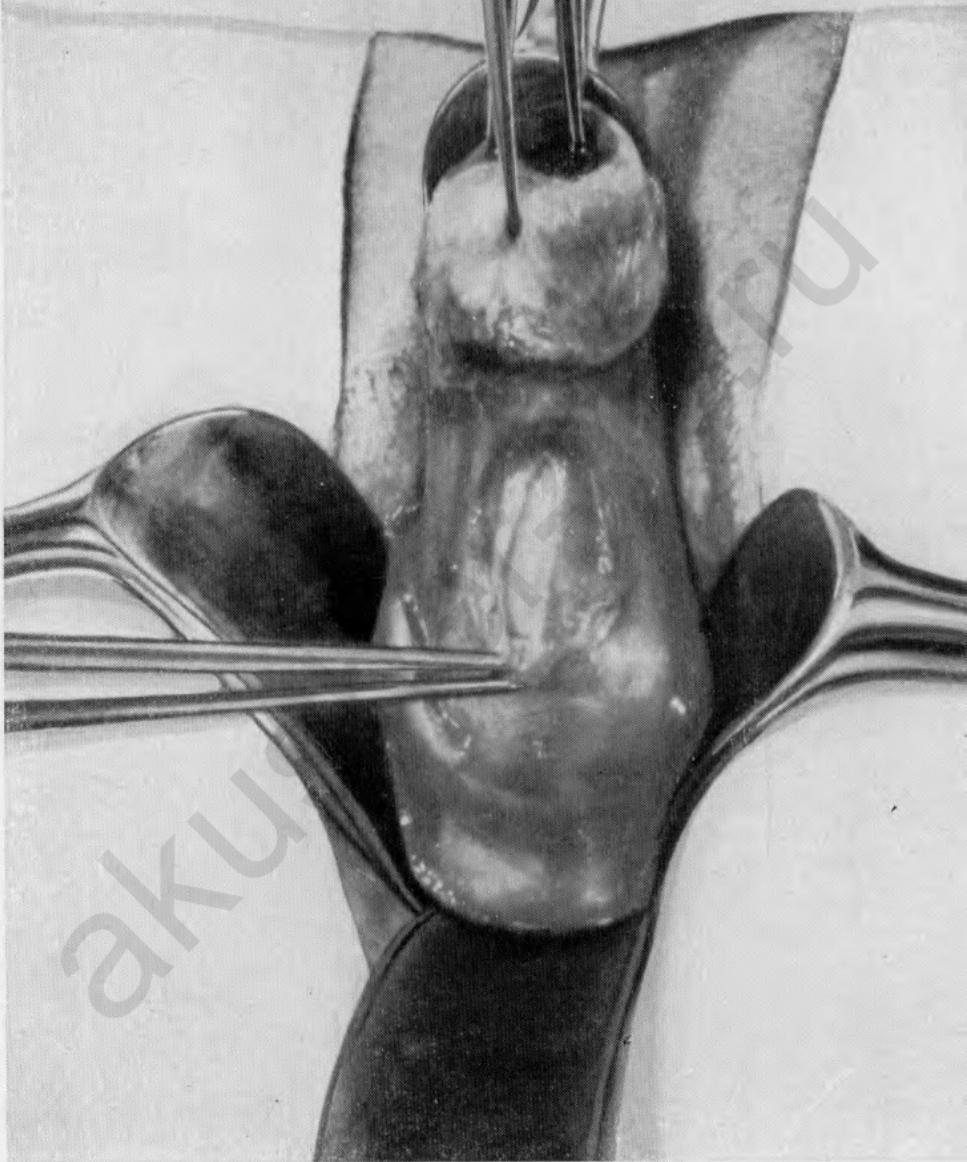

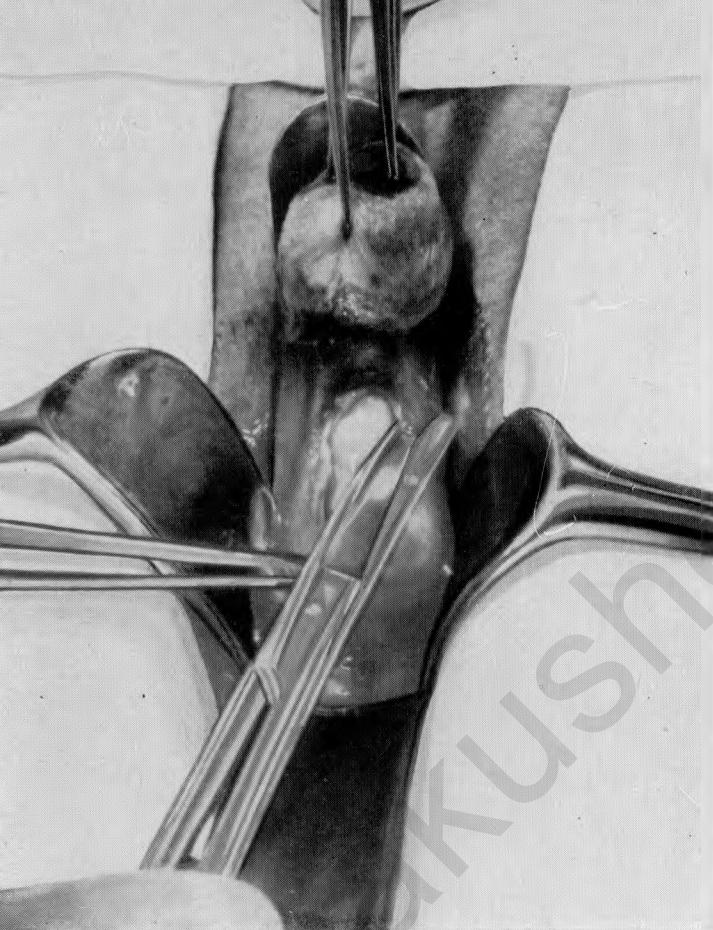
7

8

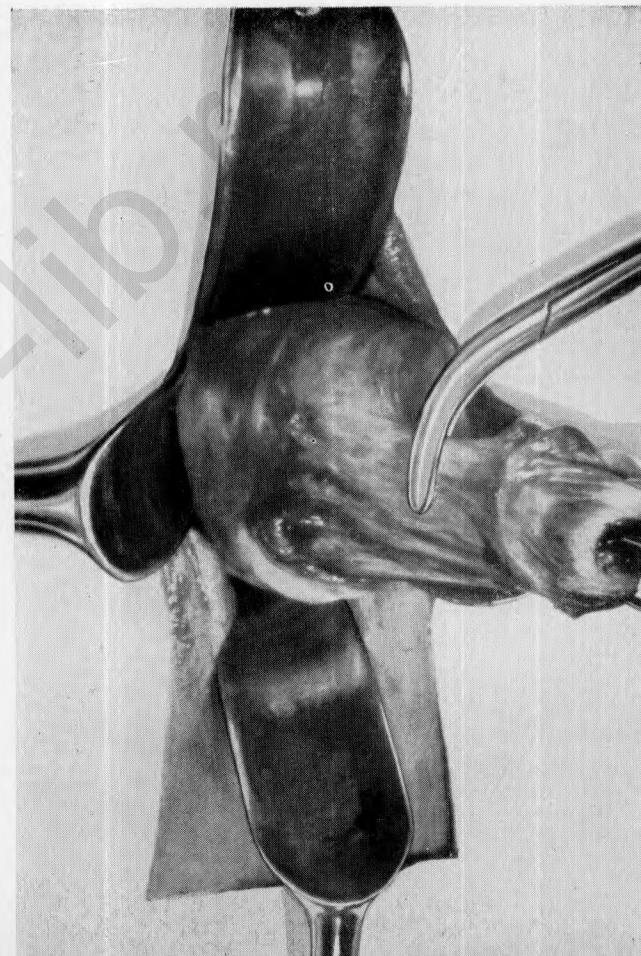

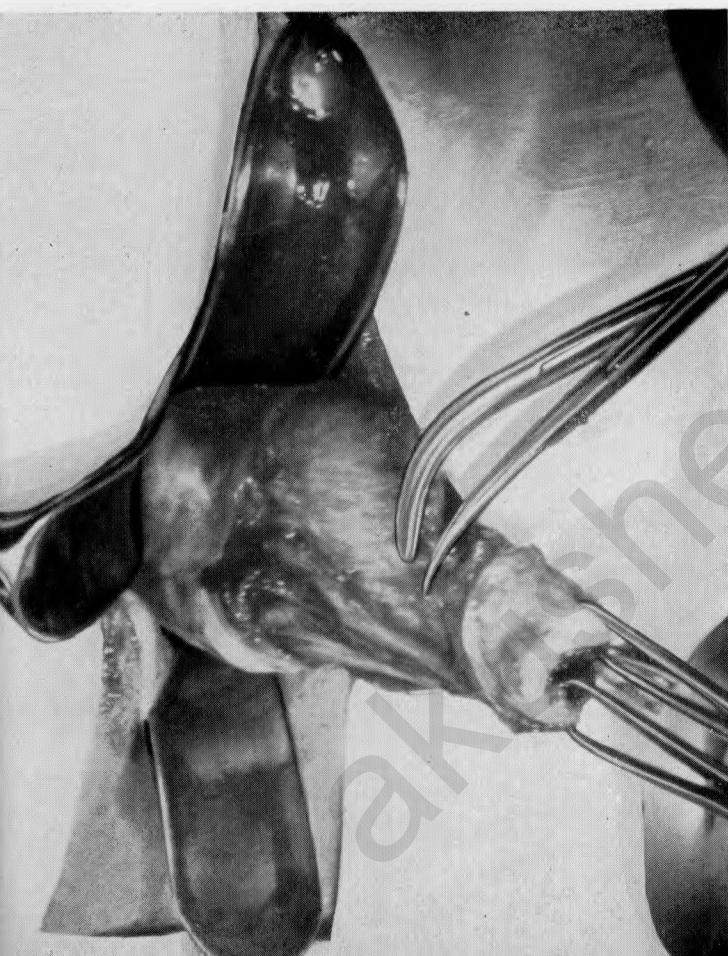
11 12

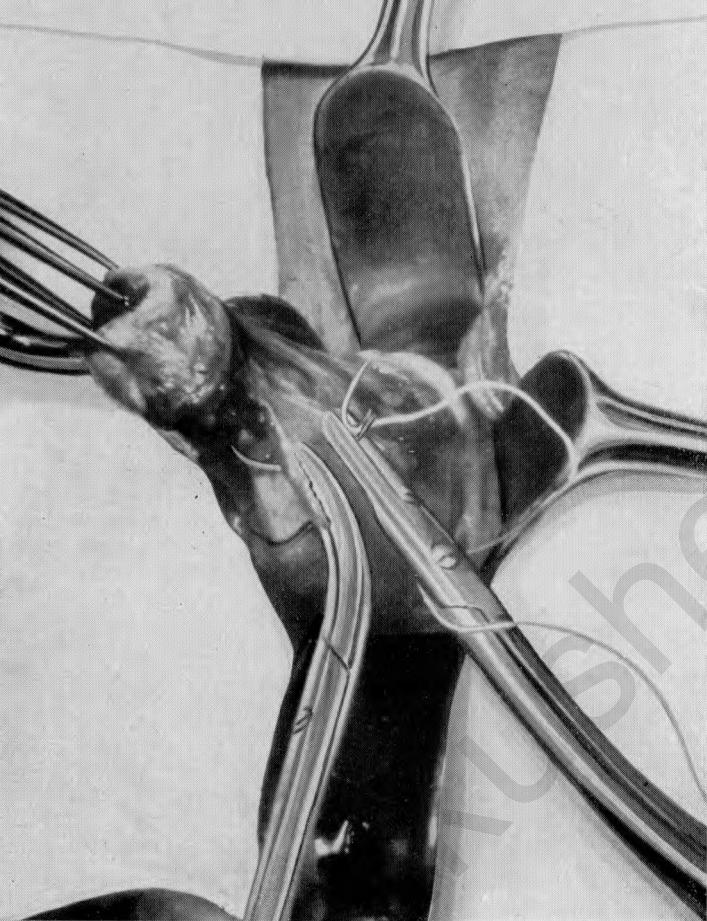
229

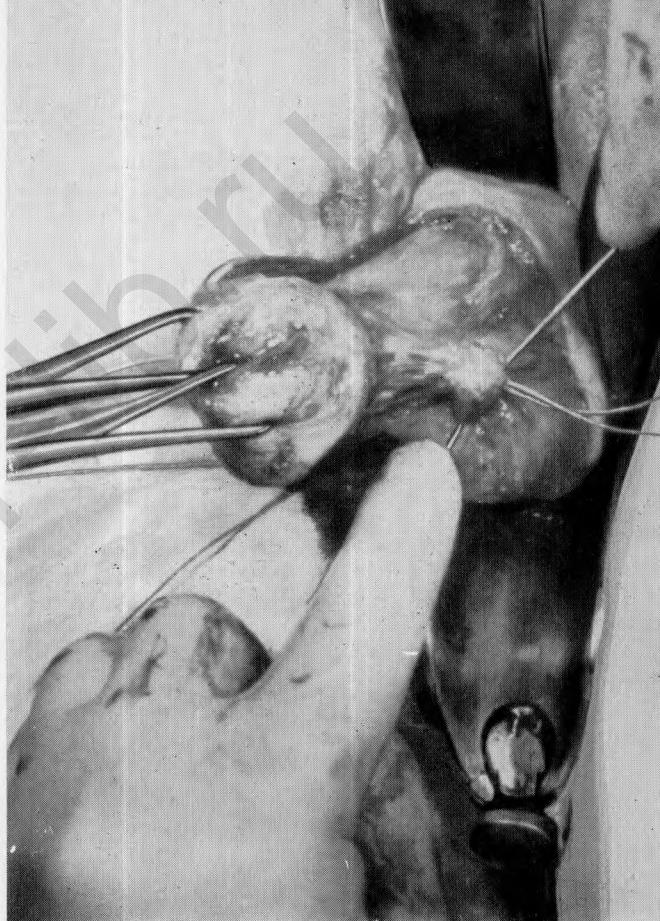
13

14

15

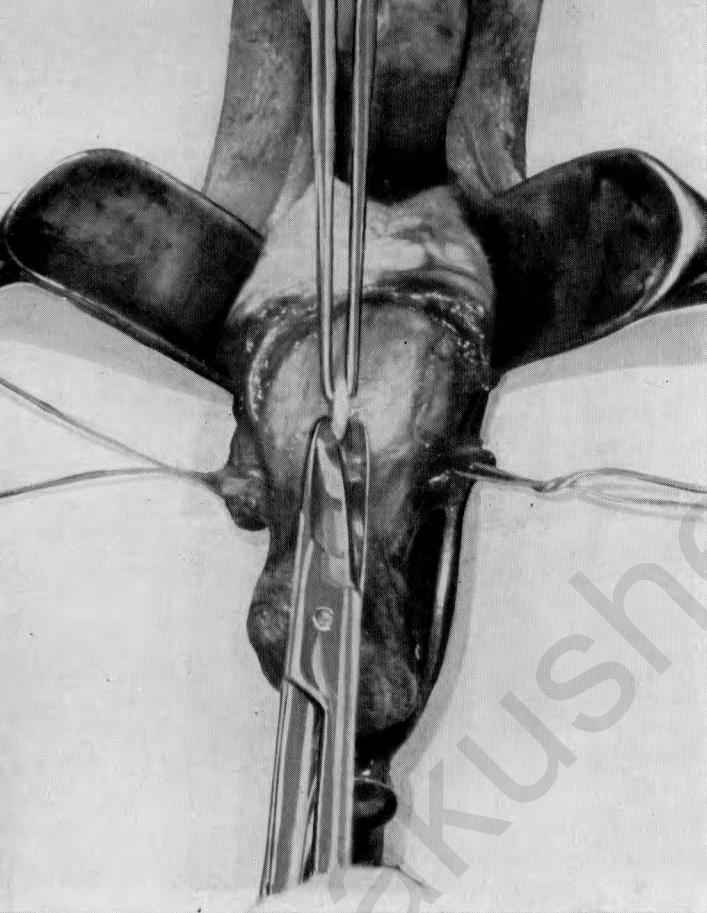
16

(obr. 15). Pri uzlení ťahu za čapík povolíme. Ak sme pri preparácii dosťatočne odsunuli postranné časti a cípy močového mechúra, nemusíme sa obávať poranenia ureterov, ktoré sú už mimo operačného poľa. Druhú ligatúru, ktorá zaberá strednú časť retinaculum uteri (lig. cardinalis) a je obvyčajne ešte pod hlavnou vetylou a. uterina, založíme podobným spôsobom (obr. 16). Tretí opich zaberá tiež strednú časť retinaculum uteri, ale v jej proximálnejšej časti a podchytáva a. uterina. Pri podchytávaní používame výlučne krátke zahnuté kliešte, ktoré sú naložené vždy konkavitou k maternici. Držadlá smerujú k opačnej strane, ako je podchytene parametrium. To isté urobíme aj na druhej strane. Potom príkročime k otvoreniu strednej plíky (plica vesicouterina) a k oddeleniu maternových príveskov od maternice. Operačné pole sprístupníme prednou a postrannými lyžicami. Asistujúci ťahá maternicu za čapík dolu a dozadu. Takto je dobre viditeľná predtým vypreparovaná plíka. Chirurg zachytí a zdvihne plíku pinzetou a prestrihne ju nožnicami priečne medzi pinzetou a maternicou (obr. 17–18). Do peritoneálneho otvoru zavedieme prednú lyžiecu. Ozubenými kliešťami alebo jemnými hákmi zachytávame prednú stenu maternice. Takto postupujeme až k fundu a ma-

prostredia (rys. 8), no nie břušinu od matky, potom že tím bylo by zatрудneno vyskrtanie Duglasova prostredia. Pri správnej separacií účinnou je vidna skladka Duglasova prostredia, okrajemenná zadními svazkami, idućimi k matce. Chirurg zahvatuje skladku Duglasova prostredia chirurgickim pinzetom a sekcuje ju poperečně nad pinzetom (rys. 9), v sledství čeho Duglasovo prostredie vyskrývá se (rys. 10). Otvorenie je nekoľko rozširuje v strony (rys. 11–12).
Zatem sleduje zahvatyvanie a pripájanie parametriaľnej kletčatky, začínajúc od zadných svazok a oddelenia matky od retinaculum uteri. Začína prácu nad ľavým parametriom, prvý asistent vyskrýva vlažalisciu časť šejky matky vpravo a ďalej k lúne, a druhý fixuje parametrij zadným a bokovým zrkadlami. Chirurg pod kontrolom ukazateľného palca, vvedeného v Duglasovo prostredie, zahvatuje zadnou časť retinaculum uteri (rys. 13), t. j. kriestovomatočnou svazku a kletčatku pod matičnou arteriou, sekcuje ju (rys. 14) a obkáľuje (rys. 15). Počas pripájania vlažalisciu časť šejky matky. Keď my počas separacie

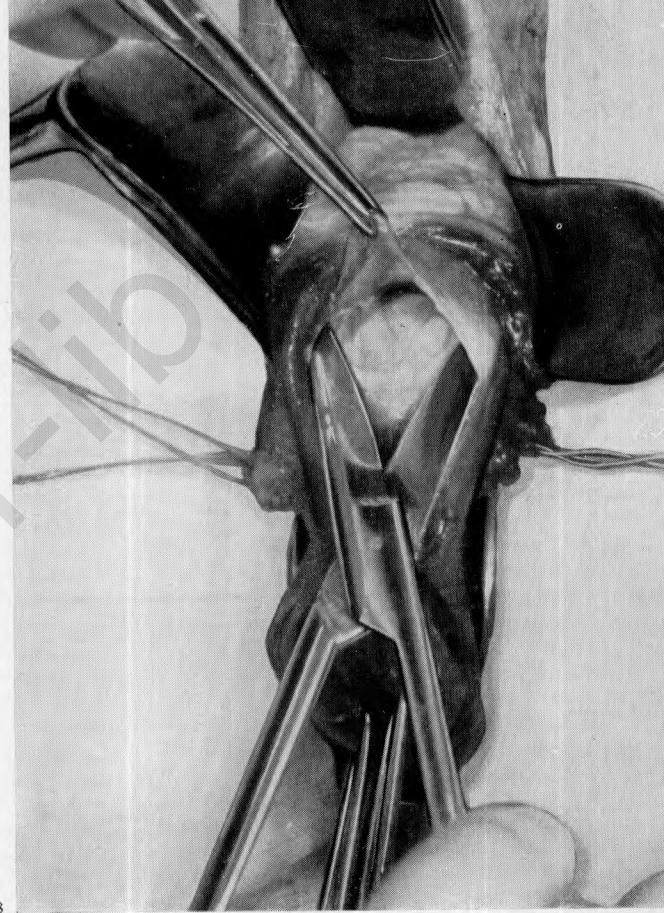
man deutlich die — von den zur Gebärmutter ziehenden hinteren Bändern — begrenzte Douglas-Plica. Diese fasst nun der Operateur mit einer chirurgischen Pinzette, durchschneidet sie über dem erwähnten Instrument in querer Richtung (Abb. 9), öffnet so den Douglas-schen Raum (Abb. 10) und erweitert den Zutritt ein wenig nach beiden Seiten (Abb. 11–12).

Es folgt nun die Abklemmung und Unterbindung des parametralen Bindegewebes, ein Eingriff, der von den hinteren Bändern ausgehend, die Lösung des Uterus vom Retinaculum uteri beabsichtigt. Will man mit dem linken Parametrium beginnen, so zieht der erste Assistent die Portio nach rechts und etwas symphysenwärts, während der zweite Assistent das Parametrium mit dem hinteren und seitlichen Blatt einstellt. Unter der Kontrolle eines, in den Douglas-schen Raum eingeführten Zeigefingers, erfassst der Operateur den hinteren Retinaculumabschnitt (Abb. 13), d. h. das Lig. sacrouterinum und das Gewebe unterhalb der Arteria uterina mit einer Klemme, durchtrennt und unrichtig ihn (Abb. 14–15). Während der Nahtknotung wird die Spannung der Portio gelockert. Hat man bei der Präparation den seitlichen Blasenabschnitt und seine Zipfel genügend weit abgeschoben, so besteht keine Gefahr

17

18

233

termicu využítiem peritoneálnym otvorením (vid hysterectomia vaginalis I, obr. 34). Vyluxovanie maternice podporuje nám tým, že kliešťami zachytený čapík tlačíme späť. Maternica visí iba na priveskoch. Chirurg zavedie ukazovák ľavej ruky do Douglaša a na pravú polovicu zadnej steny vyluxovanej maternice. Prvý asistent zavedenou prednou lyžicou drží močový mechúr, druhý asistent sahá zachytené telo maternice dofava. Chirurg naloží pod kontrolou ukazováčka (ak ponecháva adnexy) tesne pri hrane maternice zahnuté klieše, jedny zhora a v prípade potreby druhé zdola. Kliešťami podchytíme úpon adnex, teda vajcovod, chorda uteroovaria (lig. ovarii proprium), chorda uteroinguinalis (lig. rotundum) a pripadne horný kranialný zbytok ligamentum latum. Úpon adnex medzi kliešťami a maternicou prestríhneme nožnicami (obr. 19). Obráz 20 ukazuje podviazanie adnexálnych kýpov. Druhá strana pri uvoľnenej maternici je dobre prístupná a prehľadná (obr. 21) a nerobi nám žiadne ťažkosti (obr. 22).

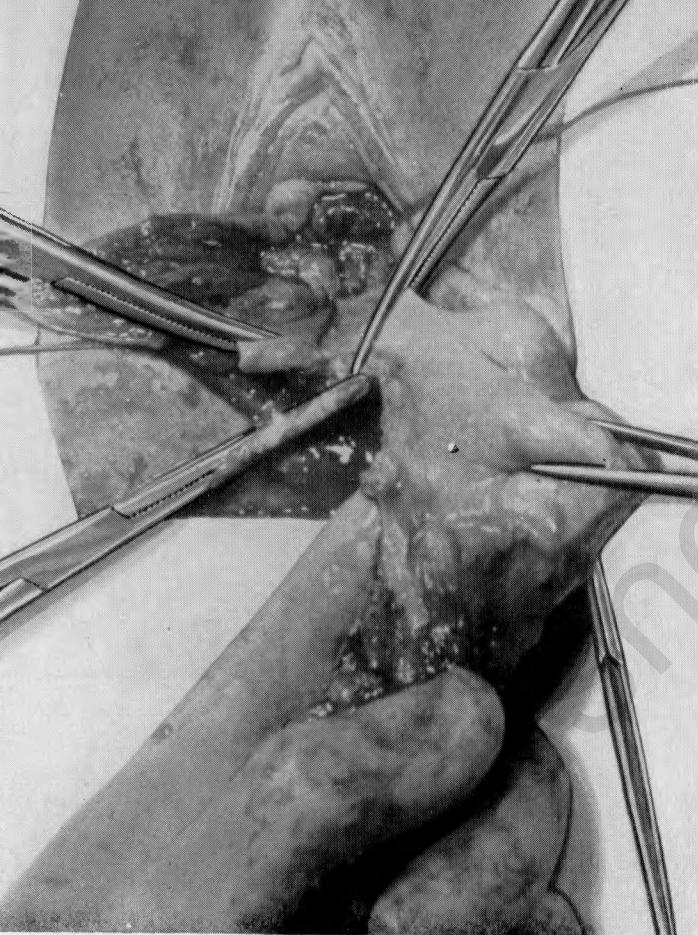
Peritoneálnu dutinu nikdy nedrenujeme. Peritoneum uzavierame vždy úplne. Predný a zadný okraj zachytíme jemnými kliešťami alebo povytiahneme za položenie stehy. Peritoneálnu dutinu uzavírame postrannými polooblítkovitými siedmi (obr. 23). Vľavo: zabe-

dochastochne otcesnili bokové časti a uhol mочevого puzury, to net opasnosti ranenia mочetochnikov, ktoré naходятся вне операционного поля. Вторую лигатуру, в которую входит средняя часть retinaculum uteri (кардиальная связка) и которая обычно находится еще под главной ветвью маточной артерии, мы накладываем подобным же образом (рис. 16). Третье обкалывание захватывает также среднюю часть retinaculum uteri, но в ее более проксимальной части и включает также и маточную артерию. Для захватывания мы применяем исключительно изогнутые короткие зажимы, которые накладываются всегда вогнутой стороной к матке. Ручки направлены в обратную сторону захватываемого нараметрия. То же самое производится подобным образом и на другой стороне. Затем вскрывается пузырно-маточная складка и отекаются придатки матки.

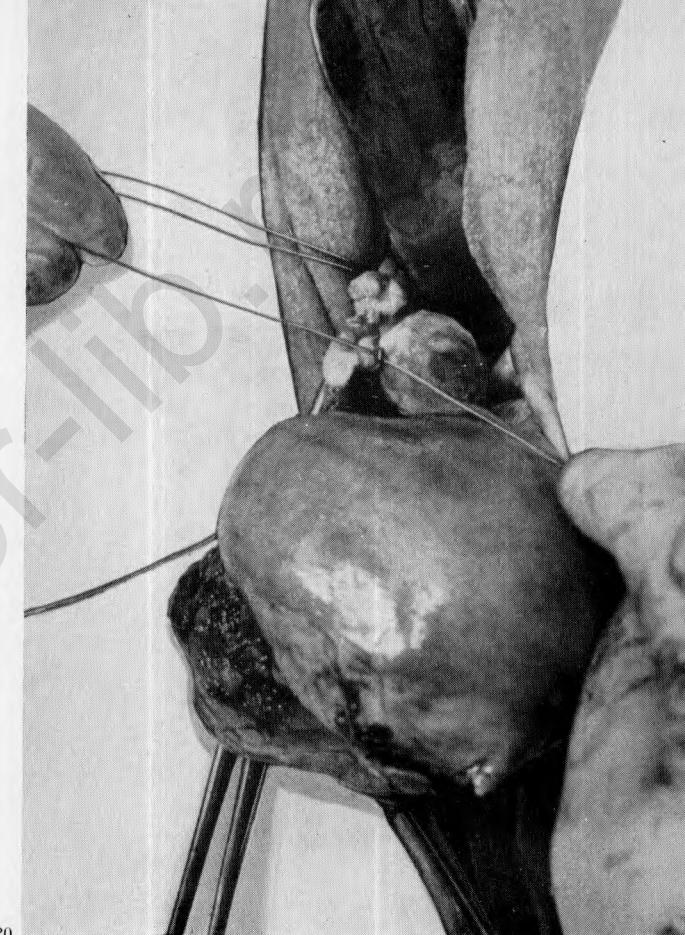
Операционное поле обнажается при помощи подъемника и боковиков. Ассистент оттягивает влагалищную часть матки книзу и взади. Таким образом уже заранее отсепарованная складка становится хорошо видимой. Хирург захватывает и приподнимает складку пинцетом и рассекает ее пожницами попереck между пинцетом

mehr, die nun ausserhalb des Operationsfeldes liegenden Ureteren zu verletzen. Die zweite – den Mittelabschnitt des Retinaculum uteri (Lig. cardinale) erfassende und gewöhnlich noch unter dem Hauptast der Arteria uterina geführte – Ligatur wird auf ähnliche Weise angelegt (Abb. 16). Mit der dritten Ligatur unterbindet man auch den proximalen Teil des Retinaculum-Mittelabschnittes und die Arteria uterina. Bei der Abklemmung verwenden wir ausschliesslich gekrümmte, kurze Klemmen, die stets mit ihrer Konkavität zum Uterus und mit ihren Handgriffen in einer – dem gefassten Parametrium entgegengesetzten Richtung angelegt werden. Alle erwähnten Operationsphasen wiederholen wir in gleicher Weise auf der anderen Seite und beginnen nun mit der Öffnung der Plica vesicouterina und Lösung der Adnexe vom Uterus.

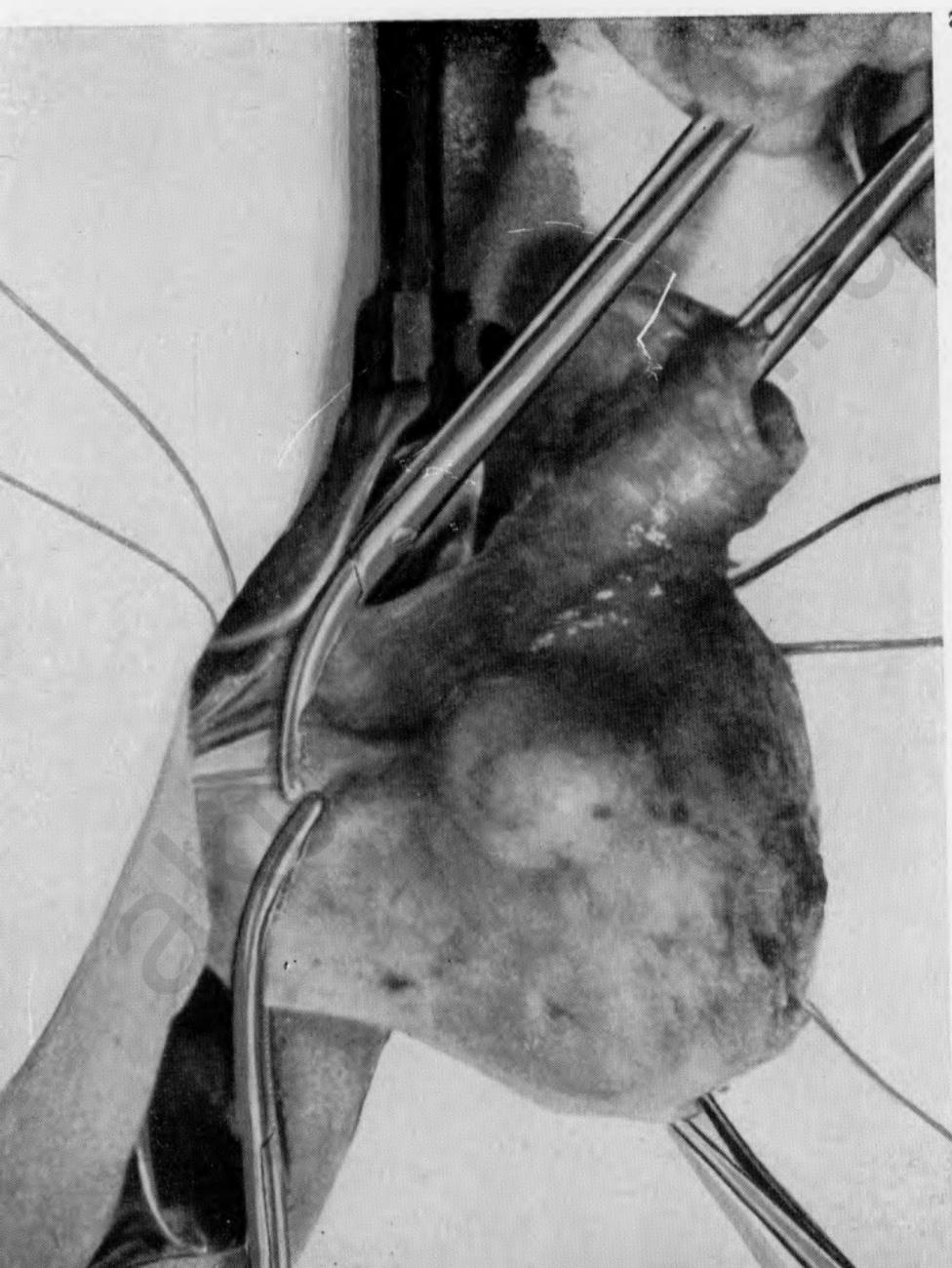
Zu diesem Zwecke wird mit vorderen, bzw. seitlichen Scheidenblättern eine gute Übersicht des Operationsfeldes gesichert, die Portio vom Assistenten nach unten und hinten gezogen und derart die vorher bereits freipräparierte Plica deutlich dargestellt. Diese ergreift der Operateur mit einer Pinzette und durchschneidet sie in querer Richtung zwischen dieser und dem Uterus mit einer Schere (Abb. 17–18). Das vordere Scheidenblatt wird nun in die Peritoneal-

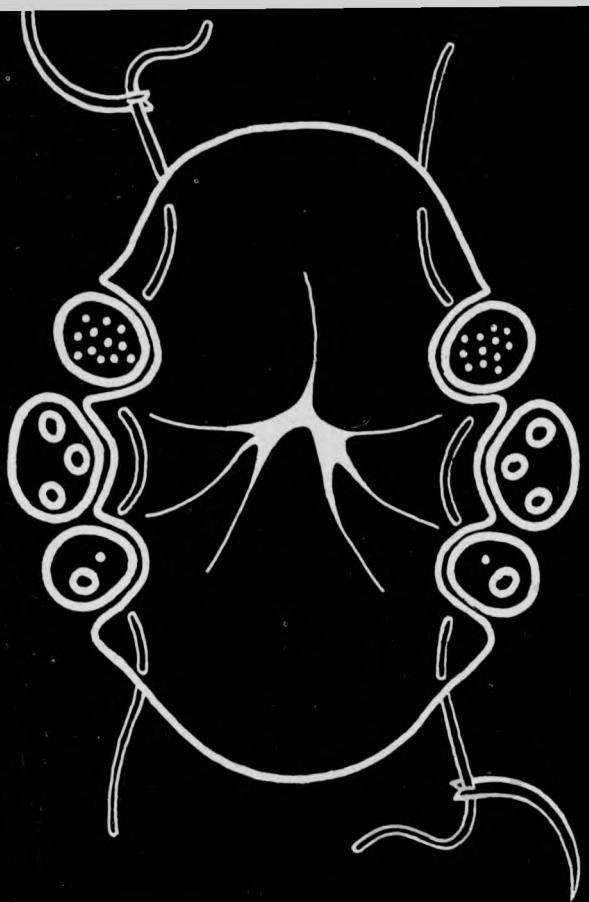
19

20

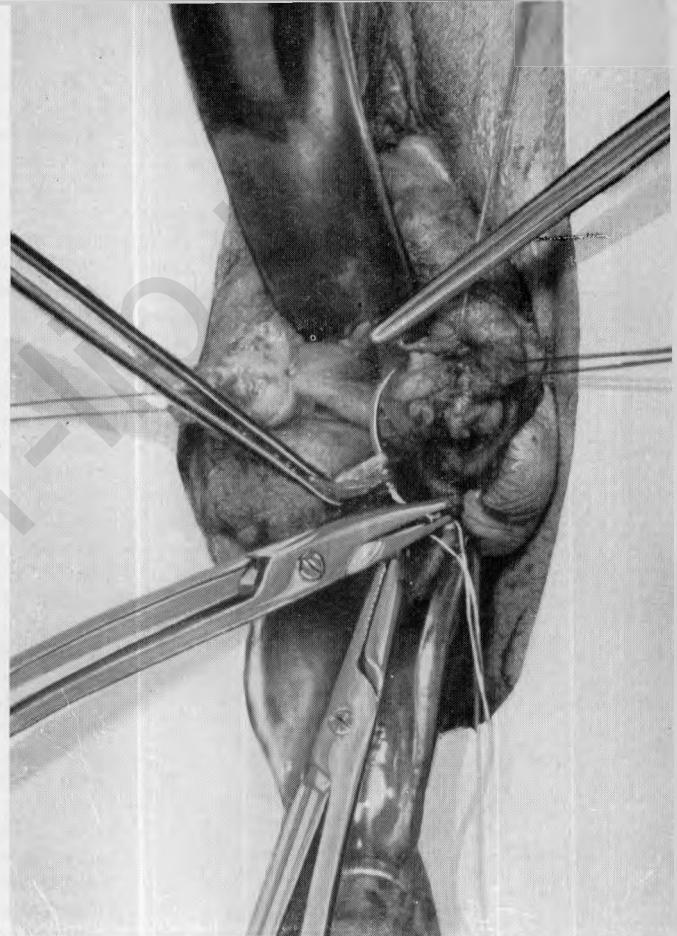

23

24

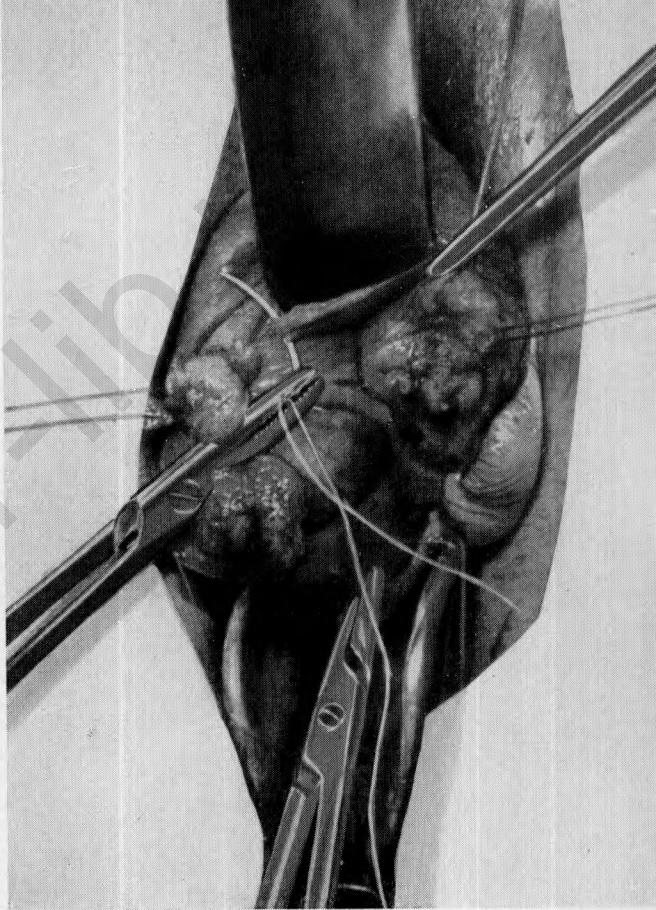
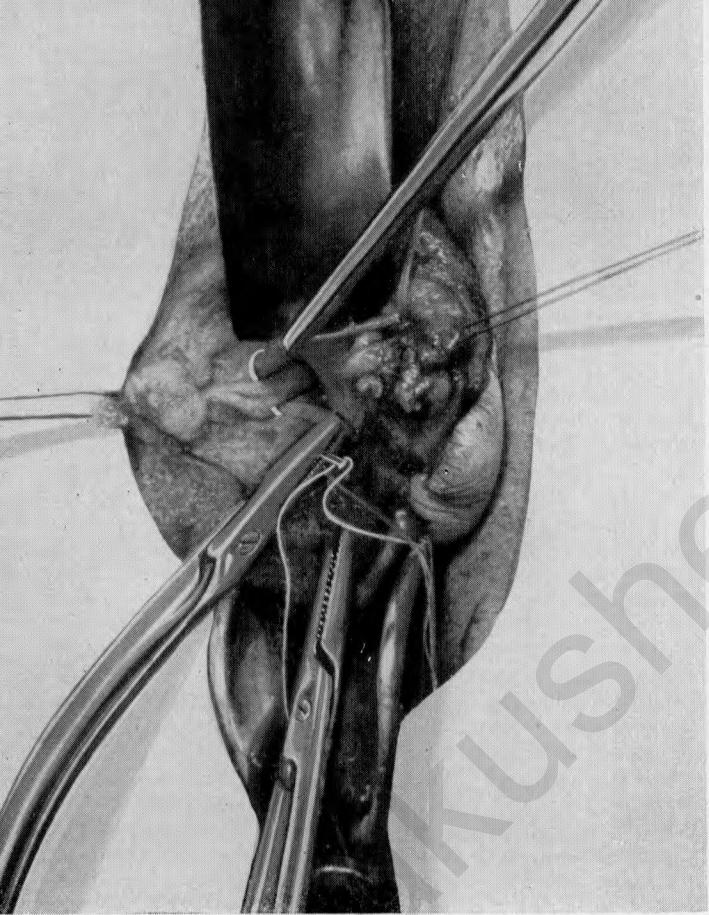
237

ráme do stehu serózu močového mechúra, vajecovod, parametrálny cievny kýpeľ a zadný list alebo serózu Douglašu, upravo v obrátenom poradí serózu konečníka (obr. 24), kýpte (obr. 25), a nakoniec serózu močového mechúra (obr. 26). Pri správnom založení týchto dvoch stehov ostatú pri zauzlení kýpte extraperitoneálne. Stredný, ostávajúci otvor zošíjeme sagitálne založenými uzlovými stichmi.

Po opakovanej kontrole a zastavení prípadného krvácania zošíjeme okraje pošvovej rany. Do postranných stehov zauzľíme kýpte parametránného väziva (obr. 27). Stred pošvovej rany nezošíjeme, lebo subperitoneálny priestor pravidelne drénujeme pruhom mulu.

и маткой (рис. 17—18). Переднее зеркало вводится в брюшную полость. Пулемыми щипцами или тонкими крючками мы захватываем переднюю стенку матки. Захватывая все выше расположенные участки, доходим до дна матки и вывихиваем ее через отверстие в брюшине. (Влагалищная экстирпация матки I, рис. 34.) Вывихиванию матки содействует одновременное отодвигание пулемыми щипцами захваченной влагалищной части шейки матки вглубь влагалища. Матка висит только на своих придатках. Хирург вводит указательный палец левой руки в Дугласово пространство к правой стороне вывихнутой матки. Первый ассистент отесняет мочевой пузырь передним зеркалом, второй оттягивает захваченное тело влево. Под контролем указательного пальца хирург накладывает (в случае оставления придатков) непосредственно у ребра матки изогнутые зажимы сверху, а в случае надобности, также и снизу. В зажим он берет маточную трубу, собственную связку яичника, круговую связку матки и остаток широкой связки матки. Придатки матки между зажимами и маткой он рассекает ножницами (рис. 19). На рис. 20 показана перевязка культей придатков матки. Другая сторона освобожденной матки

öffnung eingeführt, die vordere Uteruswand schrittweise mit Kugelzangen oder feinen Haken bis zum Uterusfundus gefasst und die Gebärmutter vor die Peritonealöffnung luxiert (siehe die vaginale Hysterektomie I, Abb. 34), ein Manöver, das durch ein Zurückdrängen der Portio mit Kugelzangen unterstützt wird. Jetzt hängt der Uterus nur an seinen Adnexen und der Operateur legt seinen linken, in den Douglas'schen Raum eingeführten Zeigefinger auf die rechte Hälfte der vorluxierten Uterushinterwand. Während der erste Assistent die Harnblase mit dem eingeführten vorderen Scheidenblatt zurückdrängt, zieht der zweite Assistent den gefassten Uteruskörper nach links. Hart an der Uteruskante und unter Kontrolle des Zeigefingers legt nun der Operateur (falls er die Adnex zu belassen gedacht) gekrümmte Klemme an, und zwar die erste von oben her und — falls dies noch nötig ist — die zweite in umgekehrter Richtung. Mit Klemmen wird die Adnexabgangsstelle, d. h. der Eileiter, die Chorda uteroovarica (Lig. ovarii proprium), chorda uteroinguinalis (Lig. rotundum) und — wenn nötig — der Rest des Lig. latum (Plica lata) erfasst. Zwischen den Klemmen und dem Uterus durchschneidet man nun die Adnexabgangsstelle mit einer Schere (Abb. 19). Abb. 20 zeigt die Unterbin-

хорошо доступна и хорошо видима (рис. 21), так что сепарация не представляет обыкновенно никаких затруднений (рис. 22).

Дренаж брюшной полости никогда не производится, брюшина зашивается всегда наглухо, передний и задний край захватывается тонкими щипцами, или же вытягивается за наложенные швы. Зашивание брюшной полости производится боковыми дугообразными швами (рис. 23). Слева: брюшина мочевого пузыря, маточная труба, культи сосуда в параметрии и задний листок или же брюшина Дугласова пространства. Справа: в обратном порядке — брюшина прямой кишки (рис. 24), культи (рис. 25) и, наконец, брюшина мочевого пузыря (рис. 26). При правильном наложении этих двух швов культи при завязывании остаются вне брюшной полости. Среднее оставшееся отверстие сшивается сагиттально наложением узловатых швов.

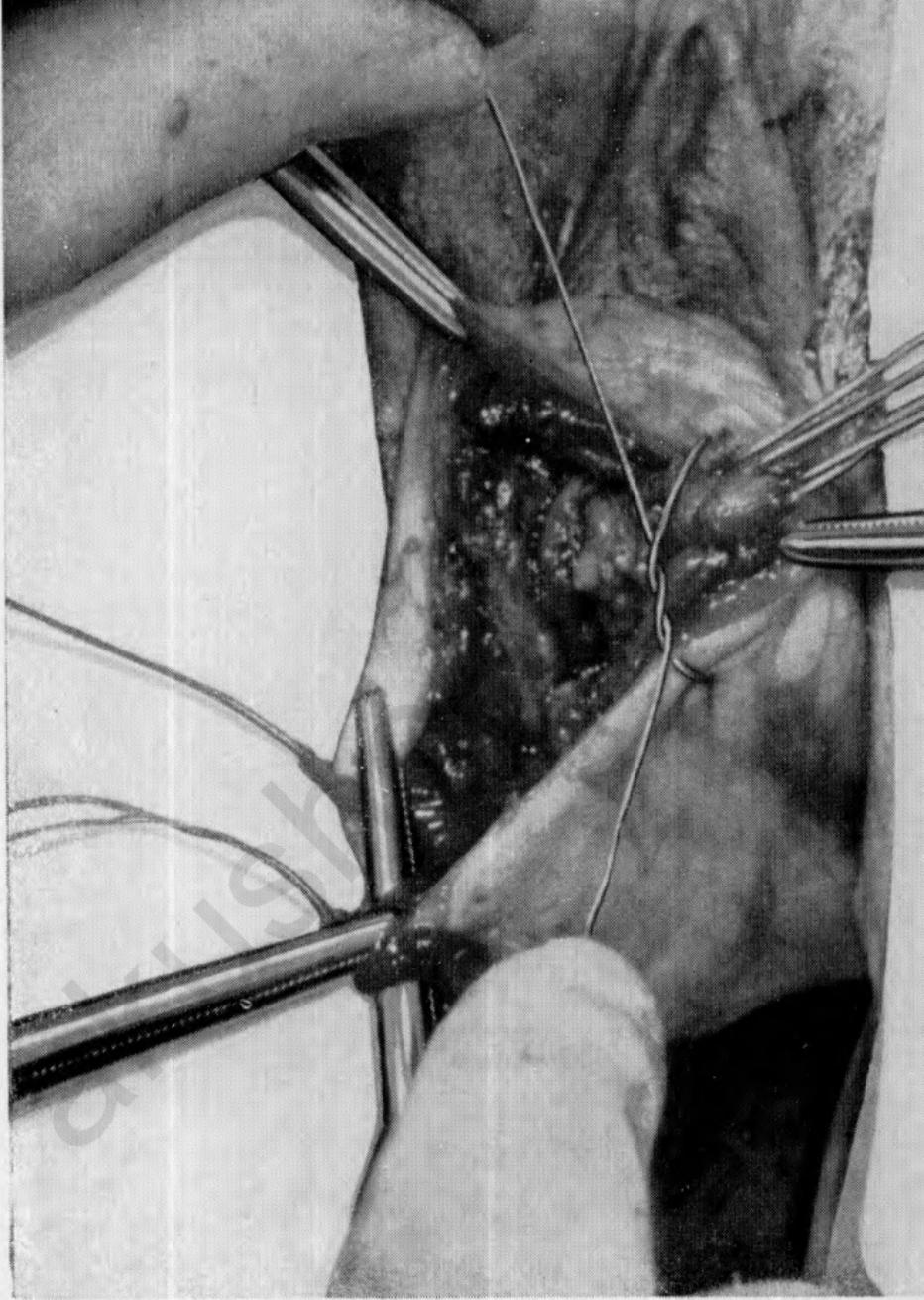
После повторной проверки и остановки возможного кровотечения края влагалищной раны сшиваются. В боковые швы завязываются культи клетчатки параметрия (рис. 27). Середина влагалищной раны не сшивается, потому что в забрюшинное пространство вводится обыкновенно дренажная марлевая полоска.

dung der Adnexstümpfe. Nach Lösung des Uterus ist die andere Seite meist so gut zugänglich und übersichtlich (Abb. 21), dass ihre Unterbindung kaum jemals Schwierigkeiten bereitet (Abb. 22).

Die Bauchhöhle drainieren wir niemals und schliessen das Peritoneum immer vollständig. Zu diesem Zwecke wird der vordere und hintere Rand mit feinen Klemmen gefasst oder an den Haltefäden vorgezogen. Die Peritonealhöhle verschliessen wir durch seitliche, halbkreisförmige Nähte (Abb. 23). Links: Blasenserosa — Eileiter — parametraner Gefäßstumpf — hinteres Peritonealblatt oder Douglasserosa. Rechts in umgekehrter Reihenfolge: Rektumserosa (Abb. 24) — Stümpfe (Abb. 25) — und zuletzt die Blasenserosa (Abb. 26). Bei richtiger Anlage dieser beiden Nähte werden die Stümpfe extraperitonealisiert. Die übrigbleibende, mittlere Öffnung wird mit sagittal angelegten Knopfnähten versorgt.

Nach wiederholter Kontrolle und Stillung vorhandener Blutungen, vernäht man die Ränder der Vaginalwunde. In die seitlichen Nähte werden die parametranen Gewebsstücke (Abb. 27) geknüpft, die Mitte der Scheidenwände jedoch unvernaht gelassen und der subperitoneale Raum immer mit einem Mullstreifen drainiert.

akusher-lib.ru

27

241

ODSTRÁNENIE MATERNICE POŠVOU III HYSTERECTOMIA VAGINALIS III

ВЛАГАЛИЩНАЯ ЭКСТИРПАЦИЯ МАТКИ III HYSTERECTOMIA VAGINALIS III

DIE VAGINALE HYSTEREKTOMIE III HYSTERECTOMIA VAGINALIS III

Pri elongácii maternicového krčka nám niekedy uľahčí luxáciu maternice amputácia čapíka. Po založení tretej ligatúry, to znamená po podviazaní a uterina, zachytíme ozubenými kliešťami prednú stenu maternice tesne nad čiarou, kde krčok prechádza do tela maternice a čapík jednoducho skalpelom amputujeme (obr. 1). Ďalší postup operácie sme opísali už predtým.

Ak je aj telo maternice tak zväčsené, že jeho luxácia sa nám nepodarí ľahko, nepoužívame násilie, ale urobíme hemiseku — rozpoltenie maternice.

Po amputácii čapíka, otvorení plíky, zavedení prednej lyžice do peritoneálnej dutiny, maternicový kŕpeľ zachytíme ako čapík dvoma ozubenými kliešťami (obr. 2). Medzi kliešťami rozpoltíme prednú stenu maternice rovnými nožnicami (obr. 3) alebo skalpelom

При удлинении шейки матки вывихивание иногда облегчается ампутацией влагалищной части матки. После наложения третьей лигатуры, т. е. после перевязки маточной артерии, мы захватываем пулевыми щипцами переднюю стенку матки непосредственно над линией перехода шейки в тело матки и влагалищную часть матки ампутируем при помощи скальпеля (рис. 1). Дальнейший ход операции мы производим ранее описанным способом.

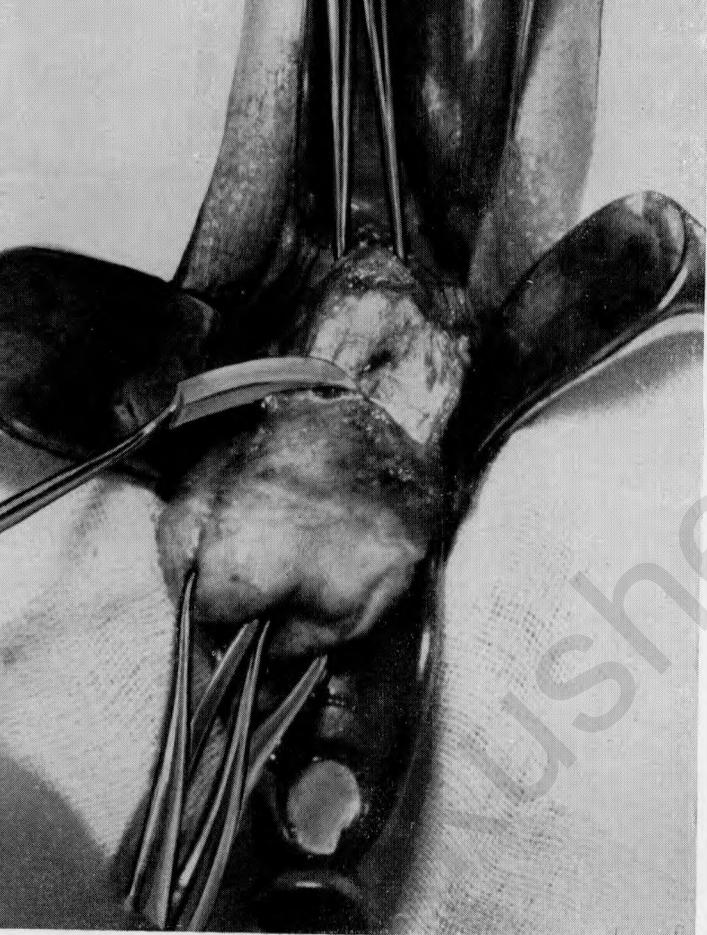
В случае увеличения тела матки до такой степени, что его вывихивание нам не удаётся, мы не прибегаем к насилию, а производим гемисекцию, т. с. рассечение матки пополам.

После ампутации влагалищной части матки, вскрытия складки и введения переднего зеркала в брюшную

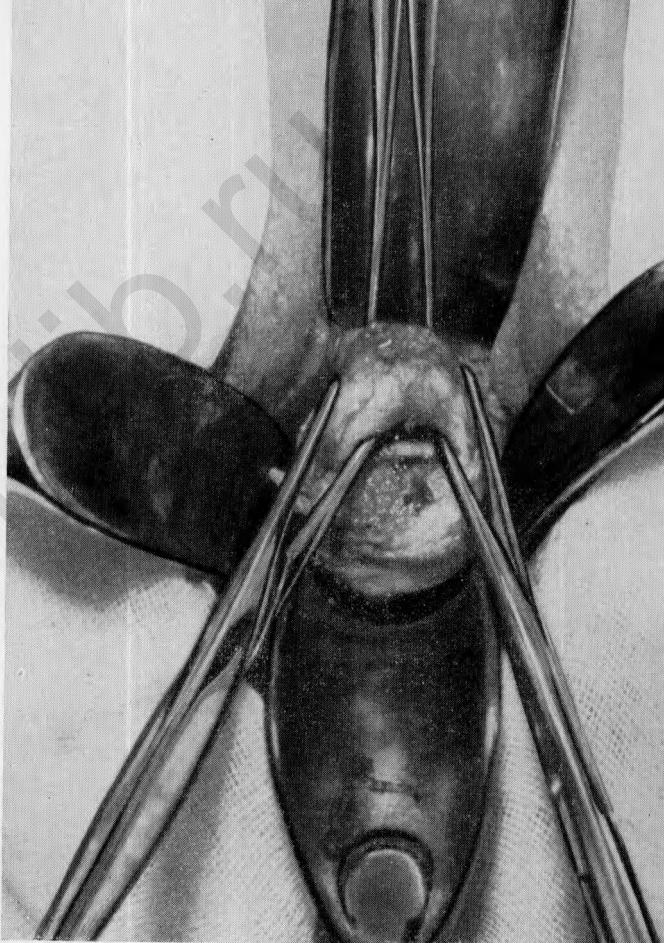
Bei einer Elongation des Gebärmutterhalses wird manchmal die Uterusluxation durch eine Portioamputation erleichtert. Nach Anlegung der dritten Ligatur, d. h. nach der Unterbindung der Arteria uterina, lässt man die vordere Uteruswand knapp oberhalb der Zervix-Korpus-Übergangslinie mit Kugelzangen und amputiert die Portio mit einem Skalpell (Abb. 1). Der weitere Operationsverlauf ist dann der gleiche, wie oben beschrieben.

Ist auch der Uteruskörper so stark vergrößert, dass seine Luxation nicht durchgeführt werden kann, so muss jede Gewaltanwendung vermieden und eine Hemisektion, d. h. eine Spaltung der Gebärmutter vollzogen werden.

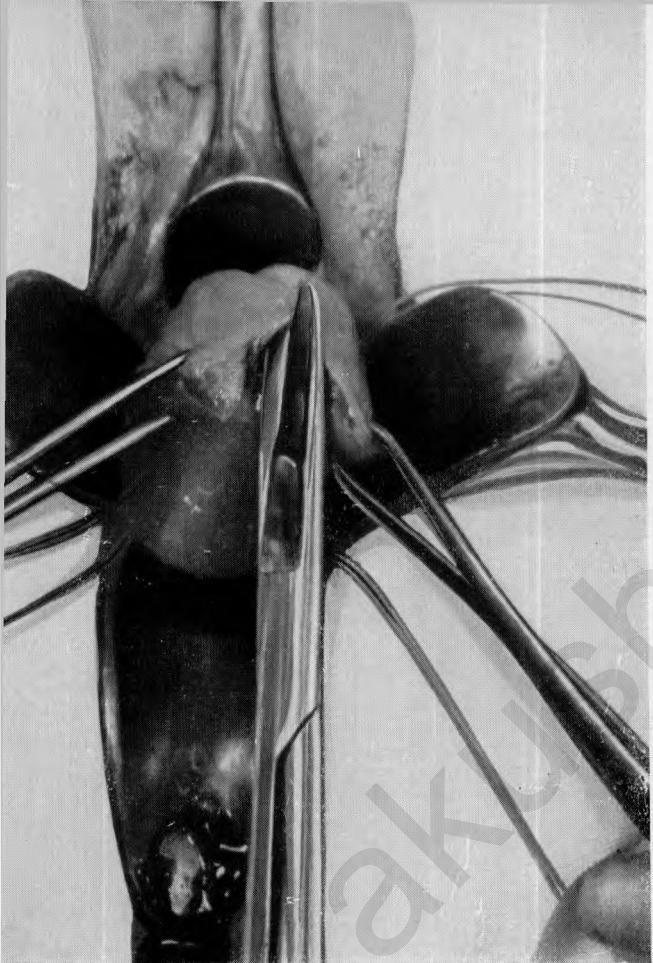
Nach der Portioamputation, Plicaöffnung und Einführung des vorderen Scheidenblattes in die Bauchhöhle fasst

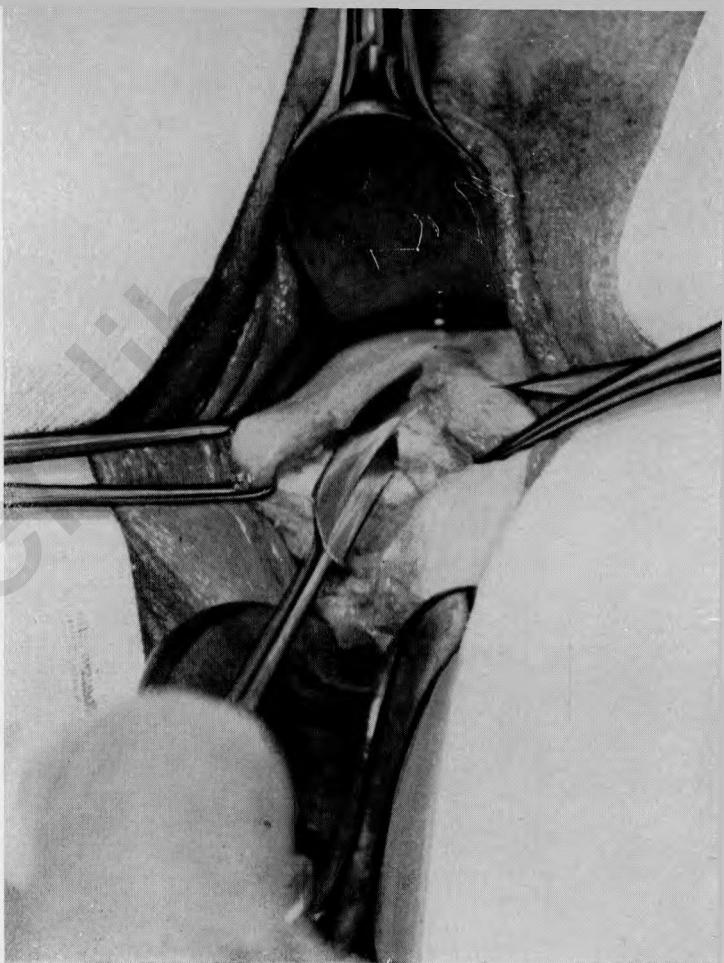
1

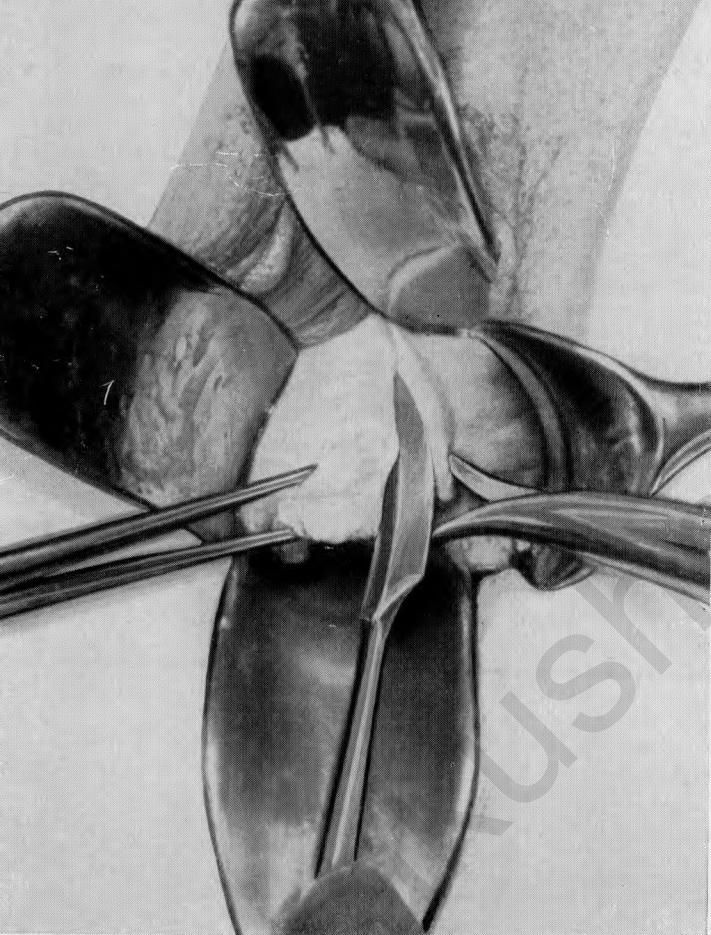
2

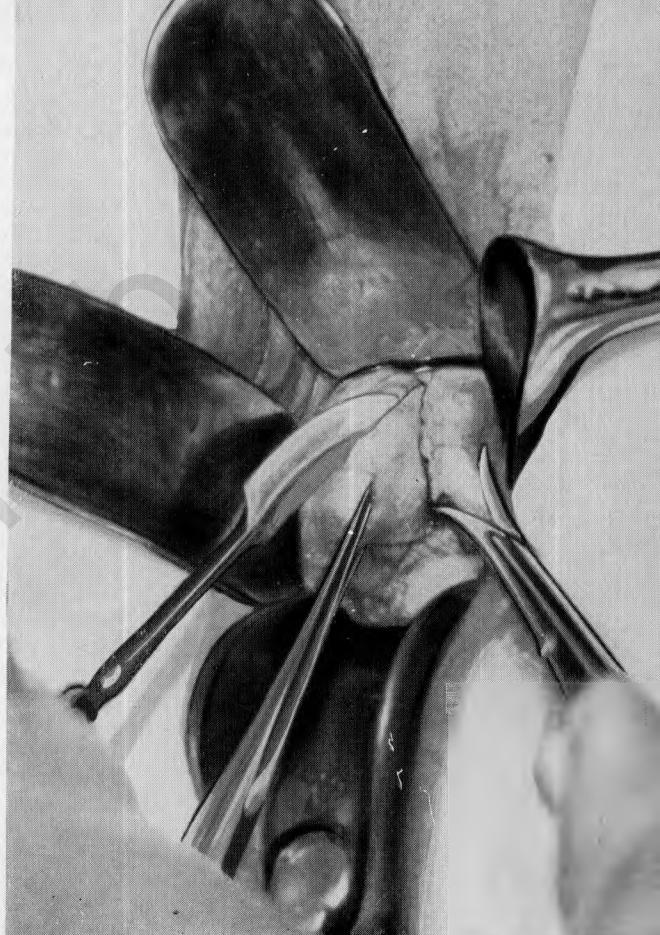
3

4

5

6

(obr. 4). Postupne smerom k fundu zahytávame obe vzniknuté ranové plochy maternice a pokračujeme v rozpoltení, až sa nám maternicové telo vyluxuje. Môžeme rozrezať aj zadnú stenu a takto rozpoltiť celú maternicu. Jednu polovicu zatiaľ reponujeme do brušnej dutiny, čím získame dosť miesta pre luxáciu druhej polovice, ktorú po podviazani a prestrihnutí úponu adnex exstirpujeme. Potom povytiahneme aj druhú polovicu a podobným spôsobom ju tiež exstirpujeme. Ak je maternica v dôsledku myómov príliš zväčšená, musíme ju zmenšíť rozkuskovaním — par morecellement.

Až do amputácie čapíka, zachytenia maternicového kýpta, je postup rovnaký, ako sme ho už opísali.

Rozpoltíme časť prednej maternicovej steny (obr. 5). Latérálne od ozubených klieští vedieme rez a klinovite excidujeme časť maternice (obr. 6). Pred dokončením rezu zachytíme vždy ozubenými klieštami proximálny okraj rany (obr. 7), aby maternica neunikla do brušnej dutiny. Ak narazíme na dobré viditeľné ohrazenie myómu, snážime sa uzol odstrániť enukleáciou, väčší uzol rozkuskujeme. Silnejšími ozubenými klieštami zachytíme kaudálny pól myomatózneho uzla a taháme ho bočkom, aby sme ho mohli z druhej strany prstom z jeho lôžka uvoľniť

polostú, my zaхватываем культо матки двумя пулевыми щипцами так, как обыкновенно захватываем влагалищную часть матки (рис. 2). Между ними прямыми ножницами (рис. 3) или скальпелем (рис. 4) мы рассекаем переднюю стенку матки. Постепенно, направляясь ко дну матки, мы захватываем обе образовавшиеся раневые поверхности и продолжаем рассечение матки до тех пор, пока тело матки не вывихивается. Можно рассечь также и заднюю стенку и, таким образом, рассечь пополам всю матку. Одну половину временно выравниваем в брюшную полость, вследствие чего останется достаточно места для вывихивания второй половины, которую мы удаляем после заранее произведенной перевязки и отсечения придатков матки. Затем мы вывихиваем вторую половину и поступаем таким же образом.

Если матка слишком велика вследствие миомов, то ее нужно уменьшить рассечением на части — кускованием.

Ход операции до ампутации влагалищной части шейки матки и захватывания культи матки сходен с предыдущим описанием.

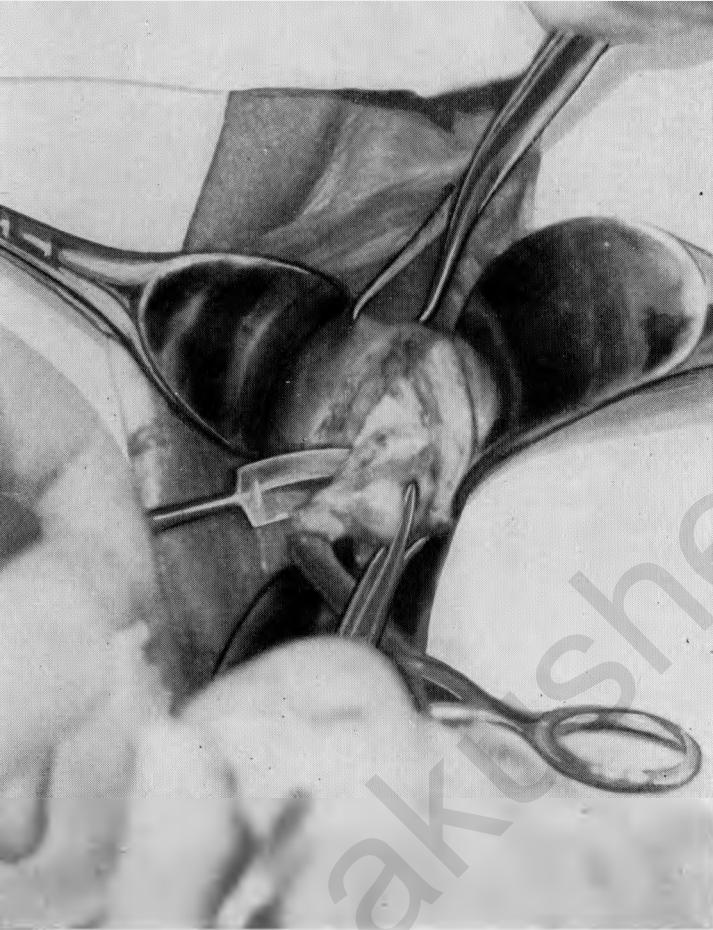
Рассекаем часть передней стенки матки (рис.5). Латерально от пулевых щипцов производим разрез и иссечение части матки в виде клина (рис. 6).

man den Uterusstumpf — ähnlich wie die Portio — mit zwei Kugelzangen (Abb. 2). Zwischen diesen beiden Instrumenten wird nun die Uterusvorderwand mit einer geraden Schere (Abb. 3) oder einem Skalpell (Abb. 4) gespalten, beide so entstehenden Uteruswundränder funduswärts gefasst und mit der Durchtrennung solange fortgefahren, bis der Uteruskörper vorgewölzt werden kann. Auf ähnliche Weise lässt sich auch die hintere Uteruswand und damit die ganze Gebärmutter spalten. Eine Uterushälfte wird einstweilen in der Bauchhöhle zurückgelassen und so genügend Platz für die Luxation der zweiten Hälfte geschaffen, die man nach Unterbindung und Durchtrennung der Adnexabgangsstelle exstirpiert. Erst dann ziehen wir die andere Hälfte vor und entfernen sie auf gleiche Weise.

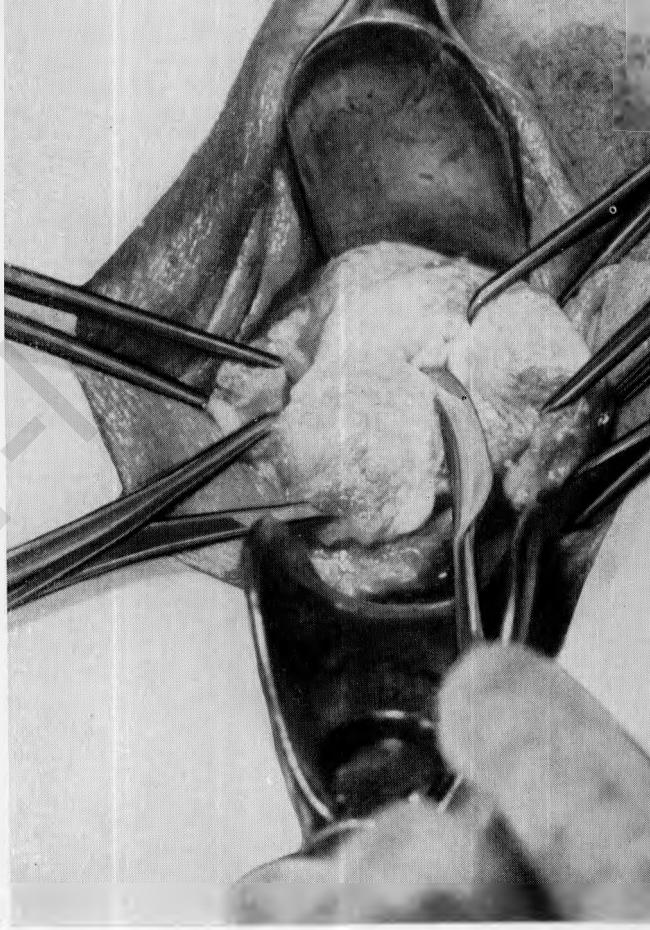
In Fällen, wo die Gebärmutter infolge von myomatösen Veränderungen allzugross ist, muss man sie durch eine Zerstückelung — par morecellement — entsprechend verkleinern.

Der Verlauf der Operation ist bis zur Portioamputation und Erfassung des Uterusstumpfes der gleiche, wie oben beschrieben wurde.

Ein Teil der vorderen Uteruswand wird gespalten (Abb. 5), seitlich von den Kugelzangen ein weiterer Schnitt geführt und ein Teil der Gebärmutter

7

8

a vylúpiť. Pri väčšom rozsahu uzla vykrojme z dolného zachyteného pólu klin (obr. 8). Skôr, ako odstráime a úplne oddelime klin od zvyšného myómumu, zachytíme ho ozubenými kliešťami na hranici povrchu a reznej plochy (obr. 9). Takýmto spôsobom rozkuskujeme a vylupujeme myóm ďalej, pokiaľ sa nedá z lôžka vyluxovať.

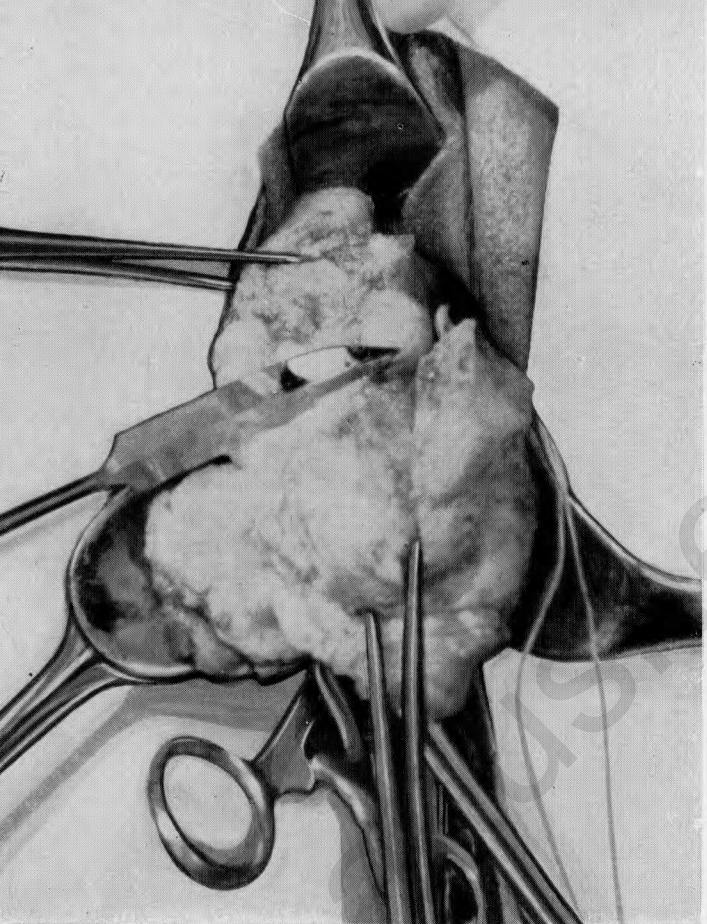
Ak ohrianičenie uzla jasne nevidíme, alebo ak sú na maternici viaceré uzle, nezdržujeme sa vyhľadávaním jednotlivých myómov, ale rozkuskujeme myomatónu maternicu veľku, bez ohľadu na hranicu svaloviny a myómov. Dbáme o to, aby sme sa nedostali do bezprostrednej blízkosti úponu adnex. Ak odstráime väčšie uzly, alebo ak sme maternicu dostatočne zmenšili rozkuskovaním, zvyšok maternice sa nám podarí vytiahnuť celetómickou ranou (obr. 10). Podchýtenie a podviazanie adnex ukazuje obr. 11–13. Operáciu dokončíme už opísaným spôsobom.

Пред окончанием разреза захватываем пулевыми щипцами проксимальный край раны (рис. 7), чтобы матка не ускользала в брюшную полость. Когда мы дойдем до хорошо видимой границы миомы, то стараемся его удалить вылущиванием, а в случае узла больших размеров, — рассечением на части. Крепкими пулевыми щипцами захватываем нижний полюс миоматозного узла и оттягиваем его в сторону, чтобы на другой стороне можно было пальцем проникнуть между узлом и его ложем, освободить миом и вылущить его. При более значительных размерах мы иссекаем клин из нижнего полюса (рис. 8). Раньше чем удалить и полностью отделить клин от остального миома, мы захватываем его пулевыми щипцами на границе поверхности и раневой плоскости (рис. 9). Таким образом мы рассекаем и вылущиваем миом до тех пор, пока его не удастся полностью удалить из ложа.

Когда не видно ясного ограничения узла, или когда в матке находится большое количество узлов, мы не задерживаем себя разыскиванием отдельных миомов, а рассекаем миоматозную матку в целом, не принимая во внимание границы мышечного слоя и миомов. Обращаем внимание только на то, чтобы не попасть в непосред-

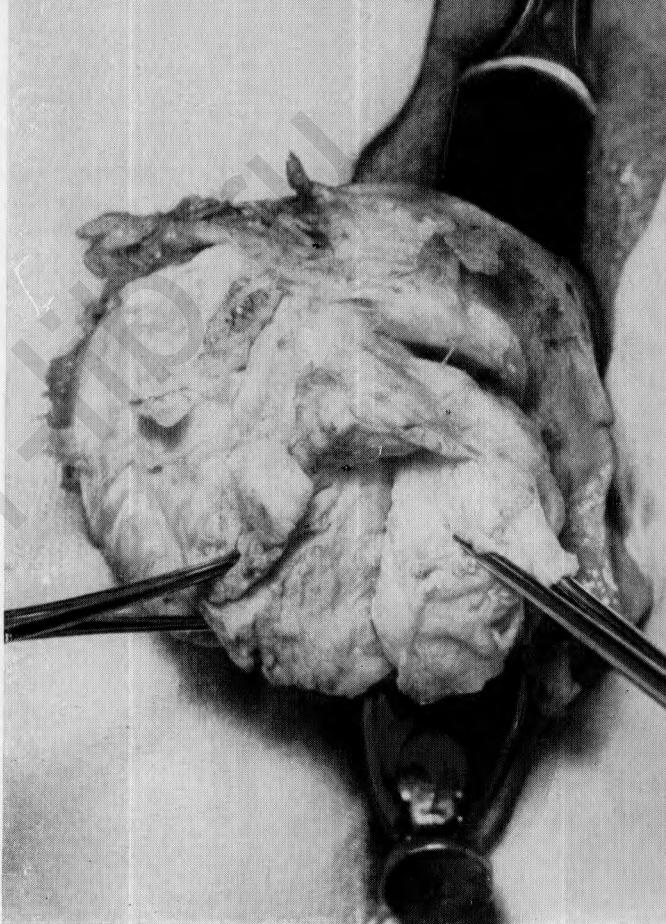
keilförmig exzidiert (Abb. 6). Um ein Zurückgleiten des Uterus zu verhindern, erfasst man noch vor der Beendigung des Schnittes den proximalen Wundrand mit Kugelzangen (Abb. 7). Stößt der Operateur im Verlaufe dieses Eingriffes auf gut sichtbare Myomgrenzen, dann kann er versuchen, den Tumor durch eine Enukleation zu entfernen, während grössere Knoten zerstückelt werden müssen. Mit einer stärkeren Kugelzange wird zu diesem Zwecke der kaudale Myomknotenpol gefasst, zur Seite gezogen und so auf der freigelegten anderen Seite das Eindringen eines Fingers zwischen den Tumor und sein Lager, d. h. die Lockerung und Ausschälgung der Geschwulst ermöglicht. Bei grösseren Knoten schneidet man aus ihrem unteren, gefassten Pol einen Gewebskeil (Abb. 8). Bevor man ihn jedoch völlig vom übrigen Tumor ablöst, wird dieser neuerlich mit Kugelzangen am Schnittrand gefasst (Abb. 9). Auf diese Weise zerstückelt man das Myom solange, bis seine Luxation aus dem Geschwulstbett möglich ist.

In Fällen wo die Knotengrenze nicht deutlich sichtbar oder der ganze Uterus von zahlreichen Tumoren durchwachsen ist, erübrigst sich die zeitraubende Suche einzelner Myome. Hier wird dann die myomatóse Gebärmutter ohne Rücksicht auf das gesunde oder veränderte

9

10

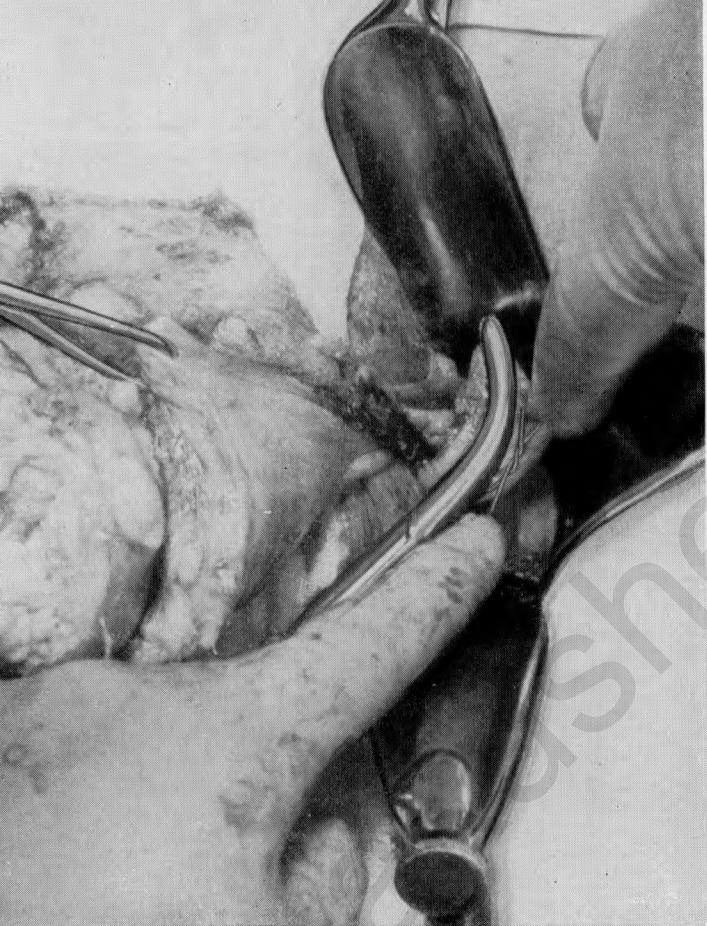

ственную близость впадения придатков матки.

После удаления узлов более значительного размера, или же после достаточного уменьшения матки иссечением ее частей, нам удается вывихнуть остаток матки через рану чревосячения (рис. 10). Операция заканчивается описанным уже способом. Захватывание и перевязка придатков матки показаны на рис. 11—13.

Muskelgewebe zur Gänze zerstückelt und nur darauf geachtet, nicht allzusehr in die unmittelbare Nähe der Adnexabgangsstelle vorzudringen.

Gelingt durch die Zerstückelung eine Beseitigung grösserer Knoten oder eine genügende Verkleinerung der Gebärmutter, so kann man den Uterusrest durch die Coeliotomiewunde vorziehen (Abb. 10) und die Adnexe, wie Abb. 11—13 zeigt, unterbinden. Die Operation beenden wir auf die oben beschriebene Weise.

11

12

13

ROZPOLTENIE PREDNEJ STENY KRČKA MATERNICE HYSTEROTOMIA VAGINALIS ANTERIOR

РАССЕЧЕНИЕ ПЕРЕДНЕЙ СТЕНКИ ШЕЙКИ МАТКИ HYSTEROTOMIA VAGINALIS ANTERIOR

DIE SPALTUNG DER VORDEREN ZERVIXWAND HYSTEROTOMIA VAGINALIS ANTERIOR

Túto operáciu môžeme nazvať pomocou, pretože rozpoltením prednej steny krčka alebo časti prednej steny maternice získame iba pohodlný prístup do dutiny maternice, aby sme mohli vykonať vlastnú operáciu. Takto môžeme dobre prehmatať maternicovú dutinu a odstrániť z nej patologické útvary, ako veľké polypy alebo dosiahnutelné submukózne myomu. Pomocou tejto operácie môžeme v indikovaných prípadoch vyprázdniť maternicu aj v po-kročilej tehotnosti v jednom sedení, čo v pôrodnictve nazývame vaginalným cisárskym rezom.

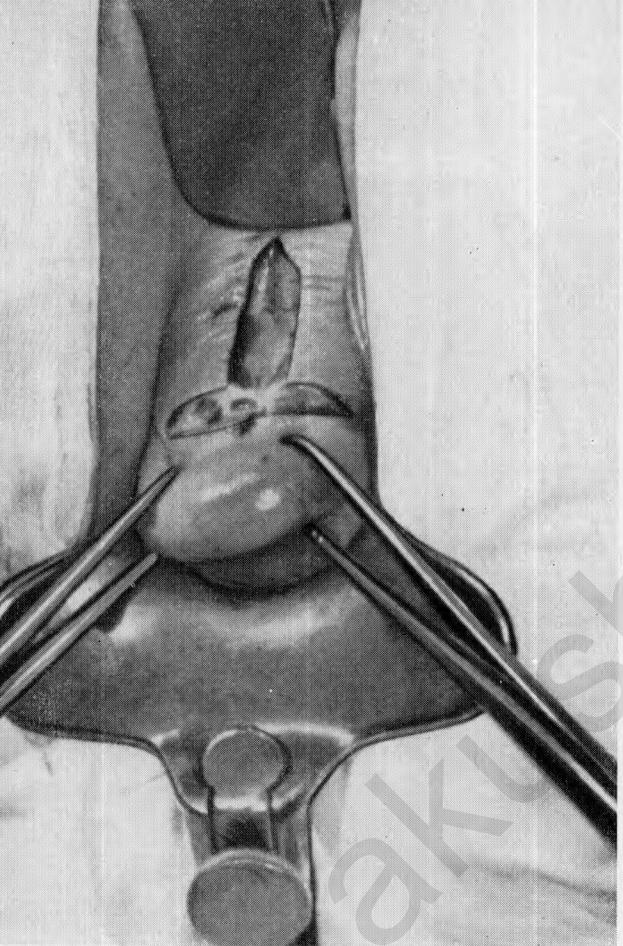
Po vylíhadaní čapika v zrkadlách zahytnieme jeho predný prysok na obidvoch stranách ozubenými kliešťami a stiahneme smerom do introitu. Rozpoltúme prednú pošovovú stenu skalpelom bud pozdĺžnym rezom, alebo rezom lvaru

Эту операцию можно назвать лишь вспомогательной, поскольку в результате рассечения передней стенки шейки или же передней стенки части тела матки мы получаем лишь удобный доступ в ее полость для производства собственной операции. Полость матки можно пропуштать и удалить из нее патологические образования, как например болезненные полипы или доступные подслизистые миомы. В показанных случаях можно беременную матку даже и в высокой степени беременности опорожнить за один сеанс, что в акушерстве называется влагалищным кесаревым сечением.

После фиксации влагалищной части шейки матки при помощи зеркала захватываем переднюю губу маточного зева пулевыми щипцами с обеих

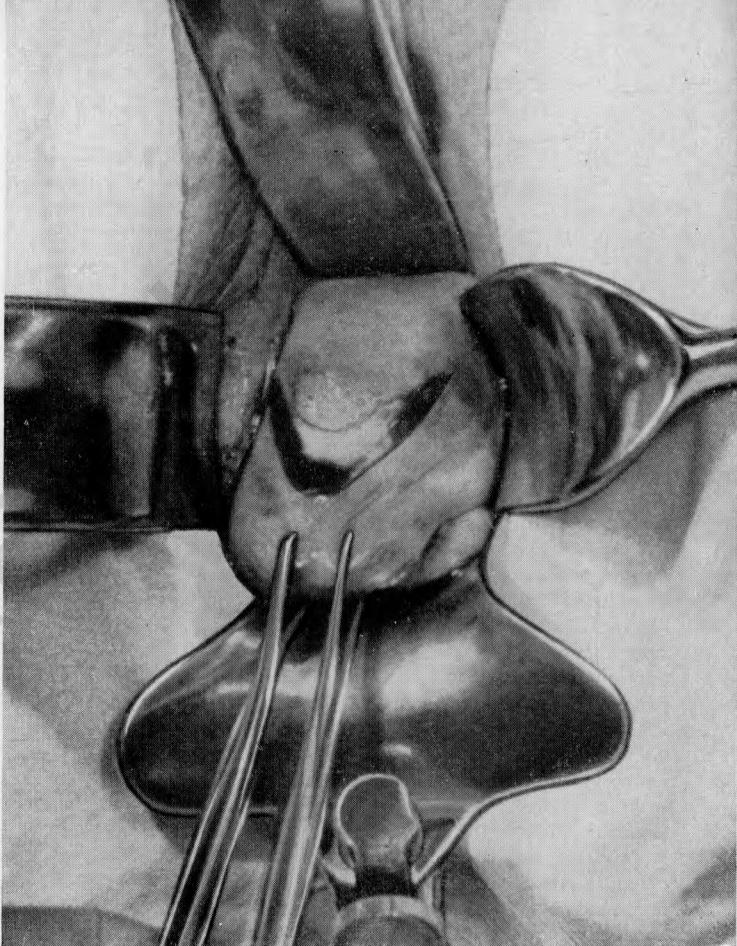
Dieser Eingriff kann als Hilfsoperation bezeichnet werden, da durch die Spaltung der vorderen Zervix- bzw. Uteruswand nur ein besserer Zutritt zum Uteruscavum und damit zum eigentlichen Operationsfeld erzielt wird. Die Gebärmutterhöhle kann so ausgetastet und pathologische Neubildungen, wie z. B. grosse Polypen oder zugängliche submuköse Myome beseitigt werden. Bei indizierten Fällen gelingt es auf diese Weise auch, in einer Sitzung fortgeschrittene Graviditäten zu entfernen, eine Operation, die man in der Geburts hilfe als vaginalen Kaiserschnitt bezeichnet.

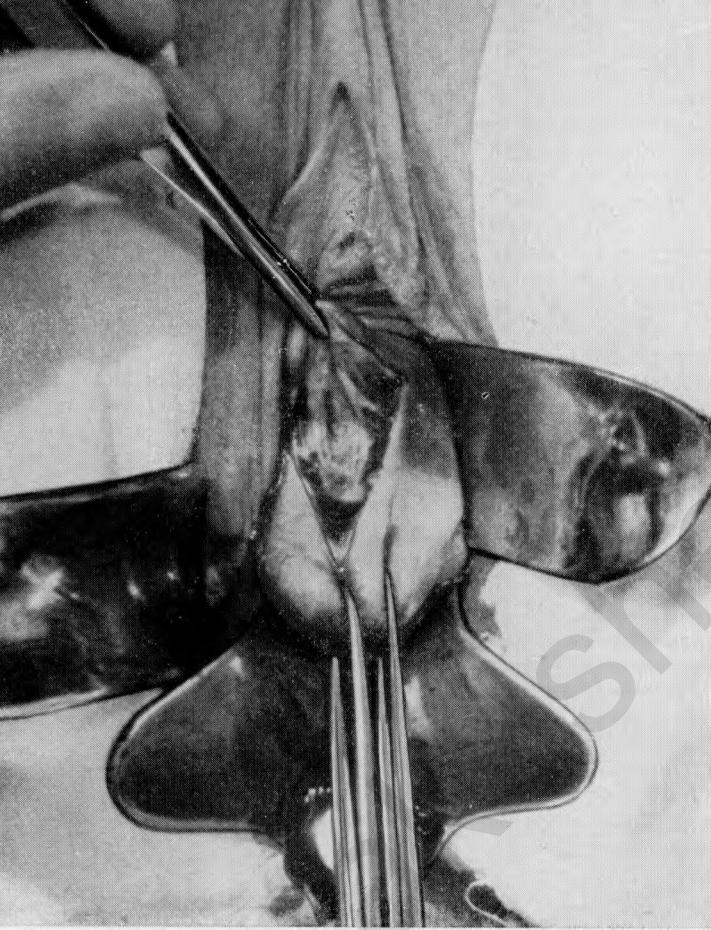
Nach Einstellung der Portio fasst man die vordere Muttermundslippe zu beiden Seiten mit einer Kugelzange und zieht sie in den Scheideneingang. Dann wird die vordere Scheidenwand mit

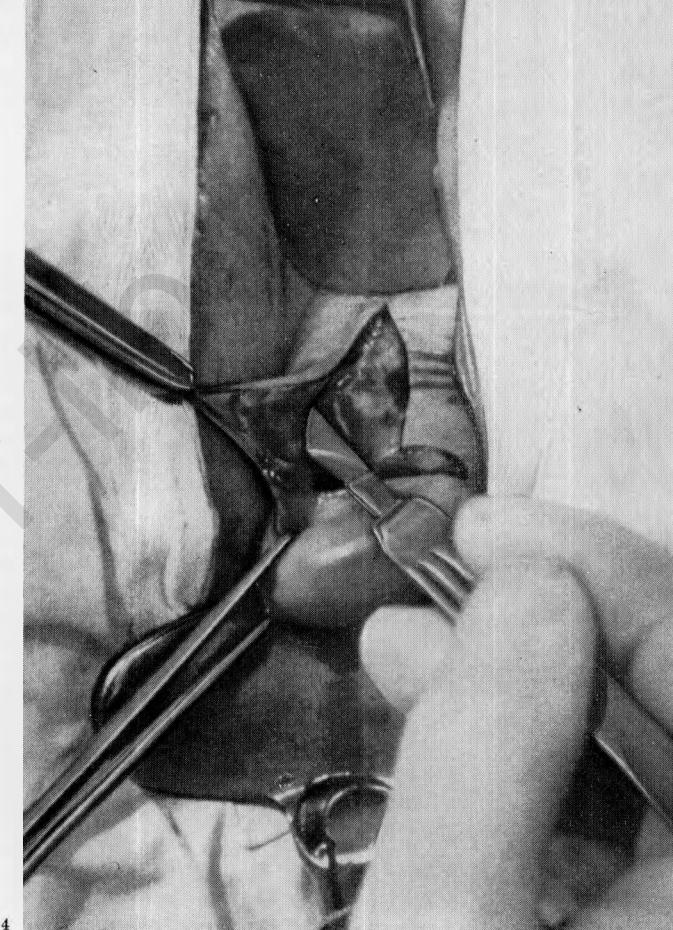
1

2

3

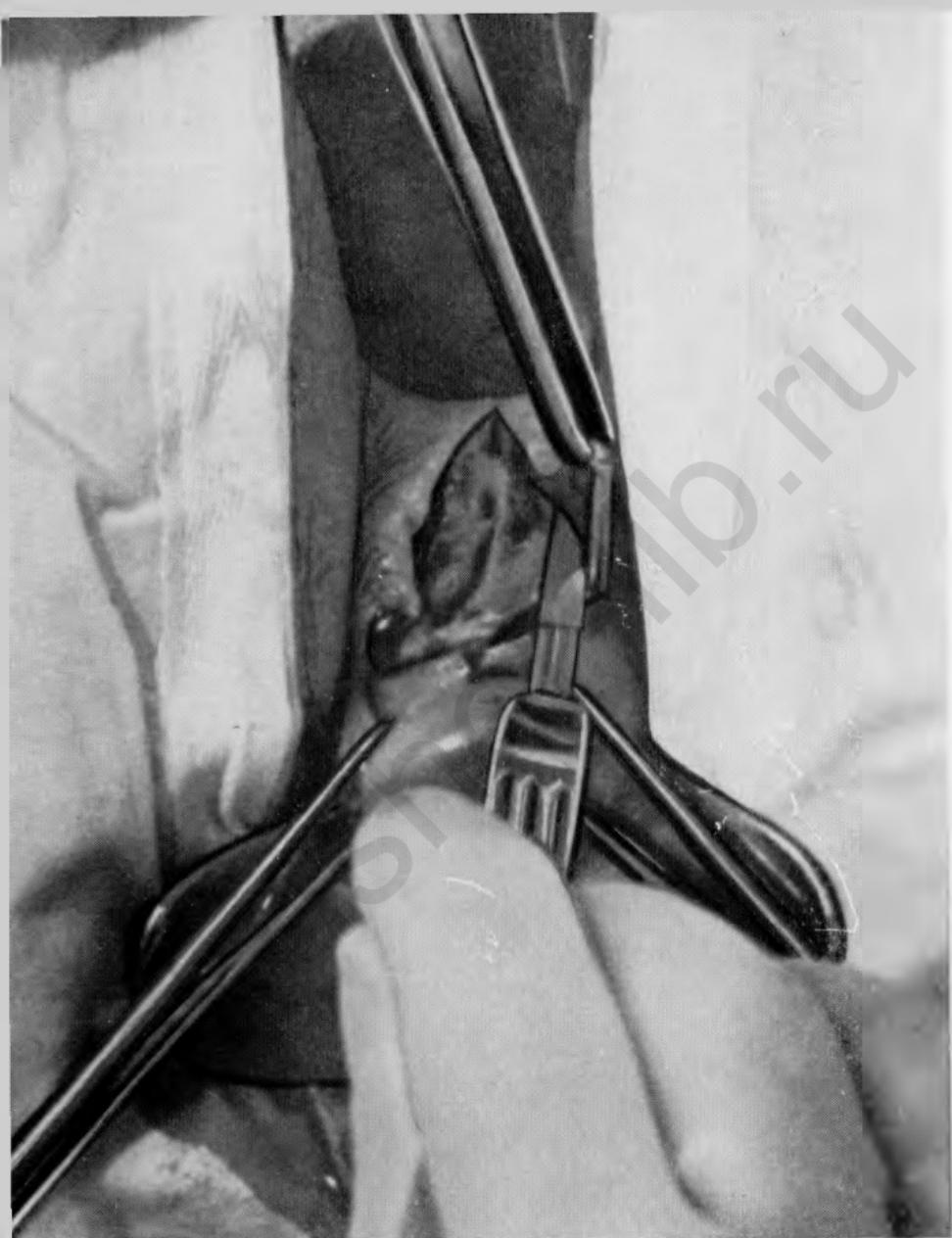
4

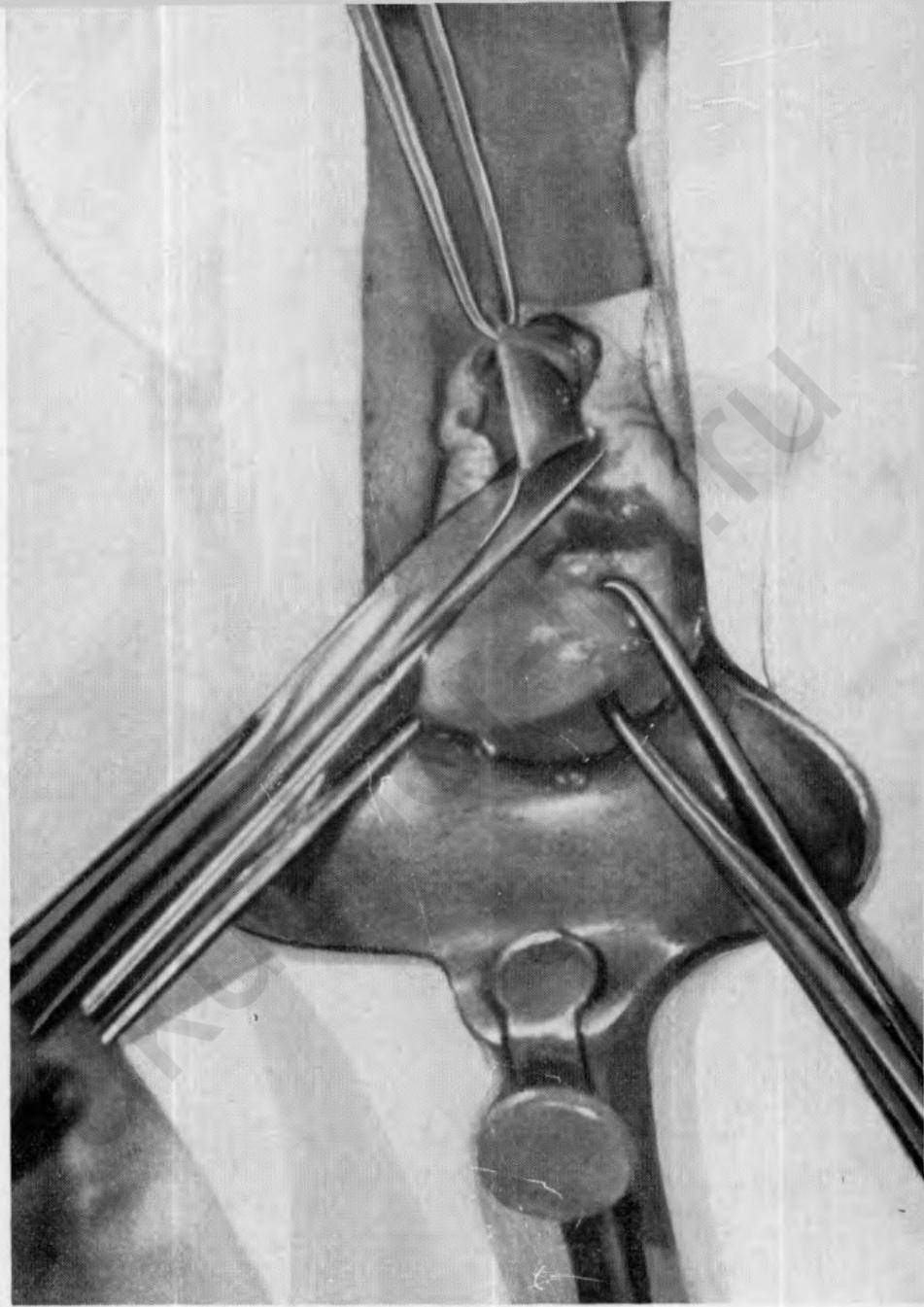
obráteného „T“ (obr. 1), prípadne aj konvexným rezom smerom k čapiku (obr. 2). Tento rez sa najčastejšie používa. Dolný okraj rezu siha často ľe pod dolný pôl močového mechúra, čím získaeme prístup k mechúru. Konvexný okraj rany zachytíme chirurgickou pinzetou, odtiaľmene ho depredu a nahor (obr. 3), nožnicami prestríhneme septum supravaginale — väzivo spojujúce mechúr s kríkom — a dostaneme sa tak do spatiu vesicocervicale. Pri výbeze rezu v tvare obráteného „T“ odpreparujeme slizničné laloky do strán (obr. 4 až 5) a takto získaeme prístup k septum supravaginale. Pinzetou zdvihнемe okraj močového mechúra, čím sa vytvorí zo septa pozdĺžna riasa, ktorú nožnicami prestríhneme (obr. 6). Preparujeme ostro alebo tupo až po pliecu vesicouterina, ktorú však neprestríhneme. Obr. 7 nám ukazuje odsunutý močový mechúr. Jeho dolný okraj je ešte viditeľný pod hornou pošvovou lyžicou. Ak je potrebné rozpoliť maternicu vyššie, odsunieme plíku z prednej steny maternice smerom nahor. Niekoľko sa stáva, že pritom otvoríme peritoneálnu dutinu. V takom prípade ju ihmed uzávreme jemnými katgutovými strelmi, aby sa obsah maternice nedostal do brušnej dutiny.

Teraz zavedieme prednú pošvovú lyžicu do priestoru pod močovým mechúrom, tahanom za ozubené kliešte napremie-

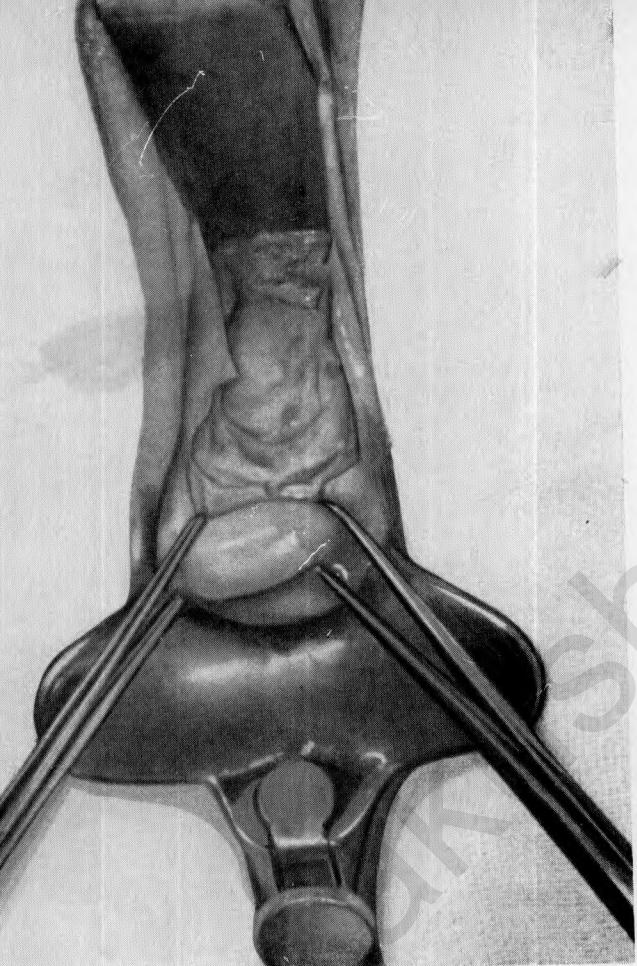
strejom a otтяgívame sa po nařavenleniu k vлагалищному vchodu. Skaňpelom rasskakame prednou stenku vлагалища prrodoljným razrezom, iliже razrezom formy perevernutoy bukvy „T“ (ris. 1), iliже polukružným razrezom, obrašeným výstučlostju k vлагалищnej parti ťecky matky (ris. 2), čo deľaest sa najčastej. Nižší kraj razrezu zaehodit pod nižší polos močevého puzýra i, takim obrazom, my immeim možnosť dostupa k močevomu puzýru. Chirurgickym pinzetom zaehavame nižší výstučný kraj razrezu, otтяgívamego vnered i vveru ot ťecky matky (ris. 3), nožnicami rasskakame nadvlagališnou peregorodku i klyetku, soediningujučou močevou puzýru s ťeckou matky i v sledstvie etogo nohadaem v puzýrnomatichnoe prostранство. Pri výbere razrezu v forme perevernutoy bukvy „T“ my otečeparovavame loskuty elizistoy v stonky, kak eto pokazano na ris. 4 i 5, i tak poluchim dostup k nadvlagališnou peregorodke. Pinzetom prihopodnimas kraj močevého puzýra, blagodari čemu obrazuem na peregorodke prrodoljnú skladku, kotorou rasskakame nožnicami (ris. 6). Separaciju zakancivame ostrym ili tupym путem vplote do puzýrnomatichnoe skladky, kotorou ne vskry-

einem Skalpell in Längsrichtung, in Form eines umgekehrten „T“ (Abb. 1) oder — am häufigsten — bogenförmig, konkav zur Portio (Abb. 2) gespalten. Der untere Schnittrand liegt hierbei ein wenig unter dem unteren Blasenpol und ermöglicht so den Zutritt zu diesem Organ. Mit einer chirurgischen Pinzette erfasst man darauf den unteren, konkaven Wundrand, zieht ihn nach vorne und oben von der Zervix ab (Abb. 3), durchschneidet dann das Septum supravaginale (das die Blase mit der Zervix verbindende Gewebe) und gelangt so in das Spatium vesicocervicale. Hat man einen umgekehrten „T“-Schnitt gewählt, präpariert man zunächst beide Schleimhautlappen in seitlicher Richtung frei (Abb. 4–5) und erreicht auf diese Weise das Septum supravaginale. Der mit einer Pinzette erfasste und angehobene Blasenrand spannt das Septum und bildet hier eine längsverlaufenden Falte, die man mit der Schere durchschneidet (Abb. 6). Die Präparation wird jetzt scharf oder stumpf bis zur Plica vesicouterina fortgesetzt, diese jedoch nicht geöffnet. Auf Abb. 7 erkennt man die abgeschohene Harnblase, deren unterer Rand noch unter dem vorderen Spekulumbaltri sichtbar ist. Will man die Gebärmutter noch höher funduswärts spalten, muss die Plica von der Vorderwand weiter

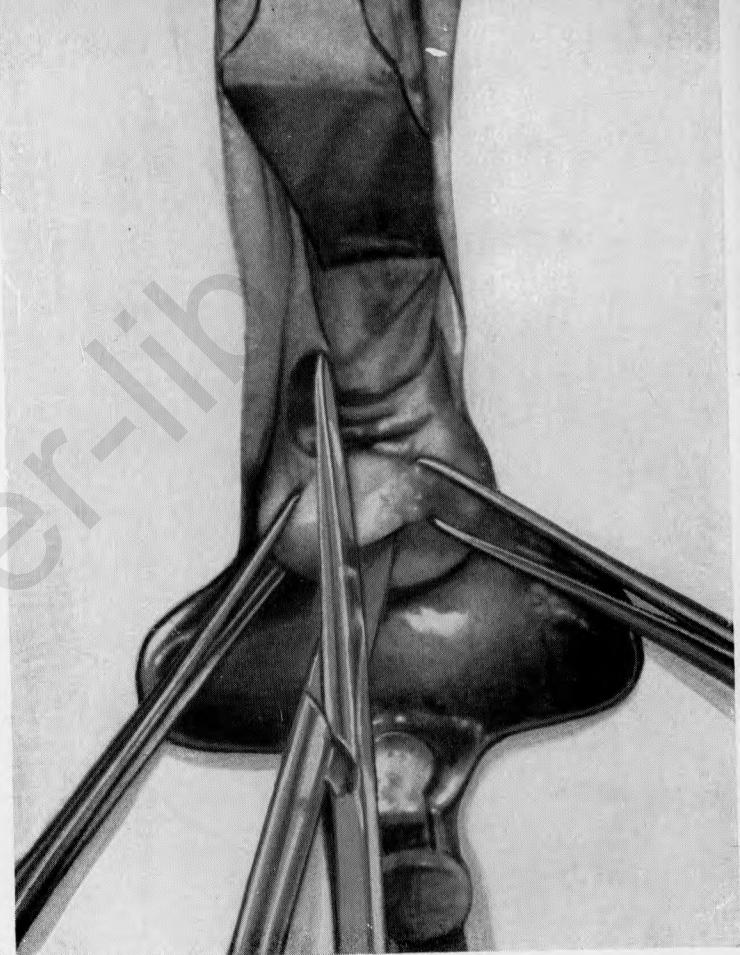

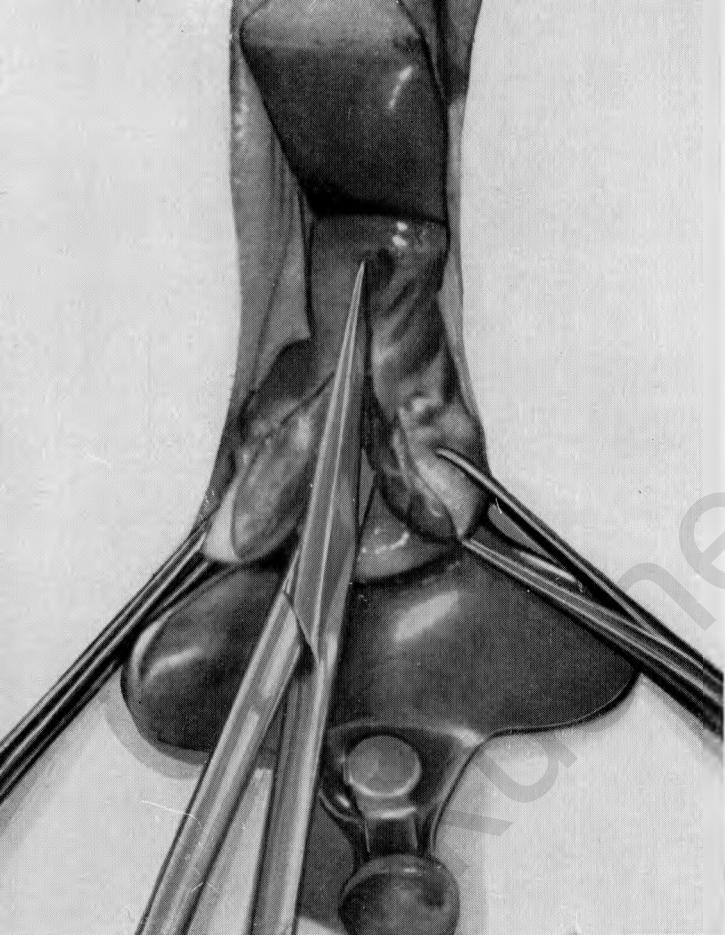
6

7

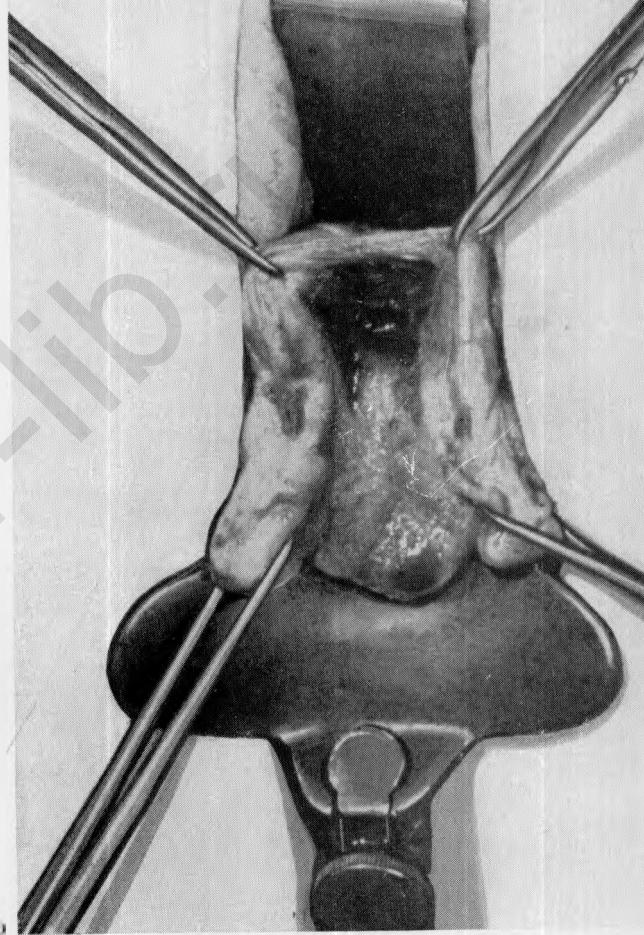

8

9

10

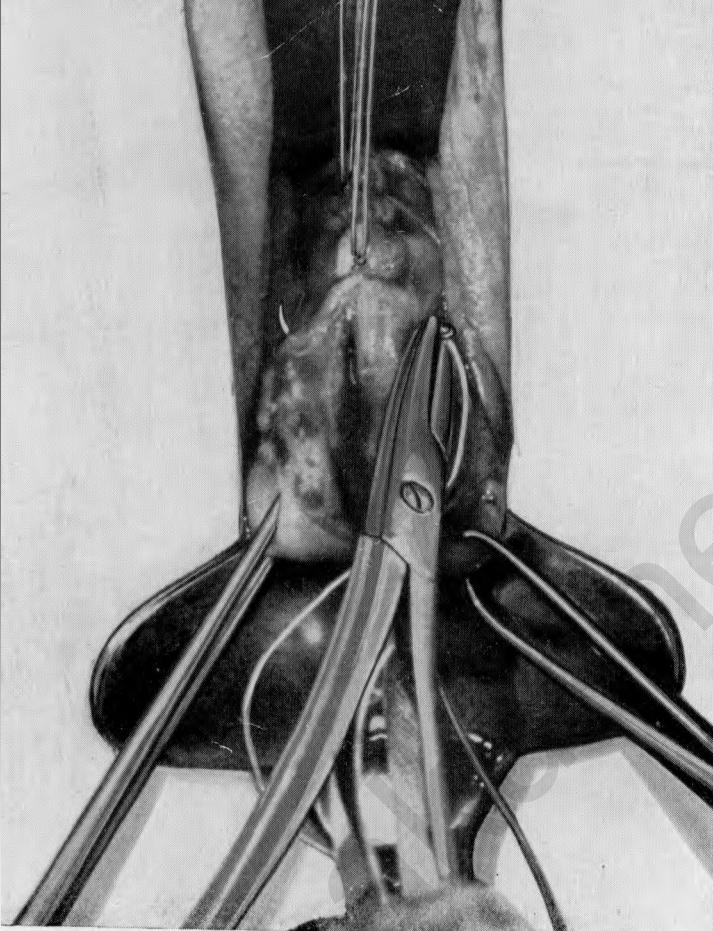

krčok a rozpoltenie jeho prednú stenu silnými rovnými nožnicami (obr. 8–9). Pre uľahčenie postupu zachytávame prestrihnuté okraje vyššie a vyššie, pokiaľ to vyžaduje dĺžka rezu (obr. 10). Po rozpoltení vnútornnej bránky je otvor pohodlné prístupný pre 1–2 prsty alebo pre patričné nástroje. Po vykonaní vlastného zákroku, po vyprázdení maternicovej dutiny ešte raz kontrolujeme, či nie je porušené peritoneum a až potom zošijeme stenu krčka a pošvy. Prvý steh založime do horného pôlu rany v prednej stene maternice a uzlovými katgutovými stehmi, zaberajúcimi stenu krčka, spojíme okraje smerom k vonkajšej bránke. Mukózu do stehov nezaberáme (obr. 11–13). Pošovový lalok tiež prísieme na pôvodné miesto (obr. 14 až 15), alebo po konvexnom reze podla obr. 16. Do krčka zavedieme pruh inulu.

ваем. На рис. 7 показан оттесненный мочевой пузырь, нижний край которого виден под верхним влагалищным зеркалом. Если есть надобность рассечь матку выше, то мы отодвигаем складку с передней стенки по направлению вверх. Иногда случается, что при этом мы по ошибке вскроем брюшину. В таком случае немедленно зашиваем отверстие кетгутовой лигатурой, чтобы содержимое матки не попало в брюшную полость. Затем вводим в пространство под мочевым пузырем предохраняющее его переднее влагалищное зеркало и крепкими прямыми ножницами рассекаем переднюю стенку шейки, причем низведением пулевых щипцов достигаем того, что стенка становится натянутой (рис. 8–9). Потом мы захватываем рассеченные края все выше и выше, до уровня, требуемого длиной разреза (рис. 10). После рассечения внутреннего отверстия матки оно становится проходимым для одного, иногда и для двух пальцев, или же для соответствующих инструментов. После собственного вмешательства, т. е. опорожнения матки, еще раз проверим не нарушенена ли брюшина и сшиваем стенку шейки и влагалища. Первый шов накладывается на верхний полюс раны в передней стенке матки и узловыми кет-

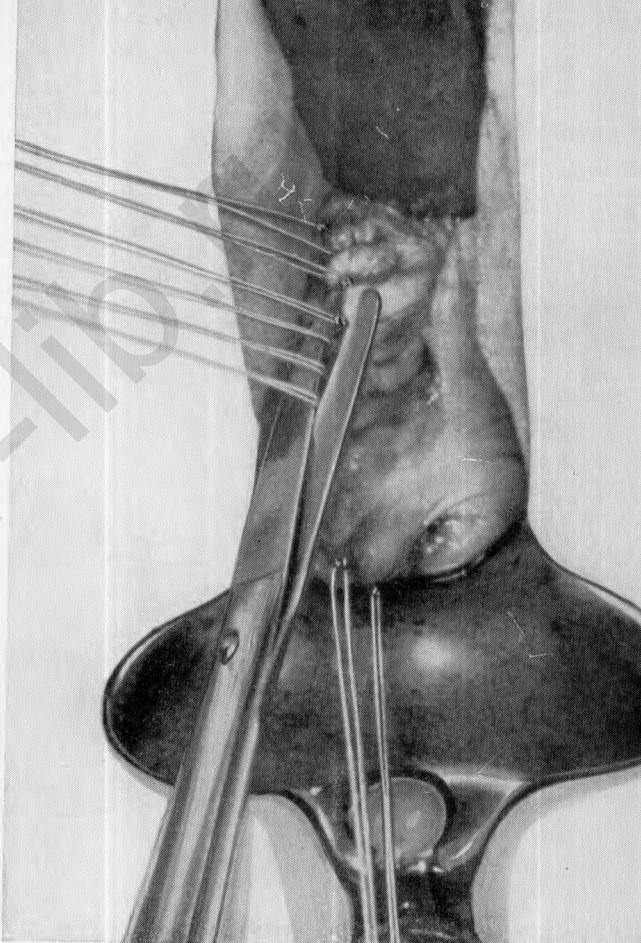
nach oben abgeschoben werden. Gelegentlich kommt es allerdings vor, dass man hierbei ungewollt die Peritonealhöhle öffnet. In solchen Fällen muss man — um ein Eindringen des Uterusinhaltes in die Bauchhöhle zu verhindern — die Perforationsstelle sofort mit feinen Catgutnähten verschließen.

Unter die Blase wird nun als Schutz ein vorderes Spekulumbrett eingeführt und die, durch kraftvollen Zug an den Kugelzangen straff gespannte vordere Zervixwand mit einer starken, geraden Schere gespalten (Abb. 8–9). Zur Erleichterung dieses Vorganges werden die Schmittränder (je nach ihrer Länge) schrittweise gefasst (Abb. 10). Nach Durchtrennung des inneren Muttermundes ist die Öffnung für ein bis zwei Finger, oder ein entsprechendes Instrument bequem durchgängig. Die Abb. 13 zeigt die Entleerung eines graviden Uterus. Nach Beendigung der eigentlichen Operation, d. h. der Uterusentleerung wird die Intaktheit des Peritoneums neuerlich kontrolliert und die Zervix- bzw. Scheidenwand vernäht. Die erste Naht legt man am oberen Wundpol der vorderen Uteruswand an und vereinigt dann in der Richtung zum äusseren Muttermund die Wundränder mit Knopfnähten (Abb. 11–13). Zu beachten ist hierbei, dass diese zwar die ganze Zervixwand, nicht aber die Mu-

11

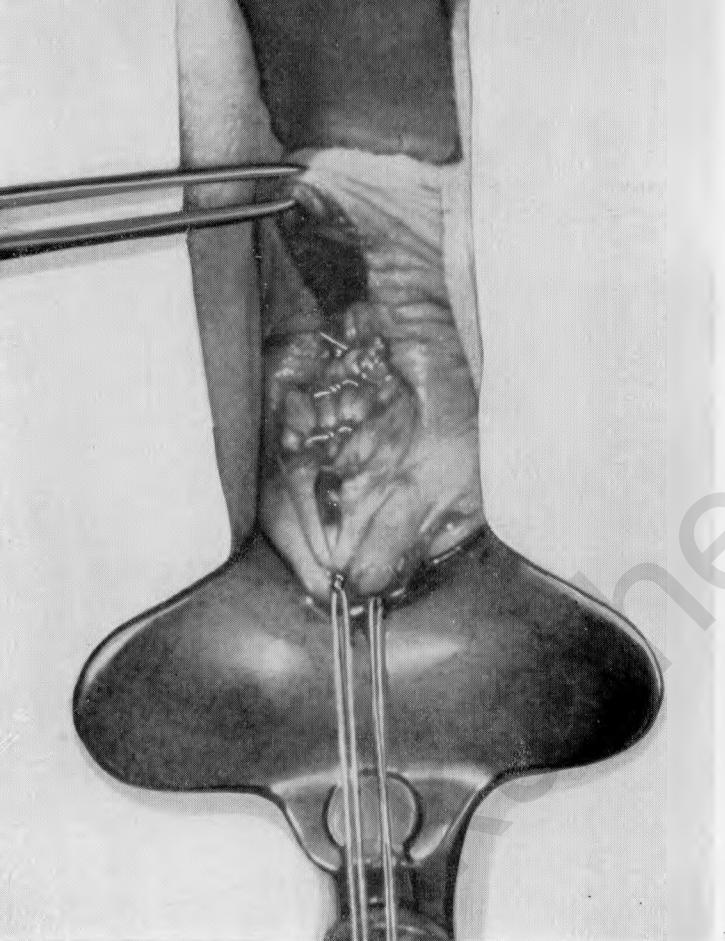
12

261

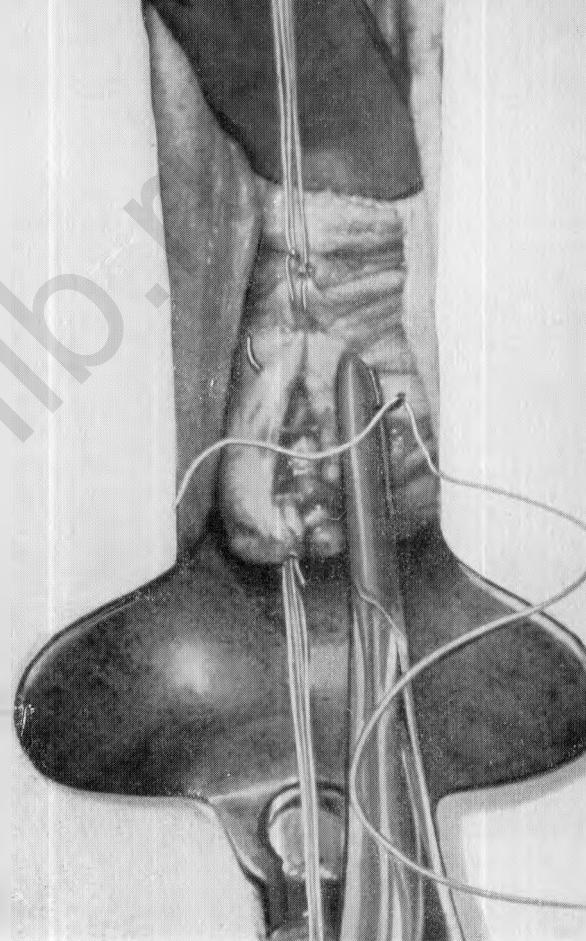
гутовыми лигатурами, захватывающими всю толщу шейки матки, сближаем края по направлению к внешнему отверстию матки, не захватывая в пивы слизистую оболочку (рис. 11 до 13). Влагалищный лоскут пришиваем также на свое место (рис. 14—15), или же после произведения дугобразного разреза (рис. 16). В шейку вводится марлевая полоска.

kosa erfassen dürfen. Nach der Naht des Scheidenlappens an der ursprünglichen Stelle (Abb. 14—15), oder nach einem bogenförmigen Schnitt nach Abb. 16, führt man einen Mullgazestreifen in den Zervikalkanal ein.

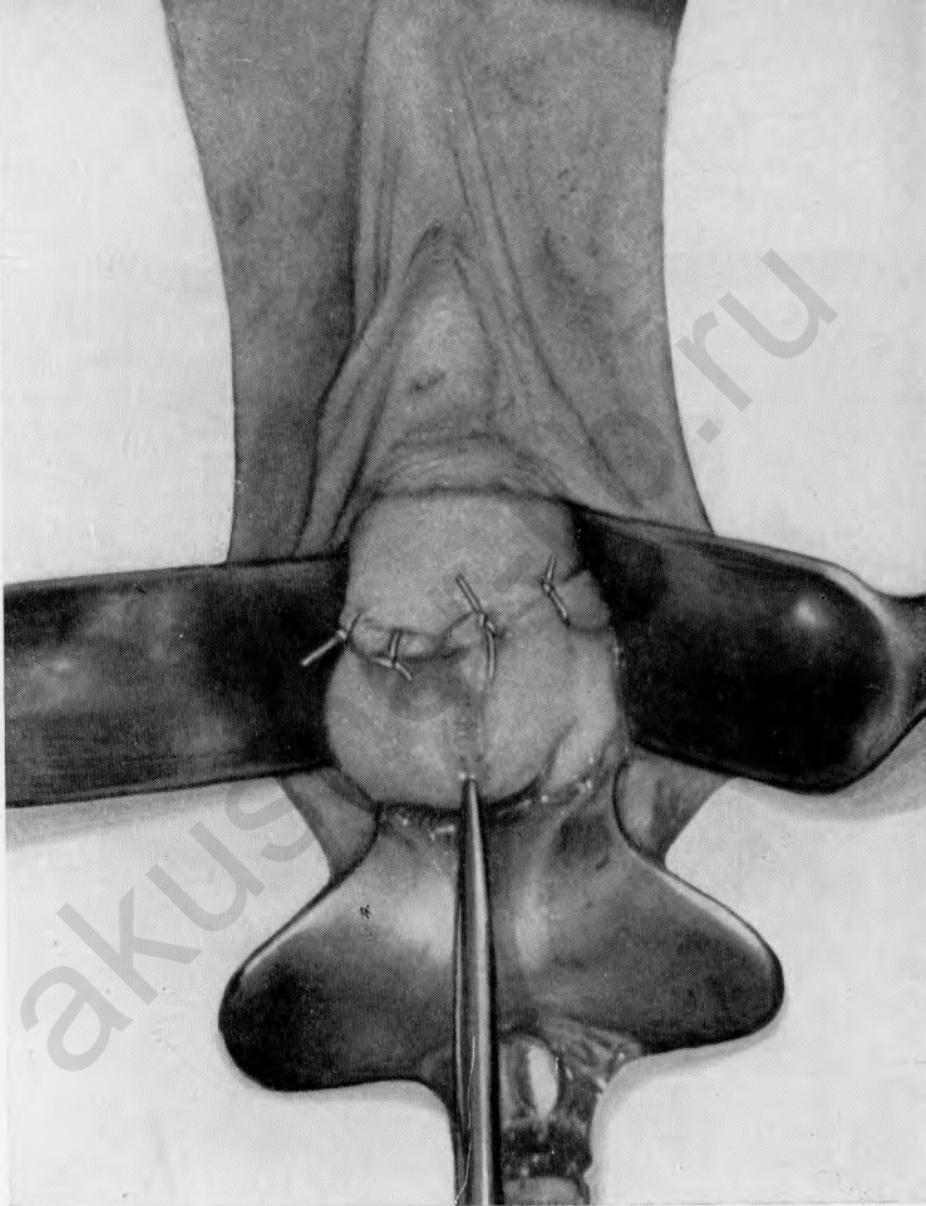
13

14

263

STERILIZÁCIA PODĽA MADLENERA POŠVOVOU CESTOU
STERILISATIO SEC. MADLENER PER COLPOCOELIOTOMIAM ANTERIOREM

Стерилизация по Мадленеру влагалищным путем
STERILISATIO SEC. MADLENER PER COLPOCOELIOTOMIAM ANTERIOREM

DIE VAGINALE STERILISATIONSOOPERATION NACH MADLENER
STERILISATIO SEC. MADLENER PER COLPOCOELIOTOMIAM ANTERIOREM

Sterilizáciu vaginálou cestou môžeme vykonať ako samostatnú operáciu. Väčšinou ju však robíme ako prídavnú operáciu pri iných vaginálnych výknoch.

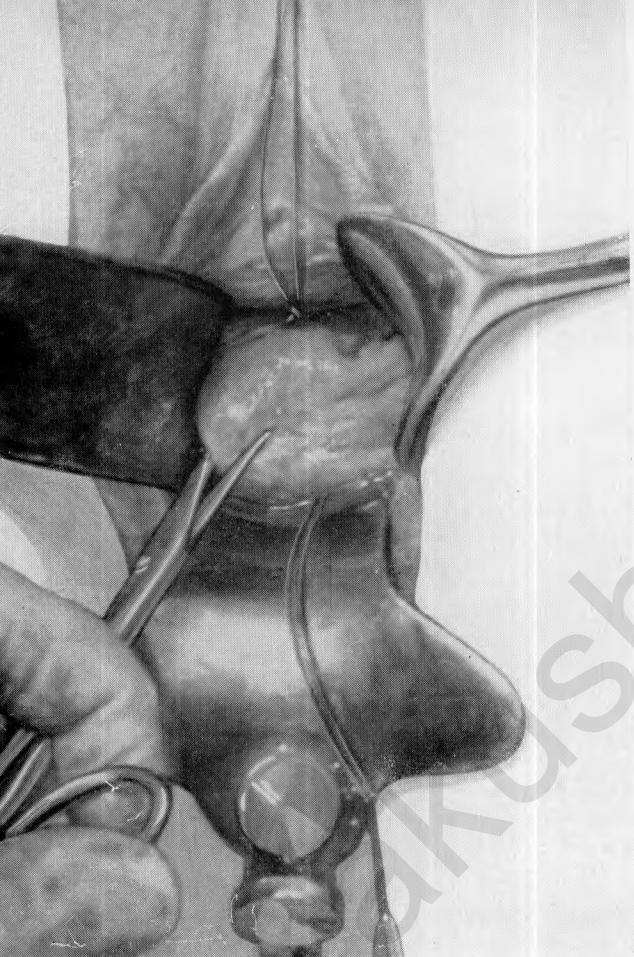
Začíname prednou kolpoceliotómiou. Otvoríme brušnú dutinu, zavedieme do nej hornú pošvovú lyžicu a močový mechúr vyzdvihнемe. Do tupo rozšíreného peritoneálneho otvoru vľahujeme dno maternicového tela pomocou ozubených klieští (obr. 1), alebo jednozubými hákmi. Na obr. 1 ako aj na ďalších obrazoch sú zavedené kvôli lepšej viditeľnosti operačného pola dve postranné lyžice. Hore vidieť orientačný steh, založený na peritoneálny okraj. Pri vľahovaní maternice stícasne zaťačame čapík do zadnej pošvovej klenby a takto dostaneme maternicu do antevertzie. Keby sme čapík ťahali na-

влагалищную стерилизацию можно производить как самостоятельную операцию. В большинстве же случаев мы ее производим как добавочную операцию при других влагалищных вмешательствах.

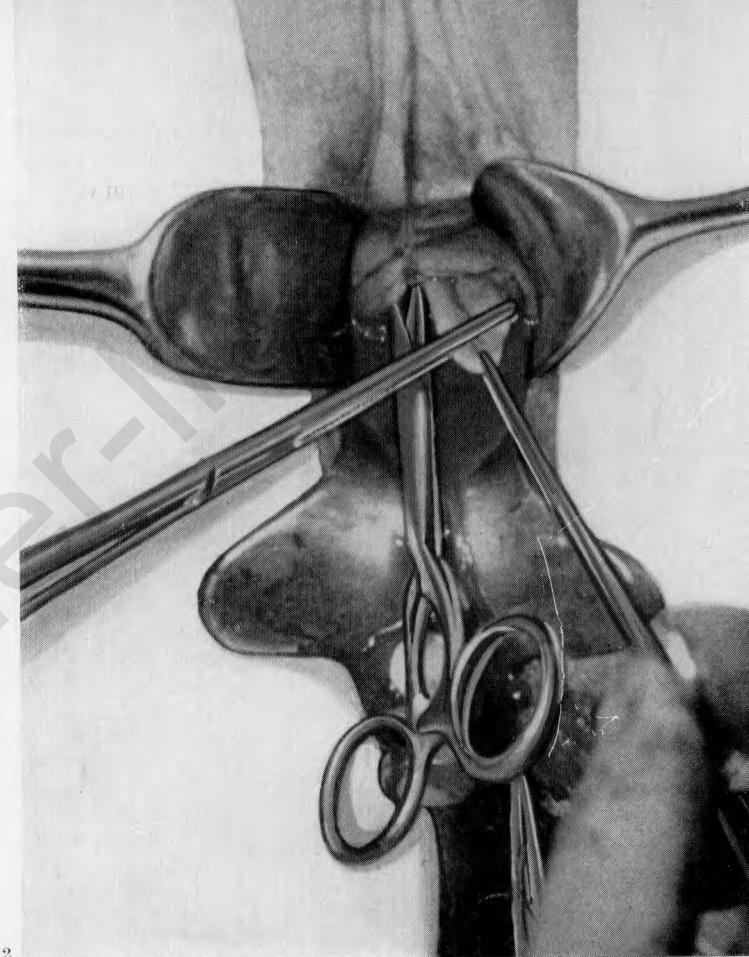
Операцию начинаем с переднего влагалищного чревосечения. После вскрытия брюшной полости вводим подъемник и приподнимаем мочевой пузырь. В расширенное тупым путем отверстие выводим постепенно дно тела матки при помощи пулевых щипцов (рис. 1) или же однозубых крючков. На первом и следующих рисунках введены два боковых зеркала для обеспечения лучшего обнаружения операционного поля. Наверху виден ориентировочный шов, наложенный на край брюшины. При выведении брюшины одновременно от-

Trotzdem die vaginale Sterilisation auch als selbständiger Eingriff durchgeführt werden kann, pflegt man sie mit anderen vaginalen Operationen oder sonstigen Eingriffen zu kombinieren, die ohnehin eine Öffnung des Peritoneums verlangen.

Man beginnt mit der vorderen Kolpoceilotomie und schiebt, nachdem die Bauchhöhle geöffnet wurde, mit einem eingeführten vorderen Scheidenspekulum die Blase nach oben. Durch die stumpf erweiterte Peritonealöffnung wird nun mit Kugelzangen oder einzinkigen Haken schrittweise der Uterusfundus vorgewälzt (Abb. 1). Auf der Abb. 1 und den folgenden Bildern wird die Übersicht des Operationsfeldes durch zwei seitliche Scheidenspekula erweitert. Oben am Peritonealrand erkennt man überdies noch eine Orientations-

1

2

dol, vytvorila by sa násilný udržovaná hyperanteflexia. Celé telo maternice nemusíme vtiahnuť pred peritoneálnu ranu. Postupným zachytávaním prednej steny maternice snažíme sa sprístupniť roh maternice. Anatomickými pinzetami zachytíme vajeovod. V strede istmické časti ho vyzdvihнемe tak, aby sa z neho vytvorila ostrouhlá kľučka. Teraz podchýtíme obe ramená kľučky, 2 až 3 cm od jej vreholu, silnými Péanovými kliešťami rozmliaždime tkániivo vajeovodu a mezosalpingu tak, aby nenašlo krváanie (obr. 2). Po odstránení kliešť založíme na rozmliaždené miesto hovdávnu ligatúru (obr. 3). Takto rozrušíme anatomické vrstvy vajeovodu, muscularis a mukózu, ktoré sa vyhoda jazvou a vajeovod bude nepriechodný.

To isté urobíme na druhej strane. Maternicu a vajeovody reponujeme do brušnej dutiny. Zriedkavo ponecháme podviazané kľučky pri sutúre extraperitoneálne. Komplikácie, v literatúre opísané, ako ľens alebo rekanalizáciu vajeovodu s nežiadúcou konцепciou sme však nikdy nepozorovali. Okraj serózy močového mechúra príšijeme uzlovými stehmi na pôvodné miesta. Nasleduje sutúra pošvy.

тесняем влагалищную часть шейки матки к заднему своду и, таким образом, производим наклон матки кпереди. Без этого маневра, в случае книзу оттянутой влагалищной части шейки матки, был бы произведен только перегиб матки кпереди, удерживаемый лишь насильно. Всё тело матки нужно вывести через рану превосления наружу. Мы достигнем этого постепенным перемещением пульевых инцизлов к маточному дну, или, вернее, к маточному углу. Анатомическими инцизами выводим маточную трубу. В середине перешейка приподнимаем ее таким образом, что между обоими рукавами возникает петля с острым углом. Затем перехватим оба рукава петли на расстоянии 2—3 см от вершины угла крепкими зажимами Пеана, раздавливаем ткань маточной трубы и брызжейки яйцевода, не производя кровавых ран (рис. 2). После удаления зажимов наложим на поврежденное место шелковую лигатуру (рис. 3). Таким образом мы нарушим анатомические слои яйцевода, мышечный и слизистый, которые заживляются рубцовой тканью с потерей проходимости яйцевода.

То же самое произведем и на другой стороне. Матку и маточные трубы вводим обратно в брюшинную полость.

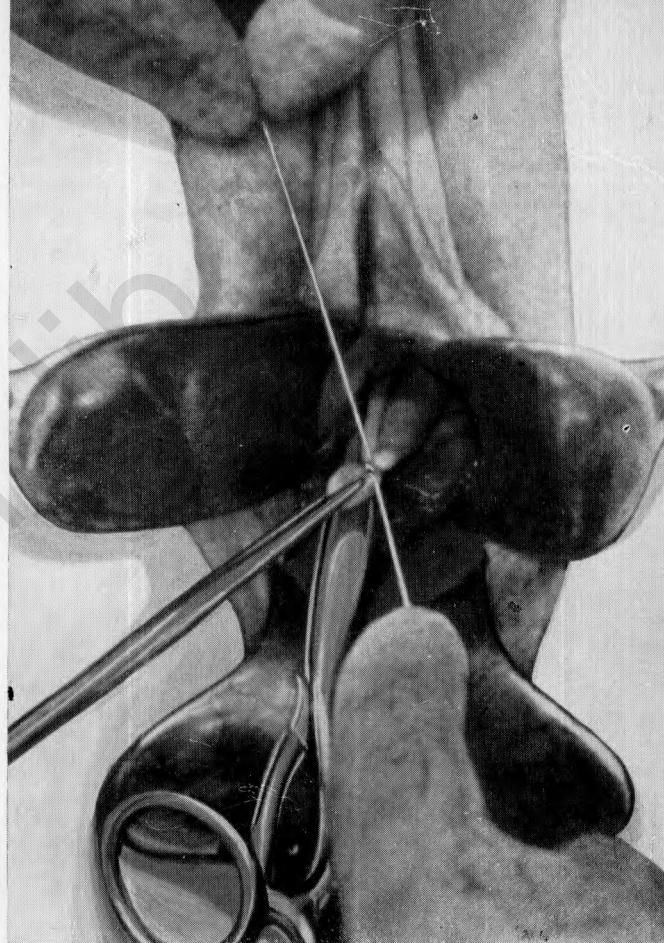
Durch einen gleichzeitigen Druck der Portio in das hintere Scheidengewölbe wird der Uterus in eine Anteverisionsstellung gebracht. Ohne ein solches Manöver würde — bei herabgezogener Portio — nur eine Hyperanteflexion erzielt, die gewaltsam erhalten werden müsste. Die komplette Luxation des Uteruskörpers vor die Peritonealöffnung ist unnötig. Zur Vorlagerung der Gebärmutter klettert man durch wechselseitiges Ansetzen von Kugelzangen am Uterusfundus, besser noch in Richtung der Fundusecken empor, fasst dann mit einer anatomischen Pinzette eine Tube und hebt diese im isthmischen Abschnitt derart an, dass beide gespannten Tubenteile eine spitzwinklige Schlinge bilden. Beide Tubenschenkel werden darauf 2—3 cm vom Scheitelpunkt des Winkels mit einer starken Péan'schen Klemme gefasst und das Eileiter- und Mesosalpinxgewebe — ohne eine blutende Wunde zu setzen — zerdrückt (Abb. 2). Nach Lösung der Klemme legt man über die Quetschfurche eine seidene Ligatur (Abb. 3) und unterbricht auf diese Weise die anatomische Schichtung der Tubenmuskulatur und Mukosa, welche nach narbiger Ausheilung die Durchgängigkeit des Eileiters verhindern.

In gleicher Weise geht man nun auch auf der anderen Seite vor und reponiert

dann den Uterus und die Tuben in die Bauchhöhle. Nur selten werden die unterbundenen Tubenschlingen bei der Naht extraperitonealisiert. Trotzdem konnten wir niemals die in der Literatur beschriebenen Komplikationen wie Ileus, spätere Rekanalisation oder unerwünschte Konzeptionen beobachten. Die Blasenränder fixiert man mit Knopfnähten an der ursprünglichen Stelle und beendet die Operation mit einer Scheidennaht.

Только изредка выводим перевязанные петли за пределы брюшины. Несмотря на это мы никогда не наблюдали осложнений, описываемых в литературе, как например непропорциональность кишечника, или же последующую реканализацию яйцеводов. Края брюшины подшиваются узловатыми швами к прежнему месту. Затем следует зашивание влагалища.

akusher.ru

3